Jaarstukken 2022

Gemeente Kerkrade

Aanbieding **5**

Jaarverslag **7**

Financiële samenvatting **9**

Rekening in één oogopslag **13**

Programma's **15**

Overzicht opbouw jaarverslag 15
Portefeuilleverdeling 16
0. Bestuur en ondersteuning 17
1. Veiligheid 24
2. Verkeer, vervoer en waterstaat 29
3. Economie 33
4. Onderwijs 40
5. Sport, cultuur en recreatie 44
6. Sociaal domein 50
7. Volksgezondheid en milieu 59
8. Wonen, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 71

Paragrafen **81**

§1. Lokale heffingen 83
§2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 89
§3. Onderhoud kapitaalgoederen 97
§4. Financiering (treasury) 105
§5. Bedrijfsvoering 109
§6. Verbonden partijen 117
§7. Grondbeleid 137
§8. Wet open overheid 147

Jaarrekening **149**

Totaaloverzicht taakveld (structureel/incidenteel) 151
Overzicht lasten en baten per taakveld 154
Analyse afwijkingen exploitatie 159
Overzicht investeringen 171
Analyse afwijkingen investeringen 173
Balans 179
Waarderingsgrondslagen 184
Toelichting op de balans 187
Wet Normering Topinkomens 203
Nadere toelichting reserves en voorzieningen 205
Staat van Gewaarborgde geldleningen 208
Staat van Gewaarborgde geldleningen (particulieren) 209
Sisa (Single Information Single Audit) 210

Bijlagen **215**

Staat van Investeringen en financiering 216
Staat van Langlopende Leningen 217
EMU-saldo 218
Overige risico's 219

Aanbieding

Aan de gemeenteraad

Middels dit jaarverslag en deze jaarrekening legt het college verantwoording af over het gevoerde bestuur in 2022. Bij deze jaarstukken horen ook de controleverklaring en het verslag van bevindingen van de accountant.

De raad verleent met het vaststellen van de jaarrekening decharge aan het college. Ter voldoening aan het bepaalde in de artikelen 197 en 198 van de Gemeentewet bieden wij u de jaarrekening 2022 ter vaststelling aan.

Betreffende de Single Information Single Audit-regeling (Sisa) zijn er voor het verantwoordingsjaar 2022 in totaal 351 specifieke uitkeringen, waarvan er 22 relevant zijn voor Kerkrade.
De verantwoording van deze regelingen is te vinden in het onderdeel 'Jaarrekening 2022'

De in dit boekwerk genoemde bedragen zijn afgerond op duizenden euro's, tenzij anders aangegeven. Hierdoor kunnen ook (kleine) afrondingsverschillen in tellingen voorkomen.

Burgemeester en wethouders

Kerkrade, juli 2023

Jaarverslag

Financiële samenvatting

a. Rekeningresultaat

Het voordelig rekeningresultaat 2022 vóór resultaatbestemming bedraagt € 6,5 mln. Er is sprake van diverse mee- en tegenvallers. Nagenoeg alle meevallers zijn incidenteel van aard.
Daarnaast worden enkele resultaatbestemmingen voorgesteld voor in totaal € 2,25 mln. De bestemmingen passen binnen reeds eerdere ingezette beleidslijnen. Het resultaat 2022 ná deze voorgestelde resultaatbestemmingen bedraagt € 4,27 mln.

Een korte toelichting op de belangrijkste mee- en tegenvallers van de rekening 2022 t.o.v. de bijgestelde begroting 2022 en het verloop van de 'reserve exploitatie' treft u aan onder d. "Analyse op hoofdlijnen".

Wij stellen verder voor het rekeningresultaat 2022 na resultaatbestemming conform de bestaande gedragslijn toe te voegen aan de 'reserve exploitatie'.

b. Reserves en voorzieningen

In de toelichting op de balans in de jaarrekening wordt een meer gedetailleerde specificatie van de reserves en voorzieningen gegeven. De reserves en voorzieningen geven het navolgende beeld:

bedragen x € 1.000

	ultimo 2021	**ultimo 2022**
Algemene reserve	10.935	10.752
Bestemmingsreserves *	27.515	33.908
Voorzieningen	8.557	9.713
Totaal	**47.007**	**54.373**

** exclusief rekeningresultaat 2022*

Reserves
Het totaal van de bestemmingsreserves is toegenomen met € 6.393. De belangrijkste mutaties zijn:

- De *algemene reserve* is toegenomen met € 750 conform primaire begroting.
- Aan de *reserve Exploitatie* is conform eerdere besluitvorming toegevoegd het rekeningresultaat 2021 ad € 2.986. Van dit resultaat is een bedrag van € 2.540 bestemd voor diverse projecten. In 2022 is hiervoor al € 2.308 aan de reserve onttrokken. Het restant is overgeheveld naar 2023.
  De raad heeft in november 2022 besloten een bedrag te onttrekken ad € 1.200 voor de herontwikkeling d'r Pool. Een bedrag ad € 16 is aangewend voor het project Wisosplit.
- De *reserve Reeds bestemde nog uit te geven middelen* is per saldo toegenomen met € 2.595. De financieel belangrijkste projecten worden hierna genoemd in onderdeel c, programma 0.
- De *reserve Sociaal domein* is toegenomen met € 2.852 door een eenmalig positief resultaat bij Wmo van € 1.450, bij Jeugd voor € 1.400 en bij participatie € 500. Verder is er € 500 onttrokken t.b.v. Vie (programma ontwikkeling).
- De *reserve Onderwijs* is per saldo toegenomen met € 259.
- De *reserve Grondexploitatie OBK* is per saldo afgenomen met € 142. Uit de grondexploitatie is € 595 aan inkomsten gegenereerd. De reserve heeft voor € 737 bijgedragen aan diverse projecten. In onderdeel C van de paragraaf Grondbeleid is dit nader toegelicht.
- De *reserve Gebouwen* is per saldo toegenomen met € 375. De voornaamste toevoeging betreft een dotatie van € 300 uit het rekeningresultaat 2021.
- De r*eserve Stadsvernieuwing* is afgenomen met € 91 t.b.v. klooster Bleijerheide.
- De *reserve Ondernemersfonds* is per saldo toegenomen met € 117. De voornaamste toevoeging betreft een dotatie van € 150 uit het rekeningresultaat 2021.

Voorzieningen
Het totaal van de voorzieningen is toegenomen met € 1.156. De belangrijkste mutaties zijn:

- Aan de *voorziening Pensioenverplichtingen wethouders* is € 26 toegevoegd en € 460 onttrokken.
- Aan de *voorziening Oninbare belastingdebiteuren* is € 270 toegevoegd en € 165 onttrokken.
- Aan de *voorziening Wegen* is € 176 onttrokken.
- Aan de *voorziening Riolen* is een bedrag toegevoegd van € 102.
- De *voorziening Herontwikkeling d'r Pool* is nieuw gevormd. Hierin is € 1.500 gestort.
- De *voorziening Verlofsparen* is nieuw gevormd. Hierin is € 59 gestort.

Zie verder ook de toelichting op de balans.

c. Begrotingsbijstellingen na 1e begrotingswijziging 2022

In 2021 is de primaire begroting 2022 vastgesteld. Deze is formeel bijgesteld bij de 1e begrotingsbijstelling 2022, gelijk met het vaststellen van de begroting 2023. In de periode hierna hebben ook nog neutrale begrotingsbijstellingen plaatsgevonden die via vaststelling van de jaarrekening worden geformaliseerd.

In het kader van het beoordelen van de begrotingsrechtmatigheid zijn de kostenoverschrijdingen ten opzichte van de vastgestelde 1e bijstelling 2022 van belang. In programma 0 Bestuur en ondersteuning betreft dit o.a. de noodzakelijke administratieve boekingen ten behoeve van het afsluiten van de boekhouding. Verder is sprake van overschrijdingen, die worden gecompenseerd door corresponderende hogere baten, door hogere onttrekkingen aan daarvoor bedoelde egaliserende reserves bij de open-einde regelingen, of onderuitputting op andere budgetten. De stortingen in de diverse voorzieningen zijn cf. BBV.

De meest belangrijke kostenoverschrijdingen na de 1e begrotingswijziging zijn de volgende:

- In programma 0 Bestuur en ondersteuning betreft dit de diverse reserveringen per jaareinde van (restant)bedragen van lopende projecten (o.a. Noodfonds stille ramp € 2.743.000, inburgering € 658.000, duurzaamheid € 300.000, taskforce jeugdhulp 2.0 € 249.000, Vie niet-fysiek € 232.000, implementatie omgevingswet € 194.000, pilot wijkboa's € 173.000 en ontsluiting bedrijventerreinen € 132.000. De beschikbaar gestelde maar eind 2022 nog niet bestede bedragen van de projecten schuiven door naar 2023.
- In programma 1 Veiligheid is sprake van een extra bijdrage aan de Veiligheidsregio ZL a.g.v. nacalculatie indexering ad € 128.000 alsmede een nadelig saldo van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. De overschrijding van het Veiligheidshuis wordt grotendeels gecompenseerd door een aanvullende bijdrage van de overige deelnemende gemeenten.

Daar waar deze overschrijdingen niet meer konden worden gecompenseerd, hebben zij het rekeningresultaat (deels) beïnvloed. Verwezen wordt naar de analyse van het rekeningresultaat. Een en ander past binnen het bestaande beleid en is conform de vigerende 'Financiële verordening gemeente Kerkrade ex. art.212 Gemw'.

- In programma 8 worden de kostenoverschrijdingen veroorzaakt door een drietal gebiedsontwikkelingen: herontwikkeling d'r Pool, gebiedsontwikkeling Rolduckerveld en stadsvernieuwing Mücherveld. Deze lasten worden bekostigd door enerzijds onttrekkingen uit daarvoor bedoelde reserves dan wel door toekenning van bijdragen van derden.

d. Analyse op hoofdlijnen en reserve exploitatie

Hierna volgen achtereenvolgens een analyse van de belangrijkste mee- en tegenvallers van de rekening ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022 en het verloop van de reserve exploitatie 2022.

Opgemerkt wordt dat het voordeel dat is opgenomen ten aanzien van de Oekraïne/vluchtelingen met name is veroorzaakt door de relatief hoge normbedragen 2022 die het Rijk beschikbaar heeft gesteld voor de opvang. De gemeente Kerkrade heeft dit gunstiger weten te realiseren dan het normbedrag doordat vooral eigen personeel is ingezet ten koste van reguliere taken en er relatief gunstige contracten met derden gesloten konden worden. Die reguliere taken worden inmiddels weer volop ter hand genomen. De normbedragen 2023 zullen naar verwachting lager uitvallen. Verder ziet de gemeente Kerkrade zich in 2023 geconfronteerd met (extra) stijging van cao-lonen, prijsstijgingen op alle fronten en hogere bijdragen aan GR-en. Het resultaat 2022 c.q. de reserve exploitatie zal dan ook nadrukkelijk betrokken worden bij het a.s. begrotingstraject.

ANALYSE 2022

Resultaat en (voorgestelde) resultaatbestemming 2022

bedragen x € 1.000

Begrotingssaldo (Begr. 2023/1e bijst. 2022)	**0**

VOORDELEN		
Positieve afrek. div. regelingen en bijdragen, m.n. normbedragen vs. eigen inzet	3.309	
Bouwleges	1.350	
Algemene uitkering (decembercirculaire 413 en overige 94)	507	
Voorziening wethouderspensioenen (vrijval i.v.m. hogere rekenrente)	463	*
OZB (afrekening/prognosewijziging 2018-2022 BsGW)	403	
Kapitaallasten (onderuitputting investeringen, rente)	254	
Wegen (vrijval voorziening 175 en rente 70)	245	*
Voordeel bijdrage BsGW	60	
Vennootschapsbelasting (afwikkeling 2017-2020)	51	
Toeristenbelasting	41	
Onvoorzien restant	41	
BTW	33	
NADELEN		
Extra bijdrage veiligheidsregio (22n00622)	-124	
Lagere vergoeding waterschade	-70	
Leerlingenvervoer	-39	
OVERIGE		
Overige bedragen	-9	

Saldo rekening	**6.516**

Opmerking:
- Nagenoeg alle voordelen zijn incidenteel van aard

RESULTAATBESTEMMING (voorgesteld)		
Stad (inhuur i.v.m. vergunningen nota 22n00561 350 relatie opbrengsten leges, 70	-420	
Stadsvernieuwing woonoffensief 22n00561	-650	
Aanvullen reserve grondexploitatie obk ivm Rolduckerveld 22n00423 (afgerond)	-180	
Vrijval voorziening wethouderspensioenen reserveren (buffer voor schommelingen in	-460	*
Vrijval voorziening wegen t.g.v. budget wegen	-175	*
Doorontwikkeling bedrijfsvoering	-300	
Inzet straatcoaches	-60	

** deze posten zijn inbegrepen in resultaat van € 6.516 mln.*

TOTAAL RESULTAATBESTEMMING (voorgesteld)	**-2.245**

SALDO REK 2022 NA RESULTAATBESTEMMING	**4.271**

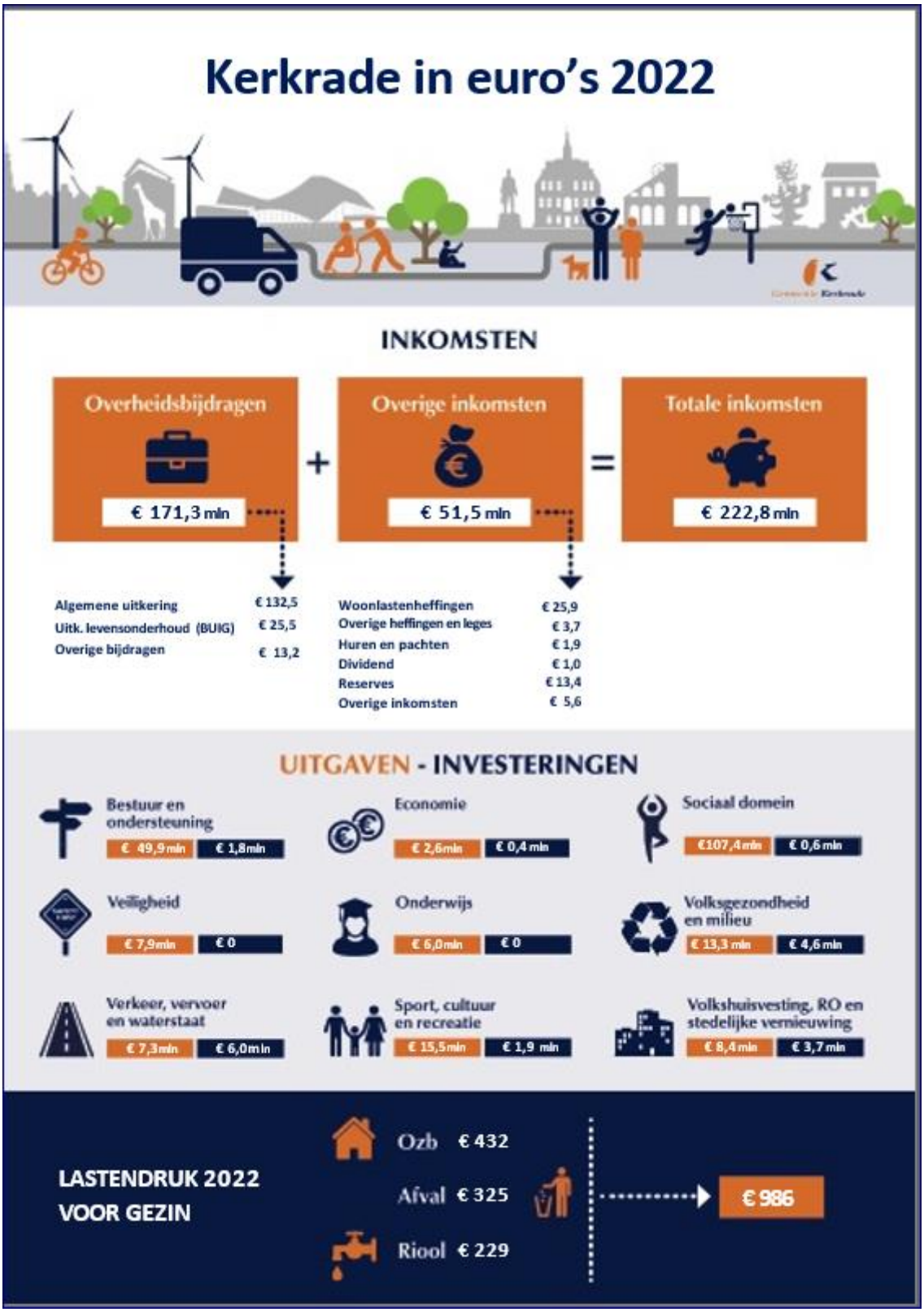
Het saldo wordt gestort in de reserve exploitatie conform bestaande gedragslijn

Verloop reserve Exploitatie

bedragen x € 1.000		2022	2023	2024	2025
Saldo begin		**4.288**	**3.750**	**7.487**	**7.487**
VJN 2016	Impulsen voor de stad *	-17	-301		
REK 2021	Storting rekeningresultaat 2021	2.986			
	Resultaatbestemming 2021	-2.307	-233		
REK 2022	Herontwikkeling d'r Pool	-1.200			
	Storting rekeningresultaat 2022		4.271		
Saldo eind		**3.750**	**7.487**	**7.487**	**7.487**

* De eind 2022 nog resterende verplichtingen ten laste van de reserve exploitatie bedragen ca. € 534.000. Deze schuiven door naar 2023 en tellen dus niet mee in de 'vrije ruimte' hierboven. Het betreft de projecten Integraal Kindcentrum Eygelshoven (ca. € 232.000 en hybride werken (€ 301.000).

Rekening in één oogopslag

Programma's

Overzicht opbouw jaarverslag

De jaarrekening is opgebouwd uit de programma's en de verplichte paragrafen.

De rekening 2022 bestaat uit 9 programma's (0 t/m 8), gebaseerd op de (hoofd)taakvelden volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de Informatievoorschriften voor derden (IV3).

De programma's zijn:

0. Bestuur en ondersteuning
1. Veiligheid
2. Verkeer, vervoer en waterstaat
3. Economie
4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie
6. Sociaal domein
7. Volksgezondheid en milieu
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.

Per programma komen aan bod:

Onderdeel A
Een algemene omschrijving van het programma en uit welke taakvelden dit programma bestaat. Ook wordt in voorkomende gevallen aangegeven met welke paragrafen er een relatie is.

Onderdeel B
Hier zijn opgenomen de speerpunten van beleid. De activiteiten en de voortgang daarvan worden aangegeven. In beginsel staan de speerpunten van beleid gedurende de bestuursperiode vast.

Onderdeel C
Hier wordt in tabelvorm meer inzicht gegeven in de financiën van het programma, zowel exploitatie als investeringen. Inzicht wordt gegeven op taakveld-niveau. Een analyse van de afwijkingen is opgenomen in de Jaarrekening. Voor een detailoverzicht op productenniveau van de kosten en baten van de Rekening 2022 wordt verwezen naar de bijlage "Financiële productenrekening 2022".

Onderdeel D
Dit onderdeel bevat de overige vermeldenswaardige zaken zoals bestuurlijk relevante ontwikkelingen, activiteiten of projecten.

Onderdeel E
Dit onderdeel bevat de landelijk uniforme "basisset beleidsindicatoren". De meeste gegevens zijn van het CBS en landelijke databanken afkomstig en gemeenten nemen deze in hun begroting over. Meer uitleg over deze indicatoren is te vinden op de website "waarstaatjegemeente.nl". Daarnaast bevat dit onderdeel de eigen indicatoren.

Portefeuilleverdeling

Hierna volgt de portefeuilleverdeling van het college van Burgemeester en Wethouders. Per onderdeel is aangegeven bij welk programma deze hoort.

Petra Dassen-Housen
Burgemeester
Openbare orde en veiligheid (1)
Rampenbestrijding (1)
Coördinatie handhaving (1)
Eurode en internationale zaken (0)
Communicatie (0/3)
DB Parkstad Limburg (0)

Jo Schlangen
Wethouder
Onderwijs (4)
Cultuur (5)
Sport (5)
Welzijn (5)
Coördinatie VIE (5/8)
Publiekszaken en dienstverlening (0)
Informatisering en automatisering (0)
Weekmarkten en kermissen (3)
Wijkwethouder Oost (8)

John Roland
Wethouder
Sociale zaken en werkgelegenheid (6)
Euregionale Arbeidsmarkt (3)/)
Maatschappelijke zorg (6)
Burgerparticipatie (0)
Wijkwethouder West (8)

Jo Paas
Wethouder
Financiën (0)
Wmo (6)
Integraal Ouderenbeleid (6)

Tim Weijers
Wethouder
Ruimtelijke ordening (1/3/8)
Wonen (8)
Vastgoed (0/2/3/4/5/6/8)
Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade (8)
Personeel & organisatie (0)
Toerisme (3/5)
Marketing en evenementen (3/5)

Alexander Geers
Wethouder
Economische zaken (3/8)
Verkeer en vervoer (0/2)
Openbare ruimte (2/5)
Centrummanagement (3)
Wijkontwikkeling (6/8)
Wijkwethouder Noord (8)

René van Drunen
Wethouder
Jeugdzorg en jeugdbeleid (4/6)
Volksgezondheid (7)
Milieu en afval (1/7)
Duurzaamheid (7)

0. Bestuur en ondersteuning

A. Algemeen

Omschrijving van het programma
Het op een goede wijze uitvoering geven aan de bestuurlijke en ondersteunende taken van de gemeentelijke organisatie. Het programma is ondersteunend aan en richtinggevend voor de bestuurlijke ambities en doelstellingen in de andere programma's.

Relatie met paragrafen
Dit programma heeft een relatie met de paragrafen Lokale heffingen (§1), Financiering (treasury) (§4) en Bedrijfsvoering (§5).

Taakvelden

- 0.1 Bestuur
- 0.2 Burgerzaken
- 0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden
- 0.4 Overhead
- 0.5 Treasury
- 0.61 OZB woningen
- 0.62 OZB niet-woningen
- 0.63 Parkeerbelasting
- 0.64 Belastingen overig
- 0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds
- 0.8 Overige baten en lasten
- 0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)
- 0.10 Mutaties reserves
- 0.11 Res. v.de rek. van baten lasten

B. Speerpunten van beleid

Burgerparticipatie

Relatie met taakveld(en): 0.4

Vorig jaar heeft de raad het visiedocument Burgerparticipatie vastgesteld. Hiermee heef de raad de ambitie uitgesproken dat we ons verder willen ontwikkelen als participatie-samenleving door bij de ontwikkeling en uitvoering van al onze beleidsplannen en projecten (zowel fysiek als sociaal-maatschappelijk, alsook domein overstijgend) aan te geven hoe we onze gemeenschap hierbij zullen betrekken. Door mee te praten, mee te denken en (in sommige gevallen zelfs) mee te beslissen voelt de gemeenschap zich meer verantwoordelijk voor het gezamenlijk aanpakken van vraagstukken en opgaves die hun leef- en woonomgeving beïnvloeden.
In het visiedocument is daarnaast aangegeven dat we burgerinitiatieven actief stimuleren. Hieronder valt eveneens het uitdaagrecht.

Hiermee spelen we adequaat in op de nieuwe Omgevingswet, die aangeeft dat de gemeenschap vroegtijdig moet worden betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering van plannen en projecten in het fysieke domein. De wet schrijft voor dat de raad een visie op burgerparticipatie moet vaststellen.
College en raad hebben echter gesteld dat burgerparticipatie verder reikt dan het fysieke domein. Het betreft alle thema's die spelen binnen onze gemeente. Burgerparticipatie moet daarom domein-overstijgend worden toegepast.

Bij het opstellen van het visiedocument zijn de adviesraden en bewonersplatforms nauw betrokken evenals maatschappelijke partners waarmee we in de wijken nauw samenwerken.
Aanvullend moet de inspraakverordening worden aangepast tot een participatieverordening. Hiervoor is het afgelopen jaar de basis gelegd. Vaststelling vindt plaats in het tweede kwartaal van dit jaar.

Verder is een communicatiestrategie opgesteld rondom burgerparticipatie, want het is van groot belang dat we als gemeente ervoor zorgen dat communicatie voldoende laagdrempelig wordt voor de gemeenschap om te participeren. Daarbij moet zoveel mogelijk voorkomen worden dat bepaalde doelgroepen niet worden geïnformeerd. Daarvoor zullen we veel grotere inspanningen moeten doen om de inwoners te bereiken.

Regionale en euregionale samenwerking

Relatie met taakveld(en): 0,1

Maatschappelijke en economische vraagstukken houden niet op bij de gemeentegrens c.q. de landgrens. Grensoverschrijdend samenwerken is voor een gemeente als Kerkrade haast een 'must'.

De in 2020 door de raad vastgestelde kadernota Euregionalisering 2020: “Kerkrade de Poort naar Duitsland”, vormt de basis voor de brede grensoverschrijdende samenwerking van Kerkrade met Duitsland/Euregio Maas-Rijn in het algemeen en met het Openbaar Lichaam Eurode in het bijzonder.

Binnen Eurode hebben in 2022 gelukkig weer activiteiten en evenementen plaatsgevonden. De bekendheid van Eurode heeft in 2022 ná de gemeenteraadsverkiezingen in Kerkrade, een impuls gekregen. Nieuwe, geïnteresseerde raadsleden zijn actief geïnformeerd over het wel en wee van Eurode. Eurode heeft daarop op verzoek van enkele raadsleden een extra inhoudelijke verdieping georganiseerd rond de unieke grensligging van Kerkrade en wat dat voor onze alledag betekent.

Samen met vertegenwoordigers van Herzogenrath vormen raadsleden uit Kerkrade sinds afgelopen jaar de Werkgroep Eurode met als doel voor Eurode een nieuw richtsnoer te ontwikkelen voor de toekomst. In september vond een workshop plaats in Nieuw Ehrenstein en vanuit de werkgroep zijn al enkele ontwikkelingen te melden:

- een project om in Eurode en omgeving voor studenten uit het beroepsonderwijs grensoverschrijdende stages mogelijk te maken, krijgt steeds meer inhoud. Daarnaast is eind 2022 ook begonnen met een zgn. Interreg VI (Europees) project, om dit ook op te zetten, maar dan voor de hele Euregio Maas-Rijn. Daarin zullen niet alleen Eurode, maar ook Kerkrade en Herzogenrath een actieve rol gaan spelen.
- Inmiddels komt vanaf eind 2022 elke eerste vrijdag van de maand een werkgroep uit Kerkrade en Herzogenrath bij elkaar om in 2024 een groots opgezet ‘Spel zonder Grenzen’ te organiseren in Eurode.

De ‘Eurode-Geschiedenismijl’ heeft eind 2022 met de toezegging van een Europees subsidie (‘People-to-People fonds), een versnelling gekregen. Vanuit de gedachte van burgerparticipatie, zullen bewoners van de
Nieuwstraat, geïnteresseerden en ook scholieren, samen met Eurode een brochure realiseren met daaraan een nieuwe website gekoppeld. Dat zal vanaf 2023 de basis vormen voor een vervolgfase van het project.

In mei 2022 heeft de Eurodedag plaatsgevonden op de Nieuwstraat en wel onder het motto “Nieuwstraatgrenzeloze buurt”. Na een gezamenlijk ontbijt midden op de Nieuwstraat, volgde een drukbezochte infomarkt met bijna 50 Kerkraadse en Herzogenrathse verenigingen. Daarnaast waren er meerdere sportieve activiteiten waaraan de bezoekers konden deelnemen. Vanwege het grote succes van deze dag is besloten om de Eurodedag één keer per drie jaar te organiseren.

In samenwerking met de Stichting Eurode 2000+ hebben in 2022 gelukkig ook weer de ‘reguliere’ Eurode activiteiten plaatsgevonden zoals de Eurode muziekdag, Eurode schaaktoernooi en de World Clean Up Day. De Eurode Vriendschapsweide naast het EBC, heeft in 2022 een eerste uitbreiding gekregen met nieuwe (fruit)bomen en hebben meerdere klassen de weide bezocht om op locatie natuurlessen les te krijgen. Verder uitbreidingen zijn in voorbereiding.

In 2022 is ‘Beleef Kerkrade TV’ ook uitgezonden vanuit het Eurode Business Center (EBC). Daardoor hebben het EBC, Eurode, GIP en SGA meer bekendheid gekregen. Door regelmatig artikelen en verhalen over de samenwerking tussen Kerkrade en Herzogenrath in het ‘Eurode-Magazine’ te plaatsen, wordt Eurode ook steeds bekender. Nu wordt het Eurode-Magazine alleen nog in Herzogenrath en omgeving huis-aan-huis verspreid. De bedoeling van de uitgever is -nog steeds- dit tijdschrift óók in Kerkrade en omgeving te laten bezorgen.
Dat er in 2022 weer méér mogelijk was dan voorheen bleek ook uit de toename van de verkoop van Nederlandse museumkaarten aan Duitsers. Omdat de aanschaf van een NL-museumkaart voor Duitsers onmogelijk is vanwege het ontbreken van een Nederlands woonadres, speelt Eurode hierin een intermediaire rol.

Ook de informatie-uitwisseling tussen Kerkrade en Herzogenrath zal worden voortgezet waarbij Domein Stad en Dezernat III elkaar regelmatig zullen treffen.

De samenwerking tussen de afdelingen Openbare Orde en Veiligheid van beide gemeenten en de politie heeft ook onze aandacht.

Voor wat betreft de grensoverschrijdende dienstverlening ten behoeve van de Euregionale Arbeidsmarkt is 2022 voor zowel voor het Grensinfopunt Aken-Eurode (GIP) als de Service Grensoverschrijdende Arbeidsbemiddeling (SGA), een belangrijk jaar geweest.

- In eerste instantie is het GIP vaste partner geworden bij het SGA zodat GIP en SGA in het EBC samen als formele partners invulling kunnen geven aan de grensoverschrijdende 'one-stop-shop' dienstverlening.
- De zoektocht naar subsidiëring voor lange tijd, heeft op de valreep een positieve wending gekregen. Omzetting hiervan zal begin 2023 gebeuren.

Voor verdere informatie over GIP en SGA wordt verwezen naar het gestelde bij taakveld 3 Economie.

C. Wat heeft het gekost?

Exploitatie

0 Bestuur en ondersteuning	REK.	BEGR.			REK.
	2021	Primair 2022	1e formele bijstelling 2022	Actuele begroting 2022	2022
LASTEN					
0.1 Bestuur	3.695	3.139	3.309	3.425	3.427
0.2 Burgerzaken	1.475	1.218	1.414	1.495	1.503
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	540	272	271	216	216
0.5 Treasury	36	-214	314	296	246
0.61 OZB woningen		0	0	0	0
0.62 OZB niet-woningen		0	0	0	0
0.63 Parkeerbelasting	39	39	39	39	39
0.64 Belastingen overig	952	830	865	862	802
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds		0	0	0	0
TOTAAL LASTEN	**6.735**	**5.283**	**6.212**	**6.333**	**6.233**
BATEN					
0.1 Bestuur	208	7	7	7	462
0.2 Burgerzaken	544	443	448	584	584
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	132	98	103	120	120
0.5 Treasury	325	184	184	187	351
0.61 OZB woningen	7.905	7.733	7.933	7.933	8.062
0.62 OZB niet-woningen	5.818	5.795	5.966	5.972	6.247
0.63 Parkeerbelasting	383	631	441	431	417
0.64 Belastingen overig	449	580	443	442	441
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	114.821	117.895	129.685	132.488	132.489
TOTAAL BATEN	**130.586**	**133.365**	**145.209**	**148.164**	**149.173**
DIVERSE LASTEN					
0.4 Overhead	23.290	22.904	27.004	26.811	26.796
0.8 Overige baten en lasten	111	1.879	535	298	111
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	163	0	14	-7	-57
TOTAAL DIVERSE LASTEN	**23.564**	**24.783**	**27.553**	**27.102**	**26.850**

DIVERSE BATEN					
0.4 Overhead	813	193	412	708	732
0.8 Overige baten en lasten	1.002	807	1.007	1.071	1.076
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	8	0	0	0	0
TOTAAL DIVERSE BATEN	**1.822**	**1.000**	**1.419**	**1.779**	**1.808**

RESERVES						
	Vermeerderingen	17.965	8.548	13.814	13.814	16.043
	Verminderingen	11.448	7.587	19.345	13.611	13.611
SALDO MUTATIES RESERVES		**-6.517**	**-962**	**11.769**	**-203**	**-2.432**

0.11	**RESULTAAT**	**2.986**	**218**	**0**	**427**	**3.378**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

0	Bestuur en ondersteuning	V/U[1]	E/M[2]	Primaire raming krediet	Actuele raming krediet	Gevoteerd	Besteed	Niet gevoteerd 2022 naar 2023
I Reguliere investeringen								
0	ICT investeringen	v	e	298	433	312	191	121
0	Diverse transportmiddelen	v	e	198	298	298	228	0
0	Gemeentelijke gebouwen	v	e	750	1.460	1.210	345	250
0	Onvermijdbaar / algemeen	u	e/m	58	174	0	0	174
Totaal Programma 0				**1.304**	**2.365**	**1.820**	**764**	**545**

[1] V = vervangingsinvestering, U = uitbreidingsinvestering

[2] E = investering met economisch nut, M = investering met maatschappelijk nut

D. Overige vermeldenswaardige zaken

Grensoverschrijdende samenwerking

Dankzij de in de loop van 2020 uitgebreide, ambtelijke formatie ten behoeve van de grensoverschrijdende samenwerking, is deze laatste en de verdere euregionalisering voortvloeiende uit de Kadernota Euregionalisering 2020 en de sinds 1998 vigerende, gemeenschappelijke regeling 'Openbaar Lichaam Eurode', voortvarend en adequaat opgepakt kunnen worden.

Stortkade, mechanische hulpmiddelen en magazijn

Ook in 2022 is het onderhoud van de openbare ruimte beïnvloed door de Corona maatregelen. Dat geldt ook voor de stortkade (inzamelen veegvuil, zwerfafval en inhoud afvalbakken), voor de mechanische hulpmiddelen (machines en onderdelen) en voor het magazijn op de gemeentewerf aan de Hammolenweg. De middelen die voor deze taken waren begroot, zijn volledig besteed. In de loop van 2022 zijn de marktprijzen van materialen en brandstoffen verhoogd. Daarnaast was sprake van steeds langere levertijden.

Parkeerbelasting en Parkeervergunningen

Bij de behandeling van de begroting 2023 is als gevolg van Corona het budget parkeergelden met € 200.000 neerwaarts bijgesteld voor het jaar 2022

		Begroting 2022	Rekening 2022
9063013	Parkeergelden	277.200	263.719
9063033	Abonnementen	55.000	54.817
9220013	Vergunningen	37.000	34.853
9063023	Parkeerboetes	98.500	98.440
	Totaal	**467.700**	**451.829**

Verder zijn er meer naheffingen opgelegd door de aanleg van extra achteraf betaald parkeerterreinen. De handhaving is hierdoor vereenvoudigd door middel van het camerasysteem en niet meer afhankelijk van de inzet van OOV. Via het camerasysteem is ieder voertuig dat in overtreding is geregistreerd waardoor er dus meer naheffingen zijn opgelegd.

Voor wat betreft de inkomsten van de vergunningen en ontheffingen zijn er ook enkele ontwikkelingen geweest die invloed hebben op de aanvragen. In de Atriumflat en Live & Be heeft een verjongingsslag plaatsgevonden van de inwoners. Onder deze groep inwoners is het autobezit hoger waardoor dit heeft geleid tot uitgifte van meer vergunningen. Daarnaast zijn de ontheffingen voor een aantal blauwe zones (oude blauwe zones in het centrum) gewijzigd in vergunningen voor (achteraf) betaald parkeren. Deze vergunningen zijn duurder dan de oude ontheffingen voor de blauwe zone. Ook zien we een groei in de aanvraag voor ontheffingen van blauwe zones in o.a. de omgeving van het Carboonplein.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

0. Bestuur en ondersteuning						
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**Periode**	**Kerkrade**	**Nederland**	**Limburg**
Formatie	Eigen gegevens	Fte per 1.000 inwoners	2022	9,7	n/b	n/b
Bezetting	Eigen gegevens	Fte per 1.000 inwoners	2022	9,4	n/b	n/b
Apparaatskosten	Eigen gegevens	Kosten per inwoner	2022	1.059	n/b	n/b
Externe inhuur	Eigen begroting	Kosten als % loonsom + inhuur externen	2022	15	n/b	n/b
Overhead	Eigen begroting	% totale lasten	2022	12,27	n/b	n/b

Overige indicatoren

0. Bestuur en ondersteuning							
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Waardering gem. dienstverlening	Burgeronderzoek	rapportcijfer 0-10		6,7		n.b.	
Digitale producten / aanvraagformulieren voor klant beschikbaar	Afd. Burgerplein	aantal	15	15	22	23	25
Contacten aan de balie tijdens openingsuren	Afd. Burgerplein	aantal	31.117	25.536	16.258	11.154	9.564
Afgehandelde bezwaarschriften:	Bezwaarschriften-/ klachtencommissie						
- beslissingen		aantal	151	195	156	135	115
- ingetrokken		aantal	70	72	77	62	68
Person. gem. 31 dec.	Afd. P&O						

- jonger dan 35 jaar		%	11	11	13	19,4	18
- 55 jaar en ouder		%	41	44	41	45,2	40
Deeltijdfactor (gemidd. fte per medew, 31 dec.)	Afd. P&O	1	0,94	0,93	0,91	0,91	0,94
Personeel gemeente:							
- instroom	Afd. P&O	%	4,7	8,0	12,0	14,5	16,2
- uitstroom		%	5,2	6,0	7,4	11,6	11,3

1. Veiligheid

A. Algemeen

Omschrijving van het programma
Veiligheid is een basisvoorwaarde voor een aantrekkelijk en leefbaar Kerkrade. Kerkrade moet niet alleen veilig zijn, mensen moeten zich ook veilig, welkom en vrij voelen. Door gezamenlijke inspanning en integrale samenwerking zorgen we samen voor een leefbaar en veilig Kerkrade, waarbij overlast en criminaliteit zo veel mogelijk wordt voorkomen.

Relatie met paragrafen
Niet van toepassing.

Taakvelden
- 1.1 Crisisbeheersing en brandweer
- 1.2 Openbare orde en veiligheid

B. Speerpunten van beleid

Verhogen veiligheidsgevoel en beperken woon- en drugsoverlast
Relatie met taakveld(en): 1.1, 1.2
We vinden een complete aanpak van beleid belangrijk. Dat vraagt dat we ook rekening houden met objectieve, subjectieve veiligheid en veiligheidsbeleving.
We zetten deze begrippen op een rijtje:
Bij veiligheid maken we verschil tussen de objectieve en subjectieve veiligheid:
Objectieve veiligheid geeft weer of, waar en in welke mate vormen van criminaliteit en overlast worden vastgesteld en gemeten. Dit gebeurt aan de hand van graadmeters zoals de criminaliteitscijfers van de politie of de overlastcijfers van de gemeente.
Anders dan tot vorige jaren sturen we niet alleen op objectieve cijfers. Hoewel deze verwerkt zijn in de veiligheidsanalyse, vragen deze om meer uitleg. Bijvoorbeeld het aantal politiecijfers over het bezit van

harddrugs en het maken van softdrugs laat een daling laten zien. Deze daling komt niet omdat het probleem afneemt, we denken dat dit een gevolg is van de covid-19 crisis en het terugschroeven van de controles. Hierdoor komt het minder in beeld.
Veiligheidsbeleving wordt ook wel aangegeven als subjectieve veiligheid. Hiermee wordt het feitelijk niveau van criminaliteit en overlast bedoeld. Subjectieve veiligheid gaat vooral om het veiligheidsgevoel van bewoners; hoe beleven zij veiligheid, welk beeld hebben zij bij criminaliteit en overlast? Deze beleving is een goede graadmeter om te toetsen of we op de goede weg zijn met onze gemeente veiliger en leefbaarder te maken.

In het Damoclesbeleid Kerkrade, staat beschreven in welke situaties en onder welke kaders de burgemeester maatregelen in kan zetten tegen drugscriminaliteit.
Voor het tegengaan van de negatieve invloed die drugsproblematiek heeft op de leefbaarheid, is in 2022 het gemeentelijk Damoclesbeleid (afspraken voor het sluiten van drugspanden) toegepast. Dit heeft geleid tot sluitingsbesluiten voor 17 gebouwen. Daarnaast waren op 31-12-2022 nog 11 sluitingsbesluiten in voorbereiding. Handhaving en politie hebben samengewerkt om te controleren op locaties, waarover regelmatig druggerelateerde (overlast)meldingen worden ontvangen.

Het Hennep Aanpak Parkstad (HAP)-project, het opleggen van boetes in de aanpak van drugsdealers en het projectmatig werken door de Boa's zijn voorbeelden van maatregelen in de aanpak van drugsoverlast en criminaliteit.
Woonoverlast komt steeds vaker voor en heeft impact op de veiligheidsbeleving van de bewoners. Om sneller en beter in te kunnen spelen op deze vorm van overlast hebben we ingezet op de meldingsbereidheid. Het meldpunt overlast is doorontwikkeld en heeft er een kwaliteitsslag plaats gevonden. Met onze ketenpartners (intern en extern) blijven we zoeken naar extra instrumenten om woonoverlast terug te dringen.
Daarnaast wordt deelgenomen aan Buurtbemiddeling waarmee aan de voorkant wordt geprobeerd woonoverlast niet te laten escaleren door in geval van conflicten en overlast buurtbewoners onder professionele begeleiding met elkaar in gesprek te laten gaan. Doelstelling is om zo overlast vroegtijdig weg te nemen. De mogelijkheid om binnen de Wet aanpak woonoverlast de eigenaar van een opstal direct verantwoordelijk te houden voor de aanwezige overlast in of vanuit het betreffende pand, wordt toegepast.
Door de investering in handhaving en middelen is er meer en beter toegeruste handhavingscapaciteit binnen de gemeente Kerkrade georganiseerd. Hierdoor past het cluster Handhaving beter bij de toegenomen hoeveelheid, maar ook de complexiteit van de , handhavingsvraagstukken die de burger heeft. Zo is het aantal handhavingsvraagstukken met bijna 2000 gegroeid. Daarbij is de kwalitatieve vraag uiteraard ook gegroeid. Ook sluit handhaving door de investeringen beter aan op de interne en externe netwerken die zich bezighouden met leefbaarheids- en veiligheidsproblematiek zoals politie en zorgpartners.
De groepsaanpak jeugdoverlast is een traject dat alleen succesvol kan worden als alle betrokken partijen zich samen inzetten. Een goede aanpak vraagt om heldere afspraken, waarbij iedere partij zijn taak pakt. Zo is geld uitgegeven aan een straatcoach en is de pilot Halt doorverwijzing door boa's verlengd. Ook wordt er aansluiting gezocht bij de Parkstad gemeenten in de aanpak van jeugdoverlast en wordt de focus op preventie gelegd waarvoor we samen met onze partners in de wijk aan de lat staan. De opgedane ervaringen met de straatcoach in 2022 zijn zeer positief. Het aantal meldingen en de inzet van onze handhavers en politie is hierdoor afgenomen. Om die reden wordt dan ook voorgesteld de inzet ook in 2023 te continueren.

We hebben in de aanpak gevaar of overlast door verward gedrag uitvoering gegeven aan het gemeentelijk meldpunt Wvggz (Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg) voor burgers en professionals. Daarnaast is het nemen van een crisismaatregel om onmiddellijk gevaar af te wenden geïmplementeerd en sinds het najaar 2020 is het Landelijk Meldpunt Zorgwekkend gedrag gelanceerd. In samenwerking met politie en het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad (ZVHP) is regionaal het VIA meldpunt doorontwikkeld. Daar kan de politie terecht met haar meldingen over verward gedrag, waarna het VIA deze doorzet naar een behandelende zorginstantie of de gemeente.

Om beïnvloeding/besmetting van kwetsbare buurtbewoners tegen te gaan, blijven we de wijkpreventieteams en WhatsApp groepen promoten en faciliteren.

Op 19 december 2018 heeft de gemeenteraad het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 vastgesteld. In 2022 is het plan uitgevoerd met de volgende belangrijke punten:

- doorontwikkeling van de Integrale Aanpak Wijkgericht Werken (IAWW),
- doorontwikkeling van het cluster handhaving,
- aanpak van drugshandel o.a. het aangescherpt drugsbeleid, bestuurlijke dwangsommen, ondermijning en het HAP-project,
- aanpak van ondermijning,
- aanpak van jeugd overlast,
- verhogen van de meldingsbereidheid,
- koppeling van de domeinen zorg en veiligheid met daarbij:
  - speciale aandacht voor de aanpak van verward gedrag, waaronder de uitvoering van de Wet verplichtte GGZ en de inzet van een wijk-GGZ van Mondriaan;
  - deelname aan de ketenveldnorm en levensloopregeling: zorg aan mensen met een psychische stoornis, verslaving etc. met een hoog veiligheidsrisico;
  - het intensiveren van de Nazorg aan ex-gedetineerden.

Het merendeel van bovenstaande projecten werd gemeentebreed uitgevoerd. Daarnaast is er in een aantal wijken meer ingezet op de voor die wijk specifieke problematiek. Zo waren de problemen in Bleijerheide, zoals leegstaande panden en panden van waaruit overlast wordt veroorzaakt, al lang een doorn in het oog. De gemeente heeft woningcorporatie HEEMwonen gevraagd mee te doen in de aanpak van Bleijerheide. Dankzij gelden uit de RegioDeal en het Volkshuisvestingsfonds is gestart met de grote opdrachten die er liggen op dit gebied. Het masterplan Bleijerheide heeft als doel de veiligheid en leefbaarheid te verbeteren, waarbij burgerparticipatie voorop staat. De eerste panden zijn al aangekocht. De buurt Rolduckerveld wordt klaar gemaakt voor de toekomst. Er wordt gesloopt, vernieuwd en verduurzaamd.
De buurt Rolduckerveld kent grote uitdagingen, er spelen zaken als onveiligheid, armoede en eenzaamheid en een deel van de woningen is sterk verouderd. Door de buurt opnieuw in te richten wordt samen met de bewoners van Rolduckerveld een buurt gemaakt waar bewoners wíllen wonen, omdat het er veilig is, mensen naar elkaar omkijken en de woonomgeving prettig is.
Daarnaast is de aanpak brievenbuspanden toegepast en is ook in 2022 extra aandacht door de gemeente en politie besteed aan druggerelateerde overlast, woonoverlast, jeugdoverlast en inbraken in woningen, garage- en kelderboxen.

Het evenementenbeleid is in 2021 geactualiseerd en vastgesteld. Door de toen geldende coronamaatregelen, kwam het evenementenseizoen pas weer begin 2022 op gang. Er is hard aan gewerkt om organisatoren enerzijds de ruimte te geven om na twee zware jaren, weer evenementen te mogen organiseren en anderzijds de eisen rondom de vergunningverlening te waarborgen.

De gemeente levert samen met Veiligheidsregio Zuid-Limburg (hierna: VRZL) en andere partners een bijdrage aan het bevorderen van een veilige fysieke leefomgeving en het stimuleren van het veiligheidsbewustzijn en de zelfredzaamheid binnen de gemeente. Risico's zijn continu in beweging en worden beïnvloed door ontwikkelingen, zoals bijv. de energietransitie en de klimaatverandering. Om proactief in te kunnen spelen op ontwikkelingen, heeft de VRZL een dynamisch brandweerrisicoprofiel ontwikkeld. Aan de hand van het brandweerrisicoprofiel, in samenhang met het dekkingsplan, gaat de gemeente met de VRZL in gesprek over wat er (nog meer) gedaan kan worden om risico's en hun effecten te verkleinen. Daarnaast heeft de VRZL het nieuwe Rampenbestrijdingsplan Hoogwater Limburg 2022-2025 vastgesteld.

Aandacht voor aanpak van ondermijnende activiteiten
Relatie met taakveld(en): 1.2
Ten aanzien van het thema ondermijning hebben we in 2022 gewerkt aan de aanbevelingen uit het eerder vastgestelde ondermijningsbeeld en aan de naar aanleiding daarvan vastgestelde actiepunten. Zo is bijvoorbeeld meer aandacht voor mensenhandel en fraude met betrekking tot zorggelden.
Via de ondermijningstafel hebben we de informatiepositie en integrale aanpak kunnen versterken. Dit doen we samen met convenantpartners zoals de politie, het OM, de Sociale Recherche, RIEC en interne partners.

C. Wat heeft het gekost?

Exploitatie

1 Veiligheid	REK.	BEGR.			REK.
	2021	Primair 2022	1e formele bijstelling 2022	Actuele begroting 2022	2022
LASTEN					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.323	3.369	3.369	3.526	3.526
1.2 Openbare orde en veiligheid	3.401	3.166	3.749	4.113	4.329
TOTAAL LASTEN	**6.724**	**6.535**	**7.118**	**7.639**	**7.855**
BATEN					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	92	0	0	0	12
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.667	1.200	1.385	1.722	1.923
TOTAAL BATEN	**1.759**	**1.200**	**1.200**	**1.722**	**1.936**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

1	Veiligheid	V/U[1]	E/M[2]	Primaire raming krediet	Actuele raming krediet	Gevoteerd	Besteed	Niet gevoteerd 2022 naar 2023
II Overige investeringen								
1	n.v.t.			0	0	0	0	0
Totaal Programma 1				**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

[1] V = vervangingsinvestering, U = uitbreidingsinvestering

[2] E = investering met economisch nut, M = investering met maatschappelijk nut.

D. Overige vermeldenswaardige zaken

Aanpak problematiek verward gedrag

We hebben uitvoering gegeven aan de gemeentelijke taken uit de Wet verplichte GGZ (Wvggz). De Wvggz is gericht op het opleggen van verplichte ggz als deze zorg wel nodig is maar niet vrijwillig wordt aanvaard. De Meldfunctie wordt uitgevoerd door het IAWW-Meldpunt. Vervolgens voeren de 3 D-consulenten een Verkennend Onderzoek uit of die noodzaak aanwezig is. Dit is het startpunt van een gemeentelijk traject voor het aanvragen van een Zorgmachtiging bij de rechter dat de Wvggz aan de bestaande trajecten heeft toegevoegd. Daarnaast blijft de burgemeester ook onder het regime van de Wvggz bevoegd om in crisisgevallen direct verplichte zorg op te leggen, als dit vanuit psychiatrisch oogpunt dringend noodzakelijk is om ernstig nadeel te voorkomen. Dit gebeurt door het opleggen van een Crisismaatregel.
De gemeente neemt deel aan de periodieke afstemming van gemeenten met de andere betrokken partners. Op Zuid-Limburgse schaal vindt ieder kwartaal overleg plaats over het aanbod van verplichte zorg in de regio, de eventuele knelpunten bij de voorbereiding en de uitvoering ervan. Vanaf 2021 wordt de ondersteuning van dit overleg, middels de daartoe ingehuurde regionaal coördinator Wvggz, gezamenlijk gefinancierd door de betrokken partners.
De uitvoering van de Wvggz kon ook in 2022 plaatsvinden binnen de financiële kaders van de bestaande begroting en met gebruik van de beschikbare organisatorische capaciteiten.

Ketenveldnorm en Levensloopfunctie

Er zijn personen die als gevolg van een psychische stoornis en/of een verstandelijke beperking (potentieel) gevaarlijk gedrag vertonen maar geen strafrechtelijke titel (meer) hebben. Zij hebben echter dringend forensische zorg nodig. Voor deze personen is op dit moment geen of onvoldoende passende zorg beschikbaar. De Ketenveldnorm levensloopregeling en beveiligde intensieve zorg (kortweg:

Ketenveldnorm) beoogt een oplossing te bieden voor dit probleem, door het organiseren van passende zorg, begeleiding en ondersteuning voor personen uit deze doelgroep, zonodig inclusief opvang in beveiligde bedden. De gemeente Kerkrade neemt deel aan de uitvoering van de Ketenveldnorm door de aanmeldkosten en extra inzet van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad te vergoeden. De kosten hiervan zijn voorzien in de begroting.

Van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis

In het verlengde van de aanpak van de problematiek van verwarde personen werd in de aanloop naar 2022 gewerkt aan de transformatie van intramuraal naar extramuraal bieden van ondersteuning voor burgers met een 24-uurs ondersteuningsbehoefte.

In dat verband hebben de colleges van de Parkstad-gemeenten in 2021 de nieuwe Uitvoeringsagenda *Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen 2021-2022* vastgesteld. Daarmee wordt gewerkt aan de in 2018 door de raden vastgestelde visie Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen.

Binnen de uitvoeringsagenda wordt bijzondere aandacht gegeven aan:

- beschermd thuis: voortzetting extramuralisering Beschermd Wonen en kleinschaligere opvang;
- preventie in de keten en in de samenwerking tussen gemeenten;
- de voortgezette decentralisatie van Beschermd Wonen per 1 januari 2023.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

1. Veiligheid						
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**Periode**	**Kerkrade**	**Nederland**	**Limburg**
Verwijzingen Halt	Bureau Halt	Aantal per 1.000 jongeren	2021	13	8	9
Winkeldiefstal	CBS	Aantal per 1.000 inwoners	2022	2,9	2,3	2,0
Geweldsmisdrijven	CBS	Aantal per 1.000 inwoners	2022	5,6	4,6	4,3
Diefstallen uit woning	CBS	Aantal per 1.000 inwoners	2022	1,7	1,4	1,2
Vernielingen en beschadigingen in de openb. ruimte	CBS	Aantal per 1.000 inwoners	2022	6,9	6	5,9

Overige indicatoren

1. Veiligheid							
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	2018	2019	**2020**	**2021**	**2022**
Objecten meldpunt drugsoverlast	Meldpunt	aantal	53	78	139	81	37
Overlast door verward persoon	Politie, regio Limburg Zuid	aantal	230	262	341	324	382
Diefstal/inbraak woning	Politie, regio Limburg Zuid	aantal	175	154	98	86	70
Straatroof	Politie, regio Limburg Zuid	aantal	4	8	4	5	8
Overval	Politie, regio Limburg Zuid	aantal	5	6	3	3	4
Geweld (eenvoudige mishandeling)	Politie, regio Limburg Zuid	aantal	136	119	98	106	117

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

A. Algemeen

Omschrijving van het programma
De voorbereiding, planning en uitvoering van het verkeers- en vervoersbeleid is gericht op het leveren van een bijdrage aan een goede, evenwichtige en veilige infrastructuur. Het verhogen van de bereikbaarheid, het verhogen van de verkeersveiligheid door in te zetten op kwetsbare doelgroepen (verbeteren van de infrastructuur en het gedrag), duurzaamheid en leefbaarheid zijn daarbij de kernpunten.

Relatie met paragrafen
Dit programma heeft een relatie met de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen (§3). Het betreft dan onder meer het onderhoud van het wegennet.

Taakvelden
- 2.1 Verkeer en vervoer
- 2.2 Parkeren
- 2.5 Openbaar vervoer

B. Speerpunten van beleid

Verbeteren van vervoersvoorzieningen en bereikbaarheid met Avantis als aandachtspunt
Relatie met taakveld(en): 2.1, 5.7, 8.1
Het mobiliteitsplan wordt in 2023 vastgesteld. Het mobiliteitsplan wordt door vertaald in een Uitvoeringsprogramma waarin aanvullende aandachtspunten naar voren komen. In dit plan wordt aandacht besteed aan bijvoorbeeld herinrichting van de openbare ruimte om verkeersveiligheid te verbeteren, de aanleg van extra fietspaden, maar ook de verbinding met het intercity station in Herzogenrath.

In het kader van de mobiliteitsopgave in Kerkrade West heeft de Provincie besloten om het Station Kerkrade West niet te realiseren. Er zal onderzoek plaatsvinden naar de mogelijkheid van een Mobiliteitshub in Kerkrade West, waar diverse (alternatieve) vervoersopties worden onderzocht om tot een verbetering te komen van de bereikbaarheid van Kerkrade West. Daarbij zal ook nadrukkelijk de verbinding gelegd worden met het bereikbaar maken van bedrijventerrein Avantis (anders dan per auto) en wordt geprobeerd via bestuurlijke gesprekken - bij aantreden college van GS - alsnog de doortrekking van de Avantislijn met als eerste fase station Kerkrade West op de agenda te krijgen.

Verbeteren verkeersveiligheid
Relatie met taakveld(en): 2.1
Met het oog op de verbetering van de verkeersveiligheid is er een risicoanalyse Strategisch plan verkeersveiligheid uitgevoerd. Daarnaast wordt verkeersveiligheid in het gemeentelijk mobiliteitsplan en daarmee in het uitvoeringsprogramma ook een belangrijk onderwerp.
In het mobiliteitsplan zal er specifieke aandacht zijn voor het verbeteren van verbindingen voor de verschillende modaliteiten (met een specifieke aandacht voor de fiets), zowel in de stad als vanuit de stad naar andere plaatsen (ook over de grens). Wij nemen de klachten van onze burgers serieus, stellen prioriteit aan de afhandeling en trekken, waar mogelijk, lering hieruit.

Faciliteren van onderhoud openbare ruimte in centrum en wijken
Relatie met taakveld(en): 2.1, 5.7
Bij een vitale stad hoort een vitale infrastructuur. In de komende vier jaar blijft de gemeente dan ook investeren in de kwaliteit van de openbare ruimte. Hiervoor worden structureel extra financiële middelen voorgesteld in de begroting 2023. Voorbeelden zijn extra investeringen in de kwaliteit van de Kerkraadse wegen, het onderhoud van het openbaar groen, voorzieningen voor honden en het schoonhouden van de openbare ruimte. Knelpunten in de infrastructuur zullen waar mogelijk worden aangepakt. Hiermee vervolgt het college de koers die in de vorige bestuursperiode is ingeslagen.
De gevolgen van klimaatverandering en weersomstandigheden zijn, ook in de openbare ruimte, steeds meer merkbaar. Voorbeelden zijn wateroverlast, stormen, langdurige droogte en hoge temperaturen (hittestress). Ook om die redenen zijn de bomen in stad en wijken belangrijk. Als onderdeel van de groenstructuur zijn zij de longen van de stad. Daarnaast dragen bomen bij aan het tegengaan van hittestress. Het college blijft dan ook investeren in de kwaliteit en de veiligheid van de bomen en in het planten van nieuwe bomen (vergroening). De Kerkraadse Levensbomenbossen, die worden aangeplant in nauwe samenwerking met onze inwoners, zijn daarvan goede voorbeelden.
Het onderhoud van de openbare ruimte is mensenwerk dat voor een groot deel wordt uitgevoerd door onze eigen medewerkers. Dat gebeurt samen met de gedetacheerde collega's van Wsp vanaf de gemeentewerf aan de Hammolenweg. Het college investeert in de komende periode extra in de personele capaciteit (waaronder ook in het compenseren van de terugloop van de Wsp-detachering), maar ook in de kwaliteit van de voertuigen en het materieel. Samen vormen zij het visitekaartje in de openbare ruimte.

Continuering parkeerbeleid
Relatie met taakveld(en): 2.2
Er wordt een nieuwe parkeernota opgesteld met daarin onderwerpen zoals de geactualiseerde parkeernormen en vergunningen/ontheffingenbeleid. Het parkeerbeleid wordt medio 2024 geëvalueerd, hierin wordt de parkeergarage VIE meegenomen. Mocht dit eerder nodig zijn zal hier maatwerk op verricht worden. Het 1e uur gratis parkeren wordt gecontinueerd.

C. Wat heeft het gekost?

Exploitatie

2 Verkeer, vervoer en waterstaat	REK.	BEGR.			REK.
	2021	Primair 2022	1e formele bijstelling 2022	Actuele begroting 2022	2022
LASTEN					
2.1 Verkeer en vervoer	6.040	6.063	6.835	6.702	6.701
2.2 Parkeren	664	653	609	614	613

2.5 Openbaar vervoer	23	23	23	23	23
TOTAAL LASTEN	**6.727**	**6.738**	**7.467**	**7.339**	**7.337**
BATEN					
2.1 Verkeer en vervoer	311	222	292	241	416
2.2 Parkeren	54	43	43	44	41
2.5 Openbaar vervoer		0	0	0	0
TOTAAL BATEN	**365**	**266**	**336**	**284**	**457**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

2	Verkeer, vervoer en waterstaat	V/U[1]	E/M[2]	Primaire raming krediet	Actuele raming krediet	Gevoteerd	Besteed	Niet gevoteerd 2022 naar 2023
I Reguliere investeringen								
2	Verkeer en vervoer	u	m	270	353	353	293	0
2	Wegen, straten en pleinen	v	m	3.184	4.684	4.684	2.613	0
2	Civieltechnische kunstwerken	v	m	673	673	605	518	68
2	Openbare verlichting	v	m	300	300	300	157	0
2	Parkeren	v	e	20	40	40	14	0
Totaal Programma 2				**4.447**	**6.050**	**5.982**	**3.595**	**68**

[1] V = vervangingsinvestering, U = uitbreidingsinvestering

[2] E = investering met economisch nut, M = investering met maatschappelijk nut

D. Overige vermeldenswaardige zaken

(Maatregelen) Uitvoeringsprogramma GVVP

Uit het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP), vastgesteld in januari 2018, volgen diverse maatregelen die jaarlijks uitgevoerd worden. Deze maatregelen dragen bij aan een betere bereikbaarheid, hogere verkeersveiligheid of een hogere kwaliteit van de leefomgeving (leefbaarheid) in heel Kerkrade. In 2021 zijn wij gestart met de voorbereiding voor de reconstructie van de Gravenweg inclusief de aanleg van een rotonde op de verkeersonveilige aansluiting Gravenweg – Oostelijke op/afrit N300 Buitering Parkstad Limburg. Daarnaast is de reconstructie van de aansluiting Hamstraat – Locht opgeleverd, waardoor de belangrijkste verkeersstroom van en naar Duitsland via de voorrangsroute Locht - Hamstraat wordt afgewikkeld. Ook is de reconstructie van de Waubacherweg opgeleverd, waaronder de realisatie van een rotonde op de aansluiting Rimburgerweg – Waubacherweg. Tot slot zijn de voorbereidingen getroffen om vijf elektrische deelfietsstations in Kerkrade te realiseren die in 2022 operationeel worden. Hiermee wordt de E-deelfiets een interessant alternatief als voor- en natransportmiddel naar de OV-overstappunten.

Verkeersmaatregelen Rodaboulevard

In 2020 is een omgevingsvergunning verstrekt voor de uitbreiding van Leisure Dome. In 2021 is gestart met de bouwwerkzaamheden rondom Leisure Dome. Naast een uitbreiding van het Leisure Dome is voorzien in een uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen rondom de Leisure Dome om de aanvullende parkeervraag op te vangen. Daarnaast zal in 2022 nog een fietsenstalling ter hoogte van de hoofdingang gerealiseerd worden om het gebied aantrekkelijker te maken voor fietsers.

Openbaar vervoer (2.5)

In 2021 is, na elektrificatie van het spoor op het baanvak Landgraaf – Herzogenrath, gestart met de spoorverdubbeling op het baanvak Heerlen – Landgraaf. Deze werkzaamheden worden naar verwachting eind 2022 opgeleverd, waarbij wij de gevolgen voor Eygelshoven zullen monitoren. Verder is in december 2021 een nieuwe Openbaar Vervoer dienstregeling geïmplementeerd. Daarbij is scholierenlijn 627 in

Kerkrade komen te vervallen vanwege het beperkt gebruik. De impact voor Kerkrade was minimaal gelet op het beperkt gebruik en zeer beperkt aanbod (2 ritten per dag) terwijl de routes door andere buslijnen wordt verzorgd.

Wegen (2.2)
In de paragraaf 3 onderhoud kapitaalgoederen wordt bij het onderdeel wegen een toelichting verstrekt over het uitgevoerde onderhoud aan de wegen.

IBA Parkstadroute (2.1)
In 2021 is de realisatie van de Parkstadroute aanbesteed. Heijmans heeft de opdracht gekregen. In samenwerking met Simpelveld en Heerlen is het tracé vanaf het Museumplein tot aan Simpelveld nader uitgewerkt middels een tracé-studie. Uiteindelijk is gekozen voor een tracé via de paardentunnel onder de Hamstraat door, langs de buitenring zijde van het Crombacherbeekdal, over de Crombacherstraat en dan overstekend naar de Gulperweg, door het gebied van de zonneweides. Hier gaat de Parkstadroute omlaag door het talud en dan langs het miljoenenlijntje naar Simpelveld.
In het Centrum loopt de route vanaf de rotonde Wijngracht door het talud aan de Caspar Sprokelstraat en vervolgens over het parkeerdek van Vie naar het Martin Buberplein en dan richting Museumplein. De parkstadroute is hierdoor verbonden met Vie en het centrum. De bedoeling was om in 2022 te starten met de eerste delen van de Parkstadroute, echter vanwege de stikstofproblematiek zijn deze werkzaamheden niet aangevangen. Omdat de eerste resultaten een verhoogde stikstofdepositie uitwijzen, wordt de bouw van de overige delen pas doorgezet wanneer het onderzoek naar de mogelijkheden tot beperking van de depositie is afgerond en de eventueel benodigde procedures doorlopen zijn.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

Niet van toepassing.

Overige indicatoren

2. Verkeer, vervoer en waterstaat							
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	2018	2019	2020	2021	2022
Geregistreerde ongevallen:	Viastat online	aantal	256	264	222	233	283
- uitsl. materiële schade		aantal	216	231	200	200	245
- met letsel		aantal	38	31	21	32	37
- met dodelijke afloop		aantal	2	2	1	1	1
Meldingen verkeersoverlast	Werkgroep Verkeer	aantal	278	251	249	247	242
Tevredenheid met verkeersdrukte in eigen buurt	Burgeronderzoek	%		41		34	
Kwaliteit wegennet voldoende:	2-Jaarlijkse schouw						
- asfaltverharding		%	72	79	79	78	77
- elementenverharding		%	85	83	84	83	83
Klachten wegenonderhoud	Afd. Burgerplein	aantal	501	505	363	537	304
Tevreden over onderhoud wegen, straten, pleinen	Burgeronderzoek	%		52		39	
Waardering beheer en onderhoud	Burgeronderzoek	score 0-10		6,3		6,0	

3. Economie

A. Algemeen

Omschrijving van het programma
Het ontwikkelen van een voorwaardenscheppend beleid voor het goed functioneren van bedrijfsleven en warenmarkt en het bevorderen van een voldoende gedifferentieerd werkgelegenheidsaanbod. Het ontwikkelen van een strategisch en uitvoerend toeristisch en recreatief beleid.

Relatie met paragrafen
Dit programma heeft een relatie met de Onderhoud kapitaalgoederen (§3) en Grondbeleid (§7).

Taakvelden
- 3.1 Economische ontwikkeling
- 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- 3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen
- 3.4 Economische promotie

B. Speerpunten van beleid

Stimuleren van lokale economie en werkgelegenheid
Relatie met taakveld(en): 3.1, 3.2, 3.3, 3.4
Algemeen
Op diverse manieren wordt getracht de lokale economie en werkgelegenheid te stimuleren. Hiervoor zijn meerdere instrumenten ontwikkeld en zijn meerdere samenwerkingen aangegaan.
De Stimuleringsregeling Kerkrade Centrum wordt in combinatie met de inzet van de Stichting Streetwise, gebruikt om nieuwe en bestaande ondernemers gericht te ondersteunen.
Verder blijft er via het stadsmarketingplan "Beleef Kerkrade" continu aandacht voor alle economische/toeristische ontwikkelingen, waardoor ondernemers worden getriggerd om verbindingen te leggen om zo elkaar te versterken. Wij vervullen hierin een actieve en aanjagende rol.

Ook wordt ingezet op het faciliteren van ondernemers bij huisvestigingsvraagstukken, bedrijventerreinenmanagement, het faciliteren van startende ondernemers, het transformeren van verouderde winkelgebieden etc. Dit zijn speerpunten van beleid om te komen tot een hoogwaardig ondernemingsklimaat en daarmee het creëren van een gunstig vestigingsklimaat in Kerkrade.

Bedrijventerreinen
Er is een ongekende belangstelling voor de bedrijventerreinen in Kerkrade. Om gelijke tred te houden met deze grootschalige ontwikkelingen op de bedrijventerreinen zal de bereikbaarheid en het mobiliteitsprofiel van de bedrijventerreinen verbeterd dienen te worden. Op basis van (mobiliteits)onderzoeken zal bezien worden welke maatregelen uitgevoerd kunnen worden. Deze maatregelen dienen een veilig gebruik van de infrastructuur te bevorderen, rekening houdende met de aankomende ontwikkelingen zodat de bedrijventerreinen tijdig aangepast worden en niet achteraf maatregelen getroffen moeten worden.

Programma Medtech
De grootste banengroei in de laatste jaren deed zich in Parkstad voor in de medische technologie. Te denken valt aan Medtronic, Boston Scientific, etc. Om deze bedrijven verder te verankeren en te profileren in de regio wordt ingezet op het opstellen van een programma (i.c. "Medlands") voor de speerpuntensector. Arbeidsmarkt, opleiding, bereikbaarheid, marketing etc. zijn hierbij belangrijke ingrediënten. Aanhaking wordt gezocht bij de aanvraag Regiodeal 2.0.

Centrum
Er wordt een aanvalsplan opgesteld om de versterking van het centrum vorm te geven, waarbij diverse aspecten integraal worden opgepakt. Dit betreft onder andere leegstand verminderen, versterken van de betrokkenheid van ondernemers, communicatie en marketing, parkeerbeleid, etc. Doel is om het centrum van de toekomst verder vorm te geven.

Afstemmen van behoefte aan arbeidskracht op het aanbod vanuit het onderwijs
Relatie met taakveld(en): 4.2
Het afstemmen van de behoefte aan arbeidskrachten op het aanbod vanuit het onderwijs is erg belangrijk. De gemeente kent sinds enkele jaren de Leerwerklijn Openbare Ruimte. De Leerwerklijn biedt plaats aan maximaal 15 jongeren. De belangrijkste speerpunten van dit initiatief zijn: educatie, re-integratie, ontwikkeling en arbeidsparticipatie van jongeren. De gemeente werkt hierin samen met meerdere onderwijsinstellingen uit stad en regio. De vakinhoudelijke begeleiding en aansturing van de jongeren wordt verzorgd door de medewerkers van de afdeling Stedelijk Beheer vanuit de gemeentewerf aan de Hammolenweg. Het college zal bij de begroting voorstellen de Leerwerklijn meerjarig voort te zetten. Op die wijze maakt de gemeente Kerkrade ook zelf werk van het afstemmen van de behoefte aan arbeidskracht op het aanbod vanuit het onderwijs.

Onder aandacht brengen bij bedrijfsleven van werkzoekenden uit alle leeftijdscategorieën
Relatie met taakveld(en):
De vormgeving van de klantreis voor de participatieklanten vordert gestaag. In de uitvoering zijn de backoffice, mid office en frontoffice volledig operationeel. De fase van het "fine-tunen" is aangebroken, dit zal vooral in 2023 zijn uitwerking hebben. Zo ook voor het team DADS (Direct Aan De Slag) dat zorg zal dragen voor het beheer van en de plaatsing richting arbeidsmarkt van de doelgroep 80-100 (arbeidsfit). Deze arbeidsmarkt betreft een inclusieve arbeidsmarkt die zich kenmerkt door evenwicht tussen vraag (werk) en aanbod (werkzoekenden). Belangrijk hiervoor zijn doorlopende leerlijnen in het onderwijs, effectieve en efficiënte vervulling van de vraag in het bedrijfsleven, lage werkloosheid en een hoge arbeidsparticipatie van zoveel mogelijk mensen. Hiertoe zullen ook reserves aangeboord worden, zoals mensen met een 'afstand tot de arbeidsmarkt'. Met oog voor de werkzoekenden die in de afgelopen jaren in een zwakkere positie terecht zijn gekomen. Problematieken op leefgebieden zoals financiën, gezondheid, opvoeding, opleiding, etc. spelen een prominente belemmerende rol. Dit vraagt om aanpassing/ontwikkeling van deze werkzoekenden en aanpassingsvermogen van werkgevers. Zij moeten open staan voor deze groep en hun bedrijf en werk daarvoor geschikt maken.
Het team DADS neemt deel aan meerdere regionale projecten (Taskforce/ Werkcentrum) waarbij er vooral in samenwerking met andere gemeentes, ketenpartners en WSP getracht wordt om op diverse manieren de grote afstand tot arbeidsmarkt van onze doelgroep te verkleinen.

Om daarnaast ook binnen de eigen organisatie een start te maken met dit plaatsingsproces wordt er door DADS een ontmoeting georganiseerd, in de vorm van een Speeddate, tussen enerzijds onze klanten en anderzijds onze werkgevers. In 2022 is gestart met deze aanpak. Gezien de eerste positieve ervaringen, is het voornemen om dit in 2023 verder uit te bouwen.
Om het overzichtelijk, beheersbaar en drempelverlagend te houden zal de Speeddate op kleine schaal plaatsvinden. Hier worden werkzoekenden uit alle leeftijdscategorieën bij betrokken.

Toevoegen van Sancta Maria gebouw aan Flexiforum
Relatie met taakveld(en): 4.2
Het Flexiforum is een gebouw waarin meerdere bedrijven en instellingen gevestigd zijn. Ook de gemeente gebruikt werkruimtes in het Flexiforum. Ruim 90% van het gebouw is verhuurd. Een aantal van de huurders vraagt al om meer ruimte. Er is ook belangstelling van andere mogelijke huurders. Daarom is in 2022 gestart met het maken van een nieuw plan voor de voormalige Sancta Maria school. Dit gebouw is via een loopbrug verbonden met het Flexiforum. Het voorleggen van een plan incl. budgetverzoek aan de gemeenteraad is in de planning voorzien in de eerste helft van 2023.

Stimuleren van toeristische en recreatieve ontwikkelingen en stevige positionering van bestaande voorzieningen met behulp van de voorhanden zijnde communicatiemix
Relatie met taakveld(en): 3.3, 3.4
Het stadsmarketingplan "Beleef Kerkrade" is volop in werking en werpt zijn vruchten af. Onder de vlag van "Programma van de Stad" worden diverse vakdisciplines bij elkaar gebracht om zo ons complete aanbod aan voorzieningen zo sterk mogelijk te positioneren op zowel lokaal, regionaal als euregionaal niveau.

Onderzoeken of verbindingen tussen toeristische attracties en centrum geoptimaliseerd kunnen worden
Relatie met taakveld(en):3.2, 3.4
De Visie Toerisme (pijler Verbindingen) en het stadsmarketingplan "Beleef Kerkrade" worden verder uitgewerkt door manieren te zoeken om nóg beter de verbinding te leggen tussen de toeristische attracties onderling en tussen de toeristische attracties en het centrum. Voorbeelden hiervan zijn: de inzet van de Beleefbus (nieuwe stijl), het realiseren van (gethematiseerde) fiets- en wandelroutes, het positioneren van het toeristische aanbod als één geheel zowel lokaal, (eu)regionaal als provinciaal, het organiseren van diverse activiteiten/evenementen etc.

Realisatie Knopen lopen en Parkstadroute
Relatie met taakveld(en): 3.4
Het wandelroutenetwerk "Knopen Lopen" zal in 2023 verder regionaal worden opgepakt. Hierdoor ontstaat er een uniform euregionaal wandelnetwerk. Het streven van de Provincie is om de Parkstadroute in 2023 in zijn totaliteit gerealiseerd te hebben.

C. Wat heeft het gekost?

Exploitatie

3 Economie	REK.	BEGR.			REK.
	2021	Primair 2022	1e formele bijstelling 2022	Actuele begroting 2022	2022
LASTEN					
3.1 Economische ontwikkeling	2	4	2	1	2
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.270	2.098	2.735	2.017	2.735
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	172	177	211	183	211
3.4 Economische promotie	337	425	478	427	478
TOTAAL LASTEN	**2.780**	**2.705**	**3.425**	**2.627**	**2.631**
BATEN					
3.1 Economische ontwikkeling	1	0	0	0	0

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.433	637	923	830	830
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	106	129	130	129	116
3.4 Economische promotie	287	390	374	419	456
TOTAAL BATEN	**2.827**	**1.156**	**1.427**	**1.377**	**1.402**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

Pr.	Omschrijving	V/U[1]	E/M[2]	Primaire raming krediet	Actuele raming krediet	Gevoteerd	Besteed	Niet gevoteerd 2022 naar 2023
II Overige investeringen								
3	Project Zonnepanelen Flexiforum	u	e	0	445	445	428	0
Totaal Programma 3				**0**	**445**	**445**	**428**	**0**

[1] V = vervangingsinvestering, U = uitbreidingsinvestering

[2] E = investering met economisch nut, M = investering met maatschappelijk nut

D. Overige vermeldenswaardige zaken

Economie

Er heeft een groot aantal vooroverleggen met investeerders plaatsgevonden, die uiteindelijke hebben geresulteerd in verschillende onherroepelijke omgevingsvergunningen. Vaak ging het om sloop van incourante en leegstaande bedrijfspanden en duurzame invulling van grootschalige kavels op bedrijventerreinen, waardoor de bedrijventerrein ruimtelijk een forse kwaliteitsimpuls zullen krijgen.

Er hebben diverse bedrijfsbezoeken plaatsgevonden, om zodoende "voeling" te houden met het bedrijfsleven. Aanleiding voor deze bedrijfsbezoeken waren divers zoals "aftersales" bedrijfsbezoeken na kavelverkoop, jubilea, het "schatgraven in eigen tuin" bij bedrijven die nog niet op het netvlies van de gemeente lagen etc.

Voor de uitbraak van de Corona pandemie ging het in economische zin goed in Kerkrade; er waren veel banen en weinig mensen hadden geen werk. Uit zeer recente cijfers van "Kerkrade aan het Werk" van het Etil is gebleken dat deze stijgende lijn zich heeft doorgezet. De gemeente Kerkrade is na 2012 nl. niet meer zo hoog uitgekomen op het gebied van aantal arbeidsplaatsen, nl. 16.175 arbeidsplaatsen in 2022. Dit is een groei van 3,1 % i.c. een toename 481 arbeidsplaatsen. Hiermee is de gemeente Kerkrade koploper in Parkstad en wordt ruimschoots gescoord boven het Limburgs en Nederlands gemiddelde.

Doorontwikkeling van de Rodaboulevard heeft o.a. plaatsgevonden door verkoop van het laatste gemeentelijk bedrijfskavel en de doorontwikkeling van de Leisuredome met o.a. de komst van de Dadawan en de Beren.

De herontwikkeling van het bedrijventerrein Willem Sophia heeft o.a. zijn beslag gekregen door de sloop van de incourante opstallen op de Steenbergstraat 42. Dit voormalig "Janssen" terrein van ca. 41.899 m^2 wordt op een duurzame manier ingevuld met een nieuw bedrijfsgebouw. De omgevingsvergunning is inmiddels onherroepelijk. Om de bereikbaarheid van het terrein gelijke tred te laten houden met o.a. deze grootschalige ontwikkeling zijn in 2022 plannen voorbereid om de bereikbaarheid van Willem Sophia te verbeteren. Naar verwachting zullen deze plannen in 2023 worden uitgevoerd.

Samen met de Samenwerkende Bedrijventerreinen Kerkrade (SBK) en met bedrijventerreinenmanagement (BTM Parkstad Limburg) zijn de voorbereidingen getroffen voor de inrichting van het ondernemersfonds. Afgesproken is dat o.a. ingezet zal worden op relatiebeheer, communicatie, PR en evenementen, bereikbaarheid, mobiliteit en entree bedrijventerreinen en het plaatsen van AED's. Nadat het college heeft ingestemd met het ondernemersfonds door middel van een de-minimusovereenkomst kan in 2023 formalisering plaatsvinden door ondertekening van een overeenkomst door gemeente en SBK. Met deze overeenkomst is een bedrag van € 200.000 gemoeid, welke geldt voor 3 belastingjaren.

In het kader van de stratenaanpak Parkstad Limburg, de Regio Deal Parkstad Limburg (derde termijn) en het Uitvoeringsprogramma Retail Parkstad (2019-2025) is in 2022 begonnen met het onttrekken/transformeren

van overtollige winkelmeters in o.a. de Sint Pieterstraat en Zonstraat in Kerkrade. Door de aangestelde transformatiecoach is dit proces in gang gezet om zodoende de aanloopstraten compacter te maken en het gebied rondom het bestaande winkelcluster aan de Hertogenlaan te versterken. Het ligt in de verwachting dat in 2023 met behulp van de inzet voor transformatiesubsidies voor minimaal 500 m^2 wvo aan afstandsverklaringen retail worden getekend.

Centrummanagement
Via centrummanagement zijn de ondernemers in het centrum van Kerkrade ondersteund onder andere om het ondernemersklimaat verder te verbeteren. Er zijn in 2022 diverse zaken door de centrummanager uitgevoerd, zoals overleggen met de centrumondernemers, aandacht geven aan het stimuleringsbeleid in het centrum, de aanloopstraten en de terrassen, mee uitvoering geven aan evenementen en koopzondagen en de promotie en uitgifte van de Beleef Kerkrade Kadokaart.

Uitvoeringsprogramma Toerisme
De Visie Toerisme is in 2016 vastgesteld. Speerpunten uit het Uitvoeringsprogramma Toerisme zijn vier V's: Verbinden (het toeristisch aanbod binnen Kerkrade met elkaar verbinden, zowel fysiek als organisatorisch), Verblijven (door het aantal kleinschalige / laagdrempelige verblijfsaccommodaties uit te breiden kan de verblijfsduur van bezoekers verlengd worden), Verleiden (bezoekers zullen meer verleid worden om een bezoek te brengen aan Kerkrade), Vermarkten (via de stadsmarketingcampagne "Beleef Kerkrade" wordt Kerkrade op de kaart gezet).

Sinds de laatste coronamaatregelen in het voorjaar van 2022 vervielen, hebben de toeristische ondernemers zich volop ingespannen om hun onderneming weer tot bloei te brengen. Ondertussen is vanuit de gemeente ook het afgelopen jaar verdere uitvoering gegeven aan de Visie Toerisme met het daarbij horende Uitvoeringsprogramma Toerisme. Dit heeft binnen de eerdergenoemde vier V's tot de nodige resultaten geleid. Zo zien we dat de camperplaatsen goed gebruikt worden en zoeken we ook naar andere plekken voor campers. Er wordt eveneens naar mogelijkheden voor kleinere campings gezocht. Daarnaast is er een convenant gesloten voor het project Knopen Lopen (grensoverschrijdend wandelroutenetwerk Zuid-Limburg). Binnen dit project is Kerkrade voortvarend gestart met de uitwerking van een eerste concept voor het Kerkraadse gedeelte van het netwerk en de afstemming met diverse externe (waaronder ook Duitse) belanghebbenden. De verdere uitrol vindt plaats in 2023, waarna realisatie gepland staat in de loop van 2024. Er is in 2022 ook hard gewerkt aan de realisatie van een prachtige uitkijktoren bij GaiaZOO. Deze blikvanger is vrij toegankelijk en fungeert daarmee als gratis nieuwe attractie. De actie waarmee de gemeente i.s.m. GaiaZOO in het najaar alle inwoners van Kerkrade de kans bood om een aantrekkelijk halfjaarabonnement af te sluiten, leverde de dierentuin bijna 900 nieuwe abonnementhouders op. Ook zijn we nog steeds in overleg met Abdij Rolduc om de toekomstige mogelijkheden verder te onderzoeken.
Ook in 2022 werd vanuit het vakgebied Toerisme weer zeer sterk de relatie gelegd met de campagne "Beleef Kerkrade". Met behulp van de slogan "Kerkrade goed toeven" werden de vele recreatieve mogelijkheden onder de aandacht gebracht, waaronder attracties, wandel- en fietsroutes en verblijfsaccommodaties. In dit kader wordt ook nadrukkelijk de link gelegd met evenementen, cultureel erfgoed, shoppen, eet- en drinkgelegenheden e.d. Ook de Beleefbus heeft in 2022 de campagne uitgebreid door met kleinere bussen, naast de grote bus, in te spelen op de behoefte aan maatwerk. Op deze wijze kan er ook met kleinere gezelschappen op pad worden gegaan.

Werken over de grens (3.3)
In de begroting 2022 is onder meer gesteld dat gewerkt wordt aan een goede basis voor de samenwerking tussen de Servicepunten voor Grensoverschrijdende Arbeidsbemiddeling (SGA) van Maastricht en Kerkrade, de groei naar een 'one-stop-shop'-dienstverlening en de toekomstige financiering.
Goede dienstverlening staat aan de basis van een geïntegreerde arbeidsmarkt. Zo is op initiatief en medewerking van Eurode het eerste Grensinformatiepunt (GIP) tot stand gekomen. Het eerste Servicepunt voor Grensoverschrijdende Arbeidsbemiddeling (SGA en vanaf 2023 onder de naam "Grensarbeid") is tot stand gekomen met medewerking van met name Kerkrade. GIP en SGA zijn gevestigd in het Eurode Business Center en verlenen hun diensten vanuit de 'één-loket-gedachte'. SGA én GIP organiseren maandelijks workshops ('Werken in Duitsland' en 'Arbeiten in den Niederlanden') om degene die werk wil of personeel zoekt, te kunnen helpen. Zo groeit de arbeidsmarkt in de Euregio steeds meer naar elkaar toe en overwinnen we gezamenlijk de grenzen tussen Nederland, Duitsland en België. Dan zullen ook internationale bedrijven meer geïnteresseerd zijn om hun bedrijf juist hier te vestigen omdat ze goed geholpen worden in hun zoektocht naar goed personeel.

Het SGA-Maastricht biedt deze service voor de Nederlands-Belgische grensregio. Om deze hulp en dienstverlening door de overheidsinstellingen als UWV, Bundesagentur für Arbeit en andere overheidsorganisaties veilig te stellen, moet de service voor lange tijd worden betaald. Daarop is in 2020 tussentijds de voorwaarde gesteld, dat SGA-Kerkrade (Kerkrade is hosting organisatie) en SGA-Maastricht (2018) gaan samenwerken en daarbij ook op zoek gaan naar structurele financiering vanaf 2023. Beide SGA's blijven wél bestaan.
Zo moest het voortbestaan van de succesvolle SGA-dienstverlening worden gegarandeerd. Ter illustratie, SGA-Kerkrade heeft in de periode september 2016 – december 2022, bijna 1.000 grensoverschrijdende bemiddelingen gerealiseerd.
Ten aanzien van de beoogde verdere samenwerking hebben de beide SGA's gezamenlijk gekeken hoe zij in de dagdagelijkse praktijk samen konden werken, maar begin 2022 bleken beide SGA's te weinig draagvlak te hebben voor een structurele externe subsidie. Daarop zijn samen met andere initiatieven, t.w. de beide Grensinfopunten én het Expat Centrum in Maastricht, de handen in elkaar geslagen. Vanuit de brede grensoverschrijdende service die we in Zuid-Limburg kennen, bleken de drie grote gemeenten in Zuid-Limburg bereid de financiering voor een langere periode te garanderen. In die jaren zou dan gekeken moeten worden of ook de nationale overheid (ministeries) in binnen- en buitenland bereid zijn een deel van de kosten voor hun rekening te nemen.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

3. Economie						
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**Periode**	**Kerkrade**	**Nederland**	**Limburg**
Functiemenging	CBS/BAG/LISA	%	2021	39,8	53,3	50,3
Vestigingen	LISA	Aantal per 1.000 inwoners 15-64 jr	2021	115,1	165,1	147,1

Overige indicatoren

3. Economie							
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Bedrijfsvestigingen (1 jan.)	Vestigingenreg. Limb.	aantal	2.918	2.998	3.098	3.218	3.428
Werkzame pers. (1 jan.)	Vestigingenreg. Limb.	aantal	15.391	15.754	15.745	15.837	16.175
Werkgelegenheidsindex (arbeidsplaatsen vs. beroepsbevolking*)	Vestigingenreg. Limb./ Etil research group	%	70	72	75	72	74
Vestigingen detailhandel (1 jan.)	Vestigingenreg. Limb.	aantal	333	324	327	323	335
Werkzame personen detailhandel (1 jan.)	Vestigingenreg. Limb.	aantal	2.099	2.137	2.250	2.000	2.104
Bezoekers GaiaZOO Kerkrade	GaiaZOO Kerkrade	aantal x 1.000	450	510	310	300	465
Discovery Museum	Discovery Museum	aantal x 1.000	133	142	53	31	57
Bezoekers Roda JC (wedstrijden Ere-/1e divisie)	Roda JC Kerkrade	aantal x 1.000	184	119	23	36	124
Bezoekers Rodahal	Rodahal	aantal x 1.000	54	58	24	4	41

Bezoekers ZLSM	ZLSM	aantal x 1.000	26	35	4	19	32
Opbrengst toeristenbelasting (op rekeningbasis)	BsGW	bedrag x € 1.000	155	151	171	142	233

* Beroepsbevolking omvat alle personen van 15 tot 75 jaar excl. institutionele bevolking met betaald werk van minstens één uur.

** Voorlopig cijfer

4. Onderwijs

A. Algemeen

Omschrijving van het programma
Het uitvoeren van gemeentelijke taken op het gebied van primair en voortgezet (speciaal)onderwijs. Naast de huisvesting van het onderwijs behoren daartoe ook het tegengaan van onderwijsachterstanden, het stimuleren van onderwijsdeelname om maatschappelijke uitval te voorkomen en het zo optimaal en breed mogelijk benutten en ontwikkelen van talenten van jongeren.

Relatie met paragrafen
Niet van toepassing.

Taakvelden
- 4.2 Onderwijshuisvesting
- 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

B. Speerpunten van beleid

Verlenen van alle mogelijke steun aan volwaardig middelbaar onderwijs (Het Martin Buber)
Relatie met taakveld(en): 4.2
In de afgelopen jaren is het voortgezet onderwijs vrijwel geheel uit Kerkrade verdwenen, we hebben alleen nog vmbo-onderwijs. Hierdoor moeten veel kinderen naar middelbare scholen die verder weg liggen. Bijvoorbeeld in Heerlen en Landgraaf. Omdat onderwijs belangrijk is voor een stad vol energie maar vooral ook omdat alle kinderen van Kerkrade een start met veel kansen verdienen, heeft de gemeente Kerkrade de ingediende motie om weer volwaardig openbaar onderwijs terug te krijgen in de stad met beide handen aangenomen. Dit heeft geleid tot het initiatief om in Kerkrade een nieuwe volwaardige Mavo-Havo-Vwo-school op te richten: het Martin Buber. Het is de bedoeling dat deze school een belangrijke plek gaat innemen in onze stad. Een plek waar kinderen de kans krijgen om op te groeien tot zelfstandige jonge mensen. Mensen die met hoofd, hart en handen willen meewerken aan de samenleving. In juni 2021 heeft

de gemeente dit initiatief de eerste keer bij DUO aangemeld maar helaas is de eerste aanvraag van 2021 niet gelukt. De inspectie vond deugdelijkheidseis 1 (burgerschapsonderwijs) niet voldoende en de inspectie heeft vervolgens besloten om een negatief advies af te geven richting de minister van het onderwijs. Dit resulteerde in juni 2022 in een negatief besluit.
Vervolgens heeft de gemeente opnieuw een aanvraag ingediend in juni 2022. Hiervoor had de gemeente ook weer snel de ouderverklaringen binnen. Hiermee kon samen met de inhoudelijke stukken uiterlijk 31 oktober 2022 een aanvraag worden ingediend bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Op 11 januari heeft de gemeente het gesprek gevoerd met de inspectie en dit heeft geresulteerd in een positief advies. Dit positief advies zal bij de minister ingediend gaan worden. De minister zal vervolgens een (99,9% zeker) positief besluit afgeven. Start van de school is dan voorzien per 1-8-2024.

Stimuleren van bewegen en cultuur in het onderwijs
Relatie met taakveld(en): 4.2
In 2022 is ingezet op het verder stimuleren van sport, bewegen en cultuur in het onderwijs, o.a. middels de inzet van combinatiefunctionarissen sport en cultuur. De inzet voor deze functionarissen is in 2022 structureel opgenomen in de begroting vanaf 2023. Er hebben gesprekken plaatsgevonden met diverse partners (onderwijs en kinderopvang) over hun behoefte voor de inzet van deze functionarissen. Deze gesprekken worden in 2023 voortgezet, om concrete afspraken hierover te maken. Concreet zijn er in 2022 diverse projecten uitgevoerd, waaronder Shuffle Sports en inzet bij de Vertraagde Weken op vmbo Holz, is er ondersteuning geboden op het gebied van sport, bewegen en cultuur op diverse onderwijslocaties (kinderopvang, basisonderwijs en voortgezet onderwijs) – bijvoorbeeld door het ontwikkelen van een doorlopende leerlijn cultuur bij een basisschool en er is naschool sportaanbod opgezet voor alle basisschoolkinderen in Kerkrade (vrij toegankelijk). Ook is er ondersteund bij de tussenschoolse opvang op de Gezonde Basisscholen van de Toekomst (De Steltloper en De Schatkist).

C. Wat heeft het gekost?

Exploitatie

4 Onderwijs	REK.	BEGR.			REK.
	2021	Primair 2022	1e formele bijstelling 2022	Actuele begroting 2022	2022
LASTEN					
4.2 Onderwijshuisvesting	2.743	2.670	3.553	2.874	2.874
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.025	1.290	3.454	3.500	3.147
TOTAAL LASTEN	**5.769**	**3.960**	**7.007**	**6.374**	**6.021**
BATEN					
4.2 Onderwijshuisvesting	422	56	469	459	459
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.945	266	2.247	2.348	1.955
TOTAAL BATEN	**2.367**	**322**	**2.716**	**2.807**	**2.414**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

4	Onderwijs	V/U[1]	E/M[2]	Primaire raming krediet	Actuele raming krediet	Gevoteerd	Besteed	Niet gevoteerd 2022 naar 2023
II Overige investeringen								
4	Onderwijsvoorzieningen	v	e	200	200	0	0	200
Totaal Programma 4				**200**	**200**	**0**	**0**	**200**

[1] V = vervangingsinvestering, U = uitbreidingsinvestering

[2] E = investering met economisch nut, M = investering met maatschappelijk nut

D. Overige vermeldenswaardige zaken

Mobiliteitsvraagstuk van de lokale leerlingen

In 2022 is het leerlingenvervoer uitgevoerd. Door de grotere druk op het leerlingenvervoer (o.a. door chauffeurstekorten, tekort aan busjes en hogere vraag naar aangepast vervoer), is in regionaal verband gekeken hoe hiermee om te gaan. Voor de Oekraïense kinderen is in Kerkrade in 2022 een aparte bus ingezet om zo de druk op het reguliere aangepaste leerlingenvervoer niet verder te doen stijgen. Ook wordt kritischer gekeken naar nieuwe aanvragen. De verordening is in 2022 door personele omstandigheden niet aangepast kunnen worden. Dit staat op de planning voor 2023.

Onderwijsachterstanden

In 2022 is doorlopend met de partners binnen peuteropvang, onderwijs en ondersteunende diensten als BCO-onderwijsadvies ingezet op de (preventieve) aanpak van ontwikkelachterstanden bij jonge kinderen. Covid-19 had ervoor gezorgd dat er fors minder peuters door JGZ werden gezien en er minder indiceringen waren afgegeven vanwege ontwikkelachterstanden, maar langzaamaan worden weer meer kinderen gezien en neemt het aantal af te geven indiceringen dat de basis vormt voor de Voorschoolse educatie ook weer toe.
Uit de evaluatie van het nieuwe peuterstelsel bleek dat ook na normale openstelling van de kinderopvang, ouders met name tijdens de vakantieperiodes kinderen zeer willekeurig naar de opvang lieten gaan. Besloten is dan ook om de openstelling van de peuteropvang tijdens vakantieperiodes te halveren, waardoor de peuteropvang nu 46 weken open is (was 52). Het aantal uren voorschoolse educatie bleef door aanpassing van de tijden van de dagdelen evenwel gelijk.
Vanuit de peuteropvang, het onderwijs en ondersteunende diensten werden steeds meer signalen afgegeven dat een groeiende groep jonge kinderen multi-problematiek vertoont. De gemeente probeert met de inzet van diverse extra interventies door diverse maatschappelijke partners deze problematiek beter in beeld te krijgen en aan te pakken. Hiertoe werden o.a. middelen vanuit het gemeentelijk Nationaal Programma Onderwijs ingezet.
Ook is in 2022 ingezet op een betere overgang voor kinderen naar het VMBO. Dit met het doel om kinderen een betere en zelfverzekerdere start te laten maken op het voortgezet onderwijs, waarmee kansenongelijkheid tegen wordt gegaan.

Onderwijshuisvesting

In 2022 is verder ingezet op de ontwikkeling van en voorbereiding op de bouw van een nieuw schoolgebouw voor het Integraal Kind Centrum in Eygelshoven. Het ontwerp van gebouw en het gebied om het gebouw is bekend. Omwonenden zijn hierin meegenomen en geïnformeerd. Alles loopt nog volgens planning, zodat de school en kinderopvang in de meivakantie van 2023 naar hun tijdelijke onderkomen verhuizen. Sloop van het oude schoolgebouw en bouw van het IKC staat gepland zo spoedig mogelijk na de meivakantie 2023. Oplevering van het IKC staat gepland voor de zomervakantie 2024.
In overleg met Onderwijsstichting MOVARE en adviseur HEVO is invulling gegeven aan een toekomstbestendige deel-update van het integraal huisvestingsplan voor de 6 scholen in Kerkrade Centrum/Oost. Vanuit het onderwijs is hier naar de inhoud gekeken en of scholen meer kunnen samenwerken. De gemeente heeft hierin de rol om vanuit haar wettelijke verplichting integraal te zorgen voor passende huisvesting. Met het oog op de verouderde huidige schoolgebouwen wordt vooralsnog ingezet op nieuwbouw. Haalbaarheidsonderzoeken zullen per project moeten bepalen hoe de samenwerking en huisvesting er uiteindelijk uit komen te zien.

Laaggeletterdheid

In 2022 is uitvoering gegeven aan het regionale beleidsplan 'Plan van Aanpak Basisvaardigheden Zuid-Limburg 2020-2024' middels de vertaling in een lokaal Jaarplan Basisvaardigheden Kerkrade. Hieronder vallen activiteiten zoals de taalgroepen in de wijk door Vista College en het Taalhuis door Bibliotheek Kerkrade e.o. Ook is er in samenwerking met MEE Zuid-Limburg een leespanel opgericht, waarbij er samen met taalambassadeurs en team Communicatie gekeken wordt naar de leesbaarheid en begrijpelijkheid van communicatiestukken van gemeente Kerkrade. In 2022 zijn de benodigde middelen voor de aanpak van laaggeletterdheid vanaf 2023 structureel opgenomen in de begroting. Ten behoeve van de aangenomen motie 'Lezen, hoe leuk is dat!' heeft er in 2022 veldonderzoek plaatsgevonden naar de inzet van leesconsulenten op de kinderopvang en in primair en voortgezet onderwijs. Over de uitkomst hiervan en het vervolg bent u in maart 2023 geïnformeerd.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

4. Onderwijs						
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**Periode**	**Kerkrade**	**Nederland**	**Limburg**
Absoluut verzuim	DUO/Ingrado	Aantal per 1.000 leerlingen	2021	3	2,7	2
Relatief verzuim	DUO/Ingrado	Aantal per 1.000 leerlingen	2021	27	20	19
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	DUO/Ingrado	%	2021	3,1	1,9	2,0

Overige indicatoren

4. Onderwijs							
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
RMC-ers: schoolverlaters zonder startkwalific. (school-jaar eindigend in)	Bureau VSV	aantal	303	227	294	327	464
- oude		aantal	211	194	206	192	208
- nieuwe		aantal	92	103	61	77****	n.n.b.
vrijstellingen (school-jaar eindigend in)	Bureau VSV			146	152	154	155
wv. schoolbezoek buitenland				122	130	132	133
schoolverzuim: *	Bureau VSV	aantal					
- meldingen				229	355	664**	665
- leerlingen				109	109	126**	178
Onderzoek absoluut schoolverzuim (schooljaar eindigend in)***	Bureau VSV	aantal	8	5	8	6	7
Maatregelen (school-jaar eindigend in)	Bureau VSV	aantal	3	5	3	-	1
Thuiszitters (per 1 augustus)	Bureau VSV	aantal	15	11	9	10	4
Deelname peuterspeelzaal	Kinderopvang Parkstad (KOP)	% van 2/3-jarigen	63,9	58,3	45,3	53,1	51,4****

5. Sport, cultuur en recreatie

A. Algemeen

Omschrijving van het programma
Het programma is gericht op het mogelijk maken dat mensen in redelijkheid in sociale verbanden kunnen leven en kunnen participeren in de samenleving. Daartoe behoort onder meer het ondersteunen en het stimuleren van vrijwilligersinitiatieven. De voorzieningenstructuur dient vraag-gestuurd en toegankelijk te zijn voor alle burgers. Daarnaast gaat het programma in op het bieden van gelegenheid aan, en stimuleren van, de bevolking om de vrije tijd op een zinvolle manier te besteden door middel van bewegen, ontmoeten en culturele/ educatieve activiteiten. Als laatste ziet dit programma op het beheer en onderhoud van openbaar groen en recreatie.

Relatie met paragrafen
Dit programma heeft een relatie met de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen (§3).

Taakvelden
- 5.1 Sportbeleid en activering
- 5.2 Sportaccommodaties
- 5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.
- 5.5 Cultureel erfgoed
- 5.6 Media
- 5.7 Openbaar groen en recreatie

B. Speerpunten van beleid

Waar mogelijk stimuleren van onze verenigingen
Relatie met taakveld(en): 5.2, 5.3
De coronacrisis heeft ook in 2021 een zware wissel getrokken op de totale samenleving. Door Corona konden in 2021 bijna geen activiteiten georganiseerd worden en mocht niet aan activiteiten deelgenomen worden. Zodoende konden de gesubsidieerde verenigingen niet voldoen aan de gestelde subsidievoorwaarden. De verleende subsidie is in 2022 toch gewoon aan de subsidiabele verenigingen betaalbaar gesteld en heeft er geen korting plaatsgevonden op de verleende subsidiebedragen.

Met name de culturele sector heeft het zwaar te verduren gehad. Naast het gemis om samen de wekelijkse activiteiten te ontplooien, begon ook het gemis aan de sociale component van het verenigingsleven steeds zwaarder te wegen. Daarbovenop ervaren diverse verenigingen het gebrek aan inkomsten bij gelijkblijvende kosten. De "Steunmaatregel Covid-19 Culturele Amateurkunst" is zodoende in 2022 gecontinueerd waardoor verengingen die in 2021 financiële nadelen hebben geleden ten gevolge van Corona een bijdrage via deze steunmaatregel konden aanvragen. Van die mogelijkheid is goed gebruik gemaakt.

In 2022 is de verenigingsondersteuning die vanuit The MoveFactory (TMF) geleverd wordt verder uitgebouwd. TMF is bij diverse verenigingen langsgegaan om de mogelijkheden tot ondersteuning te bespreken en heeft verenigingen vraaggericht ondersteund. Ook is er een verenigingsavond georganiseerd. Daarnaast is ingezet op versterking van de relatie met de Sportstichting Kerkrade en het Sportakkoord Kerkrade. Er zijn nieuwe, laagdrempeligere voorwaarden opgesteld, waardoor verenigingen makkelijker een aanvraag kunnen doen bij het Sportakkoord. Ook zijn verenigingen ondersteund via de 'Steunmaatregel tegemoetkoming energielasten vrijwilligersorganisaties'.
Eind 2022 werden we geconfronteerd met een hoge stijging van de energielasten. Dit had en heeft ook gevolgen voor verenigingen met een eigen energiecontract. Eind 2022 is een eerste aanzet gemaakt om te komen tot een steunmaatregel energiekosten om verenigingen financieel te ondersteunen wanneer zij ten gevolge van deze kostenstijging met extra uitgaven worden geconfronteerd. De steunmaatregel is begin 2023 in werking getreden.

Stimuleren van sporten door kinderen ('Ieder kind in beweging')
Relatie met taakveld(en): 5.1
In 2022 is ingezet op het verder stimuleren van sport, bewegen en cultuur in het onderwijs, o.a. middels de inzet van combinatiefunctionarissen sport en cultuur. De inzet voor deze functionarissen is in 2022 structureel opgenomen in de begroting vanaf 2023. Er hebben gesprekken plaatsgevonden met diverse partners (onderwijs en kinderopvang) over hun behoefte voor de inzet van deze functionarissen. Deze gesprekken worden in 2023 voortgezet, om concrete afspraken hierover te maken. Concreet zijn er in 2022 diverse projecten uitgevoerd, waaronder Shuffle Sports en inzet bij de Vertraagde Weken op vmbo Holz, is er ondersteuning geboden op het gebied van sport, bewegen en cultuur op diverse onderwijslocaties (kinderopvang, basisonderwijs en voortgezet onderwijs) – bijvoorbeeld door het ontwikkelen van een doorlopende leerlijn cultuur bij een basisschool en er is naschool sportaanbod opgezet voor alle basisschoolkinderen in Kerkrade (vrij toegankelijk). Ook is er ondersteund bij de tussenschoolse opvang op de Gezonde Basisscholen van de Toekomst (De Steltloper en De Schatkist).

Verankeren van het gedachtegoed van VIE in de wijken
Relatie met taakveld(en): 5.1
Vie staat voor een leven lang kansen. Met Vie wordt ingezet op een gezonde jeugd, vitaal ouder worden en vitale wijken. In januari 2021 heeft de raad het uitvoeringsprogramma Vie vastgesteld. Hiermee is de visie op vitaliteit en gezondheid omgezet naar een op een programmatische aanpak waarop in 2022 is voortgebouwd. Vie vervult ook een aanjaagfunctie voor vitaliteit en gezondheid in de regio. In de rol van aanjager neemt de Vie-Innovatiehub een bijzonder plek in. De Innovatie Hub vormt het kennis en expertise deel van Vie. De taken van Vie voor de regio liggen vast in het Regionale uitvoeringsprogramma Vie. Samengevat bevordert de Vie-Innovatiehub de samenwerking en biedt Vie programma's producten en services voor de hele regio. De raad wordt met inhoudelijke toelichtingen en periodieke rapportages op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen van Vie.

Intensiveren van de stimulerende en aanjagende rol van de gezamenlijke huisvesting en programmering HuB

Relatie met taakveld(en): 5.3

Het budget voor de extra HuB. activiteiten (jaarlijks € 27.500) is na evaluatie structureel toegekend en wordt door de penvoerder van de HuB. per kwartaal gefactureerd. Ondanks deze middelen om activiteiten in samenwerking met het verenigingsleven te organiseren is in 2022 gebleken dat de betrokkenheid van het culturele veld bij de HuB. nog onvoldoende is. In 2023 zullen verenigingen nadrukkelijker betrokken worden.

Het budget voor de extra openstelling is weliswaar structureel meegenomen in de begroting, maar wordt alsnog jaarlijks geëvalueerd.

Voor het eenmalige extra marketing budget van €30.000 hebben de HuB. partners een medewerker aangesteld (in dienst van de bibliotheek). Zij is pas na de zomer 2022 in dienst gekomen. Dit zal dan ook pas in Q2 of begin Q3 van 2023 geëvalueerd worden.

Oog voor het materiële en immateriële erfgoed

Relatie met taakveld(en): 5.5

In het kader van het meer bekendheid geven aan het archeologisch verleden werden bij de romeinse villa Holzkuil een Archeoroute speerpunt en een kijkvenster geplaatst. Langs de Domaniale Mijnstraat werd eveneens een Archeoroute speerpunt geplaatst waarin het verhaal van Kerkrade vanaf het Stenentijdperk tot en met de Hedendaagse tijd verteld werd.

Het dialect kreeg in 2022 weer ruim aandacht. Zo werd binnen de werkgroep Dialect gewerkt aan het bijwerken van het Kerkraads woordenboek met als 'kers op de taart' de presentatie van de nieuwste uitgave van D'r Nuie Kirchröadsjer Dieksiejoneer in het Sjevemethoes op 19 november 2022. Ook werden de lesbrieven voorbereid en bij de deelnemende basisscholen bezorgd voor de start van de dialectlessen begin 2023.

Zorgen voor levendigheid in de stad mede door voorzieningen gericht op het vertier van jeugd en jongeren

Relatie met taakveld(en):

In 2022 is in samenwerking met de jongerengroep uit Kerkrade-West en diverse partners (zoals de jeugd- en jongerenwerker, het Wijkpreventieteam, handhaving en de wijkagent) de verplaatsbare jongerenontmoetingsplek de Kjoep aangeschaft en geplaatst in Kerkrade-West. De eerste evaluatie van de Kjoep was erg positief. In september/oktober 2023 staat de jaarevaluatie gepland.

C. Wat heeft het gekost?

Exploitatie

5 Sport, cultuur en recreatie	REK.	BEGR.			REK.
	2021	Primair 2022	1e formele bijstelling 2022	Actuele begroting 2022	2022
LASTEN					
5.1 Sportbeleid en activering	872	929	1.421	929	1.024
5.2 Sportaccommodaties	4.129	2.372	3.156	2.372	3.178
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	5.373	5.851	6.604	5.851	6.178
5.5 Cultureel erfgoed	155	116	702	116	387
5.6 Media	1.133	1.134	1.188	1.134	1.188
5.7 Openbaar groen en recreatie	3.009	3.001	4.003	3.001	3.507
TOTAAL LASTEN	**14.672**	**13.402**	**17.074**	**15.558**	**15.462**
BATEN					
5.1 Sportbeleid en activering	116	30	134	145	58
5.2 Sportaccommodaties	1.354	223	660	720	705
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	316	323	313	345	345
5.5 Cultureel erfgoed	0	1	10	10	10

5.6 Media	87	87	87	87	88
5.7 Openbaar groen en recreatie	181	36	579	315	315
TOTAAL BATEN	**2.054**	**699**	**1.784**	**1.622**	**1.520**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

5	Sport, cultuur en recreatie	V/U[1]	E/M[2]	Primaire raming krediet	Actuele raming krediet	Gevoteerd	Besteed	Niet gevoteerd 2022 naar 2023
I Reguliere investeringen								
5	IBA Parkstadroute	u	m	100	240	240	19	0
5	Sportaccommodaties	v	e	45	1.134	330	291	804
5	Openbaar groen	v	m	360	320	320	212	0
5	Rolduc "kanjermonument"	u	m	700	900	200	46	700
II Overige investeringen								
5	Natuurgebied Carisborg	u	e	0	194	194	118	0
III Leningen								
5	Lening WMC	u	-	0	400	647	647	-247
Totaal Programma 5				**1.205**	**3.188**	**1.931**	**1.333**	**1.257**

[1] V = vervangingsinvestering, U = uitbreidingsinvestering

[2] E = investering met economisch nut, M = investering met maatschappelijk nut

D. Overige vermeldenswaardige zaken

Duurzaam muziekonderwijs

Het project Meer Harmonie in de Samenleving (MHIDS) loopt nog t/m 31/7/2025. In het convenant is afgesproken dat de jaarlijkse bijdrage van de Gemeente Kerkrade € 78.175 is. De betaling wordt gedaan van de subsidie voor 'Klinkend perspectief' en consulentschap door de stichting SMK. Dit is een bedrag van € 50.576. Het restbedrag wordt voor 4 jaar betaald uit de algemene reserve Kerkrade van de stichting SMK. In 2022 is echter gebleken dat de inkomsten uit fondsen en externe subsidies zeer onzeker is. Omdat de hoogte van deze inkomsten jaarlijks flink kan schommelen, is besloten om aan het einde van de looptijd van het convenant de balans op te maken. Mocht er dan een tekort zijn, dan zullen de gemeentes om een extra bijdrage gevraagd worden. Mocht dit inderdaad het geval zijn, dan zijn er voldoende middelen beschikbaar binnen de reserves Kerkrade van de SMK om deze bijdrage te doen. Hiervoor zal dus geen extra aanspraak gemaakt worden op de begroting van de Gemeente Kerkrade.

Wereld Muziek Concours 2022

Het Wereld Muziek Concours (WMC) zette voor de 19e editie in (uiteindelijk) 2022 in op artistieke vernieuwingen. Voor veel deelnemers aan het WMC is de onderlinge competitie belangrijk. WMC heeft voor 2022 daarom ingezet op clustering van de divisies en secties voor zowel de concertwedstrijden als de mars- en showwedstrijden. In de concertdivisie werd verder ingezet op het creëren van een "totaalbeleving" door de deelnemers aan het concours. Naast de hoogwaardige kwaliteit van musiceren werden deelnemers uitgenodigd een totaalconcept te presenteren waarin de communicatie met het publiek in de breedste zin des woords centraal staat.

Vanwege de coronapandemie waren er in 2022 minder deelnemers aan het WMC dan in voorgaande edities, maar volgens het WMC, was het niveau van de deelnemers aan het 19e WMC uitzonderlijk hoog. Tijdens de concertwedstrijden heeft het publiek kunnen genieten van ruim 95 deelnemers die alle een muzikale prestatie wisten neer te zetten van een goed tot zeer goed niveau. In het Parkstad Limburg Stadion was het publiek getuige van 72 mars- en showoptredens. Ook de internationale dirigentenwedstrijd had een vernieuwde opzet. 24 kandidaten uit 10 landen namen deel aan deze prestigieuze competitie.

Ook de maatschappelijke WMC-pijler kreeg volop aandacht. Naast programma's zoals 'Een dagje uit op/met WMC' waarbij 500 mensen uit de Kerkrade "met een smalle beurs" een geheel verzorgde onvergetelijke WMC-dag werd aangeboden, waren er ook artistieke en educatieve programma's onder deze noemer. Zo kregen muzikanten met een geestelijke of lichamelijke beperking volop gelegenheid om te musiceren tijdens de Paramusica-dag en op het Unlimited Gala.
Met het Cubaanse orkest Banda Boyeros werden gedurende het WMC op Kerkraadse basisscholen workshops en interactieve concerten gegeven om het belang van musiceren en van muziekonderwijs aan de jeugd te illustreren.

Rolduc "Kanjermonument" (5.5)
Het ontwikkelen van een concreet toekomstplan Rolduc inclusief een sluitend businessplan is heel complex en vergt veel tijd. Grote investeringen in fysieke herbestemming en verduurzaming worden na het gereed komen van het toekomstplan vanaf 2023 verwacht.

Openbaar groen
Zie paragraaf 3 Onderhoud Kapitaalgoederen.

Beheer buitensportaccommodaties
Het beheer van de buitensportaccommodaties is in 2022 volgens planning uitgevoerd.

Start renovatie atletiekbaan sportpark Kaalheide
In oktober 2022 is door de raad ingestemd met een inrichtingsvariant waarbij het stadion Kaalheide primair wordt ingericht ten behoeve van de atletieksport. Begin december 2022 is gestart met de renovatie van de atletiekbaan. Geplande oplevering is voorzien in juni 2023. Hiermee samenhangend is aan de Holzbroekstraat een vervangend trainingsveld voor Roda JC ingericht. Het veld is gereed echter de kwaliteit dient met gericht onderhoud nog verbetert te worden.
Samen met Roda JC en onder professionele begeleiding wordt in een goede samenwerking het grasveld in het Parkstad Limburg Station onderhouden. Het grasveld is in de competitie 2021/2022 als vierde geëindigd bij de beoordeling van de velden in de Keuken Kampioen Divisie.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

5. Sport, cultuur en recreatie						
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**Periode**	**Kerkrade**	**Nederland**	**Limburg**
Niet-sporters	GGD/CBS/RIVM	%	2020	64,4	49,3	53,5

Overige indicatoren

5. Sport, cultuur en recreatie							
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Deelname sport/actieve sporters	Burgeronderzoek	%		47		53	
- waarvan 1 of meer keren per week		%		87		92	
Sportverenigingen (1 jan.)*	Afd. Welzijn						
- jeugdleden (< 18jr)		%			28,8		
- volwassen leden		%			9,7		
Verenigingen niet-prof. kunstbeoefening (1 jan.)*	Afd. Welzijn						

- jeugdleden (<18jr)		%			1,8		
- volwassen leden		%			3,6		
Bibliotheek Kerkrade:	Bibliotheek Kerkrade						
- volw. leners (1 jan.)		%	3,7	4,4	4,3	3,7	3,4
- bezoekers		aantal x 1.000	176	225	106	73	158
Cursisten Muziekschool / Vrije Akademie Parkstad:	SMK, VAP	%	3,0	4,0	4,0	4,1	4,4**
- langlopende cursus		aantal	1.197	1.222	1.457	1.591	1.618
- kortlopende cursus		aantal	1.071	628	369	253	370
Tevreden over onderhoud groen	Burgeronderzoek	%		48		38	
Oppervlakte groen (dec.)	Afd. Stedelijk Beheer	m2 per inw.		112,0	82,3	115,6	114,4**

6. Sociaal domein

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

De gemeente is ten aanzien van verschillende bevolkingsgroepen verantwoordelijk voor een aantal vormen van zorg binnen het brede sociale domein zoals inkomen, ondersteuning, maatschappelijke participatie, hulp en maatschappelijke voorzieningen. Kenmerken van de samenwerking in de sociale wijkteams zijn: vraaggericht en -gestuurd, integraal en proactief. Het motto is “doen”. In de beoordeling van de situaties wordt ten eerste uitgegaan van de eigen kracht van de klant, de leefeenheid, de straat, de buurt en de wijk, de zogenaamde zelfredzaamheid.
Burgers die vanwege hun inkomenssituatie tot de doelgroep behoren, ondersteunen in hun sociale, mentale en financiële weerbaarheid en activeren om (hernieuwd) deel te nemen aan de samenleving.

Relatie met paragrafen

Niet van toepassing.

Taakvelden

- 6.1 Samenkracht en burgerparticip.
- 6.2 Wijkteams
- 6.3 Inkomensregelingen
- 6.4 Begeleide participatie
- 6.5 Arbeidsparticipatie
- 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)
- 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
- 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
- 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

B. Speerpunten van beleid

Voortzetten van armoede-en schuldenbeleid met focus op kinderarmoede
Relatie met taakveld(en): 6.1
In het tweede kwartaal van 2023 zal de raad de evaluatie armoede- en schuldenaanpak Kerkrade 2022 worden aangeboden. De basis hiervoor vormt het beleidsplan Armoede & Schulden 2020-2023.
Het hebben van schulden is een van de grootste stressveroorzakers in gezinnen. Temeer als er ook nog kinderen leven in deze gezinnen. Schulden veroorzaken niet alleen problemen in gezinnen, maar ook in vrije tijd, op de werkplek of zelfs bij het vinden van werk. Het niet meer kunnen betalen van huurkosten, gas/elektriciteit/water, zorgverzekering, etc. hangt permanent als een zwaard van Damocles boven hun hoofd. En dan hebben we het nog niet over als een huisuitzetting dreigt.
Goed is te constateren dat de vraag naar schuldhulpverlening in 2022 weer is toegenomen. Na een teleurstellende terugloop in de coronajaren, zit de schuldhulpverlening weer op een acceptabel niveau en kunnen we proberen onze burgers met hun financiële problemen te helpen.
Natuurlijk wordt daarbij voortdurend getracht om onze inwoners aan de voorkant ofwel preventief te ondersteunen. Mooie hulpmiddelen zijn hierbij de Voorzieningenwijzer en het project Vroegsignalering. Samen met Schuldhulpmaatje, Impuls en de Kredietbank Limburg en niet te vergeten de Geldwijzerwinkel, hebben we mooie en effectieve initiatieven die onze burgers proberen te helpen in een zo vroeg mogelijk stadium. Ofwel om echte schuldhulpverlening proberen te voorkomen.
Een succes dat kan worden genoemd, mede dankzij de inzet bij en door de woningcorporaties, is dat de huisuitzettingen bij deze corporaties is teruggegaan van 12 in 2021 naar 9 in 2022. Het lijkt een klein succes, maar er moet enorm veel inspanning geleverd worden om de huisuitzettingen tot dit aantal te beperken. Daarbij blijft het uitgangspunt staan dat getracht wordt om huisuitzettingen waarbij kinderen zijn betrokken, tot het uiterste te voorkomen.
Ook in het kader van het Armoedebeleid is een scala van activiteiten voortgezet of nieuwe in het leven geroepen. Te noemen zijn: Leergeld Parkstad, Jeugdfonds Sport & Cultuur, Ruilwinkel Kerkrade, Ruilwinkel Eygelshoven, Voedselbank, Caritas045, Kledingbank, stichting Samen Delen, Voor Parkstad met Sinterklaasactiviteit, stichting Babyspullen, Stop de kinderarmoede met winterkledingpakketten en niet te vergeten de regeling Sociaal en Culturele Activiteiten.

Onderhouden van de zorginfrastructuur
Relatie met taakveld(en): 6.72 en 6.82
<u>Koploperproject Onafhankelijke Clientondersteuning</u>
Gemeenten hebben door de Wmo 2015 de verplichting om (onafhankelijke) cliëntondersteuning voor alle inwoners beschikbaar te hebben. In Kerkrade de 'Meedenkers Kerkrade' genoemd.
De 'Meedenkers Kerkrade' bieden (onafhankelijke en gratis) cliëntondersteuning voor alle inwoners die aanlopen tegen een situatie of probleem waar zij alleen lastig uitkomen. Dit kan gaan over geldzaken, opvoeding, zorg-aanvragen, onderwijs, wonen of werk. Cliëntondersteuning helpt bij het verbeteren van de eigen kracht van de inwoner. Hierdoor is geen of minder (professionele) hulp nodig. Goede cliëntondersteuning heeft hierdoor een belangrijke rol bij de kostenbeheersing in het sociale domein.

In 2022 gingen we het laatste half jaar in van onze deelname aan het Koploperproject Onafhankelijke Clientondersteuning. Met financiële steun van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de deskundigheid van kennisinstituut Movisie zijn we als Koplopergemeente drie jaar lang aan de slag geweest om cliëntondersteuning voor onze inwoners beter bekend, vindbaar en beschikbaar te maken.
We zijn gestart met 2-maandelijkse netwerkbijeenkomsten voor alle Meedenkers, waar uitgebreide kennismaking, kennisuitwisseling en verdieping op thema's centraal stond. Ook hebben MEE en Zorgbelang Brabant een eerste Leergang cliëntondersteuning voor onze Meedenkers georganiseerd. Samen met Movisie en koplopergemeenten Beekdaelen en Landgraaf hebben we op 30 juni 2022 een goed bezochte regio-bijeenkomst voor Parkstad en Zuid-Limburg georganiseerd. Hierin hebben we met adviesraden, gemeenten en andere organisaties onze kennis en ervaringen gedeeld, die we tijdens het koplopertraject hebben ervaren.

<u>Wmo</u>
Het aantal klanten Hulp bij het Huishouden steeg weer in 2022. Het abonnementstarief was de belangrijkste oorzaak hiervan. Dit werd ook bevestigd in landelijk onderzoek door Significant waarvoor ook Kerkrade werd geïnterviewd.

Er is een nieuw contract met de aanbieders Hulp bij het Huishouden afgesloten. Er is gekozen voor een contract van 1 jaar waarin samen met de aanbieders wordt gewerkt aan mogelijkheden die (mee)helpen aan het verminderen van de kosten. De bedoeling is dat dit ook helpt bij het personeelstekort in de zorg.

Omnibuzz
Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) is bedoeld voor vervoer van inwoners van de gemeente Kerkrade met een beperking. In de Wmo is het CVV opgenomen. Mensen met een Wmo indicatie, kunnen gebruik maken van het CVV. Omnibuzz regelt het Wmo-vervoer in Limburg en sluit daarvoor contracten met taxibedrijven in de verschillende regio's.

Het coronavirus en de maatregelen hadden ook in 2022 nog invloed op het aantal reisbewegingen met het CVV. Het aantal reisbewegingen nam toe, maar bleef onder het niveau van vóór de coronapandemie (2019).

Mantelzorg
Mantelzorgers zijn erg belangrijk. Zij bieden hulp aan een hulpbehoevende uit hun directe sociale omgeving. Daardoor kunnen deze zorgbehoevende mensen (langer) thuis blijven wonen. De druk op mantelzorgers wordt vergroot doordat er vaak (te) weinig personeel is in de zorg. Via verschillende manieren is er in 2022 ingezet op ondersteuning en waardering van mantelzorgers, van jong tot oud.

Vergoedingen
De gemeente werkt vanaf 2022 samen met de andere gemeenten in de Parkstad-regio. Drie steunpartijen ontvangen subsidie voor het bieden van professionele ondersteuning aan mantelzorgers en zorgvrijwilligers. Door samen afspraken te maken met de steunpartijen kan hun aanbod breder en slimmer worden. Samenwerken heeft voordelen voor de gemeente(n) en voor de steunpartijen en de mantelzorgers.

Het mantelzorgcompliment
Het mantelzorgcompliment is een geldbedrag dat wordt gegeven aan mensen die een langere tijd voor iemand zorgen. Het aantal mantelzorgers dat in aanmerking kwam voor het mantelzorgcompliment groeide weer. Dat betekent dat weer meer mantelzorgers bekend werden bij het Steunpunt voor Mantelzorgers. Daarmee kan er passende ondersteuning aan deze mensen geboden worden en overbelasting mogelijk voorkomen.

Jonge mantelzorgers
Mantelzorg wordt niet alleen verleend door volwassenen. Ook veel jongeren bieden voor lange tijd ondersteuning aan een naaste. Het is belangrijk om aandacht te hebben voor de belasting van de jongeren. Daarom is er extra aandacht besteed aan jonge mantelzorgers in de Week van de Jonge Mantelzorger (1-7 juni). Dit gebeurde door bijvoorbeeld gastlessen op Beroepscollege de Holz en het organiseren van activiteiten door het welzijnswerk (Impuls).

Blijven opkomen voor de zwaksten en meest kwetsbaren in onze lokale samenleving
Relatie met taakveld(en): 6.1
Zie ook onder "Voortzetten van armoede-en schuldenbeleid met focus op kinderarmoede"

Toegankelijkheid
De toegankelijkheid is in 2022 verder opgepakt. Dat geldt voor gebouwen maar ook voor de toegankelijkheid van de openbare ruimte. Knelpunten zijn in beeld gebracht en waar mogelijk zijn deze opgelost. De toegankelijkheid (fysiek én digitaal én sociaal) maakt onderdeel uit van de Kerkraadse Lokale Inclusie Agenda (2022 – 2025).

Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen
In 2022 hebben de gemeenten in Parkstad de notitie Samen Thuis 2023-2026 vastgesteld.
Hierin is opgenomen;
- hoe we het aanbod van Beschermd Wonen vernieuwen;
- één toegang Beschermd wonen, t.w. het Loket Opvang en Beschermd Wonen Parkstad (LOBW);
- de afspraken tussen de gemeenten over de doordecentralisatie van Beschermd Wonen.

Bij Beschermd Wonen geven we de meest kwetsbare inwoners onderdak en begeleiding. Met de aanbieders van begeleiding maken we afspraken over de kwaliteit. De afspraak is dat iedereen die hulp

nodig heeft, deze hulp ook krijgt. Aanbieders van Beschermd Wonen moeten gaan samenwerken zodat alle cliënten goed geholpen worden. Het is belangrijk om een goede overgang van jeugdhulp naar Beschermd Wonen te regelen, zodat een jongere die begeleiding nodig heeft, deze begeleiding ook krijgt als hij volwassen wordt.

Woonzorgvisie
Om tijdig te komen tot een woonzorgvisie zijn in 2022 de voorbereidingen hiertoe opgepakt en in gang gezet.

Samen met sociaal maatschappelijke organisaties digitalisering/ICT beter toegankelijk maken voor ouderen
Relatie met taakveld(en): 6.3, 6.5, 6.71, 7.1
Partijen die ondersteuning bieden aan mantelzorgers en zorgvrijwilligers (Steunpunt voor Mantelzorgers, Ruggesteun, SGL Buddyzorg en Levanto Vrijwilligers) ontvangen subsidie. Dit doen we samen met gemeenten in de regio. Daarnaast is gestart met het maken van een website waarmee het aanbod voor mantelzorgers en zorgvrijwilligers beter toegankelijk wordt. Ook dit doen we in samenwerking met de regio.

Bijdragen aan het voorkomen van eenzaamheid bij jongeren en ouderen
Relatie met taakveld(en): 6.1
Eenzaamheid
De aanpak van eenzaamheid is erg belangrijk in het sociaal beleid. De coalitie 'Kerkrade: Samen tegen eenzaamheid' bestaat uit 34 partijen. Deze maakt deel uit van het VIE- programma Eenzaamheid. Veel partijen hebben in 2022 samengewerkt en daarmee een grote bijdrage geleverd in de aanpak van eenzaamheid in Kerkrade.

Het project 'Gelukkig ouder worden in Kerkrade' is op 1 januari gestart in het Rolduckerveld met 2 Buurtschakels. Dit is een samenwerking van de gemeente Kerkrade en Meander. Dit project pakt belangrijke problemen aan zoals: dementie, eenzaamheid en overbelasting van mantelzorgers. Dit gebeurt door de gezamenlijke inzet van twee buurtschakels met een verschillende achtergrond (Impuls en Meander). Bij dit project wordt samengewerkt met Alzheimer Parkstad. De ervaringen van deelnemers en professionals waren positief. Het aantal deelnemers groeide snel.

In juli is de Ontmoetingsbus van het Leger des Heils gestart met het bezoeken van buurten/wijken. Veel mensen hebben de bus gevonden voor een praatje en een kopje koffie.

De lokale aanpak van eenzaamheid werd ondersteund door gezamenlijke activiteiten met de gemeenten in de Zuid-Limburgse coalitie. Deze zette in op bewustwording door een posteractie rondom de zomervakantie en bestickering van het openbaar vervoer (regiobussen) in de Kerstperiode.

Inzetten op integraal ouderenbeleid/ stimuleren van zo lang mogelijk zelfstandig functioneren en blijven meedoen
Relatie met taakveld(en): 6.1
Binnen het beleidsveld Wmo en Zorg zijn veel maatregelen opgenomen die ook toezien op onze oudere inwoners. De komende jaren zal het aantal ouderen in Kerkrade snel groter worden. Gezond ouder worden in de eigen leefomgeving, waarbij gezond gedrag en betekenisvolle ontmoetingen gestimuleerd worden, is belangrijk. Daarom de programmalijn "Vitale ouderen" van VIE. In onze stad is een breed aanbod aan activiteiten beschikbaar waarmee zowel ontmoeten als ook een gezonde levensstijl wordt gestimuleerd.

Zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen in eigen (t)huis is een wens van veel mensen en een uitgangspunt voor de gemeente Kerkrade. De al lopende projecten als 'Gelukkig ouder worden in Kerkrade' en 'Langer Thuis' hebben hierin een belangrijke rol. We zetten in op "Samen Dementievriendelijk" in samenwerking met Alzheimer Nederland. Er is een Geheugentafel in de bibliotheek en het Alzheimercafe, dat met zijn activiteiten en voorlichtingsavonden bijdraagt aan het realiseren van een seniorvriendelijke gemeente

Het ontwikkelen van kansrijke initiatieven met het oog op de aanwezigheid van gemeenschapshuizen
Relatie met taakveld(en): 6.1
Door de gemeenteraad is in de raadsvergadering van 14 december 2022 het "Beleidskader gemeenschapshuizen" met uitgangspunten, waarbinnen en op basis waarvan het gemeenschapshuizenbeleid verder wordt geconcretiseerd en vormgegeven, vastgesteld. In het verlengde van de eveneens door de gemeenteraad vastgestelde ambities burgerparticipatie, worden de inwoners uit de wijken en buurten alsmede de gebruikers en huurders van deze voorzieningen meegenomen in de verdere uitwerking en invulling van het uitvoeringsbeleid in 2023 op het niveau van het individuele gemeenschapshuis.

Herstellen van de sociale samenhang in wijken/ herstellen van de gevolgen van Corona
Relatie met taakveld(en): 6.7, 8.3
Samen met collega professionals uit het lokale sociale domein, de woningcorporatie, bedrijven, organisaties, instellingen, scholen en andere relevante stakeholders en inwoners uit de wijk zijn initiatieven, die als doelstelling hebben de omgeving prettiger, leefbaarder en socialer te maken en de sociale cohesie te versterken, omarmd, uitgerold en tot uitvoering gebracht.

Geen kind tussen wal en schip mede met behulp van vroegsignalering
Relatie met taakveld(en): 6.72

"Geen kind tussen wal en schip" is het leidend principe voor de wijze waarop het jeugd(hulp)beleid wordt ingevuld en uitgevoerd. Dat geldt dus ook voor het speerpunt "meer grip op de jeugdhulp" (zie de tekst die specifiek hierop betrekking heeft). Alles wat is gericht op meer grip op de jeugdhulp moet ook voldoen aan "geen kind tussen wal en schip".

Vroegsignalering vindt op allerlei manieren plaats in de gemeente Kerkrade:

- Jeugd- en jongerenwerk/team jeugd en gezin van Impuls
- De "kansrijke start" interventies:
    - Nu niet zwanger
    - Stevig ouderschap
    - Voorzorg
    - Centering pregnancy (zwangerschap groepsgewijs begeleiden)
    - Knooppunten kansrijke start
- Jeugdgezondheidszorg
- Voor- en vroegschoolse educatie
- Knooppuntwerkwijze in de (voor)scholen (samen signalen en hulpvragen beoordelen en oppakken)
- Coaching pedagogisch medewerkers kinderopvang
- Preventief jeugdbeleid
- Gemeentelijk team jeugdhulp
- Meldcode en aandachtsfunctionarissen huiselijk geweld en kindermishandeling
- Veilig Thuis/Veiligheidshuis
- Gemeentelijke contacten met kinderen en gezinnen in het kader van WMO en Participatie

Voortdurend punt van aandacht is de optimalisering van de onderlinge samenwerking en afstemming.

Het hanteren van de menselijke maat bij de totstandkoming en uitvoering van regelgeving
Relatie met taakveld(en): 6.3
Het project "participeren in beweging" is in 2022 van start gegaan. Een van de belangrijkste uitgangspunten binnen onze dienstverlening is, dat er niet alleen aandacht is voor de personen die op korte termijn weer aan het werk kunnen, maar juist ook voor de mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. We willen dat iedereen mee kan doen aan de samenleving, naar zijn of haar eigen vermogen. Daarom stimuleren we iedereen om zichzelf te ontwikkelen, ook al weten we dat een ontwikkeling richting werk niet altijd haalbaar is. Om de klant hiermee te helpen, verbinden wij hem/haar met de talrijke initiatieven binnen de stad. Met één aanspreekpunt voor de klant voor zowel inkomen als activering kiezen we voor een integrale aanpak, die maatwerk en de menselijke maat bevordert. Die menselijke maat geven we vorm door middel

van de methode van de "omgekeerde toets" die vanuit het project verder is ontwikkeld en ingevoerd. Hierbij zal eerst worden gekeken naar de hulpvraag van inwoners en welke maatregelen nodig zijn om deze te beantwoorden. In tweede instantie zal op grond van de regelgeving duidelijk moeten worden hoe deze maatregelen kunnen worden vormgegeven.

Integraal jeugdbeleid en jongerenvoorzieningen
Relatie met taakveld(en): 6.1
Plannen van de gemeente Kerkrade (uitgewerkt door de gemeentelijke Taskforce Jeugdhulp):
1. Preventie

De contouren/hoofdlijnen van het preventief jeugdbeleid zijn met de leden van de commissie burgers en samenleving besproken tijdens de openbare informatiebijeenkomst op 10 januari 2023. In 2023 wordt het ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

2. Goede toegang tot jeugdhulp via de gemeente.

Het team jeugdhulp van de gemeente Kerkrade is voortdurend in ontwikkeling. Om te kunnen (blijven) voldoen aan de eisen die worden gesteld aan een laagdrempelige en kwalitatieve toegang tot de jeugdhulp. Om zodanig te veranderen, dat de ontwikkeldoelen worden bereikt (normaliseren en integraal samenwerken). Daarnaast zorgt een groot personeelsverloop voor constante ontwikkeling.

3. Eigen kracht versterken.

We moedigen ouders aan om hun kinderen zoveel mogelijk zelf te helpen. Als het nodig is steunen we ze daarbij. Medewerkers van het team jeugdhulp worden hierin geschoold en begeleid.

4. Integrale hulp.

Het team jeugdhulp voert de toegangswerkzaamheden uit in samenwerking met medewerkers van Impuls, de praktijkondersteuners kind en gezin van de huisartsen en de (voor)scholen.
Er wordt al meer dan 1 jaar gewerkt met een integraal casusteam met deelname van medewerkers van Impuls en praktijkondersteuners.

5. Volwassen en zelfstandig worden.

Het doel is om zo min mogelijk jeugdhulp te geven als jongeren 18 jaar oud worden. Ze zijn dan volwassen en moeten voor zichzelf kunnen zorgen.
Een eerste verkenning van de mogelijkheden heeft plaatsgevonden. Omdat prioriteit moest worden gegeven aan het dossier "vluchtelingen Oekraïne" is het in 2022 hierbij gebleven. Het is de bedoeling dit in 2023 verder op te pakken.

6. Werken op basis van informatie.

Niet voorziene vertragende factoren aan de "technische kant" (installeren en in gebruik nemen nieuw informatiesysteem) en een te krappe bezetting hebben ervoor gezorgd dat dit plan nog niet van start is kunnen gaan.

7. Werken in de wijk.

Er wordt al meer dan 1 jaar gewerkt met een integraal casusteam met deelname van medewerkers van Impuls en praktijkondersteuners. Met de wijkpartners (voorliggend veld en zorgaanbieders) zijn sluitende afspraken gemaakt over de organisatie, inrichting en aanpak van de lokale samenwerking. Aanvullend is er al een aantal passende voorliggende voorzieningen ontwikkeld. Het gevolg hiervan is een aantoonbaar verminderde instroom naar specialistische jeugdhulp.
Door middel van een raadsinformatiebrief en evaluatierapport zijn de raads- en commissieleden op 29 september 2022 op de hoogte gehouden van de voortgang.

Plannen van de Zuid-Limburgse gemeenten (daar doet Kerkrade dus ook aan mee):
Op basis van beleidskader, transformatieplan 2023 en regiovisie jeugdhulpregio Zuid-Limburg zijn nieuwe overeenkomsten gesloten met jeugdhulpaanbieders voor:

- Gesloten en intensieve klinische jeugdhulp
- Ambulante vormen van jeugdhulp (behandeling en begeleiding)
- Woonvormen (pleegzorg, leefhuizen en gezinshuizen)

In dit kader zijn ook ontwikkelagenda's afgesproken. Dit betekent dat voor al deze vormen van jeugdhulp geldt, dat ze zich zullen moeten ontwikkelen om afgesproken doelen te bereiken (b.v. thuis of zo thuis mogelijk, zo lang en intensief als nodig, zo kort en licht als mogelijk, normaliseren. Voor de ambulante jeugdhulp is een ontwikkeltraject afgesproken per subregio. Kerkrade, Brunssum en Simpelveld vormen samen de subregio Parkstad.

Plannen van de overheid voor heel Nederland
De hervormingsagenda jeugd en vernieuwde Jeugdwet zijn in 2022 (ondanks eerdere plannen van de Rijksoverheid) niet vastgesteld.

C. Wat heeft het gekost?

Exploitatie

6 Sociaal domein	REK.	BEGR.			REK.
	2021	Primair 2022	1e formele bijstelling 2022	Actuele begroting 2022	2022
LASTEN					
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	3.452	3.707	5.477	3.692	3.665
6.2 Wijkteams	4.160	6.645	5.894	5.514	5.414
6.3 Inkomensregelingen	32.583	33.914	39.714	37.519	37.454
6.4 Begeleide participatie	19.901	20.110	17.350	19.701	19.322
6.5 Arbeidsparticipatie	2.979	2.331	4.684	2.811	2.785
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.642	2.323	2.443	2.979	2.433
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	16.650	18.121	19.645	17.694	16.871
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	17.693	15.122	19.513	19.428	19.428
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	71	156	166	111	53
TOTAAL LASTEN	**100.131**	**102.429**	**114.886**	**109.449**	**107.423**
BATEN					
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	507	222	376	988	983
6.2 Wijkteams	125	0	240	298	299
6.3 Inkomensregelingen	31.741	29.743	26.757	26.637	26.599
6.4 Begeleide participatie	977	0	0	25	25
6.5 Arbeidsparticipatie	24	0	48	53	34
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	16	11	11	13	18
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	719	565	625	828	976
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	15	0	13	28	28
6.81 Geëscaleerde zorg 18+		0	10	10	7
TOTAAL BATEN	**34.125**	**30.541**	**28.080**	**28.880**	**28.969**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

6	Sociaal domein	V/U[1]	E/M[2]	Primaire raming krediet	Actuele raming krediet	Gevoteerd	Besteed	Niet gevoteerd 2022 naar 2023
I Reguliere investeringen								
6	Wmo-hulpmiddelen	v	e	425	850	411	411	439
6	Wmo-trapliften	v	e	75	150	189	162	-39
III Leningen								
6	Catharinahoes	u	-	15	15	15	14	0
Totaal Programma 6				**515**	**1.015**	**615**	**587**	**400**

[1] V = vervangingsinvestering, U = uitbreidingsinvestering

[2] E = investering met economisch nut, M = investering met maatschappelijk nut

D. Overige vermeldenswaardige zaken

Steunen van goede initiatieven die de werkgelegenheid vergroten
De vraag op de arbeidsmarkt is groot echter de stap naar werk voor inwoners met een bijstandsuitkering naar werk is ook groot. Oorzaak hiervan zijn onder andere praktische zaken als vervoer en kinderopvang maar hiernaast ook het feit dat werkgevers behoefte hebben aan mensen die snel volledig inzetbaar zijn. Hier is sprake van een kloof tussen de bijstandspopulatie en de vacatures op de arbeidsmarkt. Om deze kloof te dichten zijn we in 2022 samen met het WSP en andere regionale ketenpartner samen gaan werken binnen de taskforce onbenut arbeidspotentieel waar we samen met werkgevers aan de slag zijn om deze kloof te dichten. Hiernaast geloven we ook binnen deze problematiek sterk in de menselijke maat. Dit zijn we in 2022 gaan invullen door speeddates te organiseren binnen het Flexiforum waar we werkgevers en inwoners met een bijstandsuitkering op een laagdrempelige manier samenbrengen, klein praktisch en menselijk zijn hierbij de uitgangspunten. Als laatste is het van belang de werknemersvaardigheden van de kandidaten te vergroten, hiervoor maken we gebruik van leerwerklijnen waarbij we actief op zoek zijn naar de link met de arbeidsmarkt.

Samenwerking in het sociaal domein is en blijft belangrijk
In het kader van de uitvoering en uitrol van het programma VIE, maar eveneens in het verlengde van het wijkgerichte samenwerken met de lokale partners in het sociale domein, woningcorporaties, adviesraden, bewoners- en wijkplatforms en andere relevante stakeholders, zijn in 2022 verdere stappen gezet in het verder ontwikkelen, uitbreiden en intensiveren van netwerken. Vanuit de uitgangspunten van het doelgerichte samenwerken en de uitgangspunten van het ambitiedocument burgerparticipatie is en wordt hier nader uitvoering aan gegeven.

Flexiforum
Inmiddels is het Flexiforum 100% bezet en wordt onderzocht of een uitbreiding naar het naastgelegen gebouw “het Sancta Maria” haalbaar is.
In 2022 is ook verder gebouwd aan de community in en rond het Flexiforum. Er zijn daarbij al veel mooie samenwerkingen ontstaan. In november 2022 vond de eerste open dag van het Flexiforum plaats. Alle bedrijven en instellingen die in het Flexiforum gevestigd zijn konden zichzelf op deze dag presenteren. De open dag is goed bezocht en zal in 2023 opnieuw plaatsvinden. De avond voor de open dag vond een feestavond plaats voor iedereen die werkt in het Flexiforum. Ook deze avond was succesvol en leverde een belangrijke bijdrage aan het verder verstevigen van de community.
In 2022 is daarnaast binnen de afdeling Participatie van de Gemeente Kerkrade de nieuwe klantreis middels het project “Participeren in Beweging” verder geïmplementeerd. Door zo snel mogelijk een zo compleet mogelijk beeld van de klant te hebben, is het mogelijk om beter maatwerk te leveren en aanvragen sneller af te handelen. Ook het zittend klantenbestand wordt letterlijk en figuurlijk in beweging gebracht. Doorstroom naar een hogere trede op de participatieladder wordt zoveel mogelijk gestimuleerd en waar mogelijk leidt dit zelfs tot uitstroom. Doordat binnen het Flexiforum veel belangrijke partners gevestigd zijn, worden klanten ook door deze omgeving gestimuleerd om in beweging te komen en actief te participeren in onze samenleving.

Opvang Oekraïense vluchtelingen
Op 24 februari 2022 is Rusland het grondgebied van Oekraïne binnengevallen. Als gevolg hiervan zijn miljoenen Oekraïners hun land ontvlucht. Naar aanleiding hiervan heeft de Raad van de Europese Unie op 4 maart 2022 voor het eerst de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) in werking gesteld. Deze biedt Oekraïense vluchtelingen recht op opvang, medische zorg, werk en onderwijs.
In Nederland is de opvang voor Oekraïense vluchtelingen belegd bij de gemeenten. Vanaf 9 maart 2022 vangt de gemeente Kerkrade Oekraïense vluchtelingen op. In 2022 zijn verschillende gemeentelijke opvanglocaties geopend. Daarnaast worden er Oekraïense vluchtelingen opgevangen bij particulieren. In de loop van 2022 is het aantal Oekraïense vluchtelingen in Kerkrade opgelopen tot ongeveer 175 personen. Vanzelfsprekend waren met de opvang van Oekraïense vluchtelingen kosten gemoeid. Denk aan huurkosten voor de gemeentelijke opvanglocaties, leefgeld, leerlingenvervoer etc. Deze kosten worden integraal door het Rijk vergoed.

Realiseren van een poppodium in het centrum
Met als doel zorg te dragen voor meer levendigheid in de stad, met name gericht op het vertier van jeugd en jongeren, zijn met een groep initiatiefnemers eerste afspraken gemaakt over het onderzoeken van de

mogelijkheden tot het realiseren van een poppodium in het centrum van de stad. Nadat een eerste proeflocatie na nader onderzoek geen verder ontwikkelperspectief bood is een andere centrumlocatie gevonden. Door middel van het organiseren van een aantal proefpilots in 2023 op deze centrumlocatie, zal als eerste stap nader worden bezien, onderzocht en vastgesteld of de lokale behoefte van de jeugd aansluit bij en hoog genoeg is voor het voortzetten van dit initiatief.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

6. Sociaal domein						
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**Periode**	**Kerkrade**	**Nederland**	**Limburg**
Banen	CBS/LISA	Aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	2021	566	805,5	772,1
Jongeren met een delict voor de rechter	CBS	%	2021	2	1	1
Kinderen in uitkeringsgezin	CBS	%	2021	10	6	6
Netto arbeidsparticipatie	CBS	%	2022	62,7	72,2	68,1
Werkloze jongeren	CBS	%	2021	2	2	2
Personen met een bijstandsuitkering	CBS	Aantal per 10.000 inwoners	2021	540,1	431,2	381,7
Lopende re-integratievoorzieningen	CBS	Aantal per 10.000 inwoners 15-64 jaar	2022	219,7	197,7	171,6
Jongeren met jeugdhulp	CBS	% Jongeren tot 18 jaar	2022	15,1	10,7	13,1
Jongeren met jeugdbescherming	CBS	%	2022	2,2	1,1	1,4
Jongeren met jeugdreclassering	CBS	%	2022	0,5	0,3	0,3
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	CBS	Aantal per 10.000 inwoners	2022	1080	640	744

Overige indicatoren

6. Sociaal domein							
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**2018**	2019	**2020**	**2021**	**2022**
Maatschappelijke participatie	Burgeronderzoek	score 0-10		3,3		3,3	
Unieke klanten begeleiding	Afd. WIZ	aantal	1.006	1.011	1.055	1.060	937
Unieke klanten dagbesteding	Afd. WIZ	aantal	590	567	573	545	492
Unieke klanten hulp bij het	Afd. WIZ	aantal	1.880	2.013	2.354	2.528	2.566
Unieke klanten kortdurend	Afd. WIZ	aantal	16	8	4	6	8
Voorzieningen rolstoel	Afd. WIZ	aantal	944	899	867	813	812
Vervoervoorzieningen	Afd. WIZ	aantal	4.095	4.108	3.769	3.884	3.893
Woonvoorzieningen	Afd. WIZ	aantal	731	737	823	871	960
Vrijwilligers	Burgeronderzoek	%		27		30	
Tevredenheid	Burgeronderzoek	%		65		60	
Sociale cohesie	Burgeronderzoek	score 0-10		5,6		5,5	

7. Volksgezondheid en milieu

A. Algemeen

Omschrijving van het programma

Beschermen van de volksgezondheid van de gehele lokale bevolking, met speciale aandacht voor de meest kwetsbare personen.
De gemeente zorgt voor een goed en leefbaar milieu in Kerkrade. Dit doen we door bijvoorbeeld met zorg om te gaan met onze grond en gebouwen en het opwekken van duurzame energie zoals zonne-energie uit zonnepanelen. Klimaatbeleid of energiebesparing kan de aanjager zijn voor onderwijs en het scheppen van nieuwe banen door klimaat- en energieprojecten. Het bewust omgaan met natuur, gezondheid en milieu wordt waar mogelijk aangemoedigd. Hier hoort ook voorbeeldgedrag van de gemeente zelf bij. De gemeente staat op dat gebied open voor nieuwe ontwikkelingen en ideeën.
Op het gebied van de inzameling van het huishoudelijk afval, controleert de gemeente Rd4. Daarnaast beheert de gemeente de riolering en begraafplaatsen.

Relatie met paragrafen

Dit programma heeft een relatie met de paragrafen Lokale heffingen (§1) en Onderhoud kapitaalgoederen (§3). Voor het project VIE, zie programma 5 (programmalijnen) en programma 8 (fysieke realisatie).

Taakvelden

- 7.1 Volksgezondheid
- 7.2 Riolering
- 7.3 Afval
- 7.4 Milieubeheer
- 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

B. Speerpunten van beleid

Inwoners bewust maken van het belang van duurzaamheid
Relatie met taakveld(en): 7.4
Om onze omgeving en de aarde leefbaar te houden, werken we vooral aan maatregelen op het gebied van energie. Hierbij is de eerste stap het besparen van energie en de tweede stap het opwekken van energie zonder fossiele brandstoffen (zoals olie, kolen en aardgas). Op die manier willen we naar een duurzame

samenleving en voorkomen we het verder veranderen van ons klimaat. Voor verwarmen en koken gebruiken we nu nog vooral aardgas. In de toekomst moeten naar een andere bron dan aardgas om te verwarmen en te koken. Dit heet de warmtetransitie waarbij we samen met partners en burgers onderzoeken welke bron het meest geschikt is voor een wijk. Ook voor elektriciteit moeten we nieuwe bronnen gebruiken zoals zon en wind. Om inwoners te helpen met het zelf opwekken van elektriciteit hadden we in 2022 nog het zonnepanelenproject.

Naast het voorkomen van verdere klimaatverandering, moeten we ons ook voorbereiden op extremer weer zoals veel regen, droogte of warme zomers. We moeten maatregelen nemen zodat we ons kunnen aanpassen aan het veranderende klimaat. Een ander punt is het slimmer omgaan met grondstoffen. Onze natuurlijke grondstoffen raken op en we hebben veel afval. Slimmer hiermee omgaan kan ertoe leiden dat grondstoffen steeds weer opnieuw gebruikt kunnen worden. Dit noemen we circulaire economie.

Het bereiken van een duurzame wereld kunnen we als gemeente niet alleen. Hierbij hebben we anderen nodig en moeten wij als overheid een andere rol aannemen. We blijven samenwerken met partners in onze regio, zoals met de Parkstad-gemeenten in Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET). Maar ook met andere partijen blijven we samenwerken aan onze doelen voor een duurzame wereld. We hebben ook onze inwoners hierbij nodig. Om hen meer bewust te maken van het belang van duurzaamheid blijven we hen informeren. De WoonWijzerWinkel helpt inwoners bij bijvoorbeeld het verduurzamen van hun woning. Ook vragen we inwoners om samen met de gemeente te werken aan de overstap naar andere vormen van energie.

De gevolgen van klimaatverandering onder controle krijgen

Relatie met taakveld(en): 7.2
Klimaatadaptatie omvat de vier thema's: wateroverlast, hitte, droogte en overstroming.

Kerkrade moet klimaatbestendig en waterrobuust worden ingericht om ons aan te passen aan de extremere weersomstandigheden. In 2020 en 2021 is in regionaal verband gewerkt aan de 'Klimaatadaptatiestrategie Parkstad Limburg' en het 'Actieprogramma Klimaatadaptatie Parkstad Limburg'. De strategie is op 12 april 2022 behandeld in het college en wordt verder uitgewerkt door de kwetsbaarheden voor iedere gemeente in de regio Parkstad Limburg in beeld te brengen. Daarna volgt vaststelling van de strategie in de gemeenteraden in de eerste helft van 2023 en het in uitvoering nemen van het vastgestelde actieprogramma. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in maatregelen voor de korte, middellange en lange termijn. Uitvoering wordt voor een deel in regionaal verband opgepakt. Verder wordt bij het opstellen van de gemeentelijke Omgevingsvisie de klimaatadaptatiestrategie opgenomen en uitgewerkt in programma's (bijv. duurzaamheid en Vie/gezondheid) en het Omgevingsplan.

Gemeente Kerkrade is in 2022 aangesloten bij de Stichting Steenbreek, die de trend van de verstening wil stoppen, zowel in de publieke als private ruimte en onze leefomgeving in Nederland duurzaam wil vergroenen. De bescherming van biodiversiteit en oplossingen aandragen voor klimaatadaptatie zijn de belangrijkste vertrekpunten. De vergroening heeft ook een positief effect op gezondheid & welzijn en de sociale cohesie. Stichting Steenbreek richt zich op deze aspecten. De kennis en kunde die voorhanden en opgedaan zijn bij stichting Steenbreek en andere Nederlandse gemeenten stellen ons in staat om strategische keuzes te maken om onze stad duurzaam en toekomstbestendig te maken op het gebied van klimaatadaptatie. Vanaf 2023 nemen we deze kennis mee in onze projecten.

Windmolens worden alleen geplaatst, als 95 tot 100% van de direct omwonenden instemt
Relatie met taakveld(en): 7.4
In de RES1.0 heeft de gemeenteraad onder andere zoekgebieden vastgesteld voor windenergie in Kerkrade. Draagvlak onder omwonenden is hierbij heel belangrijk. Omwonenden worden daarom nauw betrokken bij eventuele plannen en een draagvlakmeting wordt betrokken bij besluitvorming. Uitgangspunt is dat windmolens alleen worden geplaatst, als 95 tot 100% van de direct omwonenden instemt.

Bevorderen van een circulaire economie
Relatie met taakveld(en): 7.4

In een circulaire economie bestaat geen afval en worden grondstoffen steeds opnieuw gebruikt. Makers van producten houden bij het ontwerp al rekening met hergebruik. In het landelijke Grondstoffenakkoord staan afspraken om de Nederlandse economie in 2050 volledig te laten draaien op herbruikbare grondstoffen.

De gemeente is aangesloten bij het in Parkstadverband ontwikkelen van een regionale strategie voor Circulaire Economie en werkt mee aan het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma voor circulair Bouwen. De lokale insteek zou kunnen zijn om daarnaast, waar mogelijk, het laaghangend fruit te plukken in plaats van in te zetten op het ontwikkelen van een lokaal beleid/ambitie. Denk bijvoorbeeld aan aansluiten bij projecten (vergelijkbaar met Super Local)/experimenten, ervaring op doen met een circulair inkoop/aanbesteding, ed. In 2023 werken we verder aan de uitwerking hiervan.

Bij circulariteit willen we verder leren van voorbeeldsuccessen van gemeente Amsterdam. Op basis van de strategische visie werken we concrete acties uit die we integraal willen oppakken binnen onze gemeente. Bij de Urban Mining Scan worden ook bedrijven uit de regio, en dus ook Kerkrade, betrokken om enerzijds hun behoeftes mee te nemen en anderzijds hen mee te nemen in circulariteit.

C. Wat heeft het gekost?

Exploitatie

7 Volksgezondheid en milieu	REK.	BEGR.			REK.
	2021	Primair 2022	1e formele bijstelling 2022	Actuele begroting 2022	2022
LASTEN					
7.1 Volksgezondheid	2.598	2.800	3.146	2.953	2.930
7.2 Riolering	3.448	2.877	3.087	3.115	3.114
7.3 Afval	4.421	4.780	4.817	4.645	4.645
7.4 Milieubeheer	1.680	832	3.049	3.303	3.279
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	166	154	154	166	165
TOTAAL LASTEN	**12.313**	**11.443**	**14.251**	**14.181**	**14.134**
BATEN					
7.1 Volksgezondheid	185	0	45	131	107
7.2 Riolering	5.773	5.379	5.539	5.429	5.428
7.3 Afval	6.249	6.171	6.273	6.298	6.298
7.4 Milieubeheer	982	1	1.393	2.385	2.361
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	76	45	54	62	62
TOTAAL BATEN	**13.265**	**11.596**	**13.304**	**14.304**	**14.257**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

7	Volksgezondheid en milieu	V/U[1]	E/M[2]	Primaire raming krediet	Actuele raming krediet	Gevoteerd	Besteed	Niet gevoteerd 2022 naar 2023
I Reguliere investeringen								
7	Klimaatadaptatie	u	e	0	50	0	0	50
II Overige investeringen								
7	Riolen	v	e	2.100	2.600	2.600	1.739	0
III Leningen								
7	Woonwijzerwinkel Zuid-Limburg	u	-	45	45	45	45	0

7	Energie- en klimaatfonds	u	-	0	2.000	2.000	622	0
Totaal Programma 7				**2.145**	**4.695**	**4.645**	**2.406**	**50**

[1] V = vervangingsinvestering, U = uitbreidingsinvestering

[2] E = investering met economisch nut, M = investering met maatschappelijk nut

D. Overige vermeldenswaardige zaken

Duurzaamheid

Op het gebied van het thema Duurzaamheid zijn in 2022 de volgende activiteiten uitgevoerd:

Warmteplan Kerkrade / Transitievisie Warmte (7.4)

Elke gemeente in Nederland is verplicht om een warmteplan door de raad te laten vaststellen. Dit warmteplan beschrijft een planning voor de overgang naar een andere bron om te verwarmen en te koken. We noemen dat de warmtetransitie waarbij we gaan naar een aardgasvrije omgeving. We willen hiermee de uitstoot van koolstofdioxide uit onze gebouwen beperken. Het doel is om deze uitstoot in 2050 naar nul te brengen. Voor alle buurten moet bekend zijn waardoor aardgas wordt vervangen. Hiervoor moeten we weten wat de verbruiken van aardgas zijn en moeten we ook weten welke andere mogelijkheden we hebben. De gemeenteraad heeft in december 2021 de Transitievisie Warmte 1.0 (TVW) gemeente Kerkrade vastgesteld. Ingezet wordt op een gemeentebrede aanpak om energiebesparing te stimuleren (onder meer via isoleren). In 2022 hebben we voor Kerkrade een verdere analyse op pandniveau gemaakt van mogelijke alternatieven en hebben we via zogenaamde stakeholdersessies de interne organisatie, de raad maar ook partijen als Enexis en de woningcorporaties betrokken bij de uitwerking hiervan. In het najaar zijn alle huishoudens in Kerkrade uitgenodigd om een vragenlijst in te vullen over energiezuinig en aardgasvrij wonen. Met de opgehaalde informatie gaan we in 2023 aan de slag met de Transitievisie Warmte 2.0. Parallel hieraan wordt in parkstadverband gewerkt aan het Isolatie en verduurzamingsprogramma om onze inwoners te faciliteren dan wel te ontzorgen bij het isoleren van hun woning.

Daar waar dit mogelijk is wordt gekeken of de warmtetransitie / de overgang naar aardgasvrij wonen slim gekoppeld kan worden aan andere lopende projecten binnen de gemeente. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de ontwikkeling van Masterplan Bleijerheide.

Regionale energie strategie (7.4)

In de Regionale Energie Strategie (RES) beschrijft elke regio welke energiedoelen zij wil halen, op welke termijn en hoe ze dit wil bereiken. Nederland is opgedeeld in 30 'energieregio's', Zuid-Limburg is er daar één van. De RES gaat over grootschalige opwekking van zonne-energie (zon-op-land en zon-op-dak) en windenergie. In 2021 heeft de raad van de gemeente Kerkrade de bijdrage van Kerkrade aan de doelstelling vastgesteld. Dit is het bod van de gemeente Kerkrade voor de bijdrage aan de totale landelijke klimaatopgave uit het Klimaatakkoord. Het bod maakt onderdeel uit van het totale bod van Zuid-Limburg. In 2022 hebben we op Sporthal Rolduc en Flexiforum zonnepanelen gelegd. Daarnaast zijn we in Parkstadverband gestart met het verkennen van de mogelijkheden voor zonnepanelen op grote daken van bedrijven waarbij een aantal pilotprojecten die opschaalbaar zijn, ontwikkeld wordt. In RES-verband is op dit thema tot nu toe nog geen gezamenlijke aanpak ontwikkeld. Er zijn nog grote inspanningen nodig om het RES-bod verder uit te werken. Dit vraagt veel inzet van de gemeente, waarbij de hulp van inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen nodig is. Onder de RES wordt ook gewerkt aan de Regionale Structuur Warmte (RSW) waarbij we samen in Parkstad onder regie van Stadsregio Parkstad Limburg de mogelijkheden onderzoeken om tot een warmtenetwerk Zuid-Limburg te komen.

Voortzetten uitvoering PALET (7.4)

Op dit moment werken we nog aan de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma PALET 3.0. In dit programma, dat we samen met de andere Parkstad gemeenten hebben opgezet, staan plannen voor het energie-neutraal maken van onze regio. In 2022 is verder uitvoering gegeven aan PALET 3.0. Samen met de RUD-ZL is voor het project 'energietoezicht bij bedrijven' de evaluatie gestart. Eind 2022 is besloten om over te gaan tot een deelnamestop voor het succesvolle Zonnepanelenproject Parkstad Limburg. Dankzij dit project zijn op veel woningen in Kerkrade zonnepanelen geplaatst. Verder is in 2022 gestart met de evaluatie van PALET 3.0 ter voorbereiding van een nieuw uitvoeringsprogramma.

Wat hebben we in 2022 voor de TVW, RES en PALET uitgevoerd?

Grensoverschrijdende samenwerking
In 2021 heeft gemeente Kerkrade samen met gemeente Losser en Emmen en de provincies Limburg, Drenthe en Overijssel overleg gehad met onder andere het Ministerie van EZK om mogelijkheden te verkennen om samen te werken bij duurzame energieprojecten met hun Duitse buurgemeenten. Voor gemeente Kerkrade gaat het hierbij om zowel elektriciteit als warmte uit Herzogenrath. Hoe dit kan worden aangepakt, is nog niet duidelijk. Er moet nog veel worden uitgezocht op het gebied van wetgeving en mogelijkheden. Samen met Parkstad-Limburg en gemeente Landgraaf heeft Kerkrade in 2022 vanuit de Regiodeal middelen gekregen om grensoverschrijdende samenwerking voor elektriciteit en warmte verder te laten uitwerken door een extern bureau. In 2023 gaan we hier verder invulling aan geven. Hierbij delen we natuurlijk kennis en ervaring met de andere gemeenten en provincies.

Windenergie
Voor windmolens in Kerkrade is in het coalitieakkoord vastgelegd dat draagvlak in de omgeving een absolute voorwaarde is. Windenergie is voor Kerkrade nodig om de geplande doelen in PALET en de Regionale Energiestrategie te kunnen behalen. Daarnaast maken in Kerkrade ook bedrijven plannen voor windmolens, om de eigen bedrijfsvoering te kunnen verduurzamen en hoge energiekosten te kunnen drukken. Onze buurgemeenten staan voor dezelfde opdracht. In 2021 heeft Kerkrade samen met de gemeenten Heerlen en Simpelveld gewerkt aan een plan om windmolens in het gebied Parkstad-Zuid te plaatsen. De gemeenten hebben hierbij in het bijzonder aandacht voor lokale belangen en lokaal profijt. Het resultaat van de tweede fase van dit project is begin 2022 aan de raden voorgelegd. Na instemming door de raden op basis van de reeds ingediende projectvoorstellen en schriftelijke onderlegger van Statkraft en de Coöperaties is door beide partijen in 2022 gestart met verdere uitwerking in fase 3 van een gezamenlijk project. Doel van fase 3 was uiteindelijk een aanvraag omgevingsvergunning met ruimtelijk besluit, waarover eind fase 3 besluitvorming in B&W en raad zou plaatsvinden. Door een wijziging in de provinciale Omgevingsverordening die Provincie Limburg in 2022 heeft vastgesteld, mogen echter in het geplande gebied geen windmolens geplaatst worden. De reden hiervoor is mogelijke invloed van windmolens op de kandidatuur voor de Einstein Telescoop. Voorlopig kan het plan voor Windenergie Parkstad-Zuid daarmee niet verder uitgewerkt worden.

Gemeentelijk vastgoed
We willen als gemeente ook kijken naar kansen om onze gemeentelijke gebouwen te verduurzamen. In 2022 zijn daartoe eerste stappen gezet die verder worden uitgewerkt naar de komende jaren. De gemeente heeft een voorbeeldrol op het gebied van duurzaamheid. Daarom wil ze haar eigen gebouwen ook gaan verduurzamen. Zo besparen we op het gebruik van gas en elektriciteit. Hierbij kijken we vooral naar de toepassing van zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen. Om dit mogelijk te kunnen maken zijn meerdere zaken belangrijk. Zo moeten we kijken naar technische mogelijkheden maar ook naar de onderhoudstoestand van het gebouw en financiële mogelijkheden. Sporthal Rolduc en het Flexiforum zijn in 2022 voorzien van zonnepanelen. Met de kennis en ervaring van deze projecten willen we meerdere gemeentelijke gebouwen verduurzamen.

Inkoop duurzame energie/energiebedrijf
Ook in 2022 is Kerkrade aangehaakt bij Project IRDOE (Inkoop Regionaal Duurzaam Opgewekte Energie), een samenwerking op Zuid-Limburgse schaal. Hierin wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn om met het energieverbruik van de eigen (gemeentelijke) aansluitingen de groei van duurzame opwekcapaciteit in de regio te stimuleren. Dit onderzoek loopt nog steeds. Daarnaast is in 2022 onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor het ontwikkelen van een zogenaamd lokaal/regionaal/sociaal energiebedrijf en in welke vorm dit zou kunnen. Hierbij zijn gesprekken gevoerd met bestaande lokale energiecoöperaties in de regio. Dit onderzoek wordt voortgezet in 2023. Tenslotte maken we samen met Stadsregio Parkstad Limburg en de andere Parkstad gemeenten een nieuw uitvoeringsprogramma voor de energietransitie, waarin de doelen voor zowel PALET als de RES samengebracht moeten worden.

Duurzaam vervoer
De gemeente werkt ook aan mogelijkheden voor duurzamer vervoer. In november 2022 is onder andere hiertoe door de raad de visie en het plaatsingsbeleid laadinfrastructuur voor Kerkrade vastgesteld. De komende drie jaar zet de gemeente een belangrijke stap met de plaatsing van circa 100 laadpalen in de openbare ruimte. Dit is echter nog maar het begin van een opeenvolging van ontwikkelingen waarmee

mobiliteit in de gemeente Kerkrade richting 2040 duurzamer wordt. Het plaatsingsbeleid helpt de gemeente bij de uitrol van laadinfrastructuur voor personenvervoer, doelgroepenvervoer en licht vrachtvervoer.

Klimaat en Energie Fonds Kerkrade
Als gemeente vinden we het belangrijk om deze overstap naar andere energie goed te begeleiden. Dit vraagt veel inzet, niet alleen om de plannen te maken, maar ook om de uitvoering goed te laten verlopen. Ook hier willen we hier onze inwoners een rol laten spelen. Dat vinden we erg belangrijk. In 2022 heeft gemeente Kerkrade daarom het Energie en Klimaat Fonds Kerkrade ingesteld naar goed voorbeeld van het succesvolle Duurzaam Klimaat- en Energiefonds van de gemeente Landgraaf. De gemeente Kerkrade helpt hiermee inwoners, verenigingen en ondernemers om hun woning of gebouw duurzamer te maken. Er was eerst 2 miljoen euro beschikbaar. Maar omdat er meteen veel mensen een lening hebben aangevraagd, is er in december 2022 ruim 1 miljoen euro extra budget bijgekomen. In 2023 wordt het fonds geëvalueerd en wordt een eventueel vervolg bepaald.

Aanpak Energiearmoede
In 2022 werden we geconfronteerd met de gevolgen van de oorlog in Oekraïne en de invloed daarvan op de energieprijzen. Gemeente Kerkrade heeft in 2022 inwoners die recht hebben op de energietoeslag (en aanvullend huishoudens tot 130% sociaal minimum) verder ondersteund bij het besparen op de stijgende energiekosten. Dit in samenwerking met alle Parkstadgemeenten. Inwoners die recht hebben op de energietoeslag kregen een gratis energiebespaarcoach en een tegoed van €250,- via de Parkstad Energieknip-app aangeboden. Hiermee kunnen zij energiebesparende producten kopen bij aangesloten bouwmarkten of de WoonWijzerWinkel. Ook aan minder digitaal vaardige mensen binnen de doelgroep is gedacht. Zij kunnen via de WoonWijzerWinkel alternatieve vouchers ontvangen en een afspraak met een energiebespaarcoach plannen. In 2023 wordt dit verder uitgevoerd en wordt ook bekeken of aanvullende mogelijkheden (zoals een witgoedregeling) mogelijk zijn.
De Parkstadgemeenten werken hiervoor samen met een groot aantal maatschappelijke partners, die zich verenigd hebben in een nieuw samenwerkingsverband. Het fenomeen energiearmoede ontstijgt immers zowel het niveau van de gemeente als de korte termijn. Daarom hebben de Parkstadgemeenten in 2022 in het nieuwe 'Verbond voor Energierechtvaardigheid' de krachten gebundeld met woningcorporaties, huurdersorganisaties, de WoonWijzerWinkel, onderwijsinstellingen, zorginstellingen, en andere maatschappelijke organisaties in de regio. In 2023 wordt hier verder vorm aan gegeven.

Klimaat en duurzaamheid (7.4)
De gemeente werkt aan plannen om de afspraken uit het Klimaatakkoord te halen. Zo moet de gemeente binnenkort de overgang naar een andere bron om te verwarmen en te koken verder uitwerken. De algemene plannen worden vertaald voor wijken. De afspraken die de gemeente heeft beschreven in de Regionale Energiestrategie (hoe wekken we straks onze elektriciteit op in onze gemeente) vragen veel inzet. Hierbij hebben we in 2022, samen met partners uit de markt, aan plannen gewerkt voor windenergie en zonne-energie. Zoals eerder beschreven vormt de uitwerking van deze plannen nog een grote uitdaging.

Klimaatadaptatie
De gemeente werkt aan maatregelen die de gevolgen van het veranderende klimaat beperken. Door het Rijk is de opgave gesteld om Nederland voor 2050 "klimaatproof" te maken. Deze ambitie is vastgelegd in het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. Ook Kerkrade zal klimaatbestendig en waterrobuust moeten worden ingericht om ons aan te passen aan de extremere weersomstandigheden. In de afgelopen jaren is er in regionaal verband samengewerkt aan het opstellen van een regionale klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda. Deze 'Klimaatadaptatiestrategie Parkstad Limburg' is op 12 april 2022 vastgesteld door het college. Ook is besloten om deze strategie vanaf nu toe te passen bij nieuwe (bouw)plannen om ervoor te zorgen dat klimaatbestendig wordt gebouwd en ingericht.
Op 18 mei 2022 is de gemeenteraad geïnformeerd over de regionale klimaatadaptatiestrategie. Aan de raad is voorgesteld om in de nieuwe bestuursperiode een risicodialoog over klimaatadaptatie te voeren en de lokale kwetsbaarheden voor wateroverlast, droogte en hittestress in beeld te brengen. Dit helpt de gemeente om keuzes te maken en eventuele lokale ambities en doelen te (her)formuleren in samenhang met andere maatschappelijke vraagstukken.
In 2023 werken wij met de andere Parkstadgemeenten verder aan het 'Actieprogramma Klimaatadaptatie Parkstad Limburg'. De strategie zal in 2023 aan de gemeenteraden van de Parkstadgemeenten voor vaststelling worden voorgelegd. Bij het opstellen van de gemeentelijke Omgevingsvisie wordt de klimaatadaptatiestrategie opgenomen en verder uitgewerkt in programma's (bijv. programma duurzaamheid

en programma Vie/gezondheid) en in het nog op te stellen Omgevingsplan (algemene regels en kader voor vergunningverlening, toezicht en handhaving).
Het Dagelijks Bestuur van Parkstad heeft in november 2022 onder voorwaarden ingestemd om het thema 'water en klimaatadaptatie' over te hevelen van het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL) naar de Bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit. Zodra begin 2023 aan de voorwaarden is voldaan zal het thema aan de bestuurscommissie worden toegevoegd, eerst via een samenwerkingsovereenkomst en later via een (reeds geplande) aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling.

Steenbreek
In juli 2022 heeft Kerkrade zich ook aangemeld bij stichting Steenbreek en is onze gemeente lid van deze stichting. De stichting heeft tot doel om met kleine, lokale maatregelen de openbare ruimte en het bebouwd gebied samen met bewoners en ondernemersklimaat adaptief te maken

Circulaire Economie
Op het gebied van circulariteit is in 2022 in Parkstadverband - samen met en onder coördinatie van de Stadsregio Parkstad Limburg - een concept Strategisch visiedocument Parkstad Circulair voorbereid. Tijdens de collegeregiodagen in 2022 zijn de colleges van de Parkstadgemeenten naar Amsterdam geweest en was circulariteit het overkoepelende thema. Daar is afgesproken om deze gezamenlijke visie op dit gebied te ontwikkelen die over alle domeinen/programmalijnen in Parkstad zijn beslag moet krijgen (dus breder dan enkel duurzaamheid). In 2023 wordt deze verder uitgewerkt.

Nazorg Steenkoolwinning
Het Ministerie van Economische Zaken heeft in 2016 onderzoek gepubliceerd naar de gevolgen van vroegere steenkoolwinning in Zuid-Limburg. Dit onderzoek leidde tot maatregelen om mogelijke gevolgen te voorkomen. Deze maatregelen worden onder andere in opdracht van de gemeente Kerkrade uitgevoerd. Het Rijk betaalt de kosten via een vergoeding aan de provincie Limburg. Deze heeft over de periode 2017-2021 de gemaakte kosten aan Kerkrade vergoed. In 2022 is de verantwoording over de besteding van subsidiegelden aan de provincie aangeboden ter vaststelling. Over de periode 2017-2021 is een bedrag van 4,1 miljoen euro in Kerkrade besteed aan het uitvoeren van maatregelen en het doen van onderzoek.

In 2022 is het programma vervolgd om historische schachten op te sporen en te saneren. Hierbij zijn meerdere schachten gelokaliseerd en gesaneerd.

In de begroting 2022 stond de verwachting genoemd dat in 2022 de Stichting Calamiteitenfonds Mijn(water)schade Limburg gestopt zal zijn en vervangen is door de landelijke Commissie Mijnbouwschade. Dit proces heeft echter vertraging opgelopen. Het ministerie van EZK heeft aangegeven dat er voor de zomer 2023 duidelijkheid komt hoe de "schaderegeling mijnbouw als gevolg van kolenwinning" eruit komt te zien en welke partij daarin welke rol zal hebben.

Schoon, Heel & Veilig: Zwerfafval (7.3)
In 2022 zijn de coronaregels afgeschaald. Daarmee zijn de beperkingen steeds minder van invloed geweest op het gebruik van de openbare ruimte. Voor het tiende achtereenvolgende jaar is het Kerkraadse voorstel voor de aanpak van het zwerfvuil goedgekeurd door Nedvang (Nationaal fonds dat gemeenten ondersteunt bij zwerfvuilbestrijding) en Nederland Schoon. Het voorstel is vervolgens uitgevoerd. Verantwoording aan Nedvang vindt zoals gebruikelijk jaarlijks plaats. De door Nedvang verplichte meting van het zwerfafval in de openbare ruimte is ook in 2022 weer uitgevoerd. Daarbij wordt de vervuilingsgraad op 50 punten in Kerkrade gemeten volgens de landelijke normen (CROW). De middelen die voor 2022 waren begroot, zijn geheel besteed. Uitvoering van de zwerfvuilaanpak heeft plaats gevonden in samenwerking tussen afdeling Stedelijk Beheer met de zwerfvuilteams van WSP en RELIM. In april 2022 heeft de Kerkraadse Kinderraad aandacht besteed aan het thema 'zwerfafval'. Onder meer een inspirerend en leerzaam bezoek aan de gemeentewerf aam de Hammolenweg maakte deel uit van de uitwerking van dit thema.

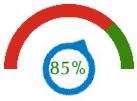
Begraafplaatsen (7.5)
Voor 2021 en volgende jaren heeft de raad het onderhoudsbudget voor de 6 gemeentelijke begraafplaatsen structureel opgehoogd. In 2022 is het positieve effect daarvan gecontinueerd. Het beschikbare budget is geheel besteed. Omdat geen gebruik gemaakt wordt van chemische middelen zal op de begraafplaatsen wel altijd sprake blijven van een zekere mate van onkruidgroei. Handmatige onkruidverwijdering is immers

een ‘cyclisch’ proces waar de 6 begraafplaatsen telkens achtereenvolgens worden bewerkt. Als gevolg van de lange warme en droge zomer was de intensiteit en de omvang van onkruidgroei in 2022 beperkt.

BAG, BGT en BRO
De BAG, BGT en BRO maken onderdeel uit van het stelsel van basisregistraties. De gemeente is bronhouder van deze basisregistraties en daarmee verantwoordelijk voor het opnemen van de juiste gegevens en voor de kwaliteit van deze gegevens in deze basisregistraties. De BAG bevat informatie over panden, verblijfsobjecten, standplaatsen, nummeraanduidingen, openbare ruimtes en woonplaatsen. In de BGT worden alle objecten zoals gebouwen, wegen, water, spoorlijnen en groen op een eenduidige manier vastgelegd. In de BRO worden de gegevens over de ondergrond gefaseerd over diverse tranches ingevoerd, beheerd en beschikbaar gesteld op één plek. Het college heeft wettelijke taken op het gebied van de BAG, BGT en BRO en voert deze in medebewind uit.
Het college legt over de uitvoering van deze zaken eenmaal per jaar verantwoording af aan het Rijk via het directoraat-generaal Bestuur, Ruimte en Wonen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Dit gebeurt middels de Audit systematiek: de *Eenduidige Normatiek Single Information Audit* (ENSIA). Voor de BAG, BGT en BRO dient deze verantwoording afgelegd te worden middels een zelfevaluatie. Na het invullen van de zelfevaluatie vragenlijsten via de online *ENSIA-tool* wordt de samengestelde Verantwoordingsrapportage voor de BAG, BGT en BRO opgesteld. Deze evaluatie betreft de gegevenskwaliteit en de borging van beheerprocessen en de score die de gemeente hierop heeft behaald. Op basis hiervan zijn daar waar aan de orde ambtelijk verbetermaatregelen geformuleerd die door het College in de verantwoordingsrapportage worden vastgesteld zodat verantwoording kan worden afgelegd aan het Ministerie. De gemeenteraad wordt via de jaarrekening geïnformeerd over de resultaten van de verantwoording en verbeterpunten van de zelfevaluatie.

Eind 2022 is voor de drie basisregistraties de ENSIA-zelfevaluatie ingevuld over het jaar 2022 waarbij verbeterpunten zijn geformuleerd die door het College worden vastgesteld ter verantwoording aan het Ministerie en de Raad. De evaluaties laten voor de drie basisregistraties over 2022 samengevat het volgende beeld zien:

Scores geobasisregistraties 2022 (tijdvak 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022):

Basisregistratie	Score	Consequenties score	Verbetermaatregelen
BAG		Aan de behaalde score is geen directe consequentie verbonden. Door diverse omstandigheden is de score lager uitgevallen dan vorig jaar. Het is van belang om de processen weer goed op gang te brengen en de processen goed tegen het licht te houden en te borgen. De BAG-geometrie wordt bijgewerkt, waarna vervolgens de BGT kan worden bijgewerkt. Een betere afstemming tussen de BAG en de BGT is noodzakelijk. Om goed voorbereid te zijn op (meer) data-gedreven werken, is het van belang de BAG gegevenskwaliteit regelmatig te controleren en te verbeteren. Doordat de data van hogere kwaliteit is, zal de dienstverlening kwalitatief zowel intern als extern verbeteren en van hogere kwaliteit zijn.	**Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitseisen BAG** Het volledig wegwerken van de verschillen tussen BAG en BGT. **Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitsverbeteringstrajecten BAG** Verbetermaatregelen worden niet nodig geacht. **Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces BAG** Tegen het licht houden of de huidige manier goed is en kijken waar deze mogelijk efficienter kan.

< 75% onvoldoende vanaf 75% voldoende

Basisregistratie	Score	Consequenties score	Verbetermaatregelen
BGT		De interne monitoring (en de borging van het interne toezicht op de kwaliteit) van de BGT vormt nog steeds een aandachtspunt. Het benoemen van een BGT-coördinator is daarom opnieuw als verbetermaatregel opgenomen. De beschrijving en vastlegging van de interne BGT processen kan verbeterd worden. Hierdoor verbetert de verdere synchronisatie met de processen van Het Gegevenshuis. Een koppeling tussen de BAG en de BGT blijft op termijn noodzakelijk. Dit onderstreept het belang om nog beter te communiceren met de partners. De borging is in de regel goed geregeld, alhoewel onduidelijk is hoe de kwaliteitsverbetering is geregeld. Kerkrade heeft onvoldoende zicht op wat er precies wordt gedaan. Mogelijk kan een periodieke levering van mutaties worden aangeleverd door Het Gegevenshuis zodat dit kan worden gecontroleerd.	**Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitseisen BGT** De kwaliteitseisen zoals deze door in wet- en regelgeving zijn vastgelegd,zijn verwerkt door Het Gegevenshuis en zijn en leiden niet tot specifieke of aanvullende verbetermaatregelen ten aanzien van de kwaliteitseisen . De gemeente Kerkrade moet een BGT-coördinator benoemen om deze kwaliteitseisen te monitoren. De BGT-coördinator stelt de interne processen op die van invloed zijn op de kwaliteit van de BGT-Kerkrade, verankert deze en stemt deze af met Het Gegevenshuis zodat mutaties sneller gemeld kunnen worden. Het realiseren van o.a. een geautomatiseerde koppeling BAG-BGT met Het Gegevenshuis is hiervoor een voorwaarde. **Kwaliteitsverbeteringstraject BGT** Het Gegevenshuis werkt continu aan het verbeteren van de kwaliteit van de BGT voor onder andere de gemeente Kerkrade. **Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces BGT** Geen verbeterpunten, aangezien er elf medewerkers momenteel aangesteld zijn voor de BGT.

< 75% Onvoldoende vanaf 75% voldoende

Basisregistratie	Score	Consequenties score	Verbetermaatregelen
BRO		De score van 88% wordt veroorzaakt doordat Kerkrade geen leveranciers gemachtigd heeft om aan te leveren aan het Bronhouderportaal. Leveranciers dienen de gegevens in het juiste format aan te leveren, waarna gemeente Kerkrade zelf de gegevens doorlevert aan het Bronhouderportaal. Dit is een bewuste keuze die geen invloed heeft op de kwaliteit van de BRO.	**Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitseisen BRO** Afhankelijk van praktijkervaring waar nodig proces aanscherpen en/of voorlichting interne stakeholders herhalen. Daarnaast zicht houden op verdere uitrol BRO en de noodzakelijke acties hiertoe binnen de organisatie uitzetten. Op dit moment geen aanleiding tot verdere specifieke maatregelen. Vanwege de verklaring voor de score hiernaast bestaat geen aanleiding tot het formuleren van een verbetermaatregel. Indien in de toekomst wel leveranciers worden gemachtigd, wordt de situatie opnieuw beoordeeld. **Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces BRO** Afhankelijk van praktijkervaring waar nodig proces aanscherpen en/of voorlichting interne stakeholders herhalen. Daarnaast zicht houden op verdere uitrol BRO en de noodzakelijke acties hiertoe binnen de organisatie uitzetten. Op dit moment geen aanleiding tot verdere specifieke maatregelen.

< 60% onvoldoende vanaf 60% voldoende

Trend score geobasisregistraties

Registratie	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Score 2022
BAG	68%	61%	76%	92%	85%
BGT	50%	60%	90%	100%	91%
BRO	N.v.t.	95,8%	100%	88%	88%

Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)

Zoals geconstateerd hoeft aan de score van nu geen consequentie verbonden te worden. Door diverse omstandigheden is de score lager uitgevallen dan vorig jaar. Zaak is om de processen weer goed op gang te brengen, de processen opnieuw tegen het licht te houden en deze in de organisatie te verankeren. Hierdoor zal de organisatie minder tijd kwijt zijn met het proces zelf en daardoor meer ruimte krijgen om de dan nog aanwezige achterstanden weg te werken.

Op basis van mutatiedetectie wordt momenteel de BAG bijgewerkt. Vervolgens zal de verbeterslag voor de BGT plaatsvinden.
Tevens is de nieuwe mutatieronde al gepland waarbij vanuit een integraal beeld de datakwaliteit aanzienlijk zal verbeteren. Een betere samenwerking tussen de BAG en de BGT is daarom noodzakelijk om de data op een hoogwaardig niveau te houden.

Om goed voorbereid te zijn op (meer) data-gedreven werken is het van belang om de gegevenskwaliteit regelmatig te controleren en te verbeteren. Doordat de data van hogere kwaliteit is, zal de dienstverlening kwalitatief zowel intern als extern verbeteren en van hogere kwaliteit zijn. Hiervoor is het wel van belang om een kader op te stellen dat zorgt voor de sturing en ontwikkeling van de BAG en met name de Geo-informatie in het algemeen.

Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT)
De gemeente Kerkrade heeft medio 2017 de uitvoerende taken en het beheer van de BGT uitbesteed aan de Gemeenschappelijke Regeling Het Gegevenshuis (hierna te noemen HGH). De BAG en de BRO-registraties worden door de gemeente Kerkrade beheerd.

In het algemeen kan gesteld worden dat het beheer van de BGT voor het jaar 2022 op orde is. De gemelde mutaties worden binnen de wettelijk gestelde
termijnen ingewonnen en verwerkt in de basisregistratie BGT. De verbetermaatregel geeft aan dat op het gebied van de algehele monitoring BGT als
bronhouder nog een inhaalslag gedaan kan worden. Zoals in de eindverantwoording van 2021 al voorspeld, valt de totaalscore in 2022 wat lager uit.

Basisregistratie Ondergrond (BRO)
De BRO is op 1 januari 2018 ingevoerd en is met de huidige tranches voor Kerkrade nog van beperkte omvang. Op dit moment bestaat geen aanleiding tot verdere specifieke verbetermaatregelen. De daling in de BRO-score van 100% naar 88% in 2021 (en 2022) wordt veroorzaakt door de keuze dat de gemeente Kerkrade, gezien het lage aantal geotechnische onderzoeken dat per jaar in opdracht wordt gegeven, geen vast contract met een leverancier van geotechnisch onderzoek heeft en daarmee geen doorlevering door de leverancier aan de Landelijke Voorziening-BRO (LV-BRO). Per opdracht wordt geregeld dat de leverancier gegevens conform de geldende NEN-norm aanlevert. De gemeente blijft bij deze keuze de geotechnische onderzoeken zelf aan de LV-BRO door te leveren. De interne bronhouder/beheerder BRO fungeert tevens als 'interne controleur BRO'. Daarmee is die functie ingevuld, aanlevering conform NEN-norm en de kwaliteit van de BRO gewaarborgd.

In 2023 wordt het proces rondom de BRO gemonitord, houdt de gemeente zicht op de verdere uitrol van de BRO en worden de noodzakelijke acties voor het implementeren van toepasselijke volgende tranches binnen de organisatie uitgezet. Daarmee heeft het college de BRO-registratie vormgeven voor zover de verplichting daartoe strekt en is het college in control voor de BRO. Daarmee is voor de ondergrond de relevante informatie beschikbaar (alhoewel dat met de huidige tranches voor Kerkrade nog maar een beperkte omvang heeft).

Gezondheidsbeleid
De gemeente is verantwoordelijk voor de algemene publieke volksgezondheid. Daartoe is de gemeente verplicht vanuit de 'Wet publieke gezondheid'.
Omdat de inwoners in Kerkrade gemiddeld minder gezond zijn dan in de rest van Nederland, doet de gemeente een extra stap. De gemeente maakt met Vie de stad en haar inwoners gezonder en vitaler. Gezondheid gaat hierbij verder dan niet ziek zijn. Vie staat voor een leven lang kansen. De programma's van Vie zetten in op een gezonde jeugd, vitaal ouder worden en vitale wijken. Wat de gemeente allemaal doet staat in het Lokaal Uitvoeringsprogramma Vie. Een paar voorbeelden zijn:
De Gezonde Basisschool van de Toekomst, Kei Gezond Kerkrade voor kinderen met overgewicht, Healthy Life voor volwassenen met overgewicht en Kansrijke Start voor de allerkleinsten en hun ouders.
Ook vanuit de gewone beleidslijn was er voor gezondheid veel aandacht. Voorbeelden zijn meer inzet op JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht) en de samenwerking met The Move Factory, een organisatie die de gemeente helpt sport- en beweegactiviteiten uit te voeren.

Samen met andere gemeenten en de GGD is er gewerkt aan de opbouw van de nieuwe organisatie JeugdGezondheidsZorg. Ook is er gewerkt aan de doelen die staan in het regionaal gezondheidsbeleid 2020-2023 "Zuid Springt Eruit". De GGD Zuid-Limburg informeert de gemeenteraad over hoe het gaat.

Gezonde en vitale stad

De gemeente heeft ingezet op de gezonde en vitale stad. Denk aan VIE-projecten als de Gezonde Basisschool van de Toekomst, De Limburgse Netwerkaanpak, Healthy Life en Kansrijke Start. En ook vanuit de gewone beleidslijn was hiervoor veel aandacht. Voorbeelden zijn meer inzet op JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht) en de samenwerking met The Move Factory, een organisatie die de gemeente helpt sport- en beweegactiviteiten uit te voeren.

Samen met andere gemeenten en de GGD is er gewerkt aan de opbouw van de nieuwe organisatie JGZ. Ook is er gewerkt aan de doelen die staan in het regionaal gezondheidsbeleid 2020-2023 "Zuid Springt Eruit". De GGD Zuid-Limburg informeert de gemeenteraad over hoe het gaat.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

7. Volksgezondheid en milieu						
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**Periode**	**Kerkrade**	**Nederland**	**Limburg**
Omvang huishoudelijk restafval	CBS	Kg /inwoner	2021	146	169	123
Hernieuwbare elektriciteit	Berekening	%	2020	7,8	26,8	10,1

Overige indicatoren

7. Volksgezondheid en milieu							
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Kosten kwijtschelding i.r.t. kst afvalverwerk.	BsGW / afd. Milieu en Bouwen	%	10,5	8,1	6,8	7,5	6,9
Kosten kwijtschelding i.r.t. kst riolering	BsGW / afd. Stedelijk Beheer	%	11,3	11,8	8,8	9,2	9,2
Eigen oordeel matige of slechte gezondheid	Burgeronderzoek	%		24		n.b.	
ervaren goede gezond-heid volw.*	GGD Zuid Limburg	%			69,1		
Aangeboden restafval	Rd4-monitor	tonnage	6.582	6.415	6.860	6.646	6.134
Aangeboden GFT	Rd4-monitor	tonnage	4.883	5.018	5.645	5.754	4.975

* *In het vorige onderzoek van 2016 ervaart 63,2% van de volwassenen goede gezondheid.*

8. Wonen, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

A. Algemeen

Omschrijving van het programma
Het scheppen van optimale condities voor het woningaanbod en de woon- en leefomgeving alsook een wervend vestigingsklimaat.

Relatie met paragrafen
Dit programma heeft een relatie met de paragrafen Onderhoud kapitaalgoederen (§3) en Grondbeleid (§7).

Taakvelden
- 8.1 Ruimtelijke ordening
- 8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)
- 8.3 Wonen en bouwen

B. Speerpunten van beleid

Inzetten op een verantwoorde mix van woningaanbod
Relatie met taakveld(en): 8.1 en 8.3
In deze paragraaf worden kort de actuele ontwikkelingen genoemd. In *'§7. Grondbeleid'* zijn de activiteiten beschreven.

Vigerende beleidsdocumenten:
a. Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (2016)
b. Regionale woonvisie Parkstad Limburg en lokale woonvisie gemeente Kerkrade 2017-2021 (2017)
c. Beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen' (2021)

d. Beleidsregel 'Wijziging bestemming/gebruik naar wonen gemeente Kerkrade' (2021)
e. Beleidsregel 'Woningsplitsing gemeente Kerkrade' (2021).

Algemene ontwikkelingen:
De woningmarkt is flink in beweging. En ook met een hoge snelheid. Dit betekent snel schakelen en omslag van beleid. De belangrijkste ontwikkelingen van afgelopen tijd zijn de volgende:

- Invloed algemene economie op de woningmarkt: De afgelopen jaren was de rente laag en was er geld genoeg om woningen te kopen. De prijzen van woningen werden hoger. Nu het economisch weer onzekerder wordt, mede als gevolg van de oorlog in Oekraïne, stijgen de hypotheekrentes weer en is energie duur geworden. Het is afwachten wat dit voor effect heeft op de woningmarkt.
- Positief migratiesaldo op regionaal niveau: hierdoor daalde de bevolking minder hard dan eerder berekend. Waardoor er een kleiner overschot op de woningmarkt is.
- Andere woonbehoefte / kwalitatieve behoefte: er is vraag naar nultredenwoningen en naar duurzame woningen. De kwaliteit van woningen is steeds belangrijker geworden. De bestaande voorraad moet daarom vernieuwd worden. Dat kan door nieuwbouw, door herstructurering (sloop en herbouw) en door renovatie.

Van 'sturen op aantallen woningen' naar 'volkshuisvesting en leefbaarheid':
De regio Parkstad Limburg en dus ook gemeente Kerkrade komt uit een periode waarin bevolkingsdaling en leegstand leidend waren bij het sturen op aantallen woningen. Tegenwoordig worden volkshuisvesting en leefbaarheid in samenhang bekeken: wat heeft een wijk/buurt nodig?
Enerzijds gaat dit om de kwaliteit van de woningen zelf (type woning, doelgroep, betaalbaarheid, duurzaamheid). Anderzijds gaat het ook om de huisvesting van aandachtsgroepen, de bijbehorende zorgvraag en de invloed op de leefbaarheid van een buurt/wijk.

Van een 'terughoudend nieuwbouwbeleid' naar een 'aanvallend woonbeleid': Woonoffensief
Kerkrade heeft gekozen voor een voor een woonoffensief, waarbij gekozen wordt voor het bouwen van kwalitatief goede woningen. Nieuwbouwplannen krijgen dus ruim baan, maar moeten wel voldoen aan de kwalitatieve behoefte. We willen meebewegen met ontwikkelingen oftewel de juiste woning op de juiste plek: betaalbaar, levensloopbestendig, duurzaam, in een juiste (niet te hoge) dichtheid en op plekken die goed zijn voor de ontwikkeling van de stad. We kiezen daarbij ook voor een kwalitatieve goede woonomgeving als integraal onderdeel van een woningbouwplan.

Naast 'aanpakken sociale woningen' ook 'verbetering van koopwoningen':
In de periode 2010-2016 is vooral de sociale woningvoorraad in samenwerking met de corporaties aangepakt. De corporaties zijn nog niet klaar. Zij blijven zich richten op verbetering van hun voorraad.
Daarnaast pakt de gemeente i.s.m. de regio en de corporaties de verbetering van koopwoningen op. Bijvoorbeeld door samen 'kwetsbare' koopwoningen in nabijheid van sociale huurwoningen aan te pakken. We onderzoeken regelingen voor particulieren waarbij zij kunnen meeliften op grootschalige renovatieplannen. Ook worden Rijksregelingen gebruikt voor aankoop van (kwetsbare) koopwoningen.

Steeds meer integrale aanpak:
De vernieuwing van de woningen gaat hand in hand samen met investeringen vanuit andere domeinen. Vanuit de volkshuisvesting gaat het over aantallen en typologie. Het gaat ook over goed, gezond, veilig wonen voor iedereen. Er wordt al aantal jaren samengewerkt bijvoorbeeld bij de aanpak van ondermijning, illegaal wonen en de aanpak van schuldenproblematiek via o.a. de Voorzieningenwijzer. Nieuwe woningbouwplannen worden ook getoetst aan o.a. stedenbouwkundige uitgangspunten en klimaatadaptief bouwen.

Het rijk neemt meer de regie over de woningmarkt:
In het regeerakkoord heeft wonen een belangrijke positie gekregen. Het rijk heeft de 'Nationale Woon-&Bouwagenda' uitgebracht. Met deze agenda neemt het rijk de regie op de volkshuisvesting, met als doelen:
1) beschikbaarheid: realisatie van 900.000 woningen tot en met 2030, waarvan 2/3 betaalbaar;
2) betaalbaarheid: betere aansluiting van woonlasten bij het inkomen;
3) kwaliteit: voldoende woningen voor aandachtgroepen en ouderen, perspectief voor kwetsbare gebieden en duurzame huisvesting voor iedereen bereikbaar.

De zes programmalijnen in de Nationale Woon-&Bouwagenda zijn:
1) Programma Woningbouw

2) Programma Betaalbaar Wonen
3) Programma Een thuis voor iedereen
4) Programma Wonen en zorg voor ouderen
5) Programma Versnelling verduurzaming gebouwde omgeving
6) Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid

Het rijk wil via bindende prestatieafspraken (Woondeals) met provincies de doelen bereiken. Ook komen er bindende prestatieafspraken met corporaties als ruil voor de afschaffing van de verhuurdersheffing. Daarnaast investeert het rijk ook in de woningbouw door nieuwe tranches van de Regio Deal, het Volkshuisvestingsfonds en de Woningbouwimpuls.

Focus 2023 e.v.:
De focus ligt komende periode op:
- Aanvalsplan / woonoffensief nieuwe woningbouwplannen
- Opstellen nieuwe regionale/lokale woonvisie
- Kwalitatieve verbetering van de woningen en de woonomgeving
- Onderzoeken en aanvragen nieuwe (tranches) van rijksregelingen
- Uitvoering van projecten op de woningmarktprogrammering
- Samenwerking op regionaal niveau
- Samenwerking tussen domeinen

Goede inbedding van de Omgevingswet en Omgevingsvisie
Relatie met taakveld(en): 8.4
De Omgevingswet biedt de basis voor een samenhangende aanpak van de leefomgeving. De nieuwe wet biedt mogelijkheden tot maatwerk en bevordert een snelle en eenvoudige besluitvorming. Burgerparticipatie speelt een belangrijke rol bij de implementatie van de Omgevingswet.
De invoeringsdatum staat nog op 1 januari 2023, maar de kans op uitstel is aanwezig.

Het traject om te komen tot een Omgevingsvisie start begin 2023 en heeft een verwachte doorlooptijd tot medio zomer 2024. Vaststelling is in ieder geval voorzien vóór 2025.
In de omgevingsvisie wordt nieuw strategisch omgevingsbeleid opgenomen over o.a. wonen, werken, klimaat, groen en landschap, voorzieningen (winkel, sport, zorg, onderwijs etc.), cultuurhistorisch erfgoed, gezondheid en mobiliteit. Hierbij worden eveneens zaken afgestemd en opgepakt op regionaal niveau.

Burgerparticipatie speelt een belangrijke rol bij de Omgevingswet. Burgerparticipatie wordt in ieder geval ingezet bij de kerninstrumenten: de omgevingsvisie, het omgevingsplan, het programma en de omgevingsvergunning.

Realiseren stedenbouwkundige her-invulling van het terrein rondom Kaalheide, onder meer via 'Kaalheide bruist'
Relatie met taakveld(en): 8.2
Het ruimtelijk voorkeursscenario waarbij er stedenbouwkundig voldoende ruimte is voor Roda JC, Achilles TOP en Kaalheide Bruist (een vernieuwend woon-zorgconcept) wordt getoetst op financiële haalbaarheid door alle betrokken partijen. Op basis van een positieve uitkomst voor alle partijen wordt gekomen tot concrete afspraken om tot realisatie te komen. Er wordt gestreefd naar gemeentelijke besluitvorming in het eerste kwartaal van 2023

Implementeren van wijk- en buurtbudgetten
Relatie met taakveld(en): 8.2

Het leefbaarheidsbudget heeft tot doel de leefbaarheid in de wijk te verbeteren en de actieve betrokkenheid, de zelfwerkzaamheid en de onderlinge samenwerking van inwoners, ondernemers en andere partners in de wijk te stimuleren, een en ander als onderdeel van participatie. Er zijn diverse praktijkvoorbeelden van alle 5 stadia van bewonersparticipatie. Die voorbeelden gaan van het hoogste niveau van participatie, co-creatie tot de laagste vorm, het informeren van de inwoners. Het is altijd maatwerk. Om een meer actievere rol te kunnen vervullen, vragen bewoners om structureel (extra) financiële ondersteuning.

Herinvulling ruimte voormalig complex D'r Pool
Relatie met taakveld(en): 8.2
De voorbereidingen van de sloop van D'r Pool zijn in volle gang om in de eerste helft 2023 tot uitvoering over te gaan. Het stedenbouwkundig plan is afgerond en vormt de basis voor een zogenaamde tender om tot de juiste ontwikkelaar te komen. Dit met de bedoeling om eind 2023/begin 2024 met de daadwerkelijke realisatie van het project te komen. Het nieuwe stedenbouwkundig plan voor D'r Pool voorziet in ca. 50 woningen (zowel stadswoningen als appartementen) en een gezamenlijke stallingsgarage. Met de realisatie van appartementen en woningen in het luxere en duurdere segment wordt een doorstroming in de woningmarkt nagestreefd en worden voor de beoogde doelgroepen woningen aangeboden die nu niet of in ieder geval in onvoldoende mate beschikbaar zijn in Kerkrade. Daarnaast zijn deze woningen uiteraard ook interessant voor woningzoekenden uit de regio die op zoek zijn naar kwalitatief hoogwaardige woningen op een aantrekkelijke locatie met een goed voorzieningenniveau.

Gemeentelijke infrastructuur
Relatie met taakveld(en): 8.2
De knelpunten in de gemeentelijke infrastructuur worden onderzocht en zullen dienen als onderlegger voor het programma wegreconstructies en civieltechnische kunstwerken

C. Wat heeft het gekost?

Exploitatie

8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	REK.	BEGR.			REK.
	2021	Primair 2022	1e formele bijstelling 2022	Actuele begroting 2022	2022
LASTEN					
8.1 Ruimtelijke ordening	503	366	484	457	456
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	502	29	1.597	695	697
8.3 Wonen en bouwen	3.557	2.292	6.042	7.267	7.266
TOTAAL LASTEN	**4.562**	**2.687**	**8.123**	**8.419**	**8.420**
BATEN					
8.1 Ruimtelijke ordening	78	50	97	98	98
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	1.107	328	1.886	1.067	1.069
8.3 Wonen en bouwen	3.128	623	3.704	3.549	5.074
TOTAAL BATEN	**4.314**	**1.000**	**5.688**	**4.714**	**6.240**

Investeringen

*Bedrag * € 1.000*

8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	V/U[1]	E/M[2]	Primaire raming krediet	Actuele raming krediet	Gevoteerd	Besteed	Niet gevoteerd 2022 naar 2023
I Reguliere investeringen								
8	Vie - leven in beweging	u	m	1.500	1.500	1.500	0	0
8	Super Local infra	u	m	450	450	450	336	0
8	Transferium	u	e/m	600	600	0	0	600
8	Gebiedsexploitatie Rolduckerveld	u	m	250	450	450	163	0
8	Projecten Volkshuisvestingsfonds	u	m	280	280	280	280	0

8	Stadsvernieuwing	u	m	300	500	500	500	0
III Leningen								
8	Startersregeling	u	-	0	500	500	250	0
Totaal Programma 8				**3.380**	**4.280**	**3.680**	**1.529**	**600**

[1] V = vervangingsinvestering, U = uitbreidingsinvestering

[2] E = investering met economisch nut, M = investering met maatschappelijk nut

D. Overige vermeldenswaardige zaken

Transferium (8.1)
Aktepassering voor de aankoop van het laatste pand (nr. 47) heeft op 16 februari 2022 plaatsgevonden. Huur van de garageboxen is opgezegd en deze zijn gesloopt. Voor de zittende huurder in de woning is vervangende huisvesting gevonden. Sloop van de woning is in voorbereiding. Met Wonen Zuid zijn afspraken gemaakt over de inzet van deze locatie als compensatie voor Rolduckerveld. Wonen Zuid heeft voor de locatie een plan ontwikkeld voor 20 grondgebonden woningen, zowel gezinswoningen als levensloopbestendige woningen, met ruimte voor een langzaam verkeersverbinding tussen de Akerstraat en het Wauwelpad. Wonen Zuid realiseert de woningen en de gemeente zal de openbare ruimte voor haar rekening nemen. Het definitieve stedenbouwkundige plan is niet meer afgerond in 2022, omdat nader onderzoek nodig was naar de terreinhoogtes, bovengrondse en ondergrondse infra en aansluiting op buurpercelen en het openbare gebied. Deze opdracht is begin 2023 afgerond. Het stedenbouwkundige plan wordt definitief gemaakt, verwerkt in een grondexploitatie (Grex) en opgenomen in een projectontwikkelingsovereenkomst, welke ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. Het oude postkantoor blijft gehandhaafd en wordt naar alle waarschijnlijkheid verkocht. tenslotte wordt nog steeds de mogelijkheid onderzocht om te komen tot een mobiliteits- en duurzaamheidshub in Kerkrade west.

Kaalheide Bruist
In 2022 is gewerkt aan een haalbaarheidsonderzoek voor de ontwikkeling Kaalheide Bruist. Fase 1 van het haalbaarheidsonderzoek, de ruimtelijke haalbaarheid, is afgerond. Daarnaast is gestart met fase 2, de financiële haalbaarheid. Na afronding van fase 2 zullen een ruimtelijk plan met consequenties voor investeringen en exploitatie van de gezamenlijke partijen bekend zijn. Na afronding van fase 2 zal de gemeenteraad nader worden geïnformeerd. Naar verwachting zal dit eerste kwartaal 2023 zijn.
Ruimtelijke ordening
De gemeente geeft uitvoering aan de gemeentelijke structuurvisie Kerkrade 2010-2020 (maart 2011) en de drie stadsdeelvisies voor West (februari 2011), Oost I (december 2012) en Noord en Oost II (februari 2014). Een belangrijk item betreft de transformatieopgave van de Kerkraadse woningvoorraad (zie ook 8.3 Wonen en bouwen). Het betreft niet alleen de herstructurering van de woningvoorraad (kwalitatief en kwantitatief) maar ook andere omgevingsvraagstukken die voor Kerkrade van belang zijn. Bijvoorbeeld het op peil houden van de leefbaarheid/veiligheid en het voorzieningenniveau in de woonwijken, de herstructurering en verduurzaming van bedrijventerreinen (m.n. zorgen voor een hogere werkgelegenheid per hectare), realisatie van goede verbindingen, het versterken en benutten van het groen t.b.v. een aantrekkelijk woonmilieu en recreatieve mogelijkheden, uitvoering geven aan de energietransitie en het beschermen van het cultuurhistorisch erfgoed.

In 2022 zijn de voorbereidingen getroffen voor het bestemmingsplan D'r Pool vanwege de ontwikkeling van nieuwe woningen in dit gebied. Het ontwerp-bestemmingsplan is in januari 2023 ter inzage gelegd.

Demografische ontwikkeling
De afgelopen járen is conform de Regionale Woonvisie 2016 - 2021 ingezet op het begeleiden van de bevolkingsdaling en versterking van de woonmilieus. Inmiddels is de geprognotiseerde bevolkingsontwikkeling gekanteld. Met name de migratie is steviger dan voorzien.

Projecten Volkshuisvestingsfonds

Bleijerheide

De subsidiebeschikkingen voor de RegioDeal zijn afgegeven. Voor het deel vanuit het Volkshuisvestingsfonds is subsidiebeschikking van het Rijk aan de Stadsregio (als aanvrager) afgegeven. De Stadsregio, gemeenten en woningcorporaties zijn in overleg over de doorgeleiding van deze middelen en de verantwoording hierover via subsidiebeschikkingen vanuit de Stadsregio aan de afzonderlijke partijen voor hun deelprojecten. De beschikkingen voor Deelplan Kerkrade zullen naar verwachting in het eerste kwartaal van 2023 worden afgegeven.
Vooruitlopend hierop heeft het college op 10 maart 2022 een werkbudget beschikbaar gesteld uit de eigen gemeentelijke middelen waarmee HEEMwonen de eerste twee panden in Bleijerheide heeft aangekocht. In december 2022 zijn nog twee panden aangekocht.

Via een investeringsvoucher van €30.000,- vanuit het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie is onderzoek gedaan naar de herbestemmingsmogelijkheden van de beoogde panden/locaties in de historische linten van Bleijerheide. Dit onderzoek biedt daarnaast ook handvatten voor de aanpak van andere historische linten. Voor een van de aangekochte panden is opdracht gegeven om de concepten uit dit onderzoek nader uit te werken om hiermee concreet ervaring op te kunnen doen.
Voor de omgeving van het Dr. Ackensplein is in 2022 gestart met een scenariostudie naar de openbare ruimte en het vastgoed van HEEMwonen om daarmee een langjarige strategie op de herontwikkeling te bepalen.

Investeringen in het particuliere vastgoed moeten dienstdoen als vliegwiel voor een bredere wijkontwikkeling gericht op het verbeteren van de leefbaarheid in de wijk. Gemeente, corporatie(s) en andere partners in de wijk zullen hiertoe gezamenlijk met de bewoners een toekomstperspectief opstellen inclusief uitvoeringsprogramma voor de komende jaren. De kaders voor dit Masterplan zijn in 2022 door gemeente en HEEMwonen opgesteld en verdiept in interne werksessies. Werksessies met stakeholders, externen en inwoners hebben plaatsgevonden in het 1e kwartaal van 2023. Vooruitlopend hierop zijn met deze partijen ook interviews gevoerd om de kaders te verkennen. Tevens hebben alle inwoners van Bleijerheide-Nulland in december een kerstkaart ontvangen met de vraag om foto's en verhalen uit de wijk te delen, die onderdeel zijn van de inventarisatie voor het Masterplan.

Mucherveld

HEEMwonen is regievoerder. In 2022 zijn verkennende gesprekken met eigenaren van de beoogde woningen gestart. Deze hebben echter nog niet geleid tot daadwerkelijke aankoopmogelijkheden.

Akerstraat-Kremerstraat

HEEMwonen is regievoerder. In 2022 zijn verkennende gesprekken met eigenaren van de beoogde woningen gestart. Deze hebben echter nog niet geleid tot daadwerkelijke aankoopmogelijkheden.

Hopel – Erensteinerveld

Vanuit het Volkshuisvestingsfonds zijn middelen beschikbaar gesteld voor het verduurzamen particulier woningbezit in de wijken Hopel en Erensteinerveld. Een voorstel voor de aanpak is in voorbereiding en zal in het eerste kwartaal 2023 worden uitgerold. Eigenaren van zogenaamde Vasco-woningen kunnen dan subsidie verkrijgen voor het verbeteren van de energieprestatie van hun woning. Het project wordt in samenwerking met woningcorporatie Wonen Zuid uitgevoerd. Wonen Zuid zal dan identieke huurwoningen gaan renoveren.

Rolduckerveld hoogbouwflats Zonstraat

Voor het versnellen van de businesscase hoogbouwflats Zonstraat is voldoende draagvlak verkregen bij eigenaar/bewoners. Inzet is nu om de sloop van beide hoogbouwflats te versnellen van 2025 naar 2031. Woningcorporatie Wonen Zuid ontvangt hiervoor als uitvoerende partij een rechtstreekse bijdrage vanuit het Volkshuisvestingsfonds. Met de extra bijdrage kan de aankoop van woningen versneld worden uitgevoerd.

Gebiedsontwikkeling Rolduckerveld

In 2022 is gestart met de sloop van twee hoogbouwflats aan de Hertogenlaan. Eind december 2022 is tevens opdracht verleend voor de sloop van de Blijde Boodschapkerk en enkele omliggende woningen. Verdere voorbereidingen voor het bouwrijp maken van deelgebied Noord worden getroffen.

De start bouw woningen heeft vertraging opgelopen vanwege aangetekend beroep tegen het vernieuwde bestemmingsplan Rolduckerveld. Inzet is om medio 2023 te starten met de bouw van de eerste 44 appartementen in het noordelijke plangebied.
In oktober 2022 is een verhoging van het investeringsprogramma gebiedsexploitatie Rolduckerveld met jaarlijks € 200.000 door de raad goedgekeurd. Deze verhoging was noodzakelijk vanwege kostenstijgingen, verminderde inkomsten, additionele kosten voor de inrichting openbare ruimte en communicatie/marketing.

24parkwoningenindeHeilust
In juli 2022 hebben woningcorporatie HEEMwonen, de stadsregio Parkstad Limburg, de provincie Limburg en de gemeente Kerkrade op feestelijke wijze stilgestaan bij het einde van de herstructurering genaamd "West Wint". Met de oplevering van 24 parkwoningen gelegen aan de nieuwe straten genaamd Aster en Lavendel is deze gebiedsontwikkeling in 2022 succesvol ten einde gebracht.

TinyHousesCarisborg
Eerder zijn in natuurgebied Carisborg twee niet in gebruik zijnde kunstgras hockeyvelden opgeruimd. De gemeente Kerkrade heeft begin 2022 opdracht verleend om tevens het oude en sterk onderkomen kantinecomplex te slopen. In de zomer van 2022 is dit gedeelte van het terrein gereedgemaakt voor een pilot met vijf tiny houses. De bewoners van deze tiny houses hebben in augustus 2022 intrek genomen in hun woningen. Het terrein wordt in het plantseizoen 2022/2023 verder afgewerkt met een groene aanplant.

HerstelgevelAkerstraat24-26
De gemeente Kerkrade heeft ca. 15 jaar geleden een hoekpand gesloopt waardoor de gevel van het belendende pand aan de Akerstraat 24-26 bloot kwam te liggen. Om het aanzicht te verbeteren is er in opdracht van de gemeente Kerkrade een geveldoek bevestigd aan deze gevel. Doordat de beoogde herontwikkeling van dit gedeelte rondom het Carboonplein niet tot stand is gekomen, is dit geveldoek langer blijven hangen dan op voorhand ingeschat. Hierdoor is de constructieve staat van de gevel ernstig verslechterd. Om die reden heeft de gemeente Kerkrade in de zomer van 2022 de gevelmuur van het pand gelegen aan de Akerstraat 24-26 laten herstellen.

Wonen

Nieuwe rijkskoers:
Het ministerie van BZK (de minister voor volkshuisvesting Hugo de Jonge) heeft in 2022 de Nationale Woon- & Bouwagenda opgesteld. Het doel is om de landelijke wooncrisis aan te pakken.
De agenda heeft drie kerndoelen:
1. beschikbaarheid: realisatie van 900.000 woningen tot en met 2030, waarvan 2/3 betaalbaar;
2. betaalbaarheid: betere aansluiting van woonlasten bij het inkomen;
3. kwaliteit: voldoende woningen voor aandachtgroepen en ouderen, perspectief voor kwetsbare gebieden en duurzame huisvesting voor iedereen bereikbaar.

Met 6 onderliggende programmalijnen wordt invulling gegeven aan de realisatie van deze drie kerndoelen:
1. Programma 'Woningbouw': bouw van de woningen
2. Programma 'Betaalbaar Wonen': beschikbaarheid betaalbare woningen
3. Programma 'Een thuis voor iedereen': aandachtsgroepen met zorg en evenwichtige verdeling
4. Programma 'Versnelling verduurzaming gebouwde omgeving': verduurzaming woningen
5. Nationaal 'Programma Leefbaarheid en Veiligheid': brede inzet goede wijken
6. Programma Wonen en zorg voor ouderen: voldoende geschikte woningen voor ouderen

Resultaten conform opgaven begroting 2022:
In 2022 hebben we gewerkt aan de volgende opgaven die in de begroting 2022 zijn genoemd:
1. Slopen van woningen in gebieden waar minder mensen willen wonen:
   In 2022 is de focus verlegd. Slopen doen we niet omdat het aantal inwoners daalt. Slopen doen we om de slechte woningen te vervangen door nieuwe en duurzame woningen. We vernieuwen onze woningvoorraad. En daarbij staat kwaliteit voorop. Dit is voorgesteld in de ontwerp woonvisie.
   In 2022 zijn 2 flats in Rolduckerveld gesloopt (totaal 200 woningen).

2. Aanpak particuliere voorraad:
   Via het Volkshuisvestingsfonds heeft de gemeente middelen gekregen om slechte particuliere woningen aan te kopen. Er is inmiddels gestart met de projecten Rolduckerveld, Bleijerheide, Hopel-Erensteinerveld, Akerstraat/Kremerstraat en Mücherveld.
   Bij de opgave 'verduurzamen van de woningvoorraad' staat hoe de voorlichting voor particuliere eigenaren is uitgevoerd.
3. Verduurzamen van de woningvoorraad:
   2022 is onverwacht het jaar van de energiecrisis geworden. Door de oorlog in Oekraïne en de nasleep van de Coronacrisis, is energie hartstikke duur geworden. Dit heeft de bewustwording bij overheid, burgers en bedrijven versneld vergroot. Iedereen spaart inmiddels op een bepaalde manier op hun energieverbruik. Sommige mensen nemen verduurzamingsmaatregelen. Corporaties zijn bezig om te bezien of ze versneld woningen kunnen isoleren.
   Daarnaast is voor een grote groep mensen energie-armoede ontstaan. Kerkrade probeert deze mensen zoveel mogelijk te helpen.
   De Woonwijzerwinkel is nog steeds een plek waar eenieder naar toe kan voor advies.
4. Ongewenste plancapaciteit uit de markt halen c.q. kwalitatief verbeteren:
   In 2022 is met een aantal ontwikkelaars overlegd om plannen te verbeteren en te realiseren. Een goed voorbeeld is het project 'Marktstraat-Einderstraat'. In 2022 zijn geen bouwtitels verwijderd.
5. Realiseren van aantrekkelijke woonmilieus:
   Bij de herstructureringsplannen maken we onze wijken ruimer, groener, gevarieerder en bevorderen we de leefbaarheid. Het plan Rolduckerveld is een voorbeeld. En er is ook gestart met een masterplan voor Bleijerheide.
6. Inzetten op kwalitatieve verbetering van de woningen:
   In 2022 is het Woonbehoefteonderzoek Parkstad Limburg vastgesteld. Tevens zijn er twee verdiepingen voor Kerkrade-Centrum en Eygelshoven uitgevoerd. Hieruit blijkt dat er in Kerkrade vooral behoefte is aan Levensloopbestendige / nultredenwoningen, met name in de betaalbare huur- en koopcategorieën. Ook is er behoefte aan middeldure huur.
   In het Woonoffensief is dit nader uitgewerkt, evenals in de nieuwe woonvisie.
7. Aanpak leegstand historische linten:
   Wij bieden ruimte om van leegstaande commerciële ruimte woningen te maken. In 2022 zijn er veel plannen ingediend en goedgekeurd om van winkels of cafés woningen te maken.
   Daarnaast is gestart met de aanpak Bleijerheide en de Stratenaanpak St. Pieterstraat.
8. Wonen en zorg:
   Het rijksbeleid is in 2022 veranderd. De minister pakt meer regie op de woningmarkt met de aanpak 'Nationale woon- en bouwagenda'. Er zijn 2 uitwerkingen die gaan over wonen en zorg:
   - Programma 'Een thuis voor iedereen'
   - Programma 'Wonen en zorg voor ouderen'

   Het doel is dat er voldoende en geschikte woningen zijn voor de volgende doelgroepen:
   Ouderen, mensen met een sociale of medische urgentie, mensen die uitstromen uit een intramurale (zorg)instelling of detentie, dak- en thuislozen, statushouders, arbeidsmigranten, studenten en woonwagenbewoners.
   Gemeenten zijn daarom verplicht om eind 2023 een woonzorgvisie te hebben waarin al deze aandachtsgroepen aan bod moeten komen. Domein Burger is gestart met het opstellen van deze nieuwe woonzorgvisie. De andere domeinen worden hier integraal bij betrokken.

Overige werkzaamheden in 2022:
In 2022 is ook gewerkt aan:
1. Nieuwe woonvisie:
   Met de 7 Parkstad-gemeenten is gestart met de nieuwe woonvisie. Iedere gemeente krijgt een eigen woonvisie. Daarin staat een regionaal deel dat voor de gemeenten identiek is. Per onderwerp is dit lokaal uitgewerkt.
2. Onderzoek sturingsinstrumenten:
   In de zomer van 2022 is een regionaal onderzoek naar sturingsinstrumenten opgeleverd. Dit was een verkennend onderzoek. Begin 2023 wordt gestart met de verdieping specifiek voor Kerkrade. Het gaat dan om onderwerpen als de Opkoopbescherming, de Zelfbewoningsplicht, voorrang voor eigen bewoners, woonruimteverdeling en Goed Verhuurderschap.

3. Prestatieafspraken en Woondeal met het Rijk:
   Door de nieuwe rijkskoers heeft de provincie, i.s.m. alle Limburgse gemeenten prestatieafspraken gemaakt.
4. Prestatieafspraken met de woningcorporaties:
   In december zijn de prestatieafspraken 2023 met de drie corporaties en de huurdersorganisaties vastgesteld.

Planschade / nadeelcompensatie.
Als een van de actiepunten in verband met de voorbereiding van de invoering Omgevingswet heeft de Raad op 14 december 2022 de Verordening nadeelcompensatie gemeente Kerkrade 2022 vastgesteld. Deze verordening is ter vervanging van de Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2009. De nieuwe verordening regelt de wijze waarop na de invoering van de Omgevingswet schadeclaims op uniforme wijze kunnen worden afgehaald.
Verhaalsovereenkomsten
Ook onder de Omgevingswet blijft het voor het bevoegd gezag mogelijk om met degene die de activiteit verricht een verhaalovereenkomst af te sluiten. Eventuele schade ten gevolge van de uitvoering van een project kan daarmee worden afgewenteld.
Actuele situatie.
Op dit moment zijn drie planschadeverzoeken in behandeling.

Rolduckerveld
Vanuit het Sociaal programma Rolduckerveld wordt binnen de herstructurering Rolduckerveld vanuit het Vie gedachtegoed gewerkt aan een gezonde en vitale wijk. Naast de gemeentelijke programma's wordt samen met de woningcorporaties vanuit een meerjaren uitvoeringsprogramma de focus op het gebied gelegd in een verbinding tussen fysieke en niet-fysieke aspecten. Deze programma's zijn gericht op en in samenhang met gezondheid, sociaal beleid, armoede en schuldhulpverlening, onderwijs en participatie. Deze programma's worden daarnaast gecombineerd met de fysieke herinrichting van het gebied. Op deze manier wordt op het gebied van vitaliteit en gezondheid geïnvesteerd vanuit het concept 'Health in all policies'.

E. Indicatoren

Basisset beleidsindicatoren

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing						
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	**Periode**	**Kerkrade**	**Nederland**	**Limburg**
Gemiddelde WOZ-waarde	CBS	€ 1.000	2022	171	317	246
Nieuw gebouwde woningen	BAG	Aantal per 1.000 woningen	2022	2	9,3	6,3
Demografische druk	CBS	%	2022	75,4	70,3	74,4
Gemeenschappelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	COELO	€	2022	903	823	877
Gemeenschappelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	COELO	€	2022	986	905	952

Overige indicatoren

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing							
Omschrijving	**Bron**	**Eenheid**	2018	2019	**2020**	**2021**	**2022**
Algemene kwaliteit van de woonomgeving	Burgeronderzoek	score 0-10		7,0		6,9	

Gesloopte woningen	BAG	aantal	300	6	-	2	1
Toegevoegde woningen:	BAG						
- nieuwbouw		aantal	23	59	32	71	159
- verbouw		aantal	11	6	87	9	11

Paragrafen

§1. Lokale heffingen

Algemeen

In deze paragraaf staan het beleid van en de opbrengsten over de gemeentelijke heffingen en leges. In de jaarlijkse Tarievennota staan de tarieven, uitgangspunten en ontwikkelingen.

a. Beleid lokale heffingen en kwijtscheldingen

Actuele ontwikkelingen

<u>Kwijtschelding belastingschuld gedupeerden kinderopvang toeslag</u>

Lokale belastingschulden van gedupeerden van de affaire kinderopvangtoeslag van voor 31 december 2020 worden kwijtgescholden. Na de voorbereidingen in 2021 heeft in 2022 de daadwerkelijke compensatie van deze schulden plaatsgevonden.

Tarieven

Tarievennota
De tarieven voor 2022 zijn door de raad vastgesteld middels de Tarievennota 2022 (raad december 2021). Daartoe is in het najaar van 2021 een zo nauwkeurig mogelijke inschatting gemaakt van de voor de tarieven relevante gegevens, mede op basis van alle gegevens die op dat moment beschikbaar waren. Er is sprake van een doorlopende ontwikkeling, o.a. als gevolg van definitieve afronding taxatieprocessen (WOZ) en bezwaar/beroep.
Voor een toelichting op de diverse belastingen en heffingen wordt verwezen naar de jaarlijkse Tarievennota.

Naast de financiële gevolgen van de Corona-pandemie zijn inwoners en ondernemers in 2022 hard geraakt door de gevolgen van de oorlog in Oekraïne. De gemeentelijke belastingen zijn in 2022 niet verhoogd en precario-heffing en reclamebelasting zijn wederom verlaagd naar € 0.

Kostendekkendheid
Voor zowel heffingen als rechten geldt dat deze maximaal kostendekkend mogen zijn. Het gaat hier om de Rioolheffing, Afvalstoffenheffing, Markt- en marktpromotiegelden, Leges en Lijkbezorgingsrechten. Voorheen werd enkel de kostendekkendheid van de rioolheffing en de afvalstoffenheffing aangeduid. Met ingang van de Begroting 2022 zijn de andere heffingen en rechten hieraan toegevoegd.
Bij de berekening van de kostendekkendheid wordt rekening gehouden met directe kosten, salariskosten en kosten van overhead. De kosten van overhead zijn gebaseerd op de naar de producten toegerekende uren.

- *Rioolheffing en Afvalstoffenheffing*

Bij de afvalstoffenheffing en rioolheffing is het principe van 100% kostendekkendheid gevolgd.

Kostendekkendheid RIOLERING	**2022**
Directe kosten*	1.382
Kapitaallasten **	2.183
Doorbelastingen vanuit andere taken***	1.822
Storting in voorziening	102
Totaal kosten	***5.489***
Rioolheffing	5.489
Onttrekking aan voorziening	0
Totaal opbrengsten	***5.489***
Saldo	**0**

** Dit betreft kosten van inspecties en onderhoud (€ 843.000), BsGW (€ 164.000), waterschapslasten (€ 80.000), kolkenzuigen Rd4 (€ 66.000), ongediertebestrijding (€ 37.000), recognities (€ 33.000), en overige kosten (€ 159.000).*
*** In de tariefsberekening houden wij rekening met de kapitaallasten (rente en afschrijvingen) van de investeringen in de riolen. Vanaf 2017 is de regelgeving voor wat betreft de toe te rekenen rente gewijzigd. Voor de investeringen in riolering die gedaan zijn vóór 2017 gaan wij nog uit van de systematiek zoals deze werd toegepast vóór deze wijziging. Die kosten zijn destijds immers ook gemaakt en verantwoord. Voor de toe te rekenen rente over de investeringen in riolering vanaf 2017 wordt de nieuwe voorgeschreven systematiek gehanteerd.*
**** Dit betreft overhead salarissen (€ 871.000), straatreiniging (€ 419.000), kwijtschelding (€ 449.000) en (toerekening) compensabele btw (€ 83.000)*

Kostendekkendheid AFVAL	**2022**
Directe kosten*	4.448
Doorbelastingen vanuit andere taken**	1.655
Storting in reserve	195

Totaal kosten	***6.298***
Afvalstoffenheffing - vastrecht	4.390
Afvalstoffenheffing - variabele opbrengst	1.850
Overige opbrengsten	58
Onttrekking aan reserve	
Totaal opbrengsten	**6.298**
Saldo	**0**

** Dit betreft kosten Rd4 (€ 4.147.000), kosten diensten derden (€ 38.000) en kosten BsGW (€ 263.000).*
*** Dit betreft overhead (€ 434.000), straatreiniging (€ 118.000), kwijtschelding (€ 434.000) diverse kosten (€ 26.000) en (toerekening) compensabele btw (€ 643.000).*

- *Overige rechten en heffingen*

Kostendekkendheid Marktgelden/ -promotie	**2022**
Directe kosten	112.000
Loonkosten en overhead	228.000
Totaal kosten	***340.000***
Opbrengsten	106.000
Totaal opbrengsten	***106.000***
Kostendekkendheid percentage	**31%**

Kostendekkendheid Lijkbezorgingsrechten	**2022**
Directe kosten	124.000
Loonkosten en overhead	121.000
Totaal kosten	***245.000***
Opbrengsten	61.000
Totaal opbrengsten	***61.000***
Kostendekkendheid percentage	**25%**

Kostendekkendheid Leges				2022
	Titel 1*	Titel 2*	Titel 3*	Totaal
Directe kosten	193.000	328.000	0	521.000
Loonkosten en overhead	813.000	453.000	193.000	1.459.000
Totaal kosten	***1.006.000***	***782.000***	***193.000***	***1.980.000***
Opbrengsten	393.000	2.025.000	40.000	2.458.000
Totaal opbrengsten	***393.000***	***2.025.000***	***40.000***	***2.458.000***
Kostendekkendheid percentage	**39%**	**259%**	**21%**	**124%**

** Titel 1 Algemene dienstverlening, Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning, Titel 3 Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn.*
De opbrengsten Titel 2 zijn beduidend hoger dan voorzien, vanwege een 3-tal grote projecten.

Kwijtschelding

Het kwijtscheldingsbeleid wordt uitgevoerd door BsGW. Bij het kwijtscheldingsbeleid wordt de maximale toegestane norm gehanteerd. Dat is 100% van de bijstandsnorm. De landelijke minimale norm is 90%. De kwijtscheldingsregeling beperkt zich tot de onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing (vast tarief) en het rioolrecht. Voor het beoordelen van een verzoek om kwijtschelding worden de criteria van de Invorderingswet 1990 gehanteerd. Vanwege het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid, worden de kosten van kwijtschelding voor riool en afval doorbelast.

b. Gerealiseerde opbrengsten uit heffingen (overzicht op hoofdlijnen)

*Bedrag * €1.000*

Taakveld	Opm.		2022
0.2	3	Leges persoonsdoc., burg.stand, rij/reisdocumenten	377
0.61 / 0.62	1	Onroerendezaakbelastingen	14.309
0.63 / 2.2	1,4	Parkeergelden/boetes	453
0.64	1	Hondenbelasting	440
0.64	1	Reclamebelasting	-
0.64	1	Precariorechten	-
1.2		Diverse leges uitvoering bijzondere wetten	40
3.3		Marktgelden en marktpromotiegelden	103
3.4	1	Toeristenbelasting en retributies GaiaZoo	333
3.4		Kermissen	22
7.2	2	Rioolheffing	5.396
7.3	2	Afvalstoffenheffing	6.240
7.5		Lijkbezorgingsrechten	61
8.3		Leges omgevingsvergunning	1.851
Div.		Diverse leges	37
		Totaal	**29.662**

1. Niet bestedingsgebonden en geen eisen m.b.t. kostendekkendheid.

Voor wat betreft reclamebelasting komen de middelen ten goede aan de ondernemers.

2. Verloopt budgettair neutraal via de voorziening riolen resp. egalisatiereserve afvalverwerking.

3. Onder aftrek van de af te dragen rijksleges

4. Inclusief opbrengsten parkeergarages welke privaatrechtelijk worden geïnd.

c. Lokale lastendruk

Als we het hebben over de lokale lastendruk, wordt hiermee bedoeld de woonlasten voor de burger. Onder de woonlasten vallen de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing (vastrecht en diftar).

De lokale lastendruk 2022 is door COELO (bronhouder) gemiddeld becijferd op € 986 voor een Kerkraads gezin (woonlasten eigenaar-bewoner, meerpersoonshuishouden). Landelijk is dit gemiddeld € 915 en in Limburg gemiddeld € 957. De mediaan is het middelste getal in een (oplopende) getallenreeks. De mediaan is € 916, dat wil dus zeggen dat het gemiddelde beïnvloed wordt door uitschieters aan de onderkant en bovenkant. In 67% van de Nederlandse gemeenten liggen de gemiddelde woonlasten tussen de € 800 en € 1.000. Op de Limburgse ranglijst neemt Kerkrade in 2022 ten opzichte van de andere gemeenten dezelfde positie in als in 2021.
Tot 2022 ging COELO bij de berekening van de gemiddelde OZB-aanslag uit van de gemiddelde waarde van koop-en huurwoningen tezamen. Met ingang van 2022 gebruikt COELO hiervoor alleen de gemiddelde waarde van koopwoningen, waardoor het beeld t.o.v. voorgaande jaren wordt vertekend. Gemeenten moeten uiteraard bij hun tariefstelling wel rekening houden met de waarde van de huurwoningen.

Een overzicht van de lokale woonlasten in de Parkstadgemeenten is opgenomen in onderstaande tabel.

*Bedrag * € 1 voor meerpersoonshuishouden*

Jaar 2022	Woonlasten	Riool-heffing	Afval/ -reinigings heffing	Gem. OZB woningen	Gemiddelde waarde woning (voorlopig)
Beekdaelen	996	285	300	410	302
Brunssum	899	234	296	368	222
Heerlen	969	184	367	418	229
Landgraaf	943	264	299	381	249
Kerkrade	986	229	325	432	217
Simpelveld	986	235	284	468	266
Voerendaal	1107	295	301	512	326

Via de 'lokale lasten meter' kunnen de inwoners hun woonlasten berekenen op basis van hun eigen specifieke situatie. De link naar de lokale lastenmeter is *https://kerkrade.lokalelastenmeter.nl/*.

Middels de jaarlijkse Tarievennota stelt de raad steeds in december de tarieven vast. In het najaar wordt een inschatting gemaakt van de gegevens die nodig zijn om de tarieven te bepalen. Er is sprake van een doorlopende ontwikkeling, o.a. als gevolg van definitieve afronding taxatieprocessen voor de wet WOZ en bezwaar en beroep. Tenslotte wordt opgemerkt dat in de landelijke cijfers van de basisset (COELO) op onderdelen standaard uitgangspunten worden gehanteerd voor de berekeningen, o.a. bij het hanteren van DIFTAR. De uiteindelijke lastendruk kan achteraf anders uitvallen. In Kerkrade zijn er bijvoorbeeld, in verband met het ledigingsschema van de Rd4, minder ledigingen mogelijk dan waar COELO standaard van uitgaat.

§2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Deze paragraaf geeft informatie over de weerstandscapaciteit, de risico's, het beleid, diverse kengetallen en een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.
Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De weerstandscapaciteit wordt onderscheiden in een incidentele en structurele component. Onder de incidentele component wordt verstaan de algemene reserve, de post onvoorzien incidenteel, de stille reserves en de incidentele begrotingsruimte. Uitgangspunt is dat de bestemmingsreserves niet worden gekwalificeerd als incidentele weerstandscapaciteit. Onder de structurele component wordt verstaan de onbenutte belastingcapaciteit, de post onvoorzien structureel en de structurele begrotingsruimte.

a. Weerstandsvermogen

De ratio voor het weerstandsvermogen is voor de rekening 2022 weergegeven in onderstaande tabel. De ratio is het resultaat van de verhouding tussen de (in onderdeel b. Weerstandscapaciteit) berekende weerstandscapaciteit en de (in onderdeel c. Risico's) gekwantificeerde restrisico's.

	2022
Ratio weerstandsvermogen	1,4

De norm die de gemeente Kerkrade hanteert is gebaseerd op de risicomatrix van de Universiteit Twente welke ook gebruikt wordt in het GTK. Er is geen landelijke "norm" waaraan voldaan moet worden; de matrix geeft alleen een relatieve indicatie waarbij waarderingsscore A het hoogst haalbare is en waarderingsscore F de slechtste score is.

Waarderingsscore	Ratio	Betekenis
A	> = 2.0	Uitstekend
B	1.4 < 2.0	Ruim voldoende
C	1.0 < 1.4	Voldoende
D	0.8 < 1.0	Matig
E	0.6 < 0.8	Onvoldoende
F	<0.6	Ruim onvoldoende

De gemeente Kerkrade neemt op die schaal als (gewenst) risicoprofiel een middenpositie in: risico's worden voor zover mogelijk vermeden of afgedekt. Anderzijds moet een ondernemende gemeente risico's durven te nemen en kan het vormen van reserves geen doel op zich zijn.

Conform bovenstaande tabel is het weerstandsvermogen van de gemeente Kerkrade in 2022 ruim voldoende.

b. Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is voor de rekening 2022 weergegeven in onderstaande tabel.

Algemene Reserve

*Bedrag * € 1.000 per ultimo jaar*	**2022**
Algemene Reserve	6.465
Algemene Reserve OBK	1.070
Reserve Exploitatie *(vrije deel)*	3.217
Totaal	**10.752**

Voor wat betreft de algemene reserve geldt dat er sprake is van een bepaalde omvang, bijvoorbeeld om een negatief jaarrekeningresultaat op te kunnen vangen, een zgn. ondergrens.

Opgemerkt wordt dat in de huidige meerjarenraming de algemene reserve structureel versterkt wordt door middel van jaarlijkse stortingen, dit heeft een positief effect op de weerstandscapaciteit.

Stille reserves

Van stille reserves is sprake indien de reële marktwaarde van de activa (bezittingen) de boekwaarde daarvan overstijgt. Daarvan is bijvoorbeeld sprake als het bezit al geheel of gedeeltelijk afgeschreven is, maar nog wel bruikbaar voor een geïnteresseerde koper. Vaak worden als stille reserves genoemd gronden, gebouwen en aandelen. Praktisch gezien moeten deze bezittingen ook verkoopbaar zijn, willen zij dienen als weerstandsvermogen. Als dat zo is, doet zich tot slot nog het probleem voor van waardebepaling.
De gemeente Kerkrade heeft nog diverse gronden, gebouwen en aandelen in bezit waarvan de marktwaarde de boekwaarde zou kunnen overstijgen. De meeste daarvan zijn echter niet verkoopbaar, bijvoorbeeld de gronden in een als zodanig aangewezen groengebied, het raadhuis of het stadskantoor. In het verleden zijn verkoopbare stukken groen en gebouwen die als niet-strategisch werden beschouwd reeds gedeeltelijk afgestoten. Deze beleidslijn wordt doorlopend voortgezet.
Er is geen sprake van een bedrag uit stille reserves dat bij de weerstandscapaciteit wordt betrokken.

Begrotingssaldo

Niet van toepassing in de rekening.

Onvoorzien en onvermijdbaar

In de begroting is in de exploitatie opgenomen de jaarlijkse post "onvoorzien". Dit betreft een structurele post van in totaliteit € 228.000. Daarnaast is in het investeringsprogramma een jaarlijkse post "onvermijdbaar" opgenomen van € 58.000. Dit vergroot de beschikbare middelen voor onvoorziene omstandigheden. Deze posten kunnen worden ingezet ten behoeve van de dekking van de in de loop van het jaar opkomende incidentele niet voorziene uitgaven resp. investeringen.
In de bijlage 'Overige risico's' van dit document is een tabel opgenomen waaruit blijkt dat deze bedragen separaat worden meegenomen ter afdekking van de risico's van de bedrijfsvoering c.q. het dagelijks handelen. Ze worden daarom niet nog eens betrokken bij de weerstandscapaciteit.

Onbenutte belastingcapaciteit
Indien er ruimte bestaat om belastingen en heffingen te verhogen, betekent dit een mogelijkheid om tegenvallers op te vangen. Deze mogelijke extra ruimte wordt vooralsnog buiten beschouwing gelaten voor de berekening van het weerstandsvermogen. Meer informatie over de lastendruk is jaarlijks opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen van de begroting en rekening.

Overig
Daarnaast zijn er nog twee posten die niet tot de weerstandscapaciteit gerekend mogen worden, maar wel op hun eigen wijze een risicoafdekking vormen, te weten: bestemmingsreserves en voorzieningen.

Bestemmingsreserves
Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven (artikel 43 BBV). Bestemmingsreserves worden niet gekwalificeerd als weerstandscapaciteit. Deze worden dus niet meegenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit. Een andere aanwending van betreffende reserves kán namelijk beleidsmatige en/of financiële gevolgen hebben omdat er veelal sprake is van verplichtingen of bijvoorbeeld omdat zij een egaliserende werking hebben.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen, verliezen en risico's die redelijkerwijs te schatten zijn en die hun oorsprong vinden in het huidige of eerdere begrotingsjaren. Een voorziening moet groot genoeg zijn om het risico of de verplichting te dekken, dus niet te laag, maar ook niet te hoog. Derhalve worden voorzieningen in beginsel niet gerekend tot de weerstandscapaciteit.

c. *Risico's*
Een risico is een gebeurtenis die een (negatief) gevolg voor de gemeente met zich mee kan brengen. Per risico wordt aangegeven of sprake is van een reeds bestaande dekking. Indien de bestaande dekking voldoende wordt geacht, vindt geen kwantificering plaats. Het eventuele (rest)risico wordt gekwantificeerd.

Het rapporteren over risico's in de rekening is in die zin anders, omdat een risico zich voor kan doen in de toekomst en de rekening over het afgelopen boekjaar gaat. De risico's worden daarom altijd op de lange termijn bekeken, nu gelijk aan de Begroting 2023 over de jaren 2023 t/m 2026.

De gekwantificeerde risico's die van belang zijn voor de berekening van het weerstandsvermogen zijn weergegeven in onderstaande tabel.

	*bedragen * € 1.000*
Risico's	
Algemene uitkering (excl.SD)	1.600
Sociaal domein	1.400
Ontwikkelings-bedrijf Kerkrade (OBK)	0
Stadion (PLS) / Roda JC Kerkrade	1.600
Beheer kapitaalgoederen	1.100
Algemeen	2.000
Totaal	**7.700**

Enkele overige risico's o.a. van de bedrijfsvoering c.q. het dagelijks handelen en de wijze waarop hiermee wordt omgegaan zijn opgenomen in de bijlage §2. Weerstandsvermogen: 'Overige risico's' van de Rekening.

Hieronder volgt een opsomming van de geïdentificeerde risico's.

Algemene uitkering (AU) exclusief het Sociaal Domein (SD)

Toelichting
Het Rijk brengt jaarlijks voor het gemeentefonds drie circulaires uit: in mei, september en december. Soms zijn er ook berichten tussendoor. De circulaires hebben gevolgen voor de gemeentefinanciën. Deze

gevolgen worden berekend en opgenomen in de meerjarenbegroting. Een circulaire kan leiden tot tegenvallers of meevallers. De verschillen zijn soms groot. De bevriezing van het volume-accres van het Gemeentefonds voor de jaren 2022 t/m 2025 en de nieuwe financieringssystematiek vanaf 2026 moeten zorgen voor meer stabiliteit.

De herverdeling van het gemeentefonds per 1 januari 2023 zorgt voor een verschuiving van middelen sociaal domein naar middelen klassiek domein (voor 2023 gaat het om een bedrag van ruim € 5 miljoen). In totaliteit is het effect voor de gemeente voordelig, variërend van € 0,3 miljoen positief in 2023 naar circa € 0,7 miljoen positief in 2025.

Uit de mei circulaire 2022 bleek voor de jaarschijf 2026 een fors lagere algemene uitkering ten opzichte van het jaar 2025. In de diverse media werd 2026 ook wel het 'ravijn jaar' genoemd. Gemeenten komen vanaf 2026 structureel middelen tekort om hun taken uit te voeren, aldus de VNG. Dit tekort loopt daarna elk jaar verder op. Dit is het gevolg van het eenzijdig afschaffen van de normeringssystematiek door het kabinet en de terugkeer van de volledige opschalingskorting in 2026. Het Rijk geeft in de septembercirculaire 2022 aan met gemeenten en provincies te werken aan een nieuwe financieringssystematiek vanaf 2026. In aanloop daarnaartoe heeft het kabinet voor gemeenten eenmalig € 1 miljard extra in 2026 beschikbaar gesteld (septembercirculaire 2022).

Bestaande dekking / maatregelen
Bij de berekeningen van de AU wordt uitgegaan van actuele basisgegevens.
De omvang van de algemene uitkering loopt gelijk met de ontwikkeling van de uitgaven van de verschillende ministeries. Als de uitgaven van de ministeries stijgen, groeit het gemeentefonds mee. Als de uitgaven van de ministeries dalen door bijvoorbeeld bezuinigingen, dan krimpt het gemeentefonds. Dit wordt de “samen-trap-op-trap-af”-systematiek genoemd. De schommelingen houden vooral hiermee verband.
Als sprake is van financiële tegenvallers op de korte termijn, is het voor de gemeente moeilijker om nog met oplossingen te komen. Bij financiële tegenvallers op de lange termijn is dit beter mogelijk. Daarom houden wij in het weerstandsvermogen rekening met een bedrag om dit risico (voor de korte termijn) af te dekken.

Kwantificeren (rest)risico
In lijn met de historische negatieve schommelingen gaan wij uit van een bedrag van afgerond € 1,6 mln. Dit is ongeveer 2% van de recente algemene uitkering exclusief het Sociaal Domein. Het Sociaal Domein wordt apart als risico berekend. Nog belangrijk om te melden is, dat er ook positieve schommelingen waren.

<u>Sociaal Domein incl. Wsw, inkomensdeel, 3Ds, minimabeleid, bijzondere bijstand en schuldhulpverlening</u>

Toelichting
In de gemeente Kerkrade is in 2015 de reserve SD gevormd. Dit was gelijk met de decentralisaties Jeugd, Wmo 2015 en Participatie. De reserve Sociaal Domein is gevormd om de schommelingen op te vangen van deze decentralisaties. Ook de tekorten of overschotten van het inkomensdeel, Wmo hulp in het huishouden, schuldhulpverlening, bijzondere bijstand en het minimabeleid worden verrekend met de reserve SD. Gemiddeld genomen was de daling van de reserve SD € 1,4 mln per jaar. De tekorten hebben te maken met zowel effecten aan de uitgavenkant en aan de inkomstenkant. Genoemd kunnen worden het open-einde karakter van diverse regelingen en volume-ontwikkelingen, maar ook op het voorhand inboeken van ‘efficiencykortingen’ door het Rijk bij het overdragen van taken.
Het jaar 2022 is in financiële zin positief verlopen voor het Sociaal Domein door een aantal eenmalige meevallers binnen Wmo en Jeugd. Meerjarig is de druk op het Sociaal Domein echter groot. Op het gebied van minima en schuldhulpverlening is er meerjarig een groot tekort, een tekort dat gedekt zal moeten worden binnen de begroting 2024. Ook de druk op de budgetten Wmo en Jeugd is aanzienlijk door voortdurende volumestijgingen, CAO-stijgingen en prijsindexaties. Daarnaast is niet eerder dan september 2023 duidelijk wat de meerjarig financiële doorkijk op het gebied van participatie en de BUIG gaat zijn, de conjuncturele ontwikkelingen zijn door de oorlog in Oekraïne en de volatiele wereldeconomie lastig te voorspellen. Verder nog het volgende:
XONAR is een van de grootste aanbieders van jeugdhulp in onze regio. In de afgelopen jaren is hun exploitatie verliesgevend geweest. Daarom is al enige tijd de frequentie van de reguliere periodieke gesprekken verhoogd en is sinds juli 2022 het draaiboek continuïteit jeugdhulp van kracht. Op XONAR is

trede 3 van toepassing wat onder meer inhoudt dat verplicht een herstelplan moet worden opgesteld dat moet leiden tot een duurzaam herstel van de situatie. De Jeugdautoriteit monitort de voortgang van de ontwikkelingen. Uiteindelijk gaat het erom dat de continuïteit van de jeugdhulp verzekerd is.
Het herstelplan is in december 2022 door XONAR opgeleverd. Omdat het herstelplan bedrijfsgevoelige informatie bevat heeft XONAR het document onder geheimhouding met de gemeenten gedeeld. Voor de gemeenteraden is de publieksversie beschikbaar in de bovengenoemde raadsinformatiebrief. Het herstelplan is door de gemeenten en de Jeugdautoriteit grondig geanalyseerd. Onze vragen hebben wij met XONAR besproken. Om de continuïteit van de jeugdzorg te borgen is in 2023 een financiële bijdrage van de gemeenten noodzakelijk. Op dit moment wordt samen met XONAR, de Jeugdautoriteit en de regievoerder gewerkt aan de voorbereiding van de besluitvorming.

Bestaande dekking
Bij de overgang van de taken van het Rijk naar de gemeente was de aandacht vooral gericht op het laten doorgaan van de zorg. Nu de taken al enkele jaren bij de gemeente liggen, is de focus gericht op het beheersen van de uitgaven.

Kwantificering (rest)risico
Schommelingen aan zowel de inkomsten- als uitgavenkant zullen blijven. Er is aandacht voor het beheersen van de uitgaven. Gelet op de historische reeks t/m 2022 wordt een bedrag van € 1,4 miljoen meegenomen voor het risico van het sociaal domein.

Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade (OBK)

Toelichting
Het grondbeleid volgt het ruimtelijk beleid en richt zich daarmee op het ontwikkelingsprogramma woningbouw en op het ontwikkelingsprogramma bedrijventerreinen. De resultaten van het Grondbedrijf betreffen de winsten en verliezen uit grondexploitaties. Er ligt een opgave om in de periode 2023-2026 een bedrag van circa € 0,45 mln. aan resultaten te realiseren. Hier kunnen zich bepaalde risico's voordoen. Er kan sprake zijn van tegenvallers aan de inkomstenkant maar ook aan de uitgavenkant. Een toelichting op de (risico's van de) grondexploitatie treft u aan in de paragraaf grondbeleid.

Bestaande dekking / maatregelen
Het bedrag van de algemene reserve OBK is apart betrokken bij de weerstandscapaciteit. De reserve grondexploitatie OBK (= werkreserve grondbedrijf) is onder andere bedoeld voor verliezen uit de grondexploitaties. Het saldo wordt eind 2026 geschat op ongeveer € 1,87 mln. Zie paragraaf 7 Grondbeleid onderdeel c. Voor elke grondexploitatie worden overeenkomsten gesloten, na het vaststellen van de financiële haalbaarheid. Daar waar mogelijk, worden de risico's van een grondexploitatie zoveel mogelijk neergelegd bij de andere partij. De ontwikkelingen worden de hele tijd in de gaten gehouden. Wanneer een risico onverwacht werkelijkheid wordt, worden er maatregelen genomen of voorstellen gedaan om de effecten van het risico te verkleinen.

Kwantificering (rest)risico
Wanneer de resultaten van de grondexploitaties toch tegen blijken te vallen, dan wordt de werkreserve OBK niet of minder of minder snel aangevuld. Met het geschatte saldo van de reserve is dan nog een goede buffer beschikbaar voor de resterende risico's. Gelet op deze ruimte wordt het restrisico berekend op € 0.

Stadion (PLS)/Roda JC Kerkrade

Toelichting
Gemeente Kerkrade heeft eind 2022 nog een langdurende vordering van ongeveer € 18,5 mln op Holding Stadion Kerkrade BV. Of het geld binnenkomt, is afhankelijk van het betalen van de huur voor het PLS door Roda JC. Over dit onderwerp heeft de raad 1 juli 2020 een besluit genomen voor de periode tot en met 2023.

Roda JC heeft richting gemeente aangegeven in het voorjaar 2022 in gesprek te willen over de voorwaarden omtrent de tijdelijk verlaagde later in te halen huurverplichting. Het college heeft destijds ingestemd met dit gespreksverzoek. Met een viertal partijen waaronder Roda JC en Gemeente Kerkrade wordt er momenteel gewerkt aan de ontwikkeling van sportpark Kaalheide. De mogelijkheid van de realisatie van een woon – zorg en sportcomplex wordt bezien. De maatschappelijke businesscase die hiermee vorm krijgt

moet ertoe leiden dat in het tweede kwartaal van 2023 een voorstel aan de raad van de gemeente Kerkrade wordt gedaan om te komen tot de ontwikkeling 'Kaalheide Bruist'. Onderdeel van de businesscase zijn ook de huurverplichtingen van Roda JC aan Holding Stadion Kerkrade BV.

In het geval dat Roda failliet zou gaan, zal voor het lege stadion een nieuwe huurder of een nieuwe bestemming moeten worden gezocht. Dat kost tijd. Vanuit het toezichtkader kan hiervoor een periode van vier jaren worden uitgetrokken. Pas wanneer in die periode geen zicht is op een oplossing, komt een afboeking van de vordering in beeld. Dit is het slechtste (worst case) scenario.

Bestaande dekking / maatregelen
Roda ontvangt (o.a.) mediagelden vanuit de KNVB. Met Roda en de KNVB is overeengekomen via een zogenaamde 'akte van cessie' dat de KNVB de door Roda te betalen bedragen rechtstreeks overmaakt aan Stadion/Gemeente Kerkrade. Dit gebeurt steeds in maart, mei, oktober en december, of vaker indien nodig. Roda JC is bezig om de club weer financieel gezond te maken. Er blijft echter sprake van onzekerheden. Ook is in de begroting rekening gehouden met de kosten van onderhoud. Als het stadion tijdelijk leegstaat, kan dit mogelijk op een lager niveau gebeuren.

Kwantificering (rest)risico
De kans dat dit echt gebeurt, is niet onderbouwd in te schatten.
In de tijd tussen een faillissement en het vinden van een nieuwe bestemming voor het PLS, moet PLS/ de gemeente de eigenaarslasten betalen, mist de gemeente de rentevergoeding, zal ook een deel van de gebruikerslasten door de gemeente moeten worden betaald en ontstaat er extra druk op de financieringslasten. De aflossingen die we jaarlijks gaan missen zullen steeds extra meegefinancierd moeten worden binnen de totale gemeentelijke financiering en extra rentekosten met zich meebrengen. In totaliteit wordt hiervoor in de periode 2023-2026 een indicatief bedrag van afgerond € 1,5 mln ingeschat. Verder zal sprake zijn van een eenmalig nadeel van circa € 0,1 mln in verband met de vordering onroerendezaakbelastingen oude jaren op Roda JC. Zie verder ook het raadsbesluit van 1 juli 2020. Voor het weerstandsvermogen wordt over een periode van vier jaren uitgegaan van in totaal afgerond € 1,6 mln voor dit risico.

<u>Beheer kapitaalgoederen</u>

Toelichting
Voorbeelden van de kapitaalgoederen zijn wegen, riolering, groen, gebouwen, verlichting en civieltechnische kunstwerken. Deze kapitaalgoederen moeten onderhouden worden op een bepaald niveau. De kosten van riolen zijn deel van het riooltarief. Deze kosten zijn geen risico voor de begroting. Voor het onderhoud van de overige kapitaalgoederen is ongeveer € 4,5 miljoen in de begroting opgenomen (excl. kosten groenteams en energie). Voorbeelden van risico's zijn een onderhoudsachterstand, incidentele schade door storm of toenemende kosten door uitbreiding van het aantal of omvang van kapitaalgoederen.

Bestaande dekking
In beheerplannen worden afspraken gemaakt over het niveau van onderhoud. Ook wordt rekening gehouden met de kosten hiervan. Deze kosten zijn opgenomen in de begroting. Dit kan zijn in de exploitatie, het investeringsprogramma of via de inzet van reserves.
Daarnaast werkt de gemeente aan het verkleinen van gemeentelijke vastgoedportefeuille. Dit kan zijn doorsloop of verkoop. De aandacht gaat naar strategisch vastgoed. Aan niet-strategisch vastgoed wordt alleen onderhoud uitgevoerd dat echt niet uitgesteld kan worden. Onderhoud vindt vaak plaats op basis van inspecties en rekening houdend met ontwikkelingen in de directe omgeving (efficiency). Ook met eventuele sloopkosten wordt in de begroting rekening gehouden. Na sloop kan het zijn dat de nieuwe plek ergens anders voor gebruikt wordt dat geld oplevert. De kosten van de sloop vallen dan weg tegen de nieuwe inkomsten. Jaarlijks wordt de boekwaarde van het vastgoed vergeleken met de waarde daarvan. Er wordt dan nagegaan of de boekwaarde niet te hoog is.

Kwantificering (rest)risico
Voor het opvangen van de risico's wordt rekening gehouden met een bedrag van afgerond € 1,1 miljoen. Dit is ongeveer 25% van het budget voor het jaarlijks onderhoud van de kapitaalgoederen exclusief de riolen.

Algemeen

Toelichting
Er wordt een stelpost meegenomen voor alle overige risico's die zich aandienen en welke niet reeds hierboven zijn genoemd.

Voorbeelden van deze risico's zijn de gevolgen van wetswijzigingen, de btw-uitkering Regeling specifieke uitkering stimulering sport (SPUK), de stikstofuitspraak, PFAS-normen, de Corona pandemie, privacyincidenten of de stijgende energiekosten met name door de oorlog in de Oekraïne.
Tevens is de stelpost bedoeld voor de overige risico's van de bedrijfsvoering waarvoor de posten Onvoorzien en Onvermijdbaar niet toereikend zouden zijn.

Bestaande dekking / maatregelen
De realisatie kan afwijken van de begroting. Er kan sprake zijn van hogere uitgaven of lagere inkomsten. Binnen de gemeente is hier doorlopend aandacht voor. Ook worden maatregelen genomen om de kansen op of gevolgen van risico's te verkleinen. Zo is de organisatie anders gaan werken door de Corona pandemie, is er een projectgroep gevormd om de gemeente voor te bereiden op de Omgevingswet en zijn er maatregelen genomen die moeten leiden tot een verminderd energieverbruik.

Kwantificering (rest)risico
Voor het weerstandsvermogen wordt uitgegaan van € 2 mln. Rekening houdend met de bedragen, die al meegenomen zijn in het weerstandsvermogen voor de algemene uitkering, het sociaal domein en OBK, is dit circa 2% van het resterende bedrag aan gemeentelijke lasten per jaar plus 2% van het resterende bedrag aan gemeentelijke baten per jaar (excl. reserves).

d. Diverse kengetallen
Op landelijk niveau zijn vijf kengetallen benoemd om de financiële positie van gemeenten beter weer te geven en te kunnen vergelijken. Deze worden hierna uitgewerkt.

Kengetallen *Ultimo jaar in %*		**2021** **REK**	**2022** **BEG**	**2022** **REK**
1a	Netto schuldquote	74,5	100,7	67,4
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	60,2	86,2	53,8
2	Solvabiliteitsratio	17,6	14,3	19,7
3	Grondexploitatie	-/- 0,4	0,0	-/-0,8
4	Structurele exploitatieruimte	4,7	1,6	0,9
5	Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden	109,6	107,3	121,7

Nadere toelichting op de financiële kengetallen:
- *Kengetal 1a en 1b* weerspiegelen het niveau van de schuldenlast van de gemeente t.o.v. de eigen middelen.
- *Kengetal 2* geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is (ineens) aan haar financiële verplichtingen te voldoen.
- *Kengetal 3* geeft inzicht in de boekwaarde van de voorraden grond die nog moet worden terugverdiend door toekomstige verkopen.
- *Kengetal 4* geeft inzicht in de verhouding van de structurele baten versus de structurele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel.
- *Kengetal 5* geeft inzicht in de ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, gerelateerd aan de totale gemiddelde woonlasten. De formule gaat uit van de gemiddelde woonlasten jaar t, gedeeld door de gemiddelde woonlasten van jaar t-1. Dat kan een enigszins vertekend beeld geven. De landelijke tendens is dat de gemiddelde woonlasten stijgen.

Het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK) dat de provincie hanteert voor het toezicht op gemeenten is hieronder weergegeven. Er zijn landelijk per kengetal drie categorieën benoemd, namelijk A,

B, C en zgn. signaleringswaarden. Hieraan is geen absolute betekenis toegekend. In het algemeen kan worden gesteld dat categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest. Van belang is nog dat de waarden in hun onderlinge samenhang moeten worden bezien.

De GTK-waarde die overeenkomt met rekening 2022 is geel gearceerd.

Kengetallen *in %*		**Cat. A**	**Cat. B**	**Cat. C**
1a	Netto schuldquote	< 90	90-130	> 130
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	< 90	90-130	> 130
2	Solvabiliteitsratio	> 50	20 - 50	< 20
3	Grondexploitatie	< 20	20 - 35	> 35
4	Structurele exploitatieruimte	> 0	0	< 0
5	Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshh.	< 95	95 - 105	> 105

BDO, een gerenommeerd accountantskantoor, heeft een methodiek ontwikkeld waarmee per gemeente één (gewogen) rapportcijfer voor de financiële kengetallen wordt gegeven. Dit geeft een breder beeld dan enkel een vergelijking op specifieke getallen. BDO kent in die methodiek de hoogste waarde toe aan het getal solvabiliteit, daarna aan de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, gevolgd door de grondexploitatie, de structurele exploitatieruimte en de belastingcapaciteit. Als een gemeente voor alle kengetallen in categorie A valt, dan scoort de gemeente 100 van de 100 punten en daarmee een rapportcijfer "10". Als een gemeente voor alle kengetallen in categorie C valt, dan krijgt de gemeente het rapportcijfer "3".

Op basis van deze methodiek krijgt Kerkrade het rapportcijfer 7 (voldoende).

Opgemerkt wordt dat in de huidige meerjarenraming de algemene reserve structureel versterkt wordt door middel van jaarlijkse stortingen, dit zal een positief effect op de solvabiliteitsratio hebben.

§3. Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Voor deze paragraaf zijn de volgende beleids- en beheersplannen relevant:
- Wegbeheer gemeente Kerkrade: Uitvoeringsprogramma
- Gemeentelijk Watertakenplan Kerkrade 2020-2024
- Groen; Onderhoud en beheer grotendeels door groepsdetachering WSP-groen
- Gebouwenbeheer (jaarlijks plan passend binnen financiële kaders)
- Openbare verlichting uitvoeringsprogramma's

Op bovengenoemde onderwerpen wordt verderop in deze paragraaf ingegaan.

Algemeen
Gestegen kosten voor energie en brandstoffen, materialen en lonen. Problemen met leveranties
Als een indirect gevolg van de oorlog in Oekraïne en de "nul covid" aanpak in China is in 2022 een inflatie ontstaan die gepaard gaat met krapte op de markt voor als materialen. Tevens is in 2022 een krapte op de arbeidsmarkt ontstaan.
Genoemde inflatie wordt in hoofdzaak veroorzaakt door de gestegen brandstofkosten. Bij het onderhoud van kapitaalgoederen wordt veelal gebruik gemaakt van zware machines. De gestegen brandstofkosten hebben in 2022 een tot een stijging van ca 10-15 % van de uitvoeringskosten geleid.
Veel grondstoffen en halfproducten komen uit Azië. Door de "nul covid" aanpak in China, waarbij hele steden in lockdown zijn gezet, is het internationale goederen transport ontregeld. Gevolg zijn gestegen prijzen en lange levertijden.

In Nederland is krapte op de arbeidsmarkt ontstaan. Dit betreft zowel functies in de voorbereiding, als in de uitvoering. Door personeelskrapte duren projecten mogelijk langer.

Klimaat en weer
Ook in 2022 hadden klimaat en weersomstandigheden invloed op het onderhoud van de openbare ruimte. Ernstige wateroverlast, zoals in 2021, deed zich in 2022 niet voor. Daarentegen was in de zomer wel sprake van een uitzonderlijk lange periode van droogte en hoge temperaturen. Gevolg daarvan was schade aan beplanting en aan bomen die gevoelig zijn voor dergelijke omstandigheden. De langdurige droogte veroorzaakte in de zomermaanden een tijdelijk veranderde beeldkwaliteit van met name bermen en gazons. Deze verkleuring (van groen naar geel) leidt doorgaans echter niet tot blijvende schade.
Het thema 'klimaat' is in 2022 nadrukkelijker dan voorheen op de gezamenlijke agenda's van gemeente, Provincie, Waterschap, WML en andere betrokken partijen gekomen.

Speelvoorzieningen
Het budget dat in 2022 beschikbaar was voor het onderhoud en beheer van de speelvoorzieningen (zowel in de speeltuinen als in de openbare ruimte) is volledig besteed. In lijn met de motie die in de Begrotingsraad eind 2021 is aangenomen, is het collegevoorstel om het onderhoudsbudget voor 2023 en volgende jaren op te hogen, in november 2022 geaccordeerd door de raad. Op deze wijze blijft het onderhoud afgestemd op de beoogde kwaliteit, functionaliteit en veiligheid van de speelvoorzieningen. Belangrijk voor het onderhoud van de gemeentelijke speeltuinen is ook de relatie met de beheerders en besturen van de speeltuinen. In 2022 was in dit opzicht sprake van een zeer positieve samenwerking.

a. Wegen
Beleid en uitvoering
Met uitzondering van een tweetal straten (zie onder 'activiteiten') zijn alle voor 2022 geplande wegreconstructies uitgevoerd.

Budgetten
Voor het reguliere onderhoud aan de wegen (markeringen, onderhoud asfalt, trottoirs en pleinen) is in 2022 € 1.235.000 besteed. Voor reconstructies en aanleg rotondes is in 2022 € 5.343.000 besteed. Voor verkeersmaatregelen, mobiliteitsplan en GVVP maatregelen is in 2022 € 201.000 besteed.

Activiteiten
In 2022 is gewerkt aan onder meer de Heiveldstraat, de Kaalheidersteenweg, de Rimburgerweg, de Gravenweg, de Ursulastraat, de Vroenstraat, het Old Hickoryplein en het gebied Op de Bossen. De voorbereiding van de Groot Nullandstraat, de Nassaustraat, voetpaden Stationsstraat en het gebied op de Bossen fase 3 is afgerond. Deze straten zullen begin 2023 worden aangepakt.
De voorbereiding van de Strijthagerweg, de Graverstraat, de Leonhardusstraat en de Merksteinstraat is gestart.
Gedurende het jaar 2022 is als gevolg van inflatie / prijsstijgingen druk ontstaan op beschikbare budgetten. Daarnaast was de inschrijving op het project Gravenweg hoger dan verwacht en werd het project Gravenweg uitgebreid met de rotonde Schanserweg. Als gevolg daarvan is de reconstructie van de Leonardusstraat doorgeschoven naar 2023. De reconstructie van de eerste fase van de Anselderlaan tenslotte, is doorgeschoven met het oog op mogelijke ontwikkeling rond de school ter plaatse.

Verspreid over de stad is onderhoud uitgevoerd, zijn deklagen vervangen, gaten hersteld, scheuren gevuld en elementenverhardingen (o.a. trottoirs) herstraat.

b. Riolering en water
Beleid en uitvoering
Het watertakenplan is het beleidsplan voor het maken van de juiste afwegingen op het terrein van waterkwaliteit, waterkwantiteit en rioleringszorg. Het plan heeft nog een geldigheid tot en met 2024.
In het Watertakenplan wordt berekend welke gevolgen de werkzaamheden hebben voor de tarieven voor de burger. De egalisatiereserve riolering wordt gebruikt voor het (meerjarig) egaliseren van de tarieven. Het tarief van het rioolrecht is kostendekkend.

Na de ernstige wateroverlast in 2021 in met name Eygelshoven heeft de gemeente in samenwerking met het Waterschap een plan opgesteld om deze overlast in de toekomst duidelijk te verminderen.
Enerzijds zijn dat maatregelen die direct tot resultaat leiden en anderzijds plannen die op langere voorbereidingstijd vergen zoals het grootschalig vasthouden van water en realiseren van buffers.

Afgelopen jaar is daartoe de rotonde aan de Rimburgerweg en de Rimburgerweg watervoerend aangelegd. Het water wordt nu gedwongen richting Putstraat te stromen en niet via de Veldhofstraat richting centrum Eygelshoven.
De Vlootsgraaf en Putstraat zullen nog worden aangepast. Onderhandelingen over het profiel van de Vlootsgraaf worden gevoerd met Pro Rail en nutsbedrijven. Zolang deze maatregelen nog niet zijn uitgevoerd staan er zandzakken gereed om de onderdoorgang aan de Putstraat dicht te zetten, waardoor het water de Vlootsgraaf wordt in gedwongen.

Inzake de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) stelt de gemeente Kerkrade zich op het standpunt dat de krimp van de bevolking ook leidt tot een kleiner verhard oppervlak en dat de vrijgekomen ruimte benut kan worden om water te bergen. Hierdoor zijn extra bergingen wellicht niet meer noodzakelijk en kan de KRW-richtlijn op een duurzame manier gehaald worden, nl. regenwater opvangen op de plaats waar het valt. Bij de aanleg van de buitenring is een perceel aan de Krichelbergsweg in eigendom gekomen van de gemeente Kerkrade waar in de toekomst langs de Vloedgraaf een groene buffer kan worden gerealiseerd. Door de aanleg van de Buitenring blijkt steeds vaker dat de Vloedgraaf meer water dan voorheen moet verwerken waardoor de onderdoorgang bij de Hammolenweg te klein is en er percelen onder water komen te staan. Momenteel lopen onderzoeken samen met de provincie en Waterschap waarbij het gebied van de groene berging in de oplossing kan worden mee genomen. Verder hebben in 2022 geen werkzaamheden voor de KRW plaatsgevonden.

In 2019 is de stimuleringsregeling ''afkoppelen verhard oppervlak'' van start gegaan. Inwoners worden gestimuleerd het regenwater op eigen erf te infiltreren. Afhankelijk van de maatregel wordt er tussen de € 5 en € 20 per afgekoppelde m2 subsidie verleend. De regeling loopt door tot en met 2023.
Gelijktijdig met de stimuleringsregeling is de campagne Waterklaar opgestart om burgers te informeren om duurzaam met (regen)water om te gaan.

In 2019 de klimaatatlas Parkstad (www.parkstad.klimaatatlas.net) voor burgers digitaal ter beschikking gekomen. Hierop staat onder andere aangegeven welke wegen en woningen bij een bui van 60 mm per uur overlast kunnen ondervinden. Gelet op de steeds heftiger wordende buien in de zomermaanden is dit een handige website waarop bewoners zelf kunnen zien wat de mogelijke gevolgen voor hun perceel is bij deze bui en ook zelf maatregelen kunnen treffen om beter tegen het water beschermd te kunnen zijn.

In 2022 fungeerde de gemeente Kerkrade wederom als opdrachtgever voor gezamenlijke reliningsprojecten in de Parkstad.

Budgetten
Voor het reguliere onderhoud (exploitatie) van de gemeentelijke riolering is in 2022 in totaliteit een bedrag van € 5.387.000 besteed. Via het investeringsprogramma is in 2022 € 2.435.000 besteed aan relingen en rioolrenovaties.

Activiteiten
In 2022 zijn rioleringen vervangen of gerelined in Pannesheiderstraat, Dumontstraat, Slakstraat, Ursulastraat, Vroenstraat, Beitel en een verbindingsriool langs de spoorlijn tussen de Teutelebroekstraat en Hoog Anstel en in delen van het herstructureringsgebied in het Rolduckerveld.
Voor de afgekoppelde straten in het Erensteinerveld is vanaf de Teutelebroekstraat via het spoortalud aan de Hoog Anstel een regenwaterriool gelegd naar het Stadspark.

c. Groen

Beleid en uitvoering
De groenvoorzieningen zijn de longen van de stad. Goed onderhoud is daarom belangrijk. We willen de bestaande groengebieden duurzaam behouden, verder uitbreiden en verbinden met het groen buitengebied aan de randen van de stad.
Het onderhoud van het openbaar groen is opgedeeld in het stedelijk groen, groen in het buitengebied en bomen. De openbare groenvoorzieningen in de stad en in de wijken zijn in 2022 onderhouden met eigen medewerkers en medewerkers van WSP. De bosgebieden in Kerkrade worden onderhouden door een bedrijf (Bosgroep Zuid-Nederland).

Budgetten
Omdat de omvang van de groenteams van WSP terugloopt zijn er met ingang van 2022 extra middelen beschikbaar gesteld. De kosten van de detachering bedroegen in 2022 € 539.000. Het onderhoud van de bomen is in 2022 ongewijzigd voortgezet. Extra aandacht is besteed aan het voorkomen van kwetsbaarheid van bomen voor ziekten en plagen. Bij de bestrijding daarvan maken wij in Kerkrade geen gebruik van chemische middelen. Voor het maaien van openbaar groen is in 2022 een bedrag van € 163.000 besteed. In de exploitatie is vanaf het jaar 2022 € 333.000 structureel extra beschikbaar voor het onderhoud van het openbaar groen. In de exploitatie zijn verder nog diverse kleine posten opgenomen voor bijvoorbeeld zaaigoed, bos- en boombeheer en onderhoud van de bermen, in totaliteit circa € 234.000.
Via het investeringsprogramma is in 2022 een bedrag van € 991.000 besteed aan groenprojecten.

Risico's
De risico's voor het openbaar groen worden met name veroorzaakt door de steeds extremere weersomstandigheden. Zo leiden zowel langdurige hitte / droogte als wateroverlast tot grote schade aan beplanting en aan bomen. Tevens gaan de kosten voor beheer en onderhoud omhoog aangezien er meer middelen ingezet moeten worden om de groenstructuren duurzaam in stand te houden.

Activiteiten
Gerealiseerde activiteiten 2022:

- In 2022 zijn de volgende projecten uitgevoerd:
- Inrichten groen diverse rotondes;
- Natuur Transferium Hopel;
- Start aanleg Parkstadroute (Leisurelane);
- Opwaarderen gebied Carisborg;
- Groeninrichting diverse reconstructies;
- Vergroening van het Oldhickeryplein.

d. Gebouwen

Beleid
De gemeente Kerkrade heeft momenteel een 108 gebouwen / objecten in eigendom.
Deze objecten worden onder meer gebruikt voor de huisvesting van diverse doelgroepen waaronder de primaire doelgroep, huisvesting van het gemeentelijk personeel, diverse verenigingen en stichtingen en het faciliteren van sportverenigingen (zowel voor de buitensport als voor de binnensport).
Naast voornoemde objecten / gebouwen heeft de gemeente Kerkrade eveneens in eigendom een aantal toeristische c.q. recreatieve voorzieningen (Schacht Nulland, Botanische Tuin Kerkrade, kasteel Erenstein en Brughof), culturele voorzieningen (Rodahal, theater, bibliotheek, muziekschool), het Parkstad Limburg Stadion en enkele speeltuinen.

De gemeente participeert in een zevental Verenigingen van Eigenaren.

Voornoemde voorzieningen hebben een belangrijke sociaal-maatschappelijke functie.
Het zijn locaties waar mensen elkaar ontmoeten en zo wordt bijgedragen aan de sociaal-maatschappelijke doelstellingen van onze gemeente in de meest brede zin van het woord.
Het maatschappelijk vastgoed vormt een belangrijke katalysator voor maatschappelijke en economische structuurversterking. Door versterking en ontwikkeling van het maatschappelijk vastgoed kan de leefbaarheid in wijken worden versterkt. Voorbeelden hiervan zijn accommodaties zoals 't Westhoes (Heilust), het Sjevemethoes (Chevremont), de HuB (centrum) en meer recent het Flexiforum (Spekholzerheide).
Daarnaast is in 2022 de multifunctionele accommodatie VIE geopend.

Activiteiten
Er wordt een pro-actief vastgoedbeheer gevoerd. Dit betekent sturing op efficiënte en effectieve vastgoedvoorraad door het doorvoeren van portefeuillemanagement, met niet alleen aandacht voor technische kwaliteit van het gemeentelijk vastgoed, maar ook voor efficiency en financiën.
Tevens wordt leegstand zoveel mogelijk voorkomen door tijdige afstoting (sloop c.q. verkoop) van gebouwen en efficiënter gebruik van bestaande panden. De omvang van de gemeentelijke

vastgoedportefeuille wisselt bij voorgenomen gebiedsontwikkeling(en). Noodzakelijk aangekochte gebouwen al dan niet woningen worden in deze aansluitend gesloopt. Meervoudig verhuurde gebouwen komt steeds vaker voor waardoor leegstand in toenemende mate wordt voorkomen.

Het college streeft verder naar vermindering van het gemeentelijk vastgoedbezit. Het huidige bezit kent een zeer diverse samenstelling naar aard en omvang van het vastgoed. Het in bezit hebben van een deel van dit vastgoed heeft geen toegevoegde waarde voor de gemeente en kost zelfs geld vanwege onderhoud. Huidige eigendommen met een grote afstand tussen aard, omvang, kwaliteit en functie van deze eigendommen en de noodzaak of wenselijkheid om deze in gemeentelijk eigendom te houden, maken dat deze voor verkoop of wellicht sloop in aanmerking komen. Eigendommen die nodig zijn voor huisvesting van de gemeentelijke organisatie, wettelijk te huisvesten voorzieningen en instanties, beleidsmatig wenselijke voorzieningen en accommodaties met een grote maatschappelijke meerwaarde, worden niet verkocht of gesloopt. Verhuur van woningen al dan niet woonwagens is geen kerntaak van de gemeente. Derhalve dat de woningen in eigendom van de gemeente worden aangemerkt als te vervreemden panden. Voor de verhuur van woonwagens in eigendom van de gemeente alsmede de woonwagenstandplaatsen geldt deze mogelijkerwijs over te dragen aan de plaatselijke woningcorporaties.

In 2022 zijn voor diverse objecten huurovereenkomsten/ overeenkomsten van bruikleen afgesloten:

- MFC d'r Pool: allonge op bestaande huurovereenkomst met Sportfondsen Kerkrade BV;
- MFC d'r Pool: allonge op bestaande huurovereenkomst met Paramedisch Centrum Meander;
- Flexiforum: een allonge en 5 separate huurovereenkomsten;
- Woonwagenlocatie Tunnelweg 48: Huurovereenkomst met een nieuwe huurder.

Verder anticipeert de gemeente in zeven Verenigingen van Eigenaren, te weten:

1. VvE Orlandopassage/ Atriumflat;
2. VvE Markt II;
3. VvE Martin Buberplein;
4. VvE Brede school De Steltloper;
5. VvE Verdipassage;
6. VvE Hoofdstraat 24b;
7. VvE De Spoorzoeker.

Er is in 2022 één pand gesloopt, namelijk een voormalig garagebedrijf gelegen aan Eygelshovergracht 64.

Een viertal ontwikkelingen binnen ons gemeentelijk vastgoed dient nader te worden belicht:

- Flexiforum
  Eind 2022 zijn er 40 huurders in Flexiforum gehuisvest en spreken we van een bezettingsgraad van ruim 97% van het verhuurbare vloeroppervlak (10.500 m2). In 2022 is een nieuwe locatiemanager aangesteld en zijn er op operationeel vlak grote stappen gezet.
- Sporthal Kerkrade West
  Als gevolg van realisatie van Vie is de noodzaak van Sporthal Kerkrade West niet meer aanwezig. Met de gebruikers/ huurders zijn concrete afspraken gemaakt omtrent al dan niet herhuisvesting elders.
  Mede in het licht van het coalitieakkoord en gezien het bovenstaande is in het vierde kwartaal van 2022 reeds gestart met de verkoopactiviteiten van Sporthal Kerkrade West.
- Opvang vluchtelingen uit Oekraïne
  Vanuit de Veiligheidsregio heeft ook de gemeente Kerkrade de taakstelling zorg te dragen voor huisvesting van de vluchtelingen uit Oekraïne.
  Gemeente Kerkrade huurt van een tweetal woningcorporaties, zorginstellingen en particulieren woningen voor voornoemde opvang.
- Woonwagenlocaties
  Gemeente Kerkrade onderzoekt een mogelijke overdracht van de woonwagenlocaties aan de plaatselijke woningcorporaties. In deze zijn in 2022 reeds de noodzakelijke onderzoeken verricht met betrekking tot de onderhoudsstatus woonwagenlocaties, eigendomswoonwagens en bodemonderzoek.

Budgetten

Het afgelopen jaar is in totaal € 3.715.200 besteed aan onderhoud van gemeentelijke panden. Dit bedrag is opgebouwd uit het investeringsprogramma € 993.850 alsook uit de exploitatiebudgetten € 2.721.350.

Overzicht bestedingen Investeringsprogramma	2022
Flexiforum zonnepanelen	428.028
Flexiforum installaties en verlichting	158.141
Binnensportaccommodaties vervangen vloeren	48.307
Parkstad Limburg Stadion brandmeldinstallatie en staalconstructie	46.647
Stadskantoor liften	33.275
De Steltloper dakwerkzaamheden	30.136
Vincent van Goghplein kozijnen	29.928
Muziekschool dakwerkzaamheden	25.910
Raadhuis zonwering	24.923
Flexiforum zonwering	20.910
Sporthal Rolduc gebouwbeheersysteem	20.529
Flexiforum brandwerende voorzieningen	18.271
Sporthal Rolduc dakventilatoren	15.374
Diversen (betreft diverse kleinere projecten <€ 15.000)	93.471
Totaal	**993.850**

Besteding exploitatiebudgetten
Uit de exploitatiebudgetten zijn de werkzaamheden betaald die voortvloeien uit onderhouds- en servicecontracten, ontvangen klachten en gemelde storingen alsook bijdragen in de kosten van diverse Verenigingen van Eigenaren. In totaal is een bedrag van € 2.721.350 besteed.

Duurzaamheid
Met betrekking tot regulier onderhoud is de insteek defecte installaties en producten te vervangen door een duurzame/energiebesparende variant. Ook zijn op de daken van het Flexiforum en Sporthal Rolduc zonnepanelen gelegd.

Reserve gebouwen
Het saldo van de reserve gebouwen bedraagt per 31 december 2022 € 683.408. De baten uit verkoop van onroerende goederen worden aan de reserve gebouwen toegevoegd. Uit de reserve wordt er ook jaarlijks aan de hand van het Jaarplan een bijdrage beschikbaar gesteld. Om op lange termijn adequaat onderhoud aan gemeentelijke panden te kunnen uitvoeren is het noodzakelijk dat de reserve op peil blijft (middels opbrengsten van verkopen dan wel jaarlijkse dotaties). Opgemerkt wordt dat er geen vervangingsreservering plaatsvindt voor het gemeentelijk vastgoed.

Besteding reserve gebouwen voor div. projecten	2022
Upgraden Raadhuis	53.000
PLS vervangen cv-ketel	29.200
Voorbereidingsbudget Tiny Housen project Carisborg	13.100
Totaal	**95.300**

Risico's
De "reserve gebouwen" is een egaliserende reserve die waar nodig ingezet kan worden.

e. Openbare verlichting

Beleid en uitvoering

De openbare verlichting in onze gemeente voldoet aan de algemeen geldende norm. Naast de jaarlijkse onderhoudslasten voor openbare verlichting, voert Kerkrade het meerjarige Beleidsplan Openbare Verlichting uit. De uitvoering gebeurt door en in nauwe samenwerking met SPIE (beheerder van het bovengrondse deel van de openbare verlichting).

Activiteiten

De laatste jaren groeit het areaal dat toe is aan vervanging. Om de financiële consequenties hiervan te kunnen bepalen zal een nieuw beleidsplan moeten worden vastgesteld. De komende 5 jaar zal ruim 20 % van het areaal ouder zijn dan 40 jaar. In 2014 zijn alle hoge masten van 40 jaar en ouder getest op stabiliteit waardoor de levensduur met 5 jaar is verlengd. Masten met onvoldoende stabiliteit zijn vervangen. In 2019 zijn deze masten opnieuw getest en daar waar nodig vervangen. Het energiegebruik zal naar verwachting weer licht dalen door de inzet van LED(energiezuinige) verlichting. Dit betekent dat op het gebied van openbare verlichting actief invulling kan worden gegeven aan het thema 'duurzaamheid', zoals dat is opgenomen in het collegeprogramma.
In 2022 hebben in veel gemeenten, waaronder ook Kerkrade, storingen plaats gevonden in de openbare verlichting. Het betrof storingen in het netwerk van Enexis. Kerkrade heeft hierover met onze inwoners gecommuniceerd.

Budgetten

In de jaren tot 2022 is een groot deel van het jaarbudget besteed aan de uitfasering van de SOX-lamp, waardoor er minder geld beschikbaar was voor de reguliere vervanging. In 2021 is de vervanging voor deze uitfasering afgerond. In 2022 is er dus weer volledig ingezet op de reguliere vervanging en de vervanging van conventionele verlichting voor LED-verlichting. Hierdoor is er in 2022 weer een stap gemaakt om het energiegebruik van de openbare verlichting terug te dringen. Voor een bedrag van € 241.000 zijn in 2022 armaturen en lichtmasten vervangen. Aan jaarlijkse onderhoudskosten voor de openbare verlichting is een bedrag van € 380.000 besteed. De kosten van de levering en het verbruik van de openbare verlichting bedroeg in 2022 € 273.000.

f. Civieltechnische kapitaalgoederen

Budgetten

Voor groot onderhoud aan tunnelbak Roderland / viaduct Beukenbosweg en diverse civieltechnische kunstwerken is € 566.000 besteed. Voor dagelijks onderhoud aan civieltechnische kunstwerken is in 2022 € 60.000 besteed.

Activiteiten

In 2022 is gewerkt aan de tunnelbak Roderlandbaan, de voegovergangen van het viaduct Beukenbosweg, het rijdek van de houten brug over de BPL, de duiker in de Schutterstraat en de keerwanden achter de Hoefstraat.

De voorbereiding van de sloop van het Viaduct St. Pieterstraat zijn vervolgd en zullen in 2023 worden afgerond.
Met Prorail is overleg gestart over de aanpak van de duiker in de Hammijnstraat, reconstructie zal in 2023 moeten worden opgepakt.
Met het Waterschap en de provincie is overleg opgestart over een integrale aanpak van de afvoer hemelwateroverschot van de BPL welke bij de Vloedgraaf tot problemen zorgt (zie tevens rioleringen). In dat kader zal mogelijk de duiker aan de Vloedgraaf vervangen worden in 2023.
Ook in 2022 is met Prorail gesproken over mogelijke reconstructie van een tweetal spoorbruggen (ter hoogte van de Toupsbergstraat en van de Joseph Rietrastraat). Dit overleg wordt in 2023 vervolgd.

§4. Financiering (treasury)

Algemeen

Deze paragraaf bevat een beleidsmatige benadering van de treasuryfunctie en de plannen en uitkomsten hiervan. De treasuryfunctie zorgt voor het (optimaliseren van) beheer van de (dagelijkse) ingaande en uitgaande geldkasstromen. Daarnaast zorgt de treasurer voor de beschikbaarheid van financiële middelen op zowel de korte als lange termijn. De paragraaf moet risicobeheer en gemeentefinanciering transparanter maken. De Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) en de daarop gebaseerde ministeriële Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) bepalen de inhoud van deze paragraaf voor een groot deel, waaronder de verschillende opgenomen tabellen/overzichten. Het doel van de regelgeving is om aan de ene kant de transparantie van de treasuryfunctie te verhogen en aan de andere kant risico's te mijden binnen genoemde functie. Daarnaast heeft het Rijk extra regelgeving ontwikkeld, zoals verplicht schatkistbankieren en de Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof). Het doel van deze regelgeving is met name de financiële positie van de Nederlandse overheid in de Economische Monetaire Unie veilig te stellen.

a. Risicobeheer

Met risico's bedoelen we hier renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's en valutarisico's. Het doel van risicobeheer en risicomanagement is de verschillende risico's binnen de treasury te analyseren, beheren, beperken en neutraliseren. Daarbij wordt onder andere rekening gehouden met de aanbevelingen en richtlijnen van de Wet Fido, de Ruddo en het Treasurystatuut van de gemeente. De genoemde risico's worden hieronder beschreven.

Renterisico op vlottende schuld

Vlottende schuld betreft alle betalingsverplichtingen die binnen een jaar voldaan moeten zijn. Om het renterisico op de netto vlottende schuld te beperken mogen gemeenten niet onbeperkt in de financieringsbehoefte voldoen door het aantrekken van kort geld. Kort geld is over het algemeen goedkoper dan lang geld, maar heeft als risicofactor dat het renteniveau meestal sterker aan fluctuaties onderhevig is. De toegestane netto vlottende schuld wordt bepaald door de "kasgeldlimiet". Voor het jaar 2022 is deze als volgt berekend:

Kasgeldlimiet					
a	omvang van de jaarbegroting per 1 januari 2022			188.513	mln
b	bij ministeriële regeling vastgesteld percentage	8,5	%		
Kasgeldlimiet voor 2022 *(afgerond)*				**16.024**	**mln**

Ieder kwartaal wordt de kasgeldlimiet intern getoetst door het verschil te bepalen tussen de werkelijke netto vlottende schuld en de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet 3 kwartalen op rij wordt overschreden laat de gemeente dit weten aan de provinciaal toezichthouder. De gemeente geeft daarbij in een plan aan hoe men opnieuw aan de kasgeldlimiet denkt te gaan voldoen. Structurele overschrijding van de kasgeldlimiet wordt meestal opgelost door aflossing van kortlopende financiering en het aantrekken van vaste geldleningen. Onderstaand overzicht toont de confrontatie per kwartaal tussen vlottende schuld en middelen enerzijds, en de kasgeldlimiet anderzijds.

bedragen *x € 1.000*

	kwartaal	**I**	**II**	**III**	**IV**
netto vlottende	schuld	5.540			1.813
	middelen		1.233	147	
kasgeldlimiet 2022	bedrag	16.024	16.024	16.024	16.024
	overschrijding				
	onderschrijding	**10.483**	**17.256**	**16.171**	**14.211**

Er is in 2022 geen overschrijding van de kasgeldlimiet geweest.

Renterisico op vaste schuld

Langlopende leningen die door de gemeente zijn opgenomen kunnen worden geanalyseerd met de "renterisiconorm". Dit is een instrument dat de Wet Fido geeft om mogelijke renterisico's van de vaste schuld te analyseren. De renterisiconorm geeft een kader voor een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille waarbij het risico op de vaste schuld gespreid is in jaren. Van een evenwichtige opbouw is sprake als in geen enkel jaar gerelateerd aan het begrotingstotaal een onevenredig deel van de portefeuille aan herfinanciering onderhevig is en/of de te financieren aflossingscomponenten niet buitenproportioneel zijn.

In het onderstaande overzicht wordt de relatie gelegd tussen renterisico en renterisiconorm.

bedragen x € 1.000

			2022
Rente-risico			
1	Renteherzieningen		n.v.t.
2	Aflossingen		10.468
3	Rente-risico	*1 + 2*	10.468
4	Rente-risiconorm	*4a x 4b*	37.702
5a	**Ruimte onder rente-risiconorm**	***4 > 3***	27.234
5b	**Overschrijding rente-risiconorm**	***3 > 4***	n.v.t.

Rente-risiconorm			
4a	Begrotingstotaal		188.512
4b	Percentage regeling		20%
4	**Berekende rente-risiconorm**		37.702

Het overzicht toont aan dat de gemeente in zeer ruime mate voldoet aan de norm. De actuele leningportefeuille bevat geen leningen waar rente-aanpassing op termijn aan de orde is. Dit betekent dat ook in structureel opzicht aan de norm wordt voldaan.

Kredietrisico's
Het betreft kredietrisico's op door de gemeente aan derden verstrekte gelden. Het volgende overzicht geeft inzicht in partijen en restantschuld per ultimo 2022.

bedragen x € 1.000

Partijen (kredietrisico's)	schuld	%
Vordering Enexis BV	2.390	*8,33%*
Gaia Park	545	*1,90%*
Holding Stadion Kerkrade BV	18.536	*64,60%*
Attero	26	*0,09%*
Startersleningen	300	*1,05%*
Woonwijzerwinkel	161	*0,56%*
Gemeenschapshuizen	59	*0,21%*
Culturele verenigingen	22	*0,08%*
Georganiseerde sport	120	*0,42%*
Kredietbank Limburg	91	*0,32%*
Zonnepanelenproject	5.206	*18,14%*
Stichting Brouwerij Rolduc	55	*0,19%*
Energie-en klimaatfonds	791	*2,76%*
WMC	392	*1,36%*
Totaal	**28.694**	***100%***

De verstrekte geldleningen conflicteren niet met de uitgangspunten van de Wet Fido
Koers- en valutarisico's
Van koersrisico's is sprake als de financiële activa van de gemeente in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. In het bijzonder gaat het dan om de vaste financiële activa die aan de ene kant bestaan uit aan derden verstrekte leningen. Deze zijn eerder behandeld bij het onderdeel kredietrisico's. Aan de andere kant gaat het om aandelenbezit en deelnames. Hier worden geen bijzondere/grote risico's verwacht. De gemeente verricht slechts transacties in euro's, waardoor van valutarisico's geen sprake is.

b. Gemeentefinanciering

Hieronder worden enkele aspecten van gemeentefinanciering verder uitgewerkt.

Leningenportefeuille
Onderstaand overzicht geeft inzicht in de samenstelling, de grootte, de rente van opgenomen leningen en de mutaties als gevolg van eventuele nieuwe leningen. Met de lasten van de nieuwe leningen is meerjarig rekening gehouden in de begroting.

		bedragen x € 1.000	
Leningen *(exclusief woningbouw)*		**bedrag**	**%**
	Stand per 1 januari 2022	135.669	2,553
bij	nieuwe leningen	10.000	1,425
af	reguliere aflossingen	-10.468	
af	vervroegde aflossingen	0	
bij	herfinanciering	0	
	Stand per 31 december 2022	**135.201**	**2,501**

Uitzettingen
Het gaat hierbij om uitzettingen korter dan een jaar. Het doel hiervan is om een zo goed mogelijk rendement uit een incidentele overliquiditeit te halen. Voor overtollige middelen heeft de gemeente nauwelijks bewegingsvrijheid. Rijksregelgeving verplicht de gemeente tot schatkistbankieren bij het Rijk. Het rendement is hier beperkt

Relatiebeheer
De gemeente heeft rekeningen bij meerdere banken De eerste bank is N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), waar tevens een kredietfaciliteit van ruim € 5.672.000 beschikbaar is. Bij de ING-groep heeft de gemeente twee rekeningen. Met name met de BNG vindt regelmatig overleg plaats over optimalisering van bestaande producten, nieuwe producten, en het niveau van de dienstverlening.

Kasbeheer
Kasbeheer regelt het beheer van saldi en liquiditeiten en zoveel mogelijk de sturing van middelen-stromen. Doel is het optimaliseren van het renterendement. Daarbij worden de volgende korte termijn producten gebruikt: rekening-courant-krediet, dag- en kasgelden. Extra aandachtspunten zijn de beperking van het contante geldverkeer en intensivering van de elektronische betaalvormen.

Organisatie
Verantwoordelijkheden, bevoegdheden en andere spelregels die in het treasurytraject aan de orde zijn, zijn in het treasurystatuut opgenomen. Daarnaast zijn uitgangspunten en bepalingen van de geldende "Financiële verordening gemeente Kerkrade" ex art. 212 Gemeentewet maatgevend.

Informatievoorziening
Voor de treasuryfunctie wordt zowel van interne als externe informatiesystemen gebruik gemaakt. Bij de externe informatievoorziening is een prominente rol voor BNG-dataservices online weggelegd. De efficiency van de systemen wordt regelmatig geëvalueerd.

c. Renteresultaat taakveld Treasury

		*Bedragen * € 1.000*
a.	+ Externe rentelasten over de korte en lange financiering	2.317
b.	-/- Externe rentebaten (idem)	-351
	Saldo rentelasten en rentebaten	**1.966**
c1.	+ Rente die van de grondexploitatie is doorberekend	12
c2.	-/- Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-
c3.	+Rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**1.966**
d1.	+ Rente over eigen vermogen	-
d2.	+ Rente over voorzieningen	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**1.966**
e.	-/- Aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	2.071
	Renteresultaat (toe te rekenen rente)	**-105**

§5. Bedrijfsvoering

Algemeen

Deze paragraaf geeft inzicht in de bedrijfsvoering. De ontwikkeling van de bedrijfsvoering staat niet stil. Dit heeft voortdurend de aandacht. Onderwerpen van bedrijfsvoering die terugkomen in deze paragraaf zijn bijvoorbeeld: het hybride werken, personeelsbeleid en communicatie.

a. Financieel beleid en beheer

De belangrijkste regels voor financieel beleid en beheer zijn vastgelegd in de bestaande financiële verordening (art.212 Gemeentewet). Daarnaast zijn er verschillende interne regels vastgesteld voor een goed financieel beleid en beheer.

In de controleverordening (art.213 Gemeentewet) is de wettelijke verplichte accountantscontrole geregeld. Tot en met boekjaar 2022 is het zo dat de accountant de getrouwheid en de rechtmatigheid controleert. De accountant geeft na de controle een verklaring af met een rapport waarin de opmerkingen staan. Vanaf 2023 moet door een wetswijziging het college zich over de rechtmatigheid verantwoorden in de jaarrekening. De accountant moet die vervolgens toetsen samen met de rest van de jaarrekening en geeft

vervolgens in zijn verklaring aan of de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording college) 'getrouw' is. Begrijpelijk heeft dit gevolgen voor de (interne) processen binnen de gemeente. In goede samenwerking met de accountant krijgt dit vorm, zodat we tijdig aan deze wettelijke verplichting kunnen voldoen.
Op grond van artikel 213A van de Gemeentewet onderzoekt het college de doeltreffendheid en doelmatigheid van het door het college gevoerde bestuur.
Medio juli 2021 is gestart met het nader concretiseren van een volgend art. 213a-onderzoek en wel met als onderwerp 'Subsidieverordening vrijwilligersorganisaties'. Dit onderzoek zal in 2022 worden uitgevoerd met behulp van externe deskundigheid

Interne toetsing
Voor de verschillende processen wordt getoetst of aan de relevante wet- en regelgeving wordt voldaan. Ook worden hiervan de financiële stromen gecontroleerd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan in- en uitgaande geldstromen van personeelskosten, investeringen, subsidies, belastingen, uitkeringen en bouwvergunningen. Daarbij wordt rekening gehouden met de eisen, zoals die worden gesteld in de Single Information Single Audit (Sisa). Waar nodig worden bestaande processen verbeterd.

De meeste specifieke uitkeringen worden verantwoord via de jaarrekening. Daarvan zijn er in 2022 22 voor Kerkrade relevant, zie onderstaande tabel. In de SiSa-bijlage van deze jaarrekening vindt de voorgeschreven verantwoording plaats.
.

nr.	Regeling	Ministerie
A16	Specifieke uitkering Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	JenV
A18B	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's	JenV
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden kinderopvangtoeslagenproblematiek 2021	FIN
C55	Specifieke uitkering aanpak energiearmoede	BZK
C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	BZK
D8	Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	OCW
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	OCW
E3	Specifieke uitkering Subsidieregeling sanering verkeerslawaai	IenW23
E84	Regeling stimulering verkeersmaatregelen (2022-2023)	IenW
F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	EZK
G2	Specifieke uitkering Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022	SZW
G3	Specifieke uitkering Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022	SZW
G4	Specifieke uitkering Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers en de Tijdelijke regeling overbruggingsregeling (Tozo)_gemeentedeel 2022	SZW
G10	Specifieke uitkering Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2022	SZW
G12	Specifieke uitkering Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	SZW
G13	Regeling Specifieke uitkering onderwijsroute	SZW
H4	Regeling Specifieke uitkering stimulering sport	VWS
H8	Specifieke uitkering Regeling Sportakkoord 2020-2022	VWS
H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	VWS
H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	VWS
H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)VWS	VWS

De vaststelling, inning en afdracht van de eigen bijdragen Wmo gebeurt door het Centraal administratiekantoor (CAK). Door het kiezen van deze systematiek heeft de wetgever in feite bepaald dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit impliceert dat door gemeenten geen zekerheden over de omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau. Dit aspect maakt geen onderdeel uit van de gemeentelijke rechtmatigheidscontrole.

Er zijn ook projecten waarvoor subsidie is ontvangen. In het voortraject wordt geadviseerd over de inrichting van de projectadministratie en aandachtspunten waarmee bij de verantwoording rekening moet worden gehouden. Momenteel betreft dit "Superlocal", "Subsidie Volkshuisvestingfonds (VHF) en andere subsidies" en “Service Grensoverschrijdende Arbeidsbemiddeling (SGA)”. Voor projecten die afgelopen zijn worden de eindafrekeningen tijdig opgesteld, de subsidievoorwaarden getoetst en door de externe accountant van een controleverklaring voorzien. In 2022 is een project afgerekend en na toetsing voorzien van een goedkeurende controleverklaring, t.w. “Maatregelen na-ijlende-effecten steenkoolwinning“.

b. Personeel en organisatie

Personeel en organisatie

Onze eigen organisatie dient voldoende fit en toegerust te zijn om de opgaven en steeds omvangrijkere wettelijke taken te vervullen en om daarover met de samenleving in contact te blijven. Om de dienstverlening op peil te houden is in de organisatie van personeel en bedrijfsvoering behoorlijk geïnvesteerd. Dat geldt zowel voor wat betreft de werkwijzen als voor wat betreft de omvang van het personeelsbestand. Ook is communicatie en marketing sterker gepositioneerd door het instellen van een afdeling Communicatie en Marketing.
Strategische personeelsplanning vindt continu plaats. Een onderdeel daarvan is de uniforme aanpak van de ontwikkeling van leiderschap en van medewerkers. Een ander belangrijk onderdeel is het blijven stimuleren van een pro-actieve houding tegenover inwoners en samenleving. Burgerparticipatie is in de steigers gezet. Het binden en behouden van goede medewerkers heeft in de huidige krappe arbeidsmarkt de hoogste aandacht. Het proces van werving en selectie is op een moderne en effectieve wijze ingericht. De gemeente Kerkrade is en blijft een goede werkgever en zal dat ook actief naar buiten toe uitstralen en waarmaken. We investeren in de (door)ontwikkeling en opleidingen van medewerkers en stimuleren de inzet van hun talenten.
De leidinggevenden hebben meer gebruik gemaakt van ontwikkel- en selectieassessments om op een objectievere manier competenties van sollicitanten en medewerkers in kaart te brengen. Vertrouwen en veiligheid zijn hierbij belangrijke uitgangspunten.
Ziekteverzuimpreventie en -interventie hebben continue aandacht gekregen. Gezonde en fitte medewerkers zijn uitermate belangrijk voor het bereiken van onze doelen. Het vitaliteitsbeleid is versterkt. Aandacht gaat nog meer uit naar preventie en positieve gezondheid. Medewerkers zijn gewezen op het belang van sporten en zijn daarin ondersteund.

c. Informatiemanagement, informatiebeveiliging en privacy (I.I.P.)

Informatiemanagement en ICT

In 2022 is een groot aantal ICT projecten gerealiseerd. Onderstaand een greep uit de belangrijkste projecten:

- De migratie van alle werkplekken naar een meer recente versie van het besturingssysteem en het kantoorautomatiseringspakket;
- De implementatie van de nieuwe telefooncentrale per 1 maart 2022;
- Het college en de gemeenteraad voor nieuwe bestuursperiode voorzien van tablets om digitaal vergaderen mogelijk te maken;
- De implementatie van een klantvolgsysteem in het Flexiforum zoals eerder ook al in gebruik genomen door de afdeling Burgerplein in het Stadskantoor;
- Het upgraden tot hybride vergaderruimten van een groot aantal vergaderruimtes in het Stadskantoor, Raadhuis, Gemeentewerf en Flexiforum;
- De implementatie van een alarmeringsapp aangeschaft voor de bedrijfshulpverlening (BHV) om bij een incident inzage te hebben in welke BHV -ers in het gebouw zijn.;
- De vervanging van verouderde landmeetkundige apparatuur en

- De aanschaf van software voor het anonimiseren van documenten in het kader van de Wet Open Overheid (WOO).

Informatiehuishouding op orde
Digitalisering, informatie (data) en ICT-voorzieningen zijn onmisbaar voor het goed functioneren van de organisatie. Niet alleen kan het management op basis van de juiste informatie een strategie uitzetten, maar ook in de uitvoering is de informatievoorziening essentieel.

De gemeente is steeds meer (24/7) digitaal in contact met de burgers, bedrijven en gerelateerde instanties of organisaties. In de afgelopen jaren is hiervoor een solide basis gelegd en zijn een groot aantal werkprocessen gedigitaliseerd. De dienstverlening is open, transparant en klantgericht. Door een adequaat ingerichte digitale informatievoorziening vindt communicatie tussen klant en de gemeente op een snelle en betrouwbare manier plaats. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat klanten ook via andere kanalen, zoals balie, post, telefoon, contact kunnen zoeken met de gemeente.

Informatievoorziening ondersteunt ook de interne bedrijfsvoering en processturing. Dit zorgt voor efficiency en een duurzame digitale toegankelijkheid van onze informatie. Het regelen van een goede, geordende en toegankelijke informatievoorziening op basis van informatiebeleid en -veiligheid moet leiden tot een kwaliteitsverbetering van de dienstverlening.

Door de sterke groei aan digitale informatie vraagt het beheer en de beveiliging van data steeds meer aandacht en moet informatie ook op de lange termijn beschikbaar en raadpleegbaar zijn voor het nageslacht. Bij de inrichting van een digitale archiefbewaarplaats, het e-Depot, is rekening gehouden met de kwaliteitseisen genoemd in de Archiefwet 1995.

Informatieveiligheid
Het informatiebeveiligingsbeleid is geactualiseerd en aangepast aan de laatste stand van zaken en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), voor de komende jaren (2021-2024). We leggen elk jaar in het jaarverslag uit welke dingen goed zijn aan onze informatiebeveiliging en welke dingen beter kunnen. Via de zelftest van de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) kijken we hoe het met de informatiebeveiliging is gesteld. Ook over het jaar 2022 heeft die test plaatsgevonden.De auditor heeft ook over 2022 een positieve ENSIA 'assurance' verklaring gegeven voor de beveiligingsmaatregelen die de gemeente zelf in de eigen organisatie moet nemen. Dat betekent dat wij als gemeente aan de normen voldoen.

We controleren onze informatiebeveiliging steeds opnieuw. Zo kunnen we rekening houden met nieuwe risico's. Zodat we de informatie over burgers en bedrijven kunnen blijven beschermen. Jaarlijks wordt daartoe een jaarplan informatiebeveiliging opgesteld.

Bewustwording van medewerkers op het gebied van informatiebeveiliging vergt continu aandacht. Klikken op een verkeerde link of het downloaden van een verkeerd bestand kan grote gevolgen hebben voor onze organisatie en onze burgers. Zo zijn in 2022 periodieke nieuwsberichten geplaatst op intranet, en zijn er tweemaal phishing-testen geïnitieerd. Door de continue dreiging van cyberaanvallen is het verhogen van de digitale weerbaarheid van onze gemeente i.s.m. Parkstad-IT (PIT) een voortdurend proces. Hiertoe zijn de noodzakelijke technische (i.s.m. PIT) en organisatorische maatregelen genomen. Zo wordt de uitrol van laptops en smartphones met beheer software op een structurele manier gecontinueerd.

Om de informatiebeveiligingscyclus te ondersteunen en verder te professionaliseren is er een Information Security Management System (ISMS) geïmplementeerd. Het ISMS zal ook worden toegepast voor een procesgerichte benadering van privacy, zoals voor de uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) voortvloeiende verplichting om passende beveiligingsmaatregelen te nemen.

Uitsluiten dat we in de gemeente Kerkrade geconfronteerd zullen worden met een calamiteit op het gebied van Informatieveiligheid is niet mogelijk. We moeten ons realiseren dat, hoeveel inzet van mensen en middelen we ook zullen doen, voorkomen kunnen we het niet. Wat we wel kunnen en waarmee we al goed op weg zijn is zorgen dat wij, als er zich een calamiteit voordoet, goed voorbereid zijn en de schade voor onze burgers en onze organisatie zullen weten te minimaliseren.

Privacy
Iedereen heeft er recht op dat de gemeente zorgvuldig met zijn/haar persoonsgegevens omgaat. Bij de gemeente vindt namelijk een groot aantal verwerkingsactiviteiten plaats met persoonsgegevens. Het is dan ook een taak en verantwoordelijkheid van de gemeente om de privacy rechten van haar burgers (en die van haar personeel) te borgen, en gegevensbescherming een prominente plek te geven binnen de gemeentelijke organisatie. In het jaar 2022 is het omvangrijke proces van implementatie en verantwoording van privacy gecontinueerd.

Daartoe heeft onder meer het volgende plaatsgevonden:

- De voortzetting van actualisering c.q. herijking van het privacy beleid en het implementatieplan aan de hand van het landelijke AVG Borgingsproduct 2.0 en verdere invulling van de privacy deelprojecten in zake het GRV, rechten van betrokkene en meldplicht datalekken;
- Bewustwordingsproces van privacy als onlosmakelijk onderdeel van de bedrijfsvoering gecontinueerd en specifiek aandacht voor het digitaal thuiswerken en voorts advisering over, uit oogpunt van privacy, specifieke en mogelijk risicovolle dossiers en
- De uitbreiding van de voor privacy beschikbare formatie met 2 FTE welke trapsgewijs in 2023 en 2024 zal worden ingevuld.

Telefonie
Per 1 maart 2022 is de nieuwe telefooncentrale in gebruik genomen. Deze centrale staat niet meer fysiek in de kelder van het Stadskantoor staat, maar bij de leverancier zelf en werkt via de 'cloud'. Deze oplossing heeft de volgende voordelen:

1. Integratie van alle toestellen (vast en mobiel) in één platform
2. Inzage in beschikbaarheid door KCC-medewerkers en leidinggevenden;
3. Sturen op beschikbaarheid met betere managementinformatie ten opzichte van de huidige situatie;
4. De telefooncentrale kan toekomstig worden uitgebreid om nieuwe vormen van dienstverlening mogelijk te maken, zoals communiceren met burgers via Whatsapp. Dit wordt ook wel "omnichannelling" genoemd.

Daarnaast zijn in 2022 ruim 100 personen voorzien van een mobiele telefoon zodat inmiddels iedere gemeenteambtenaar bereikbaar is via dit platform.

d. Overige bedrijfsvoeringsonderwerpen
Doorontwikkeling bedrijfsvoering
Een adequaat functionerende gemeentelijke bedrijfsvoering is van groot belang voor het naar behoren uitvoeren van onze primaire processen. Die balans behoeft verbetering. Dat noodzakelijke evenwicht is als zodanig ook door de accountant aanbevolen bij gelegenheid van het aanbieden van de gemeenterekening. Het college heeft zich rekenschap gegeven van de constateringen van de accountant.

In april 2022 is daarom niet alleen voorzien in een substantiële versterking van het ambtelijke apparaat maar is ook een aanvang gemaakt met een doorontwikkeling van de gemeentelijke bedrijfsvoering met het uiteindelijk doel om die balans te herstellen. Een 'Ontwikkelgroep Bedrijfsvoering', bestaande uit medewerkers van de verschillende domeinen, begeleidde dit traject. Aan deze werkgroep is de opdracht meegegeven om een organisatievisie op de bedrijfsvoering, inclusief concrete adviezen en een globaal implementatieplan op te stellen. De volgende uitgangspunten zijn meegegeven bij de uitvoering van de opdracht:

1. Maak helder welke werkzaamheden in de 1e lijn (het primaire proces), de 2e lijn (het kaderstellende en monitorende proces) en de 3e lijn (verbijzonderde interne controle) thuishoren en wat de daarbij passende positie in de organisatie is;
2. Centraliseer gelijksoortige activiteiten en werkzaamheden (=niet gelijk aan centraliseren van functies);
3. Maak eigenaarschap van processen en werkzaamheden duidelijk;
4. Formuleer gemeenschappelijke cultuurwaarden (via traject Doelmatig samenwerken);
5. Formuleer heldere kaders met betrekking tot bedrijfsvoering (voorwaarden, methodieken, instrumenten en andere hulpmiddelen);

6. Versterk de sturingsfilosofie en
7. Maak besluitvorming en uitvoering integraal.

In 2022 heeft verdere concretisering plaatsgevonden. Aan de hand van een drietal werkprocessen, uit elk domein van onze organisatie één, worden de opgesomde uitgangspunten getoetst. De resultaten en opgedane best practices zullen als voorbeeld dienen voor het doorlichten van de andere gemeentelijke processen. Dit zal vanaf 2023 plaatsvinden en gepaard gaan met stevige inzet vanuit de organisatie en het aanwenden van ICT-hulpmiddelen. Een inzet waarvoor compensatie gezocht dient te worden aangezien de van oudsher dagdagelijkse werkzaamheden gewoon doorgang dienen te vinden.

De periode vanaf april 2022 kan worden gezien als voorbereidingsperiode. Nu het ontwikkeltraject bedrijfsvoering in een volgende fase terecht komt, zal ook de projectstructuur aangepast worden. Zo zal er naast de substantiële inzet van eigen menskracht en externe ondersteuning ook sprake zijn van een versteviging van de bestuurlijke betrokkenheid.

Communicatie

De rol van de overheid is de laatste jaren flink veranderd. Dit geldt zeker ook voor communicatie. Zorgvuldige en begrijpelijke communicatie is in deze participatiesamenleving van groot belang.
Met de veranderende rol van de overheid en met het oog op de nieuwe Omgevingswet, wordt een gemeente veel meer een gesprekspartner of een communicatieplatform dan een informatiekanaal of een afzender van voorlichtingscampagnes. Op het ene moment is de gemeente de partij die inwoners, ondernemers en verenigingen informeert over en betrekt bij gemeentelijk beleid, terwijl we de andere keer als gemeente betrokken worden bij een initiatief dat in de gemeenschap ontstaat; een initiatief waarin een deel van de gemeenschap eigenaarschap toont en de gemeente ‘slechts’ om hulp vraagt. Deze veranderende rol juichen we toe! Dit vraagt om communicatieve sensitiviteit en wendbaarheid. Het vraagt om een stap naar een communicatievere gemeente. We vinden het belangrijk dat inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke partners van de gemeente Kerkrade altijd weten waar de gemeente voor staat en wat ze van de gemeente mogen verwachten. Of het nu gaat om iets waar wij als gemeente verantwoordelijk voor zijn en de mensen over informeren of bij betrekken, of om een idee of initiatief dat in de gemeenschap ontstaat en waar wij als gemeente om hulp worden gevraagd. Duidelijkheid over wie, wat, wanneer doet of moet doen is heel belangrijk. Ons uitgangspunt is dat onze communicatie toegankelijk en begrijpelijk is voor de doelgroep die we willen bereiken. Dit betekent dat we ons altijd bewust moeten zijn van ons taalgebruik. Ook moeten we onze communicatiekanalen zorgvuldig inzetten. Je kunt immers niet iedere doelgroep op dezelfde manier of via dezelfde kanalen bereiken.
We zetten nadrukkelijk in op interactie met en door de inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke partners. Mensen maken tegenwoordig veel meer gebruik van hele diverse communicatiekanalen. Zo zoeken ze niet alleen meer telefonisch of per mail contact met de gemeente, maar stellen ze hun vraag – of geven ze hun mening, ook via social media. Met ruim 13.000 volgers op Facebook en 10.000 volgers op LinkedIn en Twitter bereiken we dagelijks vele inwoners. We gaan daarom nog actiever aan de slag met de interactieve mogelijkheden van social media. De website wordt maandelijks zo’n 20.000 keer bezocht.
Er wordt onderzoek gedaan naar het bereik van de communicatiekanalen van de gemeente Kerkrade. Dit resultaten van dit onderzoek worden medio 2023 gepresenteerd.
Naast deze ontwikkelingen, waarbij we werken aan een communicatiever Kerkrade, zijn we in 2022 verder aan de slag gegaan met:
- Het uitdragen en vermarkten van ‘het verhaal van Kerkrade’;
- Het verduurzamen van de inzet van begrijpelijke taal en communicatie voor de specifieke doelgroep laaggeletterden;
- Het uitbreiden van middelen waarmee we de communicatie en participatie met en door inwoners verder stimuleren.

Marketing Beleef Kerkrade

Vanuit (city)marketing ligt de focus op het promoten van Kerkrade, gericht op de vier pijlers ‘Wonen, Werken, Ondernemen en Recreëren’. In 2022 hebben we onze activiteiten op onze online én offline mediakanalen uitgebreid. Van de inzet van zoekmachine optimalisatie tot diverse social media kanalen, van Google advertenties tot het versturen van maandelijkse nieuwsbrieven en Beleef Kerkrade TV. Op elk kanaal is een duidelijke groei in volgers, bereik en betrokkenheid zichtbaar. Het aantal unieke bezoekers op de website via Google steeg van 8.183 bezoekers in 2020 naar 29.805 bezoekers in 2022. De doelgroep

van Beleef Kerkrade breidt zich steeds meer uit. Waar eerst voornamelijk Kerkradenaren interesse toonden in berichten rondom Beleef Kerkrade, zijn ook steeds meer mensen van 'buitenaf' geïnteresseerd in wat er speelt in Kerkrade.
Door het samenstellen van een afdeling Communicatie en Marketing is sprake van een sterkere positionering en verankering in de gemeentelijke organisatie. De ontwikkeling van deze afdeling en de samenwerking met andere afdelingen zal de komende jaren verder worden uitgewerkt.

Dienstverlening Burgerplein
Vele levensgebeurtenissen van inwoners omvatten formele aspecten die vastgelegd moeten worden. De gemeente voert deze wettelijke (dienstverlenende) taak uit op het gebied van burgerzaken en verkiezingen. Hiervoor biedt de gemeente toegankelijke dienstverlening. In 2022 hebben wij succesvol de gemeenteraadsverkiezingen georganiseerd. De publiciteitscampagne ter stimulering opkomst werd door vele inwoners gewaardeerd. Ondanks dat de opkomst van 43% minder was dan gehoopt, was deze in lijn met de landelijke trend en het gemiddelde in Parkstad en stond Kerkrade nu niet meer onderaan het lijstje. Wij zijn nog niet tevreden en onderzoek naar de achtergronden en vervolgacties ter verbetering van de opkomst zijn in voorbereiding. Het organiseren van de gemeenteraadsverkiezingen bleek een fikse belasting voor de ambtelijke organisatie en de aankomende wijzigingen in met name het telproces maken de uitvoerbaarheid complex en extra belastend. Na de verkiezingen Provinciale Staten en Waterschap 2023 evalueren wij de bevindingen en laten die de betreffende VNG-commissie toekomen. We kijken ook naar verbeteringen die we zelf kunnen doorvoeren. Het verbeteren van onze dienstverlening is sowieso een continu proces. Ons motto hierbij is "digitaal waar kan en persoonlijk waar het moet". Wij bieden de dienstverlening aan via onze website, het Klant Contact Center (KCC) of via de balies van het Burgerplein gelegen in het stadskantoor. Door de ingezette digitalisering bieden wij steeds meer dienstverlening digitaal aan en kunnen inwoners plaats- en tijdsonafhankelijk gebruik maken van onze diensten. Voor diegene die dit nodig heeft blijven wij persoonlijke dienstverlening aanbieden. Door de verdergaande digitalisering zien wij de klantcontacten aan de balies van het Burgerplein verminderen. Zo is in de afgelopen 3 jaar het aantal aangeboden digitale producten gestegen van 22 in 2020 naar 25 in 2022 en het gebruik hiervan dermate gestegen dat het aantal klantcontacten aan de balie is gedaald van 16.528 in 2020 naar 9564 in 2022. In de periode 2024-2029 verwachten we weer een stijging van klantcontacten in verband met een fikse stijging (gem. 6 keer meer) van aanvragen reisdocumenten.

Integriteit
De gemeente Kerkrade vindt integriteit erg belangrijk. Bewust is gekozen om bestuur, management en personeel te trainen in moreel juist handelen.
De raad en het college zijn zoals gebruikelijk bij aanvang van de nieuwe bestuursperiode meegenomen in moreel juist handelen en in de individuele en collectieve dilemma's en integriteitsrisico's.
Daarnaast is het management ervan doordrongen dat dilemma's bij te maken keuzes dagelijks kunnen voorkomen en bespreekbaar gemaakt kunnen worden. In feite gebeurt dat iedere dag weer opnieuw; tijdens vergaderingen, overleggen, functioneringsgesprekken of gewoon op de werkvloer. Alles binnen een veilige omgeving.
De nieuwe medewerkers hebben een eendaagse training morele oordeelsvorming van een gespecialiseerd extern bureau gekregen. Deze training maakt werknemers mondig en weerbaar voor situaties waarin zij geconfronteerd worden met lastige en moeilijke beslismomenten.
Tegen het schenden van de integriteit zal gepast opgetreden worden. Daarbij staat bescherming van het imago van de gemeente en het handhaven van het vertrouwen van de samenleving in de gemeente Kerkrade voorop. Drie medewerkers zijn gewaarschuwd vanwege kleine integriteitsschendingen.

e. Cijfermatig inzicht in de bedrijfsvoering
In onderstaande tabel wordt cijfermatig inzicht gegeven in de lasten en baten van de bedrijfsvoering. Onder de lasten en baten van de bedrijfsvoering worden gerekend die van overhead, salarissen en externe inhuur (incl. Wsw). Voor wat betreft externe inhuur wordt de definitie van het CBS gevolgd (lastencategorie 3.51), waarbij uitsluitend de arbeidskosten op basis van een tarief in rekening worden gebracht; oftewel "uurtje/factuurtje").

Bij overhead kan gedacht worden aan personeel en organisatie, inkoopfunctie, financiële functie, juridische zaken, bestuurszaken en bestuursondersteuning, managementondersteuning, informatievoorziening en automatisering, huisvesting en documentaire informatievoorziening, etc.

Uitbreiding en intensivering van taken en ambities alsmede strengere eisen op het gebied van ARBO, veiligheid, milieu en gezondheid van personeel, leiden tot een sterk toegenomen druk op de bedrijfsmiddelen die benodigd zijn voor het verantwoord uitvoeren van de opgedragen taken.

Een flexibele schil voor ziek en piek is uit het oogpunt van een gezonde bedrijfsvoering begrijpelijk. De inhuur kan onder gecontroleerd toezicht verruimd, dan wel verkleind, worden om (tijdelijke) werkzaamheden en projecten te laten uitvoeren. Die integrale afweging en keuze dient per sector telkenmale gemaakt te worden.

Bedrijfsvoeringskosten 2022		
		*bedragen * € 1.000*
Salarissen		32.304
Externe inhuur, inclusief wsw medewerkers		5.999
ICT, telefonie etc.	3.228	
Huisvesting / gebouwenbeheer	2.106	
Bedrijfsvoertuigen	507	
Verzekeringen	406	
HRM en personele zaken	319	
Stortkade/gemeentewerf	381	
Opleiding	259	
Mechanische hulpmiddelen	252	
Magazijn	234	
Facilitaire zaken, repro en archief	198	
Overige bedrijfsvoeringskosten (incl. baten)	76	
Overhead excl. salarissen/ inhuur		7.966
Totale bedrijfsvoeringskosten		**46.268**

§6. Verbonden partijen

Algemeen

Het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten' (art. 1, onder b Bbv) geeft aan dat onder een 'verbonden partij' dient te worden verstaan *een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft*. We spreken van een financieel belang als de gemeente middelen ter beschikking stelt/heeft gesteld, aansprakelijk is bij niet nakoming van verplichtingen of als er geen verhaal is bij faillissement. We spreken van een bestuurlijk belang als de gemeente zeggenschap heeft, bijvoorbeeld als een wethouder, raadslid of ambtenaar zitting heeft in het bestuur of namens de gemeente stemt.

Op hoofdlijnen zijn binnen de gemeente de volgende verbonden partijen te onderscheiden: Gemeenschappelijke Regelingen (GR), Naamloze Vennootschappen (NV) en Besloten Vennootschappen (BV). De keuze voor een specifieke rechtsvorm is onder andere afhankelijk van het te bereiken doel.

Eerst wordt een totaaloverzicht gegeven, daarna volgt meer gedetailleerde informatie per verbonden partij. Bij het opmaken van deze jaarrekening zijn (mogelijk) nog niet alle jaarcijfers 2022 van de verbonden partijen beschikbaar. Er kunnen in dat geval concept cijfers worden gebruikt.

a. verbonden partijen

In onderstaande tabel worden de verbonden partijen opgesomd.

Verbonden partijen gemeente Kerkrade			Exploitatiebijdrage 2022 * € 1.000	Progr.
1.	GR	Reinigingsdiensten Rd4	4.147	6
2.	GR	GGD Zuid-Limburg	2.441	6/7
3.	GR	Werkvoorzieningschap O.Z.L.	18.336	6
4.	GR	Stadsregio Parkstad Limburg	1.043	0
5.	GR	Gem. Regeling voor Sociale Kredietverstrekking en Schuldhulpverlening in Limburg	1.450	6
6.	GR	Eurode	23	0
8.		Bodemzorg Limburg	11	7
9.		NV Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)	0	0/7
10.		NV Reinigingsdiensten Rd4	0	7
11.		GaiaZOO BV	0	5
12.		BV Holding Stadion Kerkrade	259	0/5
14.		EBC GmbH & Co. KG	0	0/3
15.		Technologiepark Herzogenrath GmbH	0	3
18.		NV Bank Nederlandse Gemeenten	0	0
19.		NV Enexis Holding	0	0
21.		*Div. tijdelijke deelnemingen a.g.v. verkoop productie- en leveringsbedrijf Essent aan RWE:* (Vordering op Enexis BV, Verkoop Vennootschap BV, CBL Vennootschap BV, Claim Staat Vennootschap BV)	0	0
22.	GR	Veiligheidsregio Zuid-Limburg	3.410**	1
23.		NV Parkstad Limburg Theaters	766	5
25.	GR	Regionale uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg	228	7
26.		IBA Parkstad B.V.	0	0/3
27.	GR	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen	819	0
28.	GR	Gegevenshuis	159	0
29.	GR	Omnibuzz	1.628	4/6
33.	GR	Werkgeversservicepunt (WSP)	911	6
34.		Coöperatie 'T Westhoes u.a.	135	6
		Overige	n.v.t.	div.

(N.B. De ontbrekende tussenliggende nummers zijn inmiddels vervallen).

*Genoemde bedrag is te splitsten in een investeringsbijdrage eigenaarsonderhoud € 147.212 en een exploitatiebijdrage eigenaarsonderhoud € 93.861. Totaal bij elkaar opgeteld is dit € 241.073. Daarnaast nog een bijdrage van € 18.000 in de huisvestingsposten.

**De jaarrekening 2022 van de VRZL wordt pas medio 2023 door het algemeen bestuur vastgesteld, het genoemde bedrag is dus indicatief.

b. Gedetailleerde informatie verbonden partijen

1. Reinigingsdiensten Rd4

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	0
Aandeel	16%	16%		

Doelstelling / openbaar belang
Het (doen) inzamelen en bewerken van huishoudelijke afvalstoffen, het reinigen van de openbare ruimten en daarmee samenhangende taken alsmede het bestrijden van gladheid (pluspakket).

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Voortzetting samenwerking.

Risico's (meerjarig)
- Ontwikkeling van de prijzen van brandstoffen op de wereldmarkt. Met name voor een logistiek bedrijf als Rd4 zijn de ontwikkeling van de brandstofprijzen van groot belang, afhankelijk van de ontwikkelingen kunnen deze zowel een positief als een negatief effect op de begroting hebben.
- Het risico van kwaliteit PMD. Vanaf 1 januari 2022 zijn de Rd4 gemeenten, conform de landelijk geldende nieuwe ketenovereenkomst, niet meer verantwoordelijk voor de gehele keten (van verzameling t/m verwerking) bij de inzameling van het PMD afval. Vanaf deze datum zijn de gemeenten alleen nog maar verantwoordelijk voor de inzameling en de kwaliteit (mate van vervuiling) van de ingezamelde PMD stroom. De vergoeding die de gemeente uit het Afvalfonds ontvangen voor de inzameling bedraagt € 241 per ton PMD aangeleverd bij de op- en overslag locatie. Hierbij wordt uitgegaan van een vervuilingspercentage van max. 15%. Bij vervuilingspercentages hoger dan 15% wordt er gekort op de vergoeding. Dit kan resulteren in lagere inkomsten.
- Ontwikkeling prijsniveau verwerkingskosten. Schommelingen in de tarieven voor de secundaire grondstoffen (vooral papier en metaal) kunnen een positief, maar zeer zeker ook een negatief effect hebben op de begroting. Voor zowel de papier- als metaal markt geldt dat deze op dit moment in een dip zitten waarbij het moeilijk te voorspellen is hoe deze markten zich zullen ontwikkelen.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Heerlen, met Brunssum, Eijsden-Margraten, Heerlen, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld, Vaals, Gulpen - Wittem en Voerendaal.

2. GGD Zuid-Limburg

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	2.201	n.n.b.		
Vreemd vermogen	39.032	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Aandeel	7,66%	7,66%		

Doelstelling / openbaar belang
De GGD Zuid-Limburg is de gemeentelijke gezondheidsdienst die is ingesteld door alle gemeenten in Zuid-Limburg op basis van een gemeenschappelijke regeling. Het doel van de GGD Zuid-Limburg is het behartigen van de belangen van de gemeenten, gevraagd en ongevraagd advies geven en uitvoering geven aan (rijks)programma's op het terrein van de (openbare) volksgezondheid ten behoeve van de bevolking conform de Wet Publieke Gezondheid. Daarnaast is in het regionaal gezondheidsbeleid vastgelegd dat het doel is om de levensverwachting in Zuid-Limburg te brengen naar het Nederlands gemiddelde en hierbij in de periode 2016-2030 zichtbaar in te lopen op bestaande achterstanden in levensverwachting en in te zetten op een stijging van de ervaren gezondheid.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
In Zuid-Limburg is het concept Positieve Gezondheid de basis voor het (toekomst)beleid. Gezondheid wordt niet meer gezien als de afwezigheid van ziekte, maar als het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. De GGD Zuid-Limburg heeft vanuit de Wet Publieke Gezondheid een belangrijke taak: de taak om de lokale publieke belangen op het gebied van volksgezondheid te behartigen. Dit doen zij onder andere door adviseren, aanleveren van data en kennis, het verbinden van partijen en als aanjager te fungeren van processen die moeten leiden tot een betere gezondheid van de Zuid-Limburgers.
De GGDZL voert de taken voor een belangrijk deel uit op basis van het regionaal gezondheidsbeleid. Daarin ligt de nadruk op de jeugd en wordt samengewerkt met het programmabureau Trendbreuk. De jeugd moet een kansrijke start kunnen maken. Daarnaast verleent de GGDZL vanaf 1 januari 2020 alle jeugdgezondheidszorg in Zuid-Limburg. In 2021 is gekozen voor een meerjarig traject om te komen tot de jeugdgezondheidszorg van de toekomst. De opgave is inhoudelijk en financieel van een dusdanige omvang, dat een fasering nodig is gedurende de jaren 2022 t/m 2025 met incidentele en structurele kosten.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Maastricht, met de overige 15 gemeenten Zuid-Limburg.

3. Werkvoorzieningschap O.Z.L.

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	0	0		
Vreemd vermogen	9.611	1.947	**Resultaat**	0
Aandeel	n.n.b	n.n.b		

Doelstelling / openbaar belang
De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal hebben op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen al hun taken en bevoegdheden met betrekking tot de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening overgedragen aan het Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid Limburg (WOZL).
De colleges van de deelnemende gemeenten hebben het van rijkswege daartoe ter beschikking gestelde budget overgedragen aan WOZL.
De Sociale Werkvoorziening in Oostelijk Zuid-Limburg is ten gevolge van de invoering van de Participatiewet in 2015 geconfronteerd met een sterk veranderende taakstelling. Binnen de Participatiewet is er geen nieuwe instroom van Wsw mogelijk, waarbij vanuit de gemeentelijke regievoerdersrol is aangestuurd op een structurering naar beschut en detacheringen. Dit heeft sterke gevolgen voor de uitvoeringsorganisatie GR WOZL.
De afgelopen jaren hebben voor de GR WOZL dan ook in teken gestaan van het omgaan met de nieuwe taakstellingen, het herschikken van de organisatie en de samenwerking met het Werkgeverservicepunt Parkstad (WSP Parkstad).

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
WOZL is een uitvoeringsorganisatie die in opdracht van en in samenwerking met gemeenten het werkgeverschap voor de Wsw uitvoert. WOZL ondersteunt deze mensen om zo regulier mogelijke passende en ook betaalde arbeid te verrichten. Naast de gewijzigde taakstelling van de GR WOZL door de invoering van de Participatiewet, hebben ook de afname van het subsidiebedrag per persoon en de berekeningssystematiek van het aantal arbeidsjaren gevolgen voor de GR WOZL.
Het feit dat er geen nieuwe Wsw-indicaties worden afgegeven en het feit dat de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt nu wordt bediend in de Participatiewet, leidt ertoe dat er een sterke samenhang moet zijn tussen de uitvoering ‘oude’ Wsw en de nieuwe ‘doelgroep’ in de Participatiewet. Voor deze eerste doelgroep is en blijf de GR WOZL de uitvoeringsorganisatie bij wie het formeel werkgeverschap is belegd. Echter, de detacheringstak en de ondersteuningstaken van de GR WOZL zijn in de afgelopen jaren herschikt en onder het WSP Parkstad komen te vallen.

Risico's (meerjarig)
Omdat de participatiemiddelen van rijkswege nog definitief dienen te worden vastgesteld en derhalve ook kunnen wijzigen, dient enige prudentie te worden betracht bij het meerjarig vertalen van de begrotingseffecten in de meerjarenraming.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR, WOZL Beschut 2.0 BV te Heerlen. Deelnemende gemeenten: Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal. Voor GR WOZL en de hieraan gelieerde BV is een algemeen directeur/bestuurssecretaris aangesteld.

4. Stadsregio Parkstad Limburg

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	6.583	n.n.b.		
Vreemd vermogen	38.223	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Aandeel	18,33%	18,33%		

Doelstelling / openbaar belang
Stadsregio Parkstad Limburg vormt de bestuurlijke samenwerking tussen de gemeenten Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Voerendaal en Beekdaelen. Er wordt samengewerkt op het gebied van economie en toerisme, wonen & herstructurering, ruimte & mobiliteit, duurzaamheid, sociaal-economische structuurversterking en grensoverstijgende samenwerking. Binnen deze thema's wordt gewerkt aan bestuurlijke afstemming, regionale beleidsontwikkeling, programma-ontwikkeling en monitoring en instrumentontwikkeling.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
In 2022 is een propositie ingediend voor de Regiodeal 2.0. Hierbij wordt de brede maatschappelijke coalitie nadrukkelijk betrokken.
De stadsregio heeft verder het afgelopen jaar de bestaande regionale programma's, zoals Regiodeal 1.0, het Volkshuisvestingsfonds en de DU Bevolkingsdaling uitgevoerd.
Er is een nationaal congres Brede Welvaart georganiseerd.
In 2022 zijn de nieuwe bestuurscommissies Sociaal-economische structuurversterking en Duurzaamheid gestart. Daarnaast is het thema Grensoverstijgende samenwerking vanuit het DB Parkstad actief opgepakt.
De begroting 2023 is de basis van het jaarplan 2023. In het jaarplan 2023 zijn de projecten en activiteiten 2023 vanuit de afzonderlijke bestuurscommissies verder uitgewerkt.

Risico's (meerjarig)
Parkstad noemt in de begroting 2022 risico's. Dit zijn
- de Corona pandemie: de financiële gevolgen hiervan zijn beperkt. Deze zijn in de begroting 2023 budgettair geraamd.
- de transitie- en frictiekosten regiobureau na 2022 als gevolg van salariskosten sociaal plan en verbouwingskosten.
- Inzetten personele capaciteit op tijdelijke projecten,
- Kosten bedrijfsvoering
- Complexiteit projecten waarvoor mogelijk inhuur van financiële of juridische ondersteuning nodig is.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Heerlen, met Brunssum, Heerlen, Landgraaf, Beekdaelen, Simpelveld en Voerendaal.

5. Gem. Regeling voor Sociale Kredietverstrekkingen en Schuldhulpverlening in Limburg

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	0	0		
Vreemd vermogen	12.353	13.025	**Resultaat**	0
Aandeel	18%	18%		

Doelstelling / openbaar belang
Het verlenen van hulp en financiële steun aan burgers die door schuldenlast in financiële en maatschappelijke problemen zijn gekomen (armoedebeleid).

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting / risico's
De gemeenteraad heeft op 30 oktober 2019 het Beleidsplan Armoede en Schulden, Samen Aanpakken!, 2020-2023 vastgesteld. Dit bektekent dat de regie op de uitvoering van schuldhulpverlening bij de Kredietbank Limburg (KBL) ligt vanaf 2020. Dit laat onverlet dat de algemene eindverantwoordelijkheid bij de gemeente blijft liggen. Op basis van het beleidsplan is de toegang gepositioneerd bij KBL. Hierdoor ligt de regie op de uitvoering van de 1ste lijns en 2de lijns dienstverlening bij één partij. In dat kader is het ook aan KBL om afspraken te maken c.q. afstemming te hebben met de overige partners Impuls en SchuldHulpMaatjes.

In aansluiting op voornoemd plan, heeft de raad op 28 oktober 2020 vastgesteld het ''Uitvoeringsplan 2021-2023 Armoede en Schulden, Samen Aanpakken!''. In dit uitvoeringsplan worden de activiteiten in het kader van preventie en vroegsignalering nader uitgewerkt. Hier ligt een voorname rol voor de gemeente als verantwoordelijke. Dit is een cruciale rol, gelet op het feit dat het in een zo vroeg mogelijk stadium detecteren van schuldenproblematiek van doorslaggevende betekenis is voor het vervolgtraject, in het voordeel is van onze burgers en kostenbesparend kan werken voor de gemeente. Samen met de Kredietbank Limburg, Impuls en Schuldhulpmaatje wordt hieraan in de Geldwijzerwinkel vorm gegeven.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR is gevestigd in Sittard-Geleen met de overige gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht.

6. Eurode

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	108	97	**Resultaat**	-11
Vreemd vermogen	0	0		
Aandeel	50%	50%		

Bovengenoemde cijfermateriaal is ontleend aan het rapport van de accountant over de rekening 2022 van Eurode. Vaststelling van deze cijfers zal door de Euroderaad medio 2023 plaatsvinden.

Doelstelling / openbaar belang
Behartigen van de gezamenlijke belangen in grensoverschrijdende zin gericht op bevordering en instandhouding van de gemeenschappelijke banden tussen de burgers onderling en benutting van de grenscontacten in economische zin.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Intensivering grensoverschrijdende samenwerking in de breedste zin van het woord. Uitbouw en concretisering van deze bijzondere vorm van grensoverschrijdende samenwerking binnen de huidige financiële mogelijkheden.
Intensivering grensoverschrijdende samenwerking in de breedste zin van het woord. Uitbouw en concretisering van deze bijzondere vorm van grensoverschrijdende samenwerking binnen de huidige financiële mogelijkheden. Ten behoeve van de huisvesting van het Grensinfopunt en SGA is er o.a. sprake van een vermindering van de financiële reserve. Voorts is er in 2022 vanwege de in dat jaar geplande activiteiten (Eurodefeest) een extra bedrag uit de reserve ter beschikking gesteld.

Risico's (meerjarig)
N.v.t.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Kerkrade, met Stadt Herzogenrath (Duitsland).

8. Bodemzorg Limburg

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Aandeel	2,4%	2,4%		

Doelstelling / openbaar belang
Beschermen van het milieu rond en het voorkomen van milieuvervuiling door gesloten afvalstortlocaties.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Lage risico's.

Risico's (meerjarig)
Gelet op de aard van de activiteiten zijn en de beperkte jaarlijkse financiële bijdrage aan BodemzorgLimburg zijn redelijkerwijs geen relevante risico's te verwachten.
Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
BV te Maastricht Airport, met Provincie Limburg en 42 gemeenten.

9. NV Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2021**
Eigen vermogen	187.941	194.003		
Vreemd vermogen	397.127	387.395	**Resultaat**	6.063
Aandeel				

De jaarcijfers over 2022 zijn nu nog niet bekend.
Doelstelling / openbaar belang

Het voorzien van zuiver, helder en betrouwbaar drinkwater tegen een zo laag mogelijke prijs.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Continuïteit in de levering van drinkwater.

Risico's (meerjarig)

Impact van klimaatverandering. Volgens het jaarverslag over het boekjaar staat de vanzelfsprekendheid om altijd voldoende water te kunnen winnen, zuiveren om distribueren onder druk. Met het oog op de toekomst werkt WML aan stevige, duidelijke maar ook wendbare koers voor de toekomst.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers

NV te Maastricht, met Provincie Limburg en Limburgse gemeenten.

10. NV Reinigingsdiensten Rd4

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Aandeel	17%	17%		

Doelstelling / openbaar belang
Het tot stand brengen van een doelmatige, milieuhygiënisch verantwoorde en marktconforme inzameling van (bedrijfs)afvalstoffen en advisering op het terrein van het milieubeleid.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Voortzetting doelmatige samenwerking. Geen relevantie m.b.t. toekomstverwachting. Normaal bedrijfsrisico.

Risico's (meerjarig)
Geen risico's in meerjarig perspectief te voorzien.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
NV te Heerlen, met Brunssum, Heerlen, Landgraaf, Beekdaelen, Simpelveld, Vaals, Gulpen - Wittem, Voerendaal en Eijsden - Margraten.

11. GaiaZOO B.V.

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	16.681	17.442		
Vreemd vermogen	3.759	3.183	**Resultaat**	761
Aandeel	40,1%	40,1%		

Corona heeft helaas ook begin 2022 een behoorlijke impact gehad op de bedrijfsvoering en financiële situatie van GaiaZOO. Tot en met 25 januari mochten bezoekers het park niet betreden als gevolg van de door overheid opgelegde bedrijfssluiting.

In de jaarcijfers 2022 is een materiële post voorzien voor corona-gerelateerde subsidies. Deze subsidies zullen in het voorjaar 2023 door de accountants worden gecontroleerd en definitief vastgesteld. De audit van de jaarrekening 2022 is hierdoor naar juli 2023 verschoven omdat de hoogte van de subsidies een behoorlijke impact hebben op de jaarcijfers. Om deze reden zijn er ten tijde van het opstellen van de gemeenterekening 2022 nog geen definitieve cijfers over 2022 beschikbaar.

Doelstelling / openbaar belang
1. Het ontwikkelen en exploiteren van een dierenpark, alsmede natuurbeschermingseducatie en natuurbehoud;
2. Het verrichten van alle handelingen, welke in de ruimste zin verband kunnen houden met of bevorderlijk kunnen zijn voor het sub a gemelde doel;
3. Het exploiteren van één of meer horecabedrijven in de ruimste zin des woords.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Ondersteuning start en ontwikkeling dierenpark. Directie, Raad van commissarissen en aandeelhouders hebben als doel gesteld een geleidelijke uitbouw van het park. Het park investeert continu, zodat bezoekers steeds weer opnieuw verleid worden om een bezoek te brengen aan het park. In de afgelopen jaren is met name geïnvesteerd in het voor bezoekers (het gehele jaar) begaanbaar en bereikbaar maken van het park, alsmede alle dieren 365 dagen per jaar zichtbaar maken. Daarnaast is in samenwerking met gemeente Kerkrade geïnvesteerd in de Gaia Toren. Tevens is het multifunctioneel entreegebouw gerealiseerd en is de in 2021 ingestorte Taiga Volière inmiddels volledig hersteld. Ook de komende jaren zullen er jaarlijkse investeringen gepleegd moeten worden: vervangingsinvesteringen als gevolg van verouderde delen (Amazonia-voliere, Carboon, nijlpaarden/bongo's) en nieuwe investering in huisvesting (dienstencentrum en kantoor). Doorgroei aan de hand van de opgestelde investeringsplannen wordt tussentijds telkens geëvalueerd.

Risico's (meerjarig)
GaiaPark b.v. kent een solide financiële huishouding

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
B.V. te Kerkrade, Moraco NV (59,9%) en Gemeente Kerkrade (40,1%)

12. BV Holding Stadion Kerkrade

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	247	311		
Vreemd vermogen	18.680	18.579	**Resultaat**	64
Aandeel	87,495%	87,495%		

Doelstelling / openbaar belang
Het in algemene zin beheren en exploiteren van het (een deel van het) multifunctionele Parkstad Limburg Stadion dat een duidelijke publieke functie en uitstraling voor de stad heeft.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Er zijn geen bijzondere beleidsvoornemens, anders dan beschreven in de risicoparagraaf in de 'Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing'.

Risico's (meerjarig)
De BV heeft een schuld aan de gemeente en is vooral afhankelijk van de huurinkomsten van Roda JC Kerkrade. Tussen de betrokken partijen zijn financiële afspraken gemaakt. Als zekerheid voor die afspraken wordt een deel van de mediagelden waarop Roda JC recht heeft door de KNVB rechtstreeks overgemaakt aan de BV en aan de gemeente. Ook wordt door Roda JC er aan gewerkt om de club weer sportief en financieel gezond te maken. Dit verkleint het risico. Er blijft echter sprake van onzekerheden. Zie ook de risicoparagraaf in de 'Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing'.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
BV te Kerkrade, met Parkstad Limburg (8,1%), Gemeente Heerlen (4,27%) en overige (0,135%).

14. EBC GmbH & Co. KG

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	2.206	2.169		
Vreemd vermogen	2.127	2.048	**Resultaat**	0
Aandeel	25%	25%		

Doelstelling / openbaar belang
Het exploiteren van een bedrijfsverzamelgebouw, het daarmee leveren van een bijdrage aan de harmonisatie van de wet- en regelgeving en het bieden van een centraal ontmoetingspunt voor overheden, bedrijven en instellingen uit Duitsland en Nederland.

Beleidsvoornemens/toekomstverwachting

De cijfers over 2022 zijn nu nog niet bekend. Deze worden vastgesteld tijdens de aandeelhoudersvergadering, welke vermoedelijk in mei/juni 2023 zal plaatsvinden. Om deze reden zijn in onderstaande tabel de gegevens over het boekjaar 2021 opgenomen. Volgens de meerjarenplanning 2023-2027, zoals behandeld in de aandeelhoudersvergadering van 2 december 2022, wordt voor 2022 een bescheiden winst verwacht van € 3.000. Dit heeft te maken met de kosten van het vernieuwen van een gedeelte van het dak. Een renovatie die omwille van financiële redenen is uitgesmeerd over 3 jaren.

Risico's (meerjarig)

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GmbH & Ko. Co., aandeelhouders vennootschap: gemeente Kerkrade, gemeente Herzogenrath (Duitsland), AGIT (Duitsland) en Industriebank LIOF NV.

15. Technologiepark Herzogenrath GmbH

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	293	500		
Vreemd vermogen	999	1.137	**Resultaat**	206
Aandeel	5,33%	5,33%		

Doelstelling / openbaar belang
Het bevorderen van innovatie en technologische ontwikkeling in het bijzonder het management van een technologiepark voor innovatieve ondernemers en jonge startende bedrijven.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
De voornemens zijn de bezettingsgraad zo hoog mogelijk te houden en minimaal een evenwicht tussen baten en lasten na te streven. Conjuncturele ontwikkelingen hebben invloed op de bezettingsgraad.

De cijfers over 2022 zijn nu nog niet bekend. Deze worden vastgesteld tijdens de aandeelhoudersvergadering, welke vermoedelijk in mei/juni 2023 zal plaatsvinden. Om deze reden zijn in onderstaande tabel de gegevens over 2021 vermeld.

Risico's (meerjarig)

Aangezien de jaarstukken over 2022 nog niet beschikbaar zijn, kan op basis van een eerdere prognose bij gelegenheid van de aandeelhoudersvergadering van 10 juni 2021 worden gesteld dat de verwachtingen voor 2021 positief zijn bijgesteld en wel naar een resultaat van € 94.000,00 naar € 177.000,00.
Dat is € 18.000 meer dan eerder voor 2022 werd voorspeld.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GmbH, aandeelhouders vennootschap: gemeente Kerkrade en verder gemeente Herzogenrath, Sparkasse Aachen, WFG Kreis Aachen, IHK Aachen en AGIT (alle Duitsland).

18. NV Bank Nederlandse Gemeenten

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	5.062.000	4.615.000		
Vreemd vermogen	143.995.000	107.459.000	**Resultaat**	300.000
Aandeel	0,33%	0,33%		

Doelstelling / openbaar belang
BNG is de bank van en voor (decentrale) overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Dit wordt ook wel de publieke sector genoemd. De bank helpt de publieke sector om maatschappelijke doelen te behalen. Daarnaast zet de bank in op duurzaamheid.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Over het verslagjaar 2022 heeft BNG Bank een nettowinst gerealiseerd van EUR 300 miljoen, een 27%-stijging ten opzichte van 2021 (EUR 236 miljoen). Belangrijke oorzaken hiervan zijn een stijging van het renteresultaat en een hoger gerealiseerd resultaat financiële transacties uit hoofde van de liquiditeitsportefeuille.

De ontwikkelingen in de Oekraïne, de verstoring in de wereldwijde toeleveringsketen, hoge energieprijzen en de hoge inflatie hebben geen materiële financiële gevolgen gehad

Risico's (meerjarig)
Een deel van de winst wordt als dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders. Een risico is dat de geraamde dividendinkomsten achterblijven.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
NV te Den Haag, met Staat der Nederlanden, gemeenten, provincies en hoogheemraadschap.

19. NV Enexis Holding

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	4.241.000	5.441.000		
Vreemd vermogen	5.154.000	4.907.000	**Resultaat**	1.300.000
Aandeel	0,4780 %	0,4780%		

Doelstelling / openbaar belang
Enexis beheert het energienetwerk voor elektriciteit en aardgas in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,3 miljoen klanten (huishoudens, bedrijven en overheden) voor gas en € 2,9 miljoen klanten voor elektriciteit.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Enexis Holding N.V. heeft in 2022 een nieuw strategisch plan vastgesteld. Daarin wordt gekozen voor focus op kerntaken met 3 hoofddoelen:

1. Sturen op maatschappelijk optimale energiekeuzes
2. Iedereen altijd toegang tot energie
3. Klanten weten wat ze aan ons hebben

Risico's (meerjarig)
Enexis is financieel gezond volgens de credit rating afgegeven door Standard & Poor's (S&P). Dividend is de uitkering van (een deel van) de winst aan de aandeelhouders. Een risico is dat de geraamde dividendinkomsten achterblijven, zeker gezien de investeringsopgave en daaruit voortvloeiende kapitaalbehoefte.
In 2022 heeft Enexis de commerciële dochter Fudura verkocht met een opbrengst van 1.3 miljard.
Eind 2022 hebbende 3 regionale netwerkbeheerders en hun aandeelhouders een onderhandelingsakkoord met het Rijk bereikt over deelname van het Rijk, wanneer de kapitaalbehoefte de mogelijkheden van Enexis en de deelnemers overstijgt. Zie hiervoor de Raadsinformatiebrief van 7 februari 2023 inzake het Afsprakenkadrer kapitaalbehoefte regionale netwerkbedrijven.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
NV te Arnhem, met diverse Nederlandse provincies en gemeenten.

21. Div. tijdelijke deelnemingen a.g.v. verkoop productie- en leveringsbedrijf Essent aan RWE

bedragen x € 1.000				
PBE	**01.01.2022**	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	1.532	1.480		
Vreemd vermogen	7	10	**Resultaat**	-52
Aandeel	0,478013%	0,478013%		

bedragen x € 1.000				
CSV	**01.01.2022**	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	312	210		
Vreemd vermogen	23	13	**Resultaat**	-102
Aandeel	0,478013%	0,478013%		

** Zie toelichting bij "Beleidsvoornemens / toekomstverwachting".*
Doelstelling / openbaar belang
In 2009 heeft de gemeente Kerkrade haar aandelen van Essent aan energiebedrijf RWE verkocht. De verkoop kon niet meteen volledig worden afgerond. Om de risico's te verkleinen zijn vijf tijdelijke bedrijven

gevormd. Deze houden op te bestaan zodra de verkoop voor de betreffende onderdelen is afgerond. Nog maar twee van deze bedrijven bestaan. Dit zijn Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV (PBE) en Claim Staat Vennootschap BV (CSV).

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
De bedrijven zijn in overleg met de andere partijen over het beëindigen van alle resterende contractuele verplichtingen. Hierna kunnen de bedrijven worden opgeheven. De verwachting is dat dit in 2023 gaat zijn. Eventuele resterende gelden worden dan uitbetaald aan de aandeelhouders.

Risico's (meerjarig)
Het risico voor de aandeelhouders is zeer beperkt, omdat er binnen de bedrijven voorzieningen zijn gevormd voor de nog resterende financiële verplichtingen. Deze voorzieningen worden als toereikend ingeschat.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
BV te Den Bosch, met diverse Nederlandse provincies en gemeenten. Het zijn

22. Veiligheidsregio Zuid-Limburg

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Aandeel	7,3%	7,3%		

* De jaarrekening 2022 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg wordt pas medio 2023 door het algemeen bestuur vastgesteld. De gevraagde cijfers zijn dus thans nog niet bekend.
Doelstelling / openbaar belang
Het op schaalgrootte van de veiligheidsregio doelmatig organiseren van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening en gemeentelijke bevolkingszorg bij rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Alle brandweertaken, geneeskundige hulpverlening en gemeentelijke bevolkingszorg bij ongevallen en rampen uitvoeren overeenkomstig de doelstelling en de wettelijke regeling.

Risico's (meerjarig)
Als risico gelden o.a. de ontwikkelingen rond de arbeidsrechtelijke positie van brandweervrijwilligers. Deze dienen in de toekomst op grond van nog vast te stellen wetgeving mogelijk hetzelfde beloond te gaan worden als parttime-medewerkers. Dit kan tot een verhoging van de loonkosten leiden. Dit risico werd door de Veiligheidsregio Zuid-Limburg in haar begroting van 2022 becijferd op €1,5 miljoen. Dit risico heeft zich in 2022 (nog) niet voorgedaan. Daarnaast spelen nog een aantal andere risico's.
Deze risico's maken dat de weerstandscapaciteit voor 2022 kleiner is dan de financiële omvang van de geraamde risico's. Het geraamde weerstandsvermogen van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg voor 2022 is daarmee onvoldoende.

Systematiek indexering en financiële tegenvaller
Conform gemaakte afspraken in het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg, wordt de gemeentelijke bijdrage met de vaststelling van de begroting van de VRZL jaarlijks geïndexeerd op basis van de indexcijfers van het Centraal Planbureau (hierna: CPB). Conform diezelfde afspraken vindt elk begrotingsjaar een herberekening van de indexering plaats op basis van de indexcijfers van het CPB met als peildatum september, in het 4e kwartaal van het lopende jaar. Als de daadwerkelijke indexeringscijfers op de peildatum hoger blijken te liggen dan op het niveau waarbij met de vaststelling van de begroting van de VRZL is gerekend, dan leidt dit in de regel tot een aanvullende bijdrage van de deelnemende gemeenten.
Als gevolg van de actuele (economische) omstandigheden in de wereld, zijn de loon- en prijsindexering conform de cijfers van het CPB van september 2022 een stuk hoger uitgevallen dan de percentages uit september 2021, waarmee is gerekend in het kader van de vaststelling van de begroting van de VRZL van 2022. Dat heeft tot gevolg dat de deelnemende gemeenten nog een rekening voor het begrotingsjaar 2022

ter grootte van ruim € 2 miljoen hebben ontvangen. Het Kerkraadse aandeel in het te betalen bedrag bedroeg conform de geldende kostenverdeelsystematiek ongeveer € 154.000. Dit heeft geleid tot een tekort van ongeveer € 128.000 ten opzichte van de bijdrage aan de Veiligheidsregio Zuid Limburg die we voor 2022 hadden begroot.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR, vestigingsplaats Maastricht, met de overige 15 Zuid-Limburgse gemeenten.

23. NV Parkstad Limburg Theaters

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	5.497	n.n.b.	**Resultaat**	565*
Vreemd vermogen	4.720	n.n.b.		
Aandeel	33%	33%		

*Deze cijfers zijn afkomstig uit de meest recente jaarrekening van PLT, te weten de Jaarrekening 2021.

Doelstelling / openbaar belang
Het faciliteren van een boeiend en dynamisch theater- en muziekleven.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Voortzetting, versterken van de identiteit van de regio, het vergroten van de impact van de podiumkunsten op het publiek. Zorgen voor een maximale deelname aan het theater- en muziekleven door de inwoners van onze stad. Theater Kerkrade is samen met de bibliotheek gehuisvest in HuB.

Risico's (meerjarig)
Het boeken van grote producties brengt risico's met zich mee. Theaterprogrammering geschiedt veelal voor jaren vooruit. Daarmee worden ook de risico's van die programmering ver vooruit genomen.
De uitval van installaties op (een) productie dag(en) kan duizenden euro's per dag kosten. Het risico ligt bij de eigenaar van de gebouwen.

PLT is in hoge mate afhankelijk van nutsbedrijven (gas, water en licht) en tegenwoordig ook de beschikbaarheid van internet en een stabiele ICT-omgeving. In geval van storing of uitval is al snel sprake van discontinuïteit in de bedrijfsvoering.

Hoewel brandschade etc. wel verzekerd is, zijn gevolgschades niet altijd afgedekt
De impact van de corona pandemie en de vaststelling van verstrekte toeslagen.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
Parkstad Limburg Theaters NV te Heerlen, met gemeente Heerlen

25. Regionale uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	0
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Aandeel	1,7%	1,7%		

Doelstelling / openbaar belang
Het uitvoeren van wettelijk verplichte taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht op en handhaving van het omgevingsrecht.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Geen relevante ontwikkelingen.

Risico's (meerjarig)
Geen risico's te voorzien. De aan de RUD opgedragen taken zijn bij wet bepaald. De kosten worden per jaar op voorhand per deelnemer in beeld gebracht.

Rechtsgrond en overige deelnemers
College van Gedeputeerde Staten Limburg en overige 17 colleges gemeenten Zuid-Limburg.

26. IBA Parkstad B.V.

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.nb	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Aandeel	9,65%	9,65%		

Doelstelling / openbaar belang
Met het IBA- expo jaar (2022-2023) is IBA Parkstad feitelijk geëindigd. De 50 projecten van het IBA-uitvoeringsprogramma zijn ook grotendeels afgerond. Voor de afronding van een aantal subsidietrajecten (gekoppeld aan de uitvoering van nog lopende projecten) en daarna de opheffing van de IBA Parkstad BV zal de organisatie nog een aantal jaren in zeer afgeslankte vorm blijven bestaan.

27. Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	623
Aandeel	3,65%	3,65%		

Doelstelling/openbaar belang
Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) heft en int gemeentelijke belastingen en waterschapsbelastingen. Zij voert ook de wet WOZ uit.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
BsGW werkt aan het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening. Een belangrijk punt van aandacht blijft het terugdringen van de proceskosten. Eind 2022 zijn de uitkomsten van het harmonisatieproces met de deelnemende gemeenten gedeeld. Op basis hiervan zijn de gemeenten in 2023 aan zet om al dan niet voor harmonisatie te kiezen.

Risico's (meerjarig)
BsGW houdt in de begroting rekening met risico's. Hiervoor is een weerstandsvermogen gevormd. Uitgangspunt is dat de risico's hiermee zijn afgedekt.

Rechtsgrond en overige deelnemers
De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg, Venlo, Voerendaal, Weert en het Waterschap Limburg.

28. Gegevenshuis

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.		
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	**Resultaat**	n.n.b.
Aandeel	3,5%	3,5%		

Doelstelling / openbaar belang
Het ontzorgen van de deelnemers op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimtegerelateerde (basis-)registraties en geometrie teneinde te kunnen voldoen aan de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit het stelsel van basisregistraties, daarmee samenhangend beeldmateriaal en raadpleegsysteem. Met de GR Het Gegevenshuis wordt beoogd voor de deelnemers een shared service centre te realiseren voor locatiegebonden informatie.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
De gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis is een "open" gemeenschappelijke regeling en er wordt op gefocust om het aantal deelnemers aan de GR uit te breiden. In de regel heeft het toetreden van een nieuwe deelnemer positieve financiële gevolgen voor de reeds bestaande deelnemers. Daarnaast wil Het Gegevenshuis in de toekomst nieuwe producten en diensten aan de deelnemers aanbieden zoals bijv. geodata in het sociale domein, driedimensionaal, beheer openbare ruimte, statistiek en onderzoek.

Risico's (meerjarig)
Omdat Het Gegevenshuis begroot op basis van voorcalculatie (werkelijke salarissen en werkelijke contracten) en op basis van ontwikkelde kengetallen, is de kans op financiële risico's zeer klein.
Rechtsgrond en overige deelnemers

De gemeenschappelijke regeling is per 1 juli 2015 opgericht door de Parkstad gemeenten en de gemeente Nuth. Huidige deelnemers zijn: Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Sittard-Geleen, Vaals, Voerendaal en het Waterschap Limburg.

29. Omnibuzz (doelgroepvervoer)

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	900	900		
Vreemd vermogen	817	1.296	**Resultaat**	0
Aandeel	5,26%	5,26%		

Doelstelling/ openbaar belang
Het openbaar lichaam is ingesteld in het belang van een kwalitatief hoogwaardige en een zo doelmatig mogelijke gezamenlijke regie op en uitvoering van het aan de gemeenten opgedragen doelgroepenvervoer.

Beleidsvoornemens/ toekomstverwachting
Op basis van de visie "Goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer voor nu en later" geeft Omnibuzz invulling aan de ambitie om te groeien tot een professionele regiecentrale.
De visie rust op 3 pijlers:

1. Het kantelen van vervoer en het stimuleren van het gebruik van OV
Voor de coronapandemie steeg elk jaar het vervoer en daarmee ook de kosten. In 2022 was het vervoer, net als in de twee voorgaande jaren, lager dan vooraf verwacht. In 2022 was de daling weliswaar minder fors dan in 2020 en 2021.
Omnibuzz onderzoekt samen met de provincie Limburg het gebruik van het doelgroepenvervoer. Daarbij is aandacht voor demografische ontwikkelingen, het langer thuis wonen van mensen en veranderingen in het openbaar vervoer. Minder aandacht kon uitgaan naar stimuleren van het gebruik van openbaar vervoer. Omnibuzz is een gesloten systeem hetgeen gebruikers ervaren als meer comfort en veiligheid, dit in tegenstelling tot het open karakter van het openbaar vervoer. Dat maakt de ambitie om meer mensen toe te leiden naar het OV een toenemende uitdaging. Dit geldt ook voor te stimuleren van het gebruik van voorliggende voorzieningen zoals het ANWB Automaatje en de BoodschappenPlusBus.

2. Efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer
Verschillende werkgroepen hebben advies gegeven over het organiseren van het totale doelgroepenvervoer bij Omnibuzz. Voorlopig worden hierin geen verdere stappen gezet. Er blijft ruimte om dit in stappen te doen.

3. Omnibuzz als slimme organisatie

Doel blijft om het collectief vraagafhankelijk vervoer slimmer te organiseren. Dit door het verdelen van de vraag naar vervoer, meer gebruiken van groepsritten en steeds blijven letten op de ontwikkelingen binnen de verschillende vervoersvormen.

Overige ontwikkelingen
Omnibuzz heeft ook in 2022 veel aandacht gegeven aan de gevolgen van corona. Hierbij is voorrang gegeven aan het overeind houden van de vervoerders. Daarmee kon het doelgroepenvervoer blijven doorlopen. In 2022 is de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz aangepast op het vlak van de afrekensystematiek (beheerskosten en vervoerskosten); deze wijziging is ingegaan per 2023. De wijzigingen in relatie tot de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (per 1 juli 2022) zijn nog niet meegenomen. Deze wijzigingen moeten gerealiseerd zijn vóór 1 juli 2024, er is 2 jaar de tijd om de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz te laten aansluiten op de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Risico's (meerjarig)
Niet van toepassing

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR te Sittard-Geleen, met als overige deelnemers gemeenten Beek, Beesel, Beekdaelen, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Horst aan de Maas, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray, Voerendaal en Weert.

30. Centrumregeling inkoop jeugdhulp en programmalijn jeugdhulp Zuid-Limburg

Zie Overige

31. Parkstad IT (PIT)

Zie Overige

32. Veiligheidshuis

Zie Overige

33. Werkgeversservicepunt (WSP)

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	0	0		
Vreemd vermogen	1.748	4.626	**Resultaat**	0
Aandeel	n.n.b.	n.n.b.		

Doelstelling / openbaar belang
De GR WSP Parkstad zet zich vanuit haar visie in om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zo passend en duurzaam mogelijk te plaatsen op betaald werk. Het nieuwe denken vormt de rode draad in de aanpak van WSP Parkstad. De marktvraag (werk in plaats van vacatures) is leidend. Om aan de marktvraag te kunnen voldoen wordt door met werkgevers, sociale diensten en WSP Parkstad samengewerkt aan het vormgeven van werkgevers- en werknemersarrangementen. Hierbij wordt (o.a. door jobcarving) het werk passend gemaakt voor de doelgroep. Voor het plaatsen van mensen uit de Participatiewet wordt waar nodig gebruik gemaakt van een detacheringsconstruct. De samenwerking die plaatsvindt binnen de multidisciplinaire uitstroomteams is leidend, daar worden vraag en aanbod bij elkaar gebracht. Aan de hand van het In- Door- en Uitstroomproces worden mensen in kaart gebracht en ontwikkeld (door de afzonderlijke gemeenten), met als doel doorstroom naar en uitstroom op de arbeidsmarkt.

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting
Met de komst van de Participatiewet en op slot doen van de Wsw, is de samenhang tussen deze doelgroepen alsmaar toegenomen. Vandaar dat voor een gebundelde uitvoering is gekozen middels het oprichten van

de GR WSP Parkstad. Op deze manier kan het WSP deze taken voor zowel de Wsw-doelgroep als de Participatiewet-doelgroep uitvoeren en wordt er een efficiencyslag in de bedrijfsvoering gemaakt. De GR WOZL kan zich daarmee concentreren op de organisatie van beschut werk en de uitvoering van het werkgeverschap WSW. Met deze ontwikkelingen binnen de governance structuur is de invulling van de GR WOZL en de GR WSP Parkstad gereed.

Het WSP Parkstad beoogt een hogere participatiegraad in de regio Parkstad te realiseren, alsmede lagere maatschappelijk kosten. Het inzetten op het versterken van de samenwerking tussen de sociale diensten en het WSP dient bij te dragen aan het realiseren van één kanaal naar de arbeidsmarkt namens de parkstadgemeenten.

Risico's (meerjarig)
Omdat de participatiemiddelen van rijkswege nog definitief dienen te worden vastgesteld en derhalve ook kunnen wijzigen, dient enige prudentie te worden betracht bij het meerjarig vertalen van de begrotingseffecten in de meerjarenraming.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
GR, met daaronder nog het in 2017 opgerichte WSP Parkstad BV, Beschut OZL BV en WOZL 2 BV, gevestigd te Heerlen. Deelnemende gemeenten zijn Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal.

34. Cooperatieve 'T Westhoes u.a.

bedragen x € 1.000				
	01.01.2022	**31.12.2022**		**2022**
Eigen vermogen	-39	-66	**Resultaat**	0
Vreemd vermogen	229	167	**Aandeel**	135
Voorlopig resultaat			**2022**	-26

Doelstelling / openbaar belang
Het oprichten, het overeenkomstig het zgn. sociaal model exploiteren, alsmede het verder ontwikkelen van een multifunctionele accommodatie 't Westhoes, zoals verwoord in de samenwerkingsovereenkomst, teneinde onder meer de gezondheid en zelfredzaamheid van de burgers in de wijk Kerkrade-West in hun eigen leefomgeving te bevorderen conform de nieuwe definitie van het WHO-begrip 'gezondheid', te weten: "gezondheid is het vermogen van mensen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven (positieve gezondheid)".

Beleidsvoornemens / toekomstverwachting / risico's
De doelstellingen van het lokale programma sociaal domein zijn geconcretiseerd met gebruikmaking van de volgende kritieke prestatie-indicatoren:
- het gezondheidsgevoel van de inwoners neemt toe;
- de klantervaring en klantwaarden scoren positiever;
- de kosten voor de geleverde zorg en ondersteuning nemen af.

De multifunctionele accommodatie 't Westhoes vormt in de wijk West een belangrijk fundament van de wijkzorg- en welzijnsinfrastructuur. Als zodanig is 't Westhoes een essentieel hulpmiddel en instrument voor het realiseren van de sociale doelstellingen in de wijk.
't Westhoes is een gemeenschapshuis van en voor de wijk, waarvan de exploitatie vervolgens ook nog door de leden van coöperatie, vrijwilligers en inwoners van de wijk, overeenkomstig het zgn. sociaal model, wordt uitgevoerd.
De gemeente heeft voor een periode van 5 jaren jaarlijks een financiële bijdrage in het nadelig exploitatie-saldo van € 135.000 in de meerjarenraming opgenomen. Deze periode loopt af per 31 december 2023. Afhankelijk van de daadwerkelijke uitkomst van de realisatie en na de evaluatie ervan zal blijken of deze bijdrage toereikend is.

Op basis van de in 2021 uitgevoerde uitgebreide evaluatie heeft het coöperatiebestuur de uitvoering van het sociale model in 2022 voortgezet, met als opdracht aanvullend zorg te dragen voor extra wijkactiviteiten voor met name de zgn. “daluren” en gericht op de sociaal maatschappelijke doelstellingen van de wijk. Er hebben in 2022 vele extra activiteiten plaatsgevonden, waardoor de bezettingsgraad is toegenomen, meer ontmoetingen in de wijk hebben plaatsgevonden en een toename van het maatschappelijke rendement is gerealiseerd. Hier staat tegenover dat de personele capaciteit van het professionele beheer eveneens is verhoogd.

Rechtsgrond, vestigingsplaats en overige deelnemers
De coöperatie is per 30 mei 2018 middels ondertekening van de statuten en akte door drie leden van de coöperatie opgericht en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. De gemeente Kerkrade is na instemming door de gemeenteraad op 4 juli jl. op een later moment formeel aangesloten bij de coöperatie. Vestigingsplaats en adres is Anemonenstraat 16 Kerkrade-West. Naast de gemeente Kerkrade maken de Samen Leven partners Radar, LEVANTOgroep en Impuls formeel deel uit van de coöperatie. De verenigingen en gebruikers van 't Westhoes sluiten vooralsnog op informele indirecte wijze aan bij de coöperatie.

Financiële gegevens
De coöperatie is per 30 mei 2018 opgericht en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. Het jaarresultaat over 2021 kende voor het eerst een financieel voordeel van €2.078,-. Als gevolg van met name de substantieel hogere energielasten als gevolg van de hogere energieprijzen en de toegenomen kosten van het professionele beheer, komt het voorlopig financieel resultaat over 2022 helaas nu uit op een financieel nadelig resultaat van €26.480,-.

Overige

Daarnaast zijn er nog enkele GR-en die op basis van het BBV formeel niet als verbonden partij gelden. Er is weliswaar sprake van een financieel belang, maar niet van een bestuurlijk belang. Er is nl. geen sprake van een vertegenwoordiging in een bestuur met beslisbevoegdheid. Eventueel wel van een vorm van "inbreng/inspraak" (bijv. via deelnemersraad), maar de besluitbevoegdheid ligt bij de centrumgemeente en de overige deelnemende gemeenten nemen diensten af op basis van bijvoorbeeld overeenkomsten.
- GR regionale samenwerking inzake ICT-ondersteuning van de bedrijfsvoering ("GR Parkstad IT").

De Gemeenschappelijke Regeling Parkstad IT heeft tot doel om door middel van centrale dienstverlening de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers, waar onder de gemeente Kerkrade, te behartigen op het gebied van Informatie- en communicatietechnologie.

In de begroting 2022 is gewag gemaakt van het gestrande initiatief om te komen tot een grote ICT-organisatie. Daaropvolgend is bestuurlijk en ambtelijk gesproken over verdere mogelijkheden tot samenwerking op ICT-gebied. Dit heeft geleid tot een met externe expertise opgesteld plan met advies voor een toekomstige structuur voor samenwerking op ICT-vlak.

Kernpunten van dat plan met advies waren het kiezen van de juridische vorm van gemeenschappelijke regeling en wel de Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) voor de samenwerking. De voordelen van een BVO is dat het maar 1 bestuurslaag kent en daardoor minder bestuurlijke drukte en dat de wetgever de BVO juist voor uitvoerende/ondersteunende taken heeft bedoeld. Hierbij wordt gekozen voor het starten in een hybride werkmodel voor de eerstkomende 3 jaren en daarna, in een periode van 3 tot 5 jaar zal doorgroeien naar een regiemodel.

Bij een hybride model zal sprake zijn van een mix in uitvoering van taken en diensten; PIT voert een aantal takezelf uit en heeft een gedeelte uitbesteed aan één of meerdere marktpartijen. Ten opzichte van de huidige situatie betekent dit dat PIT een aantal taken waar zij nu zelf voor aan de lat staat, uitbesteedt aan de markt.

In de beoogde regie-organisatie zal PIT zorgen dat de klantvraag en het aanbod op elkaar worden afgestemd (regie). PIT besteedt operationele diensten uit aan meerdere leveranciers, maar verzorgt daarvan zelf de integratie. In dit scenario heeft PIT een regierol en zorgt ze voor customer support)

Het werkveld zal in eerste instantie worden gericht op automatiseringstaken en vervolgens doorgroei naar inbedding van informatiemanagementtaken; voor dit laatste met name vanuit regierol.

De voornemens zullen, met behulp van externe en ambtelijke ondersteuning, nader worden uitgewerkt in een bedrijfsplan. Naar verwachting zal dit in 2022 geïnitieerde plan einde 1e kwartaal 2023 gereedkomen. Voorts is einde 2022 het concept van de gemeenschappelijke regeling opgesteld.

Het proces in de komende periode

- 2023: Op basis van de per juli 2022 gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) dienen de colleges van B&W hun raden om een zienswijze te vragen in de ontwerpfase van een nieuwe GR. Voor de volledigheid: na afronding van de ontwerpfase maar voordat de GR wordt gestart, zullen de colleges van B&W hun raden om toestemming moeten vragen om de GR-PIT op te richten.
- 2023: het (tactische) bedrijfsplan van PIT is eind maart 2023 gereed. Daarna zal het ter advisering/vaststelling worden doorgezonden aan de Deelnemersraad en de OR van de gemeente Heerlen.
- 2023: Bij de oprichting van de GR-PIT is alleen personeel van de gemeente Heerlen betrokken. De gemeente Heerlen zal het arbeidsvoorwaardentraject en het traject wijziging van de organisatie met haar OR en Lokaal Overleg moeten afronden voordat het personeel kan worden overgebracht naar de nieuwe GR-PIT.
- 2023: Overweging om de juridische entiteit GR-PIT eerder op te richten. Het bestuur van de nieuwe GR-PIT kan worden geïnstalleerd. Het bestuur kan daarna het verdere ontwerp en operationalisering van de nieuwe GR-PIT aansturen en maximaal beïnvloeden.
- 2023 – 2024: Afhankelijk van de zienswijzen van de raden en besturen, en van bestuurlijke besluitvorming over o.a. het bedrijfsplan zal in de loop van 2023 gestart kunnen worden met het overzetten van personeel en daarmee van de dienstverlening van de huidige centrum-gr naar de nieuwe GR-PIT. Mogelijk zal dan ook met een opstartbegroting worden gewerkt en een zogenaamd gebroken boekjaar; voordelen zijn duidelijkheid en bestuurlijke sturing.

§7. Grondbeleid

a. Visie op grondbeleid

Het grondbeleid volgt het ruimtelijk beleid en richt zich daarmee op de ontwikkelingsprogramma's woningbouw en bedrijventerreinen. In deze paragraaf worden de visie en wijze van uitvoering van het grondbeleid beschreven, wordt kort ingegaan op de diverse projecten en de financiële aspecten daarvan.

Het 'ontwikkelingsprogramma woningbouw'

Bij programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing zijn de opgaven met betrekking tot de woningmarkt beschreven. Hieronder wordt de concrete uitvoering van het beleid toegelicht.

Opgaven

Om de woningmarkt aantrekkelijk te maken en in balans te krijgen is er een aantal opgaven:

- Onttrekken van woningen waarvoor de vraag achterblijft
  In 2022 is de focus verlegd. Slopen doen we niet meer omdat het aantal inwoners daalt. Slopen doen we om de slechte woningen te vervangen door nieuwe en duurzame woningen. We vernieuwen onze woningvoorraad. En daarbij staat kwaliteit voorop. Dit wordt voorgesteld in de ontwerp woonvisie.
  In 2022 zijn 2 flats in het Rolduckerveld gesloopt (totaal 200 woningen). (n.b.: deze woningen worden pas in 2023 meegenomen, i.v.m. de BAG-registraties)
- Aanpak particuliere voorraad
  Via het Volkshuisvestingsfonds heeft de gemeente middelen gekregen om slechte particuliere woningen aan te kopen. Er is inmiddels gestart met de projecten Rolduckerveld, Bleijerheide, Hopel-Erensteinerveld, Akerstraat/Kremerstraat en Mücherveld.
- Verduurzamen van de woningvoorraad
  2022 is onverwacht het jaar van de energiecrisis geworden. Door de oorlog in Oekraïne en de nasleep van de Coronacrisis, is energie hartstikke duur geworden. Dit heeft de bewustwording bij overheid, burgers en bedrijven versneld vergroot. Iedereen bespaart inmiddels op een bepaalde manier op hun energieverbruik. Sommige mensen nemen verduurzamingsmaatregelen. Corporaties zijn bezig om te bezien of ze versneld woningen kunnen isoleren.

Daarnaast is voor een grote groep mensen energie-armoede ontstaan. Kerkrade probeert deze mensen zoveel mogelijk te helpen.
De Woonwijzerwinkel is nog steeds een plek waar eenieder naar toe kan voor advies.

- Ongewenste plancapaciteit uit de markt halen c.q. kwalitatief verbeteren
  In 2022 is met een aantal ontwikkelaars overlegd om plannen te verbeteren en te realiseren. Een goed voorbeeld is het project 'Marktstraat-Einderstraat'. In 2022 zijn geen bouwtitels verwijderd.
- Realiseren van aantrekkelijke woonmilieus
  Bij de herstructureringsplannen maken we onze wijken ruimer, groener, gevarieerder en bevorderen we de leefbaarheid. Het plan Rolduckerveld is een voorbeeld. En er is ook gestart met een masterplan voor Bleijerheide.
- Inzetten op kwalitatieve verbetering van de woningen
  In 2022 is het Woonbehoefteonderzoek Parkstad Limburg vastgesteld. Tevens zijn er twee verdiepingsonderzoeken voor Kerkrade-Centrum en Eygelshoven uitgevoerd. Hieruit blijkt dat er in Kerkrade vooral behoefte is aan Levensloopbestendige / nultredenwoningen, met name in de betaalbare huur- en koopcategorieën. Ook is er behoefte aan middeldure huur. In de nieuwe woonvisie is dit nader uitgewerkt.
- Aanpak leegstand historische linten
  Wij bieden ruimte om van leegstaande commerciële ruimte woningen te maken. In 2022 zijn er veel plannen ingediend en goedgekeurd om van winkels of cafés woningen te maken.
  Daarnaast is gestart met de aanpak Bleijerheide en de Stratenaanpak St. Pieterstraat.
- Wonen en zorg
  Het rijksbeleid is in 2022 veranderd. De minister pakt meer regie op de woningmarkt met de aanpak 'Nationale woon- en bouwagenda'. Er zijn 2 uitwerkingen die gaan over wonen en zorg:
  - Programma 'Een thuis voor iedereen'
  - Programma 'Wonen en zorg voor ouderen'

  Het doel is dat er voldoende en geschikte woningen zijn voor de volgende doelgroepen:
  Ouderen, mensen met een sociale of medische urgentie, mensen die uitstromen uit een intramurale (zorg)instelling of detentie, dak- en thuislozen, statushouders, arbeidsmigranten, studenten en woonwagenbewoners.
  Gemeenten zijn daarom verplicht om eind 2023 een woonzorgvisie te hebben waarin al deze aandachtsgroepen aan bod moeten komen. Domein Burger is gestart met het opstellen van deze nieuwe woonzorgvisie. De andere domeinen worden hier integraal bij betrokken.

Overige werkzaamheden in 2022:
In 2022 is ook gewerkt aan:

5. Nieuwe woonvisie
   Met de 7 Parkstad-gemeenten is gestart met een nieuwe regionale woonvisie die door iedere gemeente ook lokaal wordt vertaald.
6. Onderzoek sturingsinstrumenten
   In de zomer van 2022 is een regionaal onderzoek naar sturingsinstrumenten opgeleverd. Dit was een verkennend onderzoek. Begin 2023 wordt gestart met de verdieping specifiek voor Kerkrade. Het gaat dan om onderwerpen als de Opkoopbescherming, de Zelfbewoningsplicht, voorrang voor eigen bewoners, woonruimteverdeling en Goed Verhuurderschap.
7. Prestatieafspraken en Woondeal met het Rijk
   Door de nieuwe rijkskoers heeft de provincie, i.s.m. alle Limburgse gemeenten prestatieafspraken gemaakt.
8. Prestatieafspraken met de woningcorporaties
   In december zijn de prestatieafspraken 2023 met de drie corporaties en de huurdersorganisaties vastgesteld.

In de onderstaande tabellen worden de gerealiseerde woningen, de woningen in aanbouw en de geplande woningen op de diverse locaties aangegeven.

Woningbouw projectlocaties realisaties 2022 per 31-12-2022 (1)	aantal	*type*	*huur / koop*
Project Superlocal	114	*Appartement*	*huur*
Project Heilust – Parkwoningen park West	24	*Levensloopbestendig grondgebonden*	*huur*
Project Kloosterpark Pannesheide (Bij de Broeders en Pensionaatstraat)	9	*Eengezinswoningen en bungalows*	*koop*
Project Rector Thomasstraat Haanrade (Haanraderweg en Meuserstraat)	8	*Eengezinswoning*	*huur*
Project Rolduckerstraat (laatste kavel)	1	*Eengezinswoning*	*koop*
Diverse eenpitters transformatie	0	*Eengezinswoning; appartement*	*huur/koop*
Diverse eenpitters nieuwbouw	2	*Eengezinswoning; appartement*	*huur/koop*
Totaal (2, 3)	**158**		

1) Gegevens verkregen uit de BAG

2) De 2 flats in het Rolduckerveld zijn in 2022 gesloopt, maar pas in 2023 gereed gemeld. In totaal zijn dit 200 woningen die dan in de BAG verwerkt worden voor het jaar 2023. Deze zullen dan in de jaarrekening 2023 worden opgevoerd.

3) De 5 Tiny Houses zijn in de zomer van 2022 gerealiseerd, maar zijn niet opgenomen in de BAG als nieuwbouwwoningen.

Woningbouwlocaties in uitvoering / planning om in uitvoering te gaan per 1-1-2023	aantal	*type*	*huur / koop*
Project Marktstraat - Einderstraat (Centro Meta)	58	*Eengezinswoningen, LLB-patiowoningen en appartementen*	*koop en huur*
Project Schoutstraat - Toupsbergstraat (deel sloop)	-26	*Sloop van 2-op-1- en rijwoningen*	*huur*
Project D'r Pool	49	*Eengezinswoningen en appartementen*	*koop*
Project Skaeve Huse	4	*Flexwoningen*	*huur*
Project zorgwoningen voormalig ziekenhuis (Meander)	25	*Intramurale zorgwoningen*	*via zorgverzekering*
Plan Laurastraat (sloop)	-3	*Sloop winkel en bovenwoningen*	
Plan Laurastraat (bouw)	± 5	*Appartementen*	*huur/koop*
Diverse eenpitters transformatie	± 15	*Eengezinswoning; appartement*	*huur/koop*
Diverse eenpitters nieuwbouw	± 5	*Eengezinswoning; appartement*	*huur/koop*
Totaal	**± 161 Sloop 29**		

Kerkrade-West

Herstructurering Heilust
In 2022 zijn de 24 levensloopbestendige woningen in het Park West door HEEMwonen opgeleverd. De gemeente heeft de groenstructuur rondom deze woningen aangepast. Het project is daarmee afgesloten.

Transferium
Over de doortrekking van de Heuvellandlijn naar Kerkrade-West is door Gedeputeerde Staten een no-go besluit genomen. Over eventuele compensatie in welke vorm dan ook vindt nog overleg plaats. Het besluit heeft tot gevolg dat de ZLSM kan blijven rijden over het bestaande tracé tot haar eigen station. Over het doorrijden naar Kerkade-Centrum wordt overlegd met ProRail, de provincie Limburg, ZLSM, Arriva en de gemeente Kerkrade.
Voor de ontwikkeling van de locatie aan de Industriestraat is in samenwerking met Wonen Zuid een voorlopig ontwerp gemaakt voor het realiseren van 20 grondgebonden huurwoningen. Het plan wordt verder uitgewerkt en de afspraken met Wonen Zuid zullen in een projectontwikkelingsovereenkomst inclusief grondexploitatie worden vastgelegd. De grondexploitatie wordt voorgelegd aan college en raad ter instemming. Het voormalige postkantoor wordt in de huidige staat in de markt gezet als een kluswoning. Het transferium wordt vormgegeven als een mobiliteit hub. Als locatie wordt gedacht aan de omgeving van het Kerkplein.
Het Wauwelpad wordt verbonden met de in aanleg zijnde recreatieve verbinding over het terrein van Wisosplit die aansluit op de Gaia-brug en de Leisure Lane.

Sportpark Kaalheide
Stichting Bruis en de Stichting Maatschappelijk Ontwikkelen werken samen aan het ontwikkelen van een nieuw woon-zorgcomplex. BRUIS is een concept waarin de zorg voor jongeren met een beperking gecombineerd wordt met ouderenzorg en waarin bewoners, sporters en buurtgenoten samen wonen, werken, sporten en beleven. Sportpark Kaalheide zou een geschikte locatie kunnen zijn voor het realiseren van dit nieuwe woon-zorgcomplex. Daarnaast biedt deze ontwikkeling de mogelijkheid om het verouderde sportpark Kaalheide te herontwikkelen. Voor het uitwerken van een herontwikkelingsplan is door Stichting Bruis, Stichting Maatschappelijk Ontwikkelen, Roda JC BV, HEEMwonen, Achilles-Top, TCK en gemeente Kerkrade een intentieovereenkomst getekend. In 2021 is gestart met het uitwerken van het plan om de haalbaarheid te toetsen. Op basis van de programma's van de afzonderlijke partijen is een ruimtelijke haalbaarheidsstudie uitgevoerd. Momenteel wordt bezien in hoeverre aan de inpasbaarheid van een aantal varianten het beste vorm kan worden gegeven. De partijen zullen daartoe in 2023 een integrale afweging maken die moet leiden tot een definitief voorstel. De raad zal in een tweetal informatiebijeenkomsten meegenomen worden in de plannen waarna een bestuurlijk traject tot besluitvorming wordt voorbereid.

Kerkrade-Oost I
Het stadsdeel Kerkrade-Oost I bestaat uit de buurten: Centrum, Rolduckerveld, Holz, Nulland en Bleijerheide. Daarnaast maken het stadspark en abdijcomplex Rolduc en omgeving ook onderdeel uit van het plangebied.

In de integrale stadsdeelvisie worden onder andere keuzes gemaakt voor de korte, middellange en lange termijn in het stadsdeel Oost I op het gebied van:
- Het verbeteren van de woon- en leefomgeving;
- Het uitvoeren van de transformatieopgave van de woningvoorraad (het slopen van woningen, waaronder in de particuliere sector);
- Het behoud van waarde van gebouwen;
- De aanpak van leegstand en braakliggende terreinen;
- Het optimaal benutten van de fraaie omgeving en de grensligging met Duitsland.

In de visie zijn deelgebieden aangewezen die prioriteit hebben: Centrum, Nulland/Bleijerheide, Mucherveld en Rolduckerveld. De gebouwen van VIE zijn gereed en de aanleg van de openbare ruimte rondom VIE wordt op basis van de huidige inzichten in 2024 afgerond. Het project Superlocal in Bleijerheide is grotendeels gereed en de herstructurering van het Rolduckerveld is gestart. De komende jaren zal in Bleijerheide en Rolduckerveld verder worden gewerkt aan de verbetering en leefbaarheid van deze woonbuurten.

VIE
Het sport- en beweegcomplex VIE bestaande uit de parkeergarage, de sporthal en het zwembad is in 2022 opgeleverd en in gebruik genomen. De aanleg van de openbare ruimte zal op basis van de huidige inzichten in 2024 worden afgerond.

Herontwikkeling D'r Pool
Voor het complex D'r Pool is een stedenbouwkundig plan opgesteld. Eind 2022 is door de raad het stedenbouwkundig plan met de bijbehorende grondexploitatiebegroting goedgekeurd. Op basis daarvan zal in 2023 een ontwerpbestemmingsplan worden opgesteld. De voorbereidingen voor de sloop zijn in 2022 gestart. Volgens de huidige planning zal de sloop naar verwachting in het 3e kwartaal 2023 starten. De verkoop van de bouwrijpe grond is inmiddels in voorbereiding. Via een "vrijwillige verkoopprocedure" zal in 2 stappen (selectie- en gunningsfase) de ontwikkelaar worden bepaald. Verkoop van de grond zal plaatsvinden na verkrijging van een onherroepelijke omgevingsvergunning. Naar verwachting zal de omgevingsvergunning, afhankelijk van een eventuele beroepsprocedure voor het bestemmingsplan, begin 2024 kunnen worden verleend.
Superlocal
De 4 hoogbouwflats zijn vervangen door 129 huurwoningen. De gesloten waterkringloop is gereed. In de flat aan de Voorterstraat is een sociale plint ingericht. In deze ruimte vinden activiteiten voor en door de bewoners van de nieuwe woningen plaats. Het inrichten van de openbare ruimte zal in 2023 worden afgerond. De voorbereidingen voor de verkoop van de kavels voor ca. 20 vrije-sector woningen zijn gestart.

Rolduckerveld
De gebiedsontwikkeling Rolduckerveld is in volle gang. In 2022 is gestart met de sloop van de twee hoogbouwflats aan de Hertogenlaan evenals de sloop van de Blijde Boodschapkerk. Het noordelijke plangebied wordt verder bouwrijp gemaakt, waarna de overdracht van de bouwgrond aan projectpartners Wonen Zuid en HEEMwonen kan plaatsvinden.

De bouw van de eerste 44 woningen door Wonen Zuid is voorzien medio 2023. Het bestemmingsplan is door de raad vastgesteld. Vanwege een door een aantal omwonenden ingesteld beroep is het plan echter nog niet onherroepelijk. Het beroep zal bij de Raad van State worden behandeld. De fysieke herontwikkeling van het plangebied zal gefaseerd verder worden opgestart.

De aankoop van particulier bezit in de beide hoogbouwflats Zonstraat door woningcorporatie Wonen Zuid verloopt goed. Op basis van een verkregen subsidie Volkhuisvestingsfonds kan een versnelde aankoop en sloop van de hoogbouwflats worden doorgevoerd. De sloop is nu voorzien in 2031 in plaats van 2035.

Woningcorporatie HEEMwonen is gestart met het onthuren van de hoogbouwflat aan de Mgr. Van Gilsstraat. Woningen die vrijkomen worden niet meer verhuurd. Wel worden deze woningen gebruikt om vluchtelingen uit o.a. Oekraïne tijdelijk op te vangen.

In 2022 is gestart met de uitwerking van een Meerjaren Uitvoeringsprogramma Rolduckerveld. Hierbij is nadrukkelijk gekeken naar eerder gestelde ambities voor Rolduckerveld en deze te herijken. Inzet is om verschillende programmalijnen zoals Wonen, Sociaal Programma, Voorzieningen en Openbare Ruimte opnieuw af te stemmen op de huidige inzichten en mogelijkheden. Inzet is om bijvoorbeeld het woonprogramma aan te passen en te differentiëren. Naast sociale huur zullen ook middenhuur, hogere huur en koopwoningen in het gebied gerealiseerd gaan worden.

Participatie met bewoners en stakeholders zal eveneens versterkt gaan worden bij de verdere planuitwerking. Bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden in het gebied worden gevraagd mee te denken over allerlei zaken die met de herontwikkeling van het gebied te maken hebben.

De uitvoering van het sociaal programma verloopt volgens plan. Diverse projecten op het gebied van geboortezorg, kwetsbare gezinnen, de gezonde basisschool, welzijn op recept, vitaal Kerkrade en de voorzieningenwijzer zijn in uitvoering. De integratie van vitaliteit en gezondheid (programma VIE) krijgt volledige aandacht binnen de herontwikkeling. Rolduckerveld dient hierbij als proeftuin voor nieuwe initiatieven.

Omgevingswet
De invoering van de nieuwe Omgevingswet is voorzien op 1 januari 2024. Met de pilot Omgevingswet in Kerkrade Noord is ervaring opgedaan met de nieuwe wet- en regelgeving, de veranderende rol van de gemeente, de betere samenwerking met bewoners en betrokken partijen in het noordelijk stadsdeel van Kerkrade. Deze werkwijze gaat door op het eerdere uitvoeringsprogramma van de stadsdeelvisie Kerkrade Noord en Oost II. De pilot is afgerond. De resultaten bieden handvatten voor het vaststellen van een nieuwe

gemeentelijke Omgevingsvisie (vóór 2025) en voor het gemeentelijk Omgevingsplan (vóór 2030). Nieuwe thema's zoals positieve gezondheid, klimaatadaptatie, biodiversiteit, energietransitie en circulaire economie zullen de komende jaren in (regionale) samenwerking met andere partijen verder onderzocht worden en onderdeel uitmaken van de vast te stellen gemeentelijke Omgevingsdocumenten (visie, programma en plan). In Kerkrade Noord is ook gestart om in samenwerking met Wonen Limburg te komen tot een visie op de herstructurering van het bezit van Wonen Limburg.

Herontwikkeling perceel Zonstraat-Clausstraat
Het pand op de hoek van de Zonstraat en de Clausstraat dat was afgebrand, is door de gemeente gekocht en gesloopt. Ter plekke worden in 2023 door Wonen Zuid 2 eengezinswoningen gerealiseerd.

Het 'ontwikkelingsprogramma bedrijventerreinen'
Alle gemeentelijke percelen op het bedrijvenpark Rodaboulevard zijn verkocht. Ook op de andere bedrijventerreinen heeft de gemeente geen uit te geven percelen. De gemeente zal zich blijven bezig houden met het herontwikkelen van de bestaande bedrijventerreinen. In dat kader worden door de gemeente in overleg met de eigenaren van grootschalige kavels op de bedrijventerreinen verkennende en concrete gesprekken gevoerd over de invulling en eventuele sloop van panden waar weinig of geen belangstelling voor is.

b. Uitvoering van het grondbeleid
Deze paragraaf gaat over de visie op het grondbeleid op basis van het ontwikkelingsprogramma woningbouw en bedrijfsterreinen. Ook wordt de raad door middel van deze paragraaf geïnformeerd over de manier van uitvoering van het grondbeleid en over de manier waarop de grondprijs wordt bepaald. Tot slot wordt ingegaan op het verloop van de reserve grondexploitatie OBK (Ontwikkelingsbedrijf Kerkrade) en de voortgang van de afzonderlijke projecten en gebiedsontwikkelingen in relatie tot het verloop van de reserve.
Ieder jaar stelt het college een grondnota vast, waarbij het grondbeleid verder concreet wordt gemaakt. Deze nota wordt ter kennisname gebracht aan de Commissie GEZ. In de Bestuursrapportage wordt de raad tussentijds geïnformeerd over de voortgang van de projecten.

In de stadsdeelvisies zijn ontwikkelingsgebieden aangegeven waar - in zeer beperkte mate - nieuwe woonmilieus kunnen worden gerealiseerd. Ook worden er herstructureringsgebieden aangegeven waar gesloopt moet worden. De opgaven in deze gebieden worden steeds vaker opgepakt in de vorm van integrale gebiedsontwikkelingen (groen, infra, woningbouw, voorzieningen, sociaal programma). Hiervoor worden gebiedsexploitaties opgesteld en ontwikkelingsovereenkomsten gesloten met ontwikkelaars en/of woningcorporaties. Het grootste deel van deze gebiedsexploitaties is niet kostendekkend of rendabel, zodat extra gelden verworven dienen te worden. Een voorbeeld van een integrale gebiedsontwikkeling is de herstructurering van het Rolduckerveld.

In de beheersvoorschriften zijn de belangrijkste punten voor het bepalen van de grondprijs vastgelegd. De prijs voor bouwgrond die wordt verkocht aan een ontwikkelaar of woningcorporatie wordt residueel bepaald. Dit betekent dat de waarde van de grond afhankelijk is van het programma dat op die locatie wordt gerealiseerd. Door de enorme stijging van de bouwkosten kan het voorkomen dat de residuele waarde van de grond lager is dan de marktconforme waarde. Dat heeft met name te maken met de grote behoefte aan woningen en het aanbod van bouwgrond. Daarom wordt de waarde op basis van taxatie bepaald. Daarbij wordt gekeken naar de residuele waarde én naar de prijzen die in de regio voor bouwgrond (i.c. de marktwaarde) worden betaald. Op dit punt zijn de beheersvoorschriften aangepast.
Bij herstructureringen waarbij partijen samen optrekken wordt bij de kostenverdeling rekening gehouden met de belangrijkste verantwoordelijkheden van die partijen. De gemeente is in eerste instantie verantwoordelijk voor het inrichten van de openbare ruimte en de maatschappelijke voorzieningen. De private partijen (corporaties en/of marktpartijen) zijn op de eerste plaats verantwoordelijk voor de woningen en het commercieel vastgoed. De waarde van eventueel door partijen te kopen of te verkopen grond wordt op basis van de markt bepaald.
Het college heeft besloten dat bij de verkoop van vrije sector kavels door de gemeente de prijs op basis van taxaties wordt bepaald. De grondwaarde van bedrijfspercelen is afhankelijk van de markt. De ruimtelijke en financiële voorwaarden waaronder gemeentegrond wordt overgedragen aan andere partijen worden vastgelegd in een ontwikkelingsovereenkomst en door het college goedgekeurd. Van de zogenaamde "niet-

in-productie genomen gronden" wordt periodiek getoetst of de prijs per m² nog goed is. Deze worden, wanneer dit mogelijk is, ingebracht in grondexploitaties.

Ten slotte is het juridisch kader belangrijk. Zo dient de bestemming van de grond via juridische procedures te worden geregeld en verhaalt de gemeente, als dat aan de orde is, op basis van de Wet ruimtelijke ordening kosten op de ontwikkelende partijen. Na de invoering van de Omgevingswet vormt die wet de basis voor het kostenverhaal. Vanwege de Omgevingswet zijn de beheersvoorschriften aangepast.

c. Prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

Het meerjarig verloop van de 'reserve grondexploitatie OBK' is als volgt:

bedragen x € 1.000

	2022	2023	2024	2025	2026
Beginsaldo	1.566	1.424	874	1.525	1.689
Resultaten Grondbedrijf	252	248	203	-	-
Erfpachtcanon gronden centrum	149	146	146	146	146
Invoering omgevingswet	-	-18	-	-	-
Kosten exploitatie fietsenstalling	-44	-26	-26	-13	-
Indienstneming medewerkers D'r Sjalter	-32	-54	-23	-	-
Juridische kosten bestemmingsplan Holzkuil	-	-50	-	-	-
Klooster Bleijerheide	-39	-334	-	-	-
Aankoop percelen Straterweg	36	-36	-	-	-
Aankoop en sloop voormalige garage Janssen	-86	-32	-	-	-
Afbouw centrum	-	-260	-	-	-
Kansenwinkels Kerkrade-West	-24	-	-	-	-
Gevel Akerstraat	-92	-	-	-	-
Bijdrage toren GaiaZOO	-25	-	-	-	-
Project Carisborg	31	31	31	31	31
Bijdrage inrichting Innovatie HUB VIE	-95	-97	-	-	-
Opbrengst verkoop grond Meander	98	-	-	-	-
Bijdrage herstructurering D'r Pool	-300	-	-	-	-
Opbrengst bouwleges 2024	-	-	320	-	-
Wijkontwikkelingsprojecten*	29	-68	-	-	-
Eindsaldo	**1.424**	**874**	**1.525**	**1.689**	**1.866**

* Dit betreft nog de doorwerking van eerdere projecten zoals het ondersteunen van bewonersplatforms en het verbeteren van de leefbaarheid in de wijken. Er worden geen nieuwe WOP-projecten bekostigd uit de reserve.

De resultaten van het Grondbedrijf bevatten de winsten en verliezen uit grondexploitaties. Deze worden verderop aangegeven. Bij deze schattingen moet rekening worden gehouden met een risicoprofiel. Vertragingen in juridische procedures, de oorlog in Oekraïne, de veranderende woningmarkt, de concretisering van het intrekkingsbeleid etc. zijn van invloed op deze schattingen

De tabel hieronder laat de geraamde resultaten helder zien. Uit de tabel blijkt dat het Grondbedrijf slechts beperkt winsten uit grondexploitatie kan genereren.

bedragen x € 1.000

Resultaten	begroting 2022	rekening 2021	begroting 2023	rekening 2022
2022	153	229	320	252
2023		103	103	248
2024				203
2025				
2026				

d. Onderbouwing van de (geraamde) winst- of verliesneming

Hieronder staat een overzicht van de ramingen van de resultaten voor 2022 volgens de jaarrekening 2021 en de begroting 2023, alsmede van de realisatie van 2022 en de ramingen voor 2023 tot en met 2026.

bedragen x € 1.000

Project	REK 2021	BEGR 2023	REKENING 2022				
	raming 2022	raming 2022	realisatie 2022	raming 2023	raming 2024	raming 2025	raming 2026
Rodaboulevard	85	85	30	100	100	-	-
Dislocaties:							
- Rolduckerstraat (Brede School)	85	85	135	-	-	-	-
- Past. Theelenstraat (Campus)	35	35	50	-	-	-	-
Kaffebergsweg	-	-	3	-	-	-	-
Kloosterpark Pannesheide	-	-	-	-	-	-	-
Teutelebroekstraat-Kerkvoetpad	103	103	-	103	103	-	-
Afsluiten Centrumplan	45	45	-	45	-	-	-
Grachterheide	-	-	15	-	-	-	-
Niet in exploitatie genomen gronden	-	-	19	-	-	-	-
Subtotaal	**353**	**353**	**252**	**248**	**203**	**-**	**-**
Kernwinkelgebied Kerkrade-West	-124	-33	-	-	-	-	-
Totaal	**229**	**320**	**252**	**248**	**203**	**-**	**-**

Resultaten 2022 en prognoses 2023 e.v. jaren

Hieronder worden de verschillen tussen de gerealiseerde en geraamde resultaten voor 2022 nader toegelicht. Tevens worden de grootste verschillen in faseringen en ramingen toegelicht voor de periode 2023-2026

Bedrijvenpark Rodaboulevard

Alle percelen zijn verkocht. Vanaf 2023 wordt nog geïnvesteerd in met name infra. Op basis van de gerealiseerde kosten in 2022 en de geraamde kosten voor 2023 en later, is in 2022 € 30.000 in de 'reserve grondexploitatie OBK' gestort en kan in 2023 en in latere jaren nog in totaal ca. € 200.000 in de reserve worden gestort. De hoogte van dat bedrag is afhankelijk van de werkelijke kosten in 2023 en later.

Verkoop vrije sectorkavels

Van het project Rolduckerstraat zijn alle percelen verkocht. In 2022 is een bedrag van € 135.000 in de 'reserve grondexploitatie OBK' gestort. De gerealiseerde kosten in 2022 waren lager dan de geraamde

kosten. Daardoor is een hoger bedrag in de reserve gestort dan geraamd. Omdat nog kosten worden gemaakt kan het project nog niet worden afgesloten.
Van het project Pastoor Theelenstraat zijn alle percelen verkocht. De laatste civieltechnische werken zijn in 2022 uitgevoerd. Het project is afgesloten. Het positieve saldo van ca. € 50.000 is in de 'reserve grondexploitatie OBK' gestort.
De resultaten van het project Teutelebroekstraat-Kerkvoetpad zijn anders gefaseerd. In 2022 is 1 perceel verkocht. Het saldo van het project is nu positief, maar er kan nog geen winst worden genomen door de nog te maken kosten.

Centrumplan
De provinciale subsidie voor het Museumplein moet nog door de provincie worden afgehandeld. Na ontvangst van de eindbeschikking voor die subsidie kan nog een bedrag van ca. € 45.000 in de 'reserve grondexploitatie OBK' worden gestort. Omdat de subsidie nog niet is afgehandeld, is dat bedrag anders gefaseerd.

Overig
De projecten Kaffebergsweg en Grachterheide zijn afgesloten. Het project Kaffebergsweg betreft de eerdere ontwikkeling van uitgifte van bouwkavels waar de afgelopen jaren ook diverse woningen zijn gerealiseerd. Voor dit "oude" project Kaffebergsweg worden geen kosten meer gemaakt en voor het project Grachterheide moesten nog infra en groen worden aangelegd. Dat is in 2022 gebeurd. De positieve saldi zijn in de 'reserve grondexploitatie OBK' gestort. Het aan het Kernwinkelgebied Kerkrade-West gelabelde bedrag is grotendeels besteed aan de renovatie van een gevel aan de Akerstraat nabij het Carboonplein. Het restant valt vrij.
Eind 2022 is de gemeenteraad geïnformeerd dat er 2 terreinen aan de Kaffebergsweg tot woningbouwontwikkeling worden gebracht. Hiervoor worden nieuwe grondexploitaties opgezet.

e. Beleidsuitgangspunten reserves in relatie tot de risico's van grondzaken

Beleidsuitgangspunten m.b.t. de reserves voor grondzaken
In de vorm van de algemene reserve OBK is er een specifieke reserve voor het opvangen van eventuele niet al voorziene/afgedekte risico's in de totale grondexploitatie. Deze reserve bedraagt € 1,25 mln. Vanuit de reserve grondexploitatie OBK worden niet verwachte verliezen uit grondexploitaties betaald. Winsten worden in de reserve gestort. Indien mogelijk worden subsidies in de grondexploitaties ingebracht. De reserve werkt op deze manier als "werkreserve" voor het Grondbedrijf. Aan het einde van 2022 was de reserve ca. € 1,42 mln.

Risico's van grondzaken
De risico's van het Grondbedrijf worden om de zoveel tijd bijgewerkt. Hieronder noemen we nog een aantal risico's of belangrijke ontwikkelingen van de grondexploitaties die eerder in deze paragraaf niet of onvoldoende zijn behandeld.

Juridische risico's
Eerder in deze paragraaf is bij het onderwerp 'Het ontwikkelingsprogramma woningbouw' de transformatieopgave van de woningmarkt in de gemeente Kerkrade uitgebreid besproken. We hebben het ook gehad over de grenzen waarbinnen het beleid wordt bepaald en over de uitvoering van dat beleid.
Op basis van de Wet ruimtelijke ordening en vanaf 2024 de Omgevingswet is de gemeente verplicht bij ieder bouwplan kosten te verhalen. Bij voorkeur wordt dit geregeld in een overeenkomst die aan het begin van een project met de initiatiefnemer wordt gesloten. Als er geen overeenstemming wordt bereikt, worden de kosten publiekrechtelijk verhaald. Daardoor kan het project vertraging oplopen. De gemeente gaat ervan uit dat in de meeste gevallen overeenstemming zal worden bereikt. De uitvoering van projecten kan ook worden vertraagd als tegen deze projecten bezwaar wordt gemaakt.

Planschade
De risico's die gaan over planschade worden zo veel mogelijk bij de projectontwikkelaar gelegd. Bij projecten die de gemeente zelf uitvoert, kan de planschade niet bij een derde partij worden gelegd. Er zijn drie planschadeverzoeken in behandeling.

Marktrisico's / de oorlog in Oekraïne

De gemeente verkoopt een aantal vrije sector kavels. Door de gevolgen van met name de oorlog in Oekraïne is er een marktrisico voor deze kavels.

PFAS

Uit onderzoeken blijkt dat er voor de grond- en gebiedsexploitaties geen risico's zijn door PFAS.

PAS

De stikstofuitspraak heeft geen gevolgen voor de uitvoering van de grond- en gebiedsexploitaties.

§8. Wet open overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid gedeeltelijk in werking getreden. Dit onderdeel van de wet ziet met name op de passieve openbaarmaking van bestuurlijke aangelegenheden. Het onderdeel over de actieve openbaarmaking is nog niet in werking getreden. Deze verplichting treedt op een nader bij Koninklijk Besluit (KB) te bepalen tijdstip in werking.

De organisatie heeft zich verdiept in de inhoud en de gevolgen van de wetswijziging. Vervolgens zijn er binnen alle domeinen presentaties gegeven aan de medewerkers die te maken hebben met de Wet open overheid. Hiermee waarborgen we dat we als gemeenteambtenaren goed op de hoogte zijn van de gevolgen en de toepassing van de wet. Ook is er informatie geplaatst op intranet en zijn er voorbeeldbrieven opgesteld, zodat we een uniforme werkwijze hanteren bij de afhandeling van Woo-verzoeken.

Naast de interne informatievoorziening vinden we het uiteraard ook belangrijk om onze inwoners hierbij te betrekken en van informatie te voorzien. Daarom hebben we informatie over de Wet open overheid op onze website geplaatst en zijn er Woo-contactpersonen aangewezen voor elk bestuursorgaan. Op deze manier kan iedereen bij vragen of onduidelijkheden worden geholpen. Daarnaast hebben we een webformulier ontwikkeld, waardoor we voldoen aan de wetgeving en het voor inwoners laagdrempelig is om informatie bij de gemeente op te vragen.

Tot slot hebben we – vooruitlopend op de inwerkingtreding van de actieve openbaarmaking – een anonimiseringstool aangeschaft, waarmee we documenten eenvoudig kunnen anonimiseren om deze vervolgens te publiceren. We houden een overzicht bij van alle ingekomen Woo-verzoeken om te ontdekken of hierin patronen zijn te herkennen en of we hiermee aansluiting kunnen zoeken bij de actieve openbaarmaking. Bijvoorbeeld informatie over veel voorkomende onderwerpen op eigen initiatief al openbaar maken. Op dit moment is hierin echter (nog) geen patroon te herkennen. We zien verder – sinds de inwerkingtreding van de passieve openbaarmaking – geen stijging in het aantal verzoeken.

Jaarrekening

Totaaloverzicht taakveld (structureel/incidenteel)

		Rekening 2022 lasten			Rekening 2022 baten		
nr.	omschrijving	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel
0	Bestuur en ondersteuning*	12.748	181	12.567	149.173	460	148.713
1	Veiligheid	7.855	0	7.855	1.936	0	1.936
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	7.337	0	7.337	457	176	281
3	Economie	2.631	0	2.631	1.402	0	1.402
4	Onderwijs	6.021	152	5.869	2.414	152	2.262
5	Sport, cultuur en recreatie	15.462	138	15.324	1.607	154	1.453
6	Sociaal domein	107.474	6.926	100.548	32.977	4.596	28.381
7	Volksgezondheid en milieu	13.291	424	12.867	13.414	424	12.990
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	8.420	3.416	5.004	6.065	3.297	2.768
	Totaal programma's	**181.240**	**11.237**	**170.004**	**209.445**	**9.259**	**200.186**
0	Overhead	26.796	0	26.796	792	0	792
0	Alg. dekk.midd. incl. onvoorz.	111	0	111	1.076	0	1.076
0	Vennootschapsbelasting	-57	-57	0	0	0	0
	Totaal diverse	**26.850**	**-57**	**26.907**	**1.868**	**0**	**1.868**
0	**Mutatie reserves**	**16.834**	**16.834**	**0**	**13.611**	**13.611**	**0**
	Totaal generaal	**224.924**	**28.014**	**196.910**	**224.924**	**22.870**	**202.054**
	Saldo structurele baten - structurele lasten			**5.143**			

** exclusief diverse, mutatie reserves, inclusief resultaat*

Op grond van artikel 28, onderdeel c van het BBV bevat ook de toelichting op het overzicht van lasten en baten ten minste een overzicht van de incidentele lasten en baten per programma. Hier worden de belangrijkste posten per programma afzonderlijk gespecificeerd. De overige, minder belangrijke posten, kunnen als een totaalbedrag per programma worden opgenomen.

Bij de gemeente Kerkrade is het grensbedrag bepaald op € 50.000, en wordt een toelichting gegeven op de afzonderlijke posten die dit bedrag overstijgen.

ed

Incidentele lasten

Programma 0: € 16.834.000

·Algemene Reserve € 750.000
·Reserve exploitatie € 2.986.000
·Reserve reeds bestemde nutgm € 5.445.000
·Reserve Sociaal domein € 3.851.000
·Reserve Onderwijs € 2.215.000
·Reserve grondexploitatie OBK € 595.000
·Reserve egalisatie afval € 195.000
·Reserve gebouwen € 470.000
·Reserve evenementen € 150.000
·Reserve ondernemersfonds € 150.000
·Diverse overige reserves € 26.000
·Hybride werken: € 116.000
·Doelgericht samenwerken: € 65.000
·Vpb aanslagen 2017-2020 : -€ 57.000

Programma 4: € 152.000

·Nationaal Programma Onderwijs: € 152.000

Programma 5: € 138.000

·Doorsteek Wisosplit € 83.000
·Project Prickbos € 55.000

Programma 6: € 6.926.000

·Energietoeslag € 5.308.000
·Toeslagenaffaire € 26.000
·Vluchtelingen Oekraïne € 1.345.000
·Koploperproject € 223.000

Programma 7: € 424.000

·Project energiearmoede € 424.000

Programma 8: € 3.416.000

·Project Transferium € 50.000
·Project Superlocal € 138.000
·Project herstructurering d'r Pool € 195.000
·Project super circular estate € 1.857.000
·Rolduckerveld € 505.000
·VIE € 278.000
·Stadsvernieuwing Bleijerheide € 393.000

Incidentele baten

Programma 0: € 14.071.000

·Reserve saldo rekening € 2.986.000
·Reserve exploitatie € 3.524.000
·Reserve reeds bestemde nutgm € 2.850.000
·Reserve sociaal domein € 1.000.000
·Reserve onderwijs € 1.956.000
·Reserve grondexploitatie OBK € 737.000
·Reserve OBK algemeen € 180.000
·Reserve gebouwen € 95.000
·Reserve stadsvernieuwing € 91.000
·Reserve evenementen € 159.000
·Diverse overige reserves € 33.000
·Vrijval voorziening wethouderspensioenen € 460.000
-Algemene Uitkering, incidentele bijdrage voor uitkeringen energietoeslag

Programma 2: € 176.000

·Vrijval voorziening wegen € 176.000

Programma 4: € 152.000

·Subsidie tbv covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen: € 152.000

Programma 5: € 152.000

·Project Willem Sophia € 67.000
·Regeling Sportaccoord € 87.000

Programma 6: € 4.596.000

·Vluchtelingen Oekraïne € 4.473.000
·Bedrijfskrediet Tozo € 70.000
·Toeslagenaffaire € 123.000

Programma 7: € 424.000

·Project energiearmoede € 424.000

Programma 8: € 3.297.000

·Project Transferium € 50.000
·Niet in produktie genomen gronden € 176.000
·Project Teutelbroekstraat € 165.000
·Project super circular estate € 1.857.000
·Rolduckerveld facilitaire grex € 225.000
·Super Local facilitaire grex € 148.000
·VIE € 283.000
·Stadsvernieuwing Bleijerheide € 393.000

Overzicht lasten en baten per taakveld

LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD	REK.	BEGR.			REK.
	2021	Primair 2022	1e formele bijstelling 2022	Actuele begroting 2022	2022
LASTEN					
Bestuur en ondersteuning					
0.1 Bestuur	3.695	3.139	3.309	3.425	3.427
0.2 Burgerzaken	1.475	1.218	1.414	1.495	1.503
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	540	272	271	216	216
0.5 Treasury	36	-214	314	296	246
0.61 OZB woningen		0	0	0	0
0.62 OZB niet-woningen		0	0	0	0
0.63 Parkeerbelasting	39	39	39	39	39
0.64 Belastingen overig	952	830	865	862	802
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds		0	0	0	0
	6.735	**5.283**	**6.212**	**6.333**	**6.233**
Veiligheid					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.323	3.369	3.369	3.526	3.526
1.2 Openbare orde en veiligheid	3.401	3.166	3.749	4.113	4.329
	6.724	**6.535**	**7.118**	**7.639**	**7.855**
Verkeer, vervoer en waterstaat					
2.1 Verkeer en vervoer	6.040	6.063	6.835	6.702	6.701
2.2 Parkeren	664	653	609	614	613
2.5 Openbaar vervoer	23	23	23	23	23
	6.727	**6.738**	**7.467**	**7.339**	**7.337**
Economie					
3.1 Economische ontwikkeling	2	4	2	1	1
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.270	2.098	2.735	2.017	2.017
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	172	177	211	183	189
3.4 Economische promotie	337	425	478	427	424
	2.780	**2.705**	**3.425**	**2.627**	**2.631**
Onderwijs					
4.2 Onderwijshuisvesting	2.743	2.670	3.553	2.874	2.874
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.025	1.290	3.454	3.500	3.147
	5.769	**3.960**	**7.007**	**6.374**	**6.021**
Sport, cultuur en recreatie					
5.1 Sportbeleid en activering	872	929	1.421	1.111	1.024
5.2 Sportaccommodaties	4.129	2.372	3.156	3.179	3.178
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	5.373	5.851	6.604	6.182	6.178
5.5 Cultureel erfgoed	155	116	702	389	387
5.6 Media	1.133	1.134	1.188	1.188	1.188
5.7 Openbaar groen en recreatie	3.009	3.001	4.003	3.508	3.507
	14.672	**13.402**	**17.074**	**15.558**	**15.462**
Sociaal domein					
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	3.452	3.707	5.477	3.692	3.722

6.2 Wijkteams	4.160	6.645	5.894	5.514	5.387
6.3 Inkomensregelingen	32.583	33.914	39.714	37.519	37.506
6.4 Begeleide participatie	19.901	20.110	17.350	19.701	19.322
6.5 Arbeidsparticipatie	2.979	2.331	4.684	2.811	2.785
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.642	2.323	2.443	2.979	2.433
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	16.650	18.121	19.645	17.694	16.871
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	17.693	15.122	19.513	19.428	19.396
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	71	156	166	111	53
	100.131	**102.429**	**114.886**	**109.449**	**107.474**
Volksgezondheid en milieu					
7.1 Volksgezondheid	2.598	2.800	3.146	2.953	2.930
7.2 Riolering	3.448	2.877	3.087	3.115	3.114
7.3 Afval	4.421	4.780	4.817	4.645	4.645
7.4 Milieubeheer	1.680	832	3.049	3.303	2.436
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	166	154	154	166	165
	12.313	**11.443**	**14.251**	**14.181**	**13.291**
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing					
8.1 Ruimtelijke ordening	503	366	484	457	456
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	502	29	1.597	695	697
8.3 Wonen en bouwen	3.557	2.292	6.042	7.267	7.266
	4.562	**2.687**	**8.123**	**8.419**	**8.420**
TOTAAL LASTEN	**160.413**	**155.182**	**185.562**	**177.920**	**174.724**

LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD	REK.	BEGR.			REK.
	2021	Primair 2022	1e formele bijstelling 2022	Actuele begroting 2022	2022
BATEN					
Bestuur en ondersteuning					
0.1 Bestuur	208	7	7	7	462
0.2 Burgerzaken	544	443	448	584	584
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	132	98	103	120	120
0.5 Treasury	325	184	184	187	351
0.61 OZB woningen	7.905	7.733	7.933	7.933	8.062
0.62 OZB niet-woningen	5.818	5.795	5.966	5.972	6.247
0.63 Parkeerbelasting	383	631	441	431	417
0.64 Belastingen overig	449	580	443	442	441
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	114.821	117.895	129.685	132.488	132.489
	130.586	**133.365**	**145.209**	**148.164**	**149.173**
Veiligheid					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	92	0	0	0	12
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.667	1.200	1.385	1.722	1.923
	1.759	**1.200**	**1.385**	**1.722**	**1.936**
Verkeer, vervoer en waterstaat					
2.1 Verkeer en vervoer	311	222	292	241	416
2.2 Parkeren	54	43	43	44	41

2.5 Openbaar vervoer		0	0	0	0
	365	**266**	**336**	**284**	**457**
Economie					
3.1 Economische ontwikkeling	1	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.433	637	923	830	830
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	106	129	130	129	116
3.4 Economische promotie	287	390	374	419	456
	2.827	**1.156**	**1.427**	**1.377**	**1.402**
Onderwijs					
4.2 Onderwijshuisvesting	422	56	469	459	459
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.945	266	2.247	2.348	1.955
	2.367	**322**	**2.716**	**2.807**	**2.414**
Sport, cultuur en recreatie					
5.1 Sportbeleid en activering	116	30	134	145	145
5.2 Sportaccommodaties	1.354	223	660	720	705
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	316	323	313	345	345
5.5 Cultureel erfgoed		1	10	10	10
5.6 Media	87	87	87	87	88
5.7 Openbaar groen en recreatie	181	36	579	315	315
	2.054	**699**	**1.784**	**1.622**	**1.607**
Sociaal domein					
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	507	222	376	988	743
6.2 Wijkteams	125	0	240	298	299
6.3 Inkomensregelingen	31.741	29.743	26.757	26.637	30.795
6.4 Begeleide participatie	977	0	0	25	25
6.5 Arbeidsparticipatie	24	0	48	53	34
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	16	11	11	13	18
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	719	565	625	828	1.028
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	15	0	13	28	28
6.81 Geëscaleerde zorg 18+		0	10	10	7
	34.125	**30.541**	**28.080**	**28.880**	**32.977**
Volksgezondheid en milieu					
7.1 Volksgezondheid	185	0	45	131	107
7.2 Riolering	5.773	5.379	5.539	5.429	5.428
7.3 Afval	6.249	6.171	6.273	6.298	6.298
7.4 Milieubeheer	982	1	1.393	2.385	1.518
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	76	45	54	62	62
	13.265	**11.596**	**13.304**	**14.304**	**13.414**
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing					
8.1 Ruimtelijke ordening	78	50	97	98	98
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	1.107	328	1.886	1.067	1.069
8.3 Wonen en bouwen	3.128	623	3.704	3.549	4.899
	4.314	**1.000**	**5.688**	**4.714**	**6.065**
TOTAAL BATEN	**191.659**	**180.144**	**199.927**	**203.873**	**209.445**
SALDO LASTEN EN BATEN	**31.246**	**24.963**	**14.365**	**25.953**	**34.721**

LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD	REK.	BEGR.			REK.
	2021	Primair 2022	1e formele bijstelling 2022	Actuele begroting 2022	2022
DIVERSE LASTEN EN BATEN					
DIVERSE LASTEN					
0.4 Overhead	23.290	22.904	27.004	26.811	26.796
0.8 Overige baten en lasten	111	1.879	535	298	111
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	163	0	14	-7	-57
TOTAAL DIVERSE LASTEN	**23.564**	**24.783**	**27.553**	**27.102**	**26.850**
DIVERSE BATEN					
0.4 Overhead	813	193	412	708	792
0.8 Overige baten en lasten	1.002	807	1.007	1.071	1.076
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	8	0	0	0	0
TOTAAL DIVERSE BATEN	**1.822**	**1.000**	**1.419**	**1.779**	**1.868**
SALDO LASTEN EN BATEN	**-21.742**	**-23.783**	**-26.134**	**-25.323**	**-24.982**

RESERVES						
	Vermeerderingen	17.965	8.548	7.576	13.814	16.834
	Verminderingen	11.448	7.587	19.345	13.611	13.611
SALDO MUTATIES RESERVES		**-6.517**	**-962**	**11.769**	**-203**	**-3.223**

0.11	**RESULTAAT**	**2.986**	**218**	**0**	**427**	**6.516**

Analyse afwijkingen exploitatie

0. Bestuur en ondersteuning

Afwijkingen rekening 2022 - begroting na wijziging 2022

9050000 Treasury

Door lagere rentetarieven is een treasuryresultaat behaald van € 105.000, zie §4 Financiering. Het voordeel t.o.v. de begroting na wijziging is € 214.000.

Parkeerbelasting en Parkeervergunningen
Bij de behandeling van de begroting 2023 is als gevolg van Corona het budget parkeergelden met € 200.000 incidenteel neerwaarts bijgesteld voor het jaar 2022

		Begroting 2022	Rekening 2022
9063013	Parkeergelden	277.200,00	263.719,04
9063033	Abonnementen	55.000,00	54.817,30
9220013	Vergunningen	37.000,00	34.852,89
9063023	Parkeerboetes	98.500,00	98.439,66
	Totaal	**467.700,00**	**451.828,89**

9061001, 9062011, 9062021 OZB
Door areaaluitbreiding, mede als gevolg van de mutatiedetectie zijn de OZB-opbrengsten 2022 hoger dan begroot: eigenaren woningen € 129.000, gebruikers niet-woningen € 284.000.

9064011 Belastingen en heffingen
De bijdrage aan de BsGW is lager uitgevallen. Voordeel € 53.000.

9080010 t/m 9080013 Onvoorzien
Een bedrag van € 41.000 van de post onvoorzien is in 2022 niet gebruikt.

9080021 Bedrijfsvoering, 9080040 Compensabele btw
In 2021 is er een voordeel van € 32.000 op de compensabele BTW en € 113.000 op de compensabele btw van de bedrijfsvoeringskosten.

Afwijkingen rekening 2022 - rekening 2021

Saldo rekening/ 9010020 Reserve Exploitatie/ 9010050 Reserve structuurfonds
Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel Financiële samenvatting in het jaarverslag.

9010072 Reserve Sociaal domein
Voor de ontwikkelingen sociaal domein wordt verwezen naar programma 6 en de doorlopende informatieverstrekking in de commissie B&S.

9010103 Reserve grondexploitatie OBK
In 2022 is het saldo van de reservegrondexploitatie met € 142.200 afgenomen naar € 1.424.000. In het overzicht zijn de mutaties in beeld gebracht.

Bij:	OBK resultaten diverse projecten	252.100	
	Erfpachtcanon Centrum	149.400	
	Straterweg	36.000	
	Uitvoering Wop projecten van 2022 naar 2023	28.500	
	Verkoop Grond	97.500	
	Project Carisborg	31.300	594.800
Af:	Bijdrage Kansenwinkels	24.000	
	Bijdrage ontwikkeling d'r Pool	300.000	
	Bijdrage exploitatie fietspunt	30.900	
	Bijdrage innovatie Hub	95.000	
	Inrichting Eygelshovergracht	86.000	
	Bijdrage toren van Gaia	25.000	
	Bijdrage herstel gevel Akerstraat	92.000	
	Loonkosten personeel	45.600	
	Kosten kloosterpark Pannesheide	38.500	737.000
	Totaal		**-142.200**

9010113 Reserve OBK algemeen

Op 1 januari 2022 bedroeg het saldo van de reserve OBK algemeen € 1.250.200. In 2022 is voor de risicodekking van Rolduckerveld € 179.800 beschikbaar gesteld waarmee het saldo ultimo 2022 € 1.070.400 bedraagt.

9010123 Egalisatiereserve afvalverwerking

De kosten en baten van de afvalverwerking worden budgettair neutraal in de begroting verwerkt. De kosten worden bij de burgers in rekening gebracht. Schommelingen worden verrekend met de reserve. In 2022 is € 194.800 toegevoegd aan de reserve. Eind 2022 bedraagt het saldo van de reserve € 1.184.000.

9010133 Reserve gebouwen

In 2022 is het saldo van de reserve gebouwen met € 375.200 toegenomen naar € 683.400 eind 2022. De volgende mutaties hebben het afgelopen jaar plaatsgevonden:

Af:			
	Project Tiny Houses Carisborgl	13.000	
	Onderhoud Raadhuis	3.000	
	Vervangen CV ketel PLS	29.300	
Bij:	Exploitatie Flexiforum		72.500
	Sportcomplex Vie		48.000
	Dotatie rekeningresultaat 2021		300.000
	Totaal		375.200

9010143 Reserve speeltuinen

Op 1 januari 2022 bedroeg het saldo van de reserve speeltuinen € 46.600. In 2022 heeft de jaarlijkse dotatie van € 9.000 plaatsgevonden. Eind 2022 bedroeg het saldo van de reserve € 55.600.

9010153 Reserve Gaia toerisme

Op 1 januari bedroeg het saldo van de reserve € 108.200. In 2022 is een bijdrage van € 10.000 uit retributie toegevoegd aan de reserve. Eind 2022 bedraagt het saldo van de reserve € 118.200.

9010163 Reserve Stadsvernieuwing

In 2022 is het saldo van de reserve stadsvernieuwing met € 90.500 afgenomen in verband met het beschikbaar stellen van een bijdrage voor klooster Bleijherheide. Het saldo van de reserve bedraagt ultimo 2022 € 404.900.

9010173 Reserve evenementen
Op 1 januari 2022 bedroeg het saldo van de reserve evenementen € 158.800. Jaarlijks worden ten behoeve van de organisatie van evenementen bedragen aan de reserve onttrokken of niet bestede middelen in de reserve gestort. In 2022 is per saldo € 8.900 aan de reserve onttrokken. Ultimo 2022 bedraagt het saldo van de reserve € 149.900.

9010193 Reserve ondernemersfonds
Op 1 januari 2022 bedroeg het saldo van de reserve ondernemersfonds € 59.700. In 2022 is € 150.000 uit het rekeningresultaat 2021 toegevoegd aan de reserve. Verder is € 32.900 voor activiteiten in 2022 onttrokken. Ultimo 2022 bedraagt het saldo van de reserve € 176.800.

9019083 IBA
In 2021 is de laatste reguliere termijn van IBA bijdrage ad € 625.000 beschikbaar gesteld. In het expositiejaar 2022 is de slotbijdrage ad € 56.000 beschikbaar gesteld.

9019111Samenwerking Parkstad
Mede door de in 2021 gevoerde takendiscussie is de bijdrage Parkstad in 2022 gestegen met € 94.000.

9020101 Verkiezingen
Het totaal van de uitgaven over 2021, zijnde € 250.195 is € 223.684 hoger dan in 2020. In dat jaar bedroegen de uitgaven € 26.511. Deze hogere uitgaven zijn veroorzaakt door de kosten van de verkiezingen voor de Tweede Kamer van de Staten-Generaal op 17 maart 2021. In 2020 hebben geen verkiezingen plaatsgevonden.

9030013 Overige gebouwen en gronden
In 2022 is het gebouw aan de Eygelshovergracht gesloopt en het terrein ingericht voor € 85.400.

9030023 leegstaande gebouwen
In 2021 is een perceel in de Eygelshovergracht voor € 432.000 verworven. De financiering hiervan heeft plaatsgevonden uit de reserve grondexploitatie OBK.

9040011.4351 Ingeleend personeel – bedrijfsvoering domein Bestuur
De kosten van de uitgaven over 2022 betreffende inhuur van personeel, zijnde € 380.508 is € 191.692 hoger dan in 2021. In dat jaar bedroegen de uitgaven € 168.816. Deze meeruitgaven ten opzichte van het voorafgaande jaar worden grotendeels veroorzaakt doordat in 2022 alle budgetten betreffende inhuur binnen het domein Bestuur zijn samengevoegd. Dit heeft enerzijds geleid tot een verhoging van het bestaande budget en dientengevolge hogere uitgaven vanuit dit budget en anderzijds een verlaging van meerdere andere budgetten en dientengevolge lagere uitgaven binnen die budgetten. Verder vertaalt de indexering van tarieven zich in meerkosten.

9040321.4380 Automatisering
De meerkosten ad € 70.000 zijn te verklaren door prijsindexatie verhogingen op een aantal grotere ICT onderhoudscontracten.

9040321.4433: ICT samenwerking
De meerkosten ad 152.974 hebben betrekking de stijging van het aantal accounts van 495 naar 521. Daarnaast zagen we een forse toename van het aantal werkplekken (devices) als gevolg van de verhuisbewegingen (o.a. Flexiforum en Veiligheidshuis naar Activerium).

9040311 Telefonie
De meerkosten ad 60.800 hebben betrekking op de onderhoudskosten van de nieuwe telefooncentrale waarmee we in maart 2022 live zijn gegaan. Daarnaast is er jaarlijks ook structureel extra geld nodig voor de lease van telefoontoestellen.

9040381.4351 Ingeleend personeel – communicatie
De kosten van inleen van personeel in 2021 (€ 90.742) valt ten opzichte van het dienstjaar 2020

(€ 16.248) € 74.494 hoger uit. Deze afwijking valt te verklaren doordat we voor diverse majeure projecten – onder andere Vie-Leven in beweging en Het Martin Buber- extra communicatiekracht hebben moeten inhuren.
Beide projecten vergden extra communicatieve inzet die niet in de reguliere bedrijfsvoering ondergebracht kon worden.

9040011 Bedrijfsvoering domein Bestuur
Als vergoeding voor de uitstroom van medewerkers zijn in 2022 een tweetal transitievergoedingen ontvangen voor een totaal van € 194.000.

9040013 Bedrijfsvoering domein Stad
In het domein Stad hebben in 2021 een aantal wijzigingen in de formatie plaatsgevonden. In verband met de pensionering van een medewerker en het elders aanvaarden van een functie is er voor € 236.800 personeel ingehuurd. In 2022 is voor € 167.300 personeel ingehuurd. In verband met langdurige ziekte van een aantal medewerkers is er van het UWV in 2021 een uitkering van € 37.000 ontvangen. In 2021 is een medewerker het hele jaar gedetacheerd waarvoor een bijdrage van € 120.700 van de gemeente Heerlen en IBA is ontvangen. In 2022 is een medewerker 9 maanden gedetacheerd bij IBA waarvoor een bijdrage van € 43.200 is ontvangen.

9040101 Gebouwenbeheer huisvesting
Door met name een stijging van de energiekosten zijn de exploitatiekosten voor de huisvesting van het ambtenarenapparaat gestegen met € 68.000.

9040103 Gebouwenbeheer huisvesting
Voor het inrichten van de innovatie HUB Vie is in 2022 € 111.500 besteed.

9040113 Gebouwenbeheer schoonmaak
In 2021 is € 210.700 en in 2022 € 237.000 besteed aan schoonmaakkosten gemeentelijke gebouwen.

9040331 Human Resources
In 2021 is vacatureruimte ingezet voor de inhuur van tijdelijk personeel.

9040510 t/m 9040533 Bedrijfsvoertuigen
Door een stijging van de verzekeringspremie, onderhouds- en brandstofkosten zijn de exploitatiekosten van de voertuigen met € 28.600 in 2022 gestegen naar € 372.500.

9040550 t/m 9040593 Stortkade
In 2021 en 2022 zijn voor respectievelijk € 250.000 en € 277.000 voertuigen ingehuurd bij Rd4. De afwijking wordt met name veroorzaakt door de forse prijsstijgingen van brandstof.

9040603 mechanische hulpmiddelen
In 2021 en 2022 zijn voor respectievelijk € 127.000 en € 145.000 onderhoud aan mechanische hulpmiddelen uitgevoerd. Verder is er in 2021 voor € 17.500 een voertuig (Citymaster) ingeruild.

9040703 magazijn
In 2021 en 2022 zijn voor respectievelijk € 263.000 en € 290.000 materialen aangeschaft.

9050000 Treasury

Voor de financiering van kort geld was er voor een deel van 2022 (nog altijd) sprake van een negatieve rente. Daarnaast zijn de laatste vaste geldleningen afgesloten tegen uiterst gunstige tarieven. Dit heeft geresulteerd in een voordeel van € 184.000.

9061001 t/m 9062021 OZB
De OZB opbrengsten eigenaren woningen (+ € 157.000) en eigenaren en gebruikers niet-woningen (+ € 428.000) zijn in 2022 t.o.v. 2021 gestegen. Deze verhoging wordt veroorzaakt door met name areaaluitbreiding t.g.v. de uitgevoerde mutatiedetectie en opbrengsten uit oude jaren.

9063013 t/m 9063033 Parkeerbelasting en 9220013 Parkeervergunningen (Pr. 2)
Onderstaand een overzicht van de werkelijke parkeerinkomsten van 2021 en 2022.

	2021	2022
Div. parkeerautomaten	223.000	263.700
Parkeervergunningen	52.000	34.800
Parkeerboetes	108.000	98.400
Parkeergarages abonnementen	50.000	54.800
	433.000	**451.700**

9064011 Belastingen en heffingen
De storting in de voorziening oninbare (belasting) debiteuren was in 2022 € 157.000 lager dan in 2021.

9064021 Precariorechten
In 2022 is net als in 2021 het tarief precariobelasting wederom verlaagd naar € 0.

9064033 Reclamebelasting
In 2022 is net als in 2021 het tarief reclamebelasting verlaagd naar € 0.

9070001 Algemene uitkering
De algemene uitkering is in 2022 aanzienlijk hoger dan in 2021. Deels vanwege het regeerakkoord, de energiemaatregelen en de prijs- en looncompensaties.

9080021 Bedrijfsvoering
In 2021 is voor € 20.000 meer personeel ingeleend.
In 2021 zijn van de Belastingdienst een aantal BTW-suppleties ontvangen over de jaren 2015 t/m 2020 ad € 110.000 met name hierdoor was de opbrengst hoger dan in 2020.

9080031 Deelnemingen
Ten opzichte van de rekening 2020 is in 2021 € 21.000 minder dividendbelasting ontvangen.

1. Veiligheid

Afwijkingen rekening 2022 - begroting na wijziging 2022

N.v.t.

Afwijkingen rekening 2022 - rekening 2021

N.v.t.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Afwijkingen rekening 2022 - begroting na wijziging 2022

9210123 wegen onderhoud asfalt
Na de gerechtelijke uitspraak inzake aanleg infra Plein kan het in de voorziening wegen opgenomen bedrag ad € 176.000 vrijvallen ten gunste van het rekeningresultaat 2022.

Afwijkingen rekening 2022 - rekening 2021

9210003 verkeer en vervoer
In 2021 is een bijdrage van € 10.000 van de provincie ontvangen voor het aanlichten van de brug over de BPL. In 2021 is incl. de kosten van het aanlichten een bedrag van € 83.000 voor verkeersmaatregelen besteed. In 2022 bedroeg dat bedrag € 47.000.

9210023 verkeersregelinstallaties
In 2021 is de vri op de Hoofdstraat - Holzstraat vervangen en onderhoud plaatsgevonden waarbij een bedrag van € 80.000 is besteed. In 2022 bedroegen de onderhoudskosten aan vri's € 41.000.

9210073 Civieltechnische kunstwerken
In 2021 en 2022 is respectievelijk € 16.000 en € 60.000 besteed aan onderhoud aan civieltechnische kunstwerken. In 2022 is gestart met het talud in de Stationsstraat derhalve wijkt 2021 af van 2022.

9210093 Energie openbare verlichting
Door de energiecrisis zijn de energiekosten van de openbare verlichting fors gestegen van € 187.000 in 2021 naar € 273.000 in 2022.

9210103 Wegen straten en pleinen
Aan onderhoud asfalt en straatwerk is in 2022 € 1.236.000 besteed en in 2021 bedroeg dat € 769.000. Door een extra bijdrage van € 500.000 uit het rekeningresultaat 2021 heeft er in 2022 een inhaalslag plaatsgevonden in het onderhoud van wegen.

9210123 wegen onderhoud asfalt
Na de gerechtelijke uitspraak inzake aanleg infra Plein kan het in de voorziening wegen opgenomen bedrag ad € 176.000 vrijvallen ten gunste van het rekeningresultaat 2022.

9210163 t/m 9210213 Straatreiniging veegmachine en onkruidbestrijding
In 2021 is voor het onderhoud van straatreiniging een bedrag van € 589.000 besteed. Door indexering is dat bedrag in 2022 opgelopen naar € 630.000.

9210223 Gladheidsbestrijding
Afwijkingen in de kosten van gladheidsbestrijding worden veroorzaakt door de variabele kosten (intensiteit weersomstandigheden). In 2021 en 2022 is er resp. € 211.000 en € 151.000 besteed.

9210313 Buitenring Parkstad Limburg
In 2021 is voor een bedrag van € 26.000 grond aangekocht voor de realisatie van de Buitenring.

9220003, 9220023, 9220033 Exploitatiekosten Parkeren
In 2021 bedroegen de exploitatiekosten van parkeren/parkeergarages/parkeerterreinen
€ 247.000 door indexering en ingebruikname van de Parkeergarage Vie vanaf september 2022 zijn de kosten in 2022 gestegen naar € 274.000.

3. Economie

Afwijkingen rekening 2022 - begroting na wijziging 2022

9340013 Promotie toerisme
Als gevolg van een toename van het aantal overnachtingen is in 2022 een bedrag van € 232.800 aan toeristenbelasting ontvangen. In de begroting van 2022 was € 192.700 begroot.

Afwijkingen rekening 2022 - rekening 2021

9320023 Bedrijvenpark Rodaboulevard
In 2021 is op het bedrijvenpark Rodaboulevard alle grond verkocht voor € 1.747.000.

9320033 Flexiforum

		2022		2021
uitgaven				
Groot onderhoud	€	128.000	€	143.000
Dagelijks onderhoud	-	167.000	-	141.000
Energiekosten	-	298.000	-	215.000
Schoonmaakkosten Relim	-	186.000	-	203.000
Bijdrage, pr, communicatie, beveiliging diverse	-	165.000	-	100.000
inhuur adviseur /receptie	-	131.000	-	91.000
	€	1.075.000	€	893.000
inkomsten				
Aanpassing afschrijvingstermijn boekwaarde	€	265.000	€	265.000
Begroting 2023 extra middelen voor energiekosten	-	117.000	-	-
Huren bijdrage internet ozb	-	530.000	-	437.000
Vergoeding energiekosten	-	188.000	-	108.000
Diverse	-	55.000	-	112.000
	€	1.155.000	€	922.000

9340013 Toerisme
Door Covid-19 zijn de retributiegelden van GaiaZoo in 2021 achtergebleven. In 2021 en 2022 bedroeg de opbrengst respectievelijk € 65.000 en € 100.000.
Ook de toeristenbelasting is 2021 door Covid-19 achtergebleven. In 2021 en 2022 bedroeg de opbrengst respectievelijk € 142.000 en € 233.000 ontvangen.

9340033 infozuilen en reclameborden
Door de pandemie hebben evenementenbureau's de afgelopen jaren niet of nauwelijks kunnen adverteren en derhalve geen inkomsten kunnen genereren. Het College heeft een gedeelte van de inkomsten over 2021 gecrediteerd. De opbrengst van reclamerorden bedroeg hierdoor € 77.000 in 2021 en € 99.000 in 2022.

4. Onderwijs

Afwijkingen rekening 2022 - begroting na wijziging 2022

N.v.t.

Afwijkingen rekening 2022 - rekening 2021

9420112 Vie, Gezonde basisschool van de toekomst
In 2022 kon er op 2 basisscholen gestart worden met het GBT concept a € 303.000, dit kon voor 50% gefinancierd worden uit de Regiodeal a € 151.500.

9420122 NPO middelen
Voor het wegwerken van opgelopen leerachterstanden op scholen in verband met coronasluiting zijn er extra middelen ontvangen van het Rijk en in 2022 ingezet voor een bedrag van € 152.000.

9430022 leerlingenvervoer
Door o.a indexering en inzet van een extra bus voor Oekraïense kinderen zijn de kosten met € 37.000 gestegen t.o.v. 2021.

9430042 onderwijsbegeleiding
In 2022 is er een start gemaakt met het uitvoeren van de lokaal educatieve agenda 2022-2025 voor een bedrag van € 50.000.

9430072 laaggeletterdheid
In 2022 kon het Vista College weer taalprojecten voor laaggeletterden uitvoeren waardoor € 39.600 meer is uitgegeven dan in 2021.

5. Sport, cultuur en recreatie

Afwijkingen rekening 2022 - begroting na wijziging 2022

9530002 cultuur
Het in 2021 ontvangen coronageld is doorgeschoven naar 2022 en daar verder afgerekend en uitbetaald aan de culturele organisaties en verenigingen voor € 214.900.

Afwijkingen rekening 2022 - rekening 2021

9510052 sportcombinatiefunctionaris
In 2022 is de samenwerking met The Move Factory uitgebreid naar een totaal van € 280.000, en is voor cultuur ingezet bij de VAZOM € 35.000 en Muziekschool € 18.500.

9520012 binnensportaccommodaties
In 2021 is van het Rijk € 157.600 ontvangen voor SPUKIJZ dat aan Sportfondsen is uitbetaald.

9520172 sportcomplex Vie
Vanaf september 2022 is het nieuwe Vie gebouw geopend waarvoor een exploitatiebijdrage ad € 263.500 is betaald.

96530012 cultuurcluster
De hogere uitgaven a € 341.850 zijn voornamelijk te wijten aan het feit dat er vanaf 2022 energiekosten betaald worden uit dit budget.

9560012 bibliotheek
In 2022 is het exploitatiebudget met 2% geïndexeerd voor een bedrag van € 22.400, daarnaast is voor de uitvoering Taalhuis laaggeletterdheid € 32.000 uitbetaald aan de bibliotheek.

9520013 Binnensportaccommodaties
In 2022 heeft voor € 61.000 groot vervangingsonderhoud plaatsgevonden aan gymzalen en sporthallen.

9520033 onderhoud buitensportaccommodaties
Het jaarlijkse onderhoud aan buitensportaccommodaties fluctueert. In 2022 en 2021 is respectievelijk € 249.000 en € 244.000 besteed.

9520113 Sportpark Kaalheide
In 2022 en in 2021 is voor respectievelijk € 44.000 en € 48.000 onderhoud uitgevoerd. Per 1 juli 2021 is de aangepaste huurovereenkomst voor het Sportpark Kaalheide aan Roda JC in rekening gebracht voor € 29.000 en in 2022 is een heel jaar huur voor een bedrag van € 58.000 in rekening gebracht.

9520123 MFC d'r Pool
Om te voldoen aan wet- en regelgeving is in overleg met de accountant en de fiscus in 2021 de exploitatiebijdrage en de huurovereenkomst van MFC d'r Pool aangepast. Hiermee bedraagt de huuropbrengst in 2021 € 436.000. I.v.m. de herontwikkeling van d'r Pool is in 2022 € 63.000 aan huurpenningen ontvangen.

9520133 Parkstad Limburg Stadion
In 2021 en in 2022 heeft voor resp. € 43.000 en € 93.000 groot onderhoud plaatsgevonden in het PLS. In 2022 is de staalconstructie aangepakt en zijn geluidsboxen vervangen.

9520163 Sportfondsen Kerkrade 9520173 sportcomplex Vie
In 2021 en 2022 is resp. een huurvergoeding van € 551.000 en € 199.000 van Sportfondsen Kerkrade ontvangen. In het openingsjaar 2022 is voor Vie € 191.000 aan huur ontvangen.

9530173 WMC
In het WMC jaar 2022 is € 95.000 besteed aan het inrichten en schoonhouden van de openbare ruimte.

9550053 klooster Bleijerheide
In 2022 is € 135.000 besteed voor de aankoop van de voormalige kloostervleugel.
In 2021 zijn voor € 15.000 voorbereidingswerkzaamheden uitgevoerd. In 2022 hebben voor € 79.000 bodemsaneringswerkzaamheden plaatsgevonden.

9570013- 9570093 openbaar groen
In 2021 en 2022 is voor resp. € 78.000 en € 133.000 grond verkocht.
In 2022 zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor onderhoud bosbeheer, bomenbeheer, inboet en zomergoed en is € 316.000 besteed. In 2021 was dat € 202.000.

9570133/273 detachering WSP en uitbesteed werk openbaar groen
Door de uitstroom van medewerkers nemen de uitgaven voor het inhuren af van € 682.000 in 2021 naar € 539.000 in 2021.Door de uitstroom van WSP en om een extra impuls te geven aan openbaar groen is in 2022 voor een bedrag van € 325.000 werk uitbesteed.

9570283 Project Prickbos
In 2022 zijn voor het project Prickbos incidenteel voor € 55.000 werkzaamheden uitgevoerd.

6. Sociaal domein

Afwijkingen rekening 2022 - begroting na wijziging 2022

Bijzonder bijstand en minimabeleid
In 2022 voor € 6,7 miljoen van het Rijk ontvangen voor energietoeslag, hiermee is de begroting bijgesteld.

Wmo
Als gevolg van minder vervoersbewegingen over 2022 en een positieve afrekening over 2021 zijn de kosten over vervoer lager uitgevallen dan geraamd over 2022.
De kosten huishoudelijke verzorging zijn hoger uitgevallen dan geraamd.
De kosten over begeleiding, dagbesteding en vervoer zijn lager uitgevallen dan geraamd over 2022.
Mede als gevolg van vrijval verplichtingen over 2021 zijn de kosten PGB lager uitgevallen.

Afwijkingen rekening 2022 - rekening 2021

Wmo
Als gevolg van vrijval verplichtingen zijn de kosten over woningaanpassingen lager uitgevallen dan over 2021.
De kosten huishoudelijke verzorging zijn door volume en prijsstijging uurtarief (CAO) hoger uitgevallen dan over 2021
De kosten over dagbesteding (volume en prijsstijging) zijn toegenomen ten opzichte van 2021.
De kosten PGB 2022 zijn lager uitgevallen ten opzichte van 2021.

Jeugd
De stijging binnen de jeugdbudgetten wordt voornamelijk veroorzaakt door indexering en stelselwijziging woonplaatsbeginsel, vanuit het Rijk is hiervoor extra geld beschikbaar gesteld.

Bijzondere bijstand en minimabeleid
In 2022 is een bedrag van € 5,3 miljoen uitbetaald aan energietoeslag
De Buig inkomsten zijn in 2022 met € 4,5 miljoen afgenomen t.o.v. 2021.

WSW
De uitgaven WSW zijn gedaald, omdat er per 1 januari 2015 geen instroom meer mogelijk is in de doelgroep WSW, voor 2022 bedraagt de daling € 579.000, echter de inkomsten zijn met € 950.000 gedaald.

7. Volksgezondheid en milieu

Afwijkingen rekening 2022 - begroting na wijziging 2022

9710032 project gezond in de stad
Conform afspraak zijn de resterende middelen van 2021 a € 314.900 overgeheveld naar 2022. Dit wordt ingezet voor netwerkaanpak overgewicht.

9710042 project Veilig thuis
In 2022 is vanuit Centrumgemeente Heerlen een bijdrage van € 78.581 ontvangen.

9710062 JGZ GGD
De GGD heeft in 2022 een extra indexering van € 65.000 aangeleverd.

Afwijkingen rekening 2022 - rekening 2021

9720003 Riolering
Jaarlijks verschillen de exploitatiekosten voor het onderhoud van het rioolstelsel. In onderstaand overzicht worden de grote verschillen in beeld gebracht.

	2021	2022
Waterschapslasten	80.000	80.000
Inspecteren filmen rioolstelsel	130.000	152.000
Onderhoud vervangen rioolstrengen	695.000	691.000
Kolkenzuigen	60.000	66.000
Onderhoud bassins	102.000	90.000
Ongediertebestrijding	47.000	37.000
Onderhoud rioolgemalen	15.000	14.000
Recognities	35.000	32.000
Schadevergoedingen en diversen	16.000	57.000
BsGW	159.000	164.000

De opbrengst van de rioolrechten voor woningen gestegen bedroeg in 2021 € 5.028.000 en in 2022 € 5.042.000. De opbrengst van niet-woningen is bedroeg resp. € 351.000 en € 353.000.

9720103 Schade noodweer
In juni en juli 2021 is door hevige regenval in korte tijd schade aan de openbare ruimte ontstaan. De kosten van de herstelwerkzaamheden bedroegen € 322.000. De inschatting was dat door het Rijk een bedrag van ca. € 250.000 zou worden vergoed. In 2022 zijn nog werkzaamheden van de waterschade in 2021 afgerond voor een bedrag van € 26.000. In 2022 is de afrekening van de waterschade vastgesteld op € 189.000.

9730003 t/m 9730023 en 9740043 Afval

Kostendekkendheid AFVAL	**2021**
Directe kosten*	4.224
Doorbelastingen vanuit andere taken**	1.597
Totaal kosten	***6.249***
Afvalstoffenheffing - vastrecht	4.368
Afvalstoffenheffing - variabele opbrengst	1.850
Overige opbrengsten	31
Onttrekking aan reserve	
Totaal opbrengsten	**6.249**
Saldo	**0**

** Dit betreft kosten Rd4 (€ 3.917.000), kosten diensten derden (€ 52.000) en kosten BsGW (€ 255.000).*
*** Dit betreft overhead (€ 354.000), straatreiniging (€ 161.000), kwijtschelding (€ 439.000) en (toerekening) compensabele btw (€ 643.000).*

Kostendekkendheid AFVAL	**2022**
Directe kosten*	4.448
Doorbelastingen vanuit andere taken**	1.655
Storting in reserve	195
Totaal kosten	***6.298***
Afvalstoffenheffing - vastrecht	4.390
Afvalstoffenheffing - variabele opbrengst	1.850
Overige opbrengsten	58
Onttrekking aan reserve	
Totaal opbrengsten	**6.298**
Saldo	**0**

** Dit betreft kosten Rd4 (€ 4.147.000), kosten diensten derden (€ 38.000) en kosten BsGW (€ 263.000).*
*** Dit betreft overhead (€ 434.000), straatreiniging (€ 118.000), kwijtschelding (€ 434.000) diverse kosten (€ 26.000) en (toerekening) compensabele btw (€ 643.000).*

9740013 RUD
De bijdrage aan de RUD bedroeg in 2021 en 2022 resp. € 238.000 en € 228.000. In 2022 is het batig saldo van de rekening 2021 ad € 24.000 teruggestort naar de gemeente.

9740033 geluidsanering
In 2021 en 2022 zijn voor een bedrag van resp. € 27.000 en € 77.000 geluidsaneringsmaatregelen uitgevoerd in de Drievogelstraat.

97400 div saneren opsporen industriële- historische ondiepe winning schachten
In 2021 en 2022 zijn diverse schachten opgespoord en gesaneerd. In 2021 en 2022 zijn hier voor resp. € 902.000 en € 836.000 werkzaamheden voor uitgevoerd. Deze maatregelen zijn geheel door de Provincie gefinancierd.

9740003 en div. Duurzaamheid
Aan diverse duurzaamheidsprojecten is in 2021 en 2022 resp. € 86.000 en € 240.000 besteed aan duurzaamheidsmaatregelen (zonnepanelen op sporthal Rolduc, onderzoek zonnepanelen Flexiforum, warmtetransvisie energiebesparende maatregelen dak HAC, informeren burgers over energieprojecten). Verder is er in 2022 voor € 35.000 personeel ingehuurd voor duurzaamheidsprojecten.

9750003 Begraafplaatsen
In 2021 en 2022 is resp. € 76.000 en € 61.000 aan grafrechten ontvangen.

9710012 gezondheidszorg
De GGD heeft in 2022 indexering bijgesteld voor een bedrag van € 25.095.

9710042 project Veilig thuis
De bijdrage uit centrumgemeente Heerlen is in 2022 € 40.175 lager dan in 2021.

9710062 JGZ GGD
De bijdrage in 2022 was al gestegen met € 100.000, daarnaast is nog een extra indexering geweest a € 65.000 en valt het rijksvaccinatieprogramma Jeugd hoger uit a € 16.800.

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Afwijkingen rekening 2022 - begroting na wijziging 2022

9830013 Leges omgevingsvergunningen
In 2022 zijn er meer bouwleges € 1.525.000 ontvangen dan begroot. Deze toename is veroorzaakt door de bouwleges van een groot aantal uitbreidingen van bedrijfslocaties en een forse toename van het aantal particuliere aanvragen.

Afwijkingen rekening 2022 - rekening 2021

9810013 bestemmingsplannen
In 2021 en 2022 is resp. € 124.000 en €59.000 besteed aan bestemmingsplannen. In 2021 is € 57.000 aan planschade uitgekeerd.

9830013 Leges omgevingsvergunningen
In 2022 en 2021 is resp. € 2.025.000 en € 1.558.000 aan bouwleges ontvangen. Het op meerdere locaties bouwen van nieuwe woningen en het uitbreiden van bedrijfslocaties hebben hier in hoge mate aan bijgedragen. Voor de tijdige afhandeling van de bouwvergunningen is in 2021 en 2022 externe capaciteit ingehuurd voor een bedrag van resp. € 19.000 en € 256.000.

9830043 en div. Stadsvernieuwing
In 2021 is € 82.000 voor het Volkshuisvestingsfonds in de reserve stadsvernieuwing gestort.
In 2022 is € 93.000 beschikbaar gesteld voor het herstellen van een gevel op de hoek Akerstraat - Kleingraverstraat.
In 2022 is voor stadsvernieuwing in Bleijerheide een bijdrage van € 393.000 beschikbaar gesteld aan de corporatie.

9830103 Omgevingswet
Voor de implementatie van de Omgevingswet is een werkbudget beschikbaar gesteld. In 2022 en 2021 is resp. € 56.000 en € 26.000 besteed.

Overzicht investeringen

tv	v/u	e/m	omschrijving	primaire raming 2022	actueel budget 2022	gevoteerd 2022	besteed 2022	restant krediet 2022
I Reguliere investeringen								
0.4	v	e	ICT investeringen	298.000	433.000	312.000	191.004	121.000
0.4	v	e	diverse transportmiddelen	198.000	298.000	298.300	227.915	-300
0.4	v	e	gemeentelijke gebouwen	750.000	1.460.000	1.210.000	344.965	250.000
0.8	u	e/m	onvermijdbaar / algemeen	58.000	174.000	0	0	174.000
2.1	u	m	verkeer en vervoer	270.000	353.000	353.000	293.206	0
2.1	v	m	wegen, straten en pleinen	3.184.000	4.684.000	4.684.000	2.612.513	0
2.1	v	m	civieltechnische kunstwerken	673.000	673.000	605.000	517.915	68.000
2.1	v	m	openbare verlichting	300.000	300.000	300.000	156.625	0
2.2	v	e	parkeren	20.000	40.000	40.000	14.187	0
5.2	v	e	sportaccommodaties	45.000	1.134.000	330.000	291.075	804.000
5.5	u	m	Rolduc "kanjermonument"	700.000	900.000	200.000	45.743	700.000
5.7	u	m	IBA Parkstadroute	100.000	240.000	240.000	18.879	0
5.7	v	m	openbaar groen	360.000	320.000	320.000	212.195	0
6.6	v	e	wmo-hulpmiddelen	425.000	850.000	411.000	410.711	439.000
6.6	v	e	wmo-trapliften	75.000	150.000	189.000	162.309	-39.000
7.4	u	e	klimaatadaptatie	0	50.000	0	0	50.000
8.1	u	m	projecten Volkshuisvestingsfonds	280.000	280.000	280.000	280.000	0
8.3	u	m	Vie - leven in beweging	1.500.000	1.500.000	1.500.000	0	0
8.3	u	m	Super Local infra	450.000	450.000	450.000	336.115	0
8.3	u	e/m	transferium	600.000	600.000	0	0	600.000
8.3	u	m	gebiedsexploitatie Rolduckerveld	250.000	450.000	450.000	163.349	0
8.3	u	m	stadsvernieuwing	300.000	500.000	500.000	500.000	0
			totaal reguliere investeringen	**10.836.000**	**15.839.000**	**12.672.300**	**6.778.706**	**3.166.700**
3.2	u	e	project zonnepanelen Flexiforum	0	445.000	445.000	428.029	0
4.2	v	e	onderwijsvoorzieningen	200.000	200.000	0	0	200.000
4.2	u	e	Bs Veldhof / IKC Droomhof	0	0	0	0	0

5.7	u	e	natuurgebied Carisborg	0	194.000	194.000	118.369	0
7.2	v	e	riolen	2.100.000	2.600.000	2.600.000	1.739.395	0
			totaal overige investeringen	**2.300.000**	**3.439.000**	**3.239.000**	**2.285.793**	**200.000**

III Leningen

5.3	u	-	lening WMC *	0	400.000	647.000	647.000	-247.000
6.1	u	-	Catharinahoes	15.000	15.000	15.000	14.275	0
7.4	u	-	Woonwijzerwinkel	45.000	45.000	45.000	45.000	0
7.4	u	-	energie- en klimaatfonds	0	2.000.000	2.000.000	622.454	0
8.3	u	-	startersregeling	0	500.000	500.000	250.000	0
			totaal leningen	**60.000**	**2.960.000**	**3.207.000**	**1.578.729**	**-247.000**
			Totaal investeringen	**13.181.000**	**22.238.000**	**19.118.300**	**10.643.227**	**3.119.700**

* In december 2022 is de lening WMC ad € 247.000 afgelost

Analyse afwijkingen investeringen

0. Bestuur en ondersteuning

Afwijkingen actuele raming krediet 2022 - primaire raming krediet 2022

0.4 ICT investeringen
Het restant over 2021, zijnde 135.000, is toegevoegd aan de ICT investeringsruimte over 2022. De komende jaren zal ook telkens het restant aan ICT investeringsruimte worden overgeheveld naar het volgende boekjaar.
De reden hiervoor zijn de forse investeringen die wij als gemeente de komende jaren moeten doen in het migreren van de bedrijfstoepassingen naar de Saas omgeving van de leverancier. Daarnaast dienen wij er rekening mee te houden dat in 2026 er een forse investering gedaan moet worden in nieuwe laptops, omdat dan de aangeschafte 380 laptops uit 2021 vervangen moeten worden.

0.4 Diverse transportmiddelen
Voor het vervangen van transportmiddelen was in 2022 € 205.000 beschikbaar van dat bedrag is in 2022 € 132.000 besteed het restant ad € 68.000 zal in 2023 worden besteed.

0.4 Gemeentelijke gebouwen
Voor groot onderhoud van gebouwen was er in de primaire begroting 2022 € 750.000 beschikbaar. Bij de behandeling van de begroting 2023 is het beschikbare bedrag met € 250.000 verhoogd voor groot onderhoud aan gebouwen. Daarnaast heeft de raad in juli 2022 ingestemd met de renovatie van de raadzaal voor een bedrag van € 460.000. Hiermee was er in 2022 in totaal € 1.460.000 beschikbaar voor gebouwen.

Afwijkingen besteed 2022 - actuele raming krediet 2022

0.4 ICT investeringen
Dit komt omdat nog niet alle kosten zijn voldaan. Sommige projecten lopen over jaarschijven heen.

0.4 Diverse transportmiddelen
In de primaire begroting 2022 was er voor het vervangen van transportmiddelen € 198.000 beschikbaar. Bij de behandeling van de begroting 2023 is het beschikbare bedrag met € 100.000 verhoogd naar € 298.000 voor de aanschaf van mechanische hulpmiddelen en diverse transportmiddelen.

0.4 Gemeentelijke gebouwen
Afhankelijk van de functie van een gebouw worden de onderhoudskosten conform de BBV- voorschriften in het desbetreffende programma verantwoordt. In de paragraaf 3 onderhoud kapitaal goederen is een specificatie opgenomen van de gebouwen waar in 2022 groot vervangingsonderhoud is uitgevoerd.

0.8 Onvermijdbaar/ algemeen
Voor 2022 stond € 174.000 geraamd. Dit is niet aangewend en daarom doorgeschoven naar 2023.

1. Veiligheid

Afwijkingen actuele raming krediet 2022 - primaire raming krediet 2022

N.v.t.

Afwijkingen besteed 2022 - actuele raming krediet 2022

N.v.t.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Afwijkingen actuele raming krediet 2022 - primaire raming krediet 2022

2.1 Verkeer en vervoer
In de primaire begroting van 2022 was voor verkeer en vervoer € 270.000 geraamd. Bij de behandeling van de begroting 2023 is het in 2021 niet gevoteerde investeringskrediet ad € 183.000 toegevoegd aan het budget van 2022 waarmee er in 2022 € 453.000 beschikbaar was voor verkeer en vervoer.

2.1 Wegen, straten en pleinen
In de primaire begroting van 2022 was voor wegen straten en pleinen € 3.184.000 geraamd. Bij de behandeling van de begroting 2023 is voor de jaarschijf 2022 € 1.500.000 een extra bedrag beschikbaar gesteld om de uitvoering van noodzakelijke wegreconstructies te versnellen. Hiermee was er in 2022 in totaal € 4.684.000 beschikbaar.

2.2 Parkeren
In de primaire begroting van 2022 was voor parkeren € 20.000 geraamd. Bij de behandeling van de begroting 2023 is het in 2021 niet gevoteerde investeringskrediet ad € 20.000 toegevoegd aan het budget van 2022 waarmee er in 2022 € 40.000 beschikbaar was voor parkeren.

Afwijkingen besteed 2022 - actuele raming krediet 2022

2.1 Verkeer en vervoer
Voor verkeer en vervoer was in 2022 een investeringskrediet van € 563.000 beschikbaar. Hiervan is een bedrag van € 213.000 besteed. In 2023 zullen de in 2022 niet besteedde GVVP maatregelen, Torenstraat, mobiliteitsplan en enkele verkeersonderzoeken worden uitgevoerd.

2.1 Wegen, straten en pleinen
Het beschikbare investeringsbedrag voor wegen straten en pleinen bedroeg in 2022 € 7.7 mln. Van dat bedrag is € 5.3 mln. besteed.
De volgende projecten zullen in 2023 worden afgerond:

-	Reconstructie Nassau- Chevremontstraat	€	745.000
-	Recostructie Old Hickoryplein	-	209.000
-	Leisure lane	-	150.000
-	Reconstructie openbare ruimte Vie	-	66.000
-	reconstructie Gravenweg	-	154.000
-	Reconstructie Op de Bossen 2e/3e fase	-	594.000
-	Reconstructie Groot Nullandstraat.	-	352.000
-	diverse straten	-	130.000
	Totaal	**€**	**2.400.000**

2.1 Civieltechnische Kunstwerken
Voor groot onderhoud aan civieltechnische kunstwerken was in 2022 € 739.000 beschikbaar. Hiervan is € 566.000 in 2022 besteed. In 2023 zullen de resterende maatregelen worden uitgevoerd/afgerond.

2.1 Openbare verlichting
Van het beschikbare krediet ad € 432.000 zijn in 2022 voor € 241.000 armaturen en masten vervangen.2021. In 2023 zullen de resterende werkzaamheden worden uitgevoerd.

2.2 Parkeren
Voor parkeervoorzieningen voor mindervaliden, het vervangen van parkeerautomaten en het aanpassen van het parkeerregime was in 2022 een budget van € 50.000 beschikbaar.Van dat bedrag is in 2022 € 23.000 besteed . In het 1e kwartaal van 2022 zullen de resterende werkzaamheden worden uitgevoerd.

3. Economie

Afwijkingen actuele raming krediet 2022 - primaire raming krediet 2022

3.2 Flexiforum
In februari 2022 heeft de raad een krediet van € 445.000 beschikbaar gesteld voor het vervangen van het dak en het plaatsen van zonnepanelen op het dak van het Flexiforum.

Afwijkingen besteed 2022 - actuele raming krediet 2022

3.2 Flexiforum
Van het beschikbare krediet van € 445.000 voor het vervangen van het dak en het plaatsen van zonnepanelen op het dak van het Flexiforum is in 2022 € 428.000 besteed.
Voor groot onderhoud was in 2022 een krediet van € 246.000 beschikbaar van dat bedrag is € 179.000 besteed.

4. Onderwijs

Afwijkingen actuele raming krediet 2022 - primaire raming krediet 2022

N.v.t.

Afwijkingen besteed 2022 - actuele raming krediet 2022

4.2 Onderwijsvoorzieningen
Begroot bedrag € 200.000 in 2022 niet nodig geweest.

5. Sport, cultuur en recreatie

Afwijkingen actuele raming krediet 2022 - primaire raming krediet 2022

5.2 buitensportaccommodaties
In de primaire begroting van 2022 was een bedrag van € 45.000 begroot voor buitensportaccommodaties. Bij de behandeling van de begroting 2023 is het in 2021 niet gevoteerde bedrag van € 1.089.000 voor de atletiekbaan doorgeschoven naar de jaarschijf 2022.

5.5 Rolduc "kanjermonument"
In de primaire begroting van 2022 was een bedrag van € 700.000 begroot voor het kanjermonument Rolduc. Mede door de Corona crisis is het project vertraagd en is bij de behandeling van de begroting 2023 het in 2021 niet gevoteerde bedrag van € 200.000 doorgeschoven naar de jaarschijf 2022.

Afwijkingen besteed 2022 - actuele raming krediet 2022

5.2 Buitensportaccommodaties
In 2022 was een bedrag van € 728.000 beschikbaar voor de renovatie van het kunstgrasveld bij Roda JC en grasveld In het PLS en de velden van Heilust en RKTSV alsmede een voorbereidingskrediet van de atletiekbaan. In 2022 is een bedrag van € 511.000 besteed. Het restant krediet zal in 2023 worden besteed.

5.7 Openbaar groen en groen Super Local
Voor openbaar groen is in 2022 een krediet van € 1.619.000 gevoteerd. Hiervan is voor € 991.000 uitgevoerd in 2022. Het restant ad € 629.000 m.n. de groeninrichting van Super Local wordt in 2023 uitgevoerd.

6. Sociaal domein

Afwijkingen actuele raming krediet 2022 - primaire raming krediet 2022

6.6 Wmo hulpmiddelen en trapliften
De primaire raming was lager dan actuele raming door restant geld van voorgaande jaren.

Afwijkingen besteed 2022 - actuele raming krediet 2022

6.6 Wmo hulpmiddelen en trapliften
Voor trapliften is er € 12.000 meer besteed dan actueel geraamd, de werkelijke kosten Wmo hulpmiddelen in 2022 zijn € 440.000 lager dan actueel begroot.

7. Volksgezondheid en milieu

Afwijkingen actuele raming krediet 2022 - primaire raming krediet 2022

7.2 Riolen
In de primaire begroting van 2022 is € 2.100.000 begoot voor riolen. Met de afrekening van de projecten 2021 en het watertakenplan is resp. € 210.000 en € 200.000 toegevoegd aan het primaire krediet. Bij de behandeling van de begroting 2023 is voor de jaarschijf 2022 nog € 90.000 beschikbaar gesteld voor rioolwerkzaamheden. Het totale budget sluit hiermee op € 2.600.000.

7.4 Energie klimaatfonds
In 2022 is voor het Energie Klimaatfonds € 2.000.000 beschikbaar gesteld.

Afwijkingen besteed 2022 - actuele raming krediet 2022

7.2 Riolen
Van het gevoteerde krediet ad € 3.436.000 voor riolen is in 2022 voor een bedrag van € 2.407.000 projecten uitgevoerd. De projecten Old Hickoryplein, Vie, Rimbugerweg klimaatmaatregelen, Ursulastraat/Vroenstraat, Super Local, Parkstadroute, relininge zullen in 2023 worden uitgevoerd/afgerond.

7.4 Energie klimaatfonds
Van het beschikbare Energieklimaatfonds ad € 2.000.000 is in 2022 een bedrag van € 626.000 uitbetaald.

7.4 Zonnepanelenprojecten
Van het in 2022 beschikbare budget ad € 1.950.000 is in 2022 een bedrag van € 170.000 uitbetaald.

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Afwijkingen actuele raming krediet 2022 - primaire raming krediet 2022

8.3 Gebiedsexploitatie Rolduckerveld
In de begroting 2022 was er voor de gebiedsexploitatie Rolduckerveld € 250.000 begroot. Bij de behandeling van de begroting 2023 is het bedrag met € 200.000 verhoogd naar € 450.000.

8.3 Stadsvernieuwing/Bleijerheide
In de primaire begroting van 2022 was € 300.000 begroot. Bij de behandeling van de begroting 2023 is het in 2021 niet gevoteerde krediet toegevoegd aan het budget van 2022.

Afwijkingen besteed 2022 - actuele raming krediet 2022

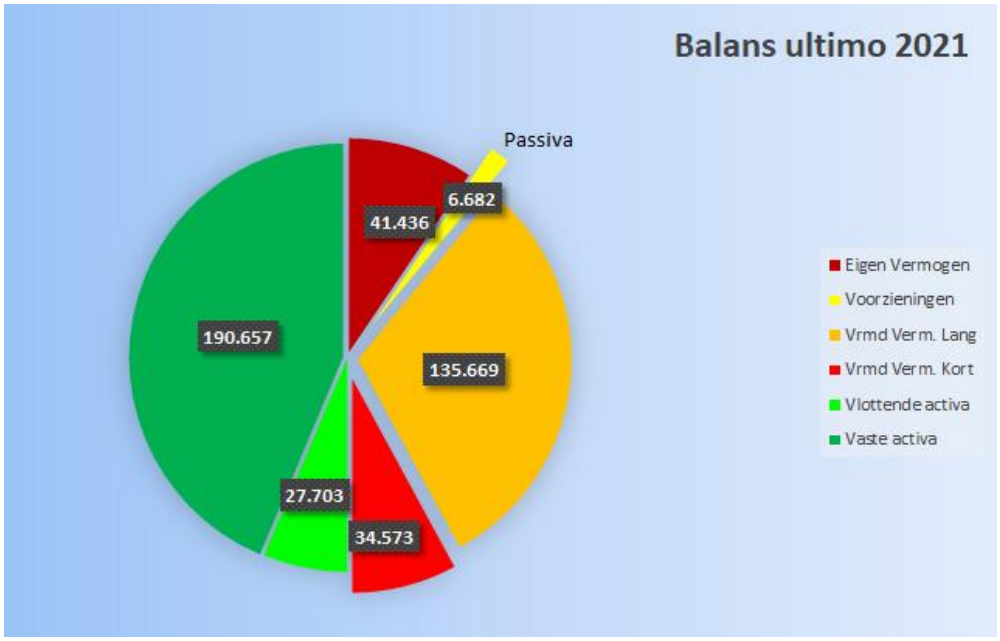
8.3 Transferium
In 2022 was een investeringskrediet van € 300.000 beschikbaar. Van dat bedrag is € 75.000 (asbest- en sloopwerkzaamheden) besteed. Het resterende bedrag zal in 2023 worden besteed.

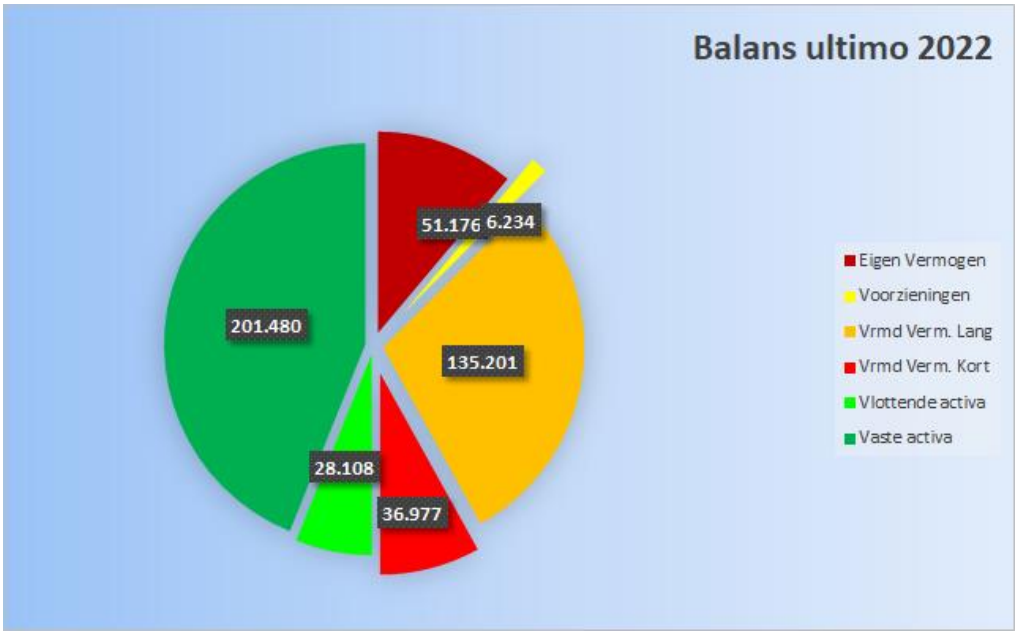
8.3 Super Local
Voor de herontwikkeling van de openbare ruimte was in 2022 een bedrag van € 450.000 beschikbaar. Van dat bedrag is € 326.000 besteed. De resterende middelen zullen in 2023 worden besteed.

Balans

Alle bedragen x € 1.000, tenzij anders vermeld (evt. kleine verschillen door afronding).

In het boekje Staten en Bijlagen zijn op detailniveau de volgende specificatiestaten opgenomen: Staat van personeel, Geactiveerde kapitaaluitgaven, Opgenomen langlopende geldleningen, Gewaarborgde geldleningen, Investerings- en Financieringsstaat, Nog te betalen bedragen, Nog te ontvangen bedragen, Grondexploitatie, en Regulier Investeringsprogramma. Tevens is er een nadere toelichting op de reserves en voorzieningen in opgenomen.

		ACTIVA	Boekwaarde 31.12.2021	Correctie BBV (*)	Boekwaarde 31.12.2022
		VASTE ACTIVA	**190.657**		**201.480**
1.		**Immateriële vaste activa**	**8.307**		**8.727**
	a.	Kosten sluiten geldleningen & saldo agio/disagio			
	b.	Kosten onderzoek & ontwikkeling	12		0
	c.	Bijdragen aan activa in eigendom van derden	8.295		8.727
2.		**Materiële vaste activa**	**149.016**		**158.304**
	a.	Investeringen met een economisch nut:			
		1. gronden uitgegeven in erfpacht			
		2. overige investeringen met een economisch nut	87.985	-3.300	85.965
	b.	Inv met econ nut wv ter bestrijd vd kosten een heffing kan worden geheven	31.200		32.605
	c.	Investeringen in de openb. ruimte met uitsl. een maatsch. nut	29.831	3.300	36.434
	d.	In erfpacht uitgegeven gronden	0		3.300
3.		**Financiële vaste activa**	**33.334**		**34.449**
	a.	Kapitaalverstrekkingen aan:			
		1. deelnemingen	5.782		5.782
		2. gemeenschappelijke regelingen			
		3. overige verbonden partijen			
	b.	Leningen aan:			
		1. woningbouwcorporaties			
		2. deelnemingen	21.587		21.470
		3. overige verbonden partijen			
	c.	Langlopende leningen			
		1. langlopende leningen aan openb. lich. (art. 1a Wet Fido)	166		461
		2. overige langlopende leningen	5.799		6.736
	d.	Uitzettingen met looptijd ≥ 1 jr			
		1. uitzett. in 's Rijks schatkist met looptijd ≥ 1 jr			
		2. uitzett. in de vorm van Ned. schuldpapier met looptijd ≥ 1 jr			
		3. overige uitzettingen met looptijd ≥ 1 jr			
		VLOTTENDE ACTIVA	**27.703**		**28.108**
4.		**Voorraden**	**-688**		**-1.648**

	a.	Grond- en hulpstoffen			
		1. niet in exploitatie genomen bouwgronden			
		2. overige grond- en hulpstoffen			
	b.	Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	-776		-1.792
	c.	Gereed produkt en handelsgoederen	88		144
	d.	Vooruitbetaalde voorraden			
5.		**Uitzettingen**	**18.926**		**17.090**
	a.	Vorderingen op openbare lichamen	10.255		11.162
	b.	Verstrekte kasgeldleningen			
		1. verstrekte kasgeldleningen aan openb. lich. (art. 1a Wet Fido)			
		2. overige verstrekte kasgeldleningen			
	c.	Rek-crt-verhoudingen met niet-financiële instellingen			
		1. rek-crt-verhouding met het Rijk			
		2. rek-crt-verhoudingen met overige niet-financiële instellingen			
	d.	Overige vorderingen	6.451		5.923
	e.	Uitzettingen met looptijd < 1 jr			
		1. uitzett. in 's Rijks schatkist met looptijd < 1 jr	2.220		5
		2. uitzett. in de vorm van Ned. schuldpapier met looptijd < 1 jr			
		3. overige uitzettingen			
6.		**Liquide middelen**	**199**		**259**
	a.	Kassaldi	6		9
	b.	Banksaldi	193		250
7.		**Overlopende activa**	**9.266**		**12.407**
	a.	Nog te ontvangen bijdragen van de EU			
	b.	Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	39		53
	c.	Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	1.106		3
	d.	Overige overlopende activa	8.121		12.351
		TOTAAL ACTIVA	**218.360**		**229.588**

*) € 3.300 betreft herijking erfpacht gronden Centrumplan

		PASSIVA	Boekwaarde 31.12.2021	Correctie BBV (*)	Boekwaarde 31.12.2022
		VASTE PASSIVA	**183.787**		**192.611**
11.		**Eigen vermogen**	**41.436**		**51.176**
	a.	Algemene reserve (*)	10.935		10.752
	b.	Bestemmingsreserves (*)	27.515		33.908
	c.	Gerealiseerd resultaat	2.986		6.516
12.		**Voorzieningen**	**6.682**		**6.234**
	a.	Voorz. voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.357		2.807
	b.	Onderhoudsegalisatievoorzieningen			
	c.	Door derden beklemde midd. met specif. aanwendingsrichting	3.325		3.427
13.		**Vaste schulden** *(met looptijd ≥ 1 jr)*	**135.669**		**135.201**
	a.	Obligatieleningen			
	b.	Onderhandse leningen van:			
		1. binnenl. pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen			
		2. binnenl. banken en overige financiële instellingen	135.669		135.201
		3. binnenlandse bedrijven			
		4. openbare lichamen (art.1a Wet Fido)			
		5. overige binnenlandse sectoren			
		6. buitenl. instell., fondsen, banken, bedrijven & ov. sect.			
	c.	Door derden belegde gelden			
	d.	Waarborgsommen			
		VLOTTENDE PASSIVA	**34.572**		**36.977**
14.		**Netto vlottende schulden** *(met looptijd < 1 jr)*	**10.432**		**14.889**
	a.	Opgenomen kasgeldleningen			
		1. opgenomen kasgeldleningen van openb.lich. (art.1a Wet Fido)			
		2. overige opgenomen kasgeldleningen			5.900
	b.	Bank			
	c.	Overige schulden	10.432		8.989
15.		**Overlopende passiva**	**24.141**		**22.088**
	a.	Vooruitontvangen bijdragen van de EU	1.049		70

	b.	Vooruitontvangen bijdragen van het Rijk	2.939		4.723
	c.	Vooruitontvangen bijdragen van overige overheid	8.673		8.515
	d.	Overige overlopende passiva	11.480		8.780
		TOTAAL PASSIVA	**218.360**		**229.588**

Waarderingsgrondslagen

Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) is van toepassing.

Vaste activa en passiva

Vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs minus afschrijvingen, en in het geval van verstrekte geldleningen minus aflossingen.

Financiële vaste activa worden ingeval van kapitaalverstrekkingen gewaardeerd tegen de nominale waarde, als het deelnemingen betreft tegen verkrijgingsprijs van de aandelen.

In erfpacht uitgegeven gronden
Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van de eerste uitgifte als verkrijgingsprijs.

Schulden met een rentetypische looptijd (zoals bedoeld in de Wet Fido) van langer dan één jaar worden in de balans opgenomen onder langlopende schulden. De renteverplichtingen zijn opgenomen onder "nog te betalen bedragen". Vaste passiva worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen, verliezen en risico's waarvan de omvang redelijk inschatbaar is. De voorziening oninbare debiteuren wordt verrekend met de openstaande vorderingen. Voorzieningen voor onderhoud worden gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud. De van Europese en Nederlandse medeoverheden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, worden opgenomen onder de vlottende activa of passiva (art. 40a, resp. 49 BBV). De voorziening Projecten wordt verrekend met onderhanden werk, w.o. gronden in exploitatie.

Riolering
Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering of het verzamelen van huishoudelijk afval, dan worden deze investeringen voortaan op de balans opgenomen in een aparte categorie: "*de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.*"

De reserve riolering werd ultimo 2014 in zijn geheel een voorziening. De rioolvoorziening is verwerkt op basis van nominale waarde en met inachtneming van artikel 44, lid 2 BBV. Vanuit het GRP is er op basis van actuele voorschriften onvoldoende inzicht in de wijze waarop het riooltarief is opgebouwd en is een voorziening o.b.v. artikel 44, lid 1 BBV niet mogelijk.

Jaarlijks zal bekeken worden op basis van werkelijke uitgaven of een gedeelte naar de voorziening moet of naar de reserve kan.

Personeelslasten
Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin de uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie t.b.v. gepensioneerden en verlofaanspraken en dergelijke.

Gewaarborgde geldleningen: conform het BBV wordt volstaan met een gekwantificeerde toelichting.

Vlottende activa en passiva

De bouwgronden in exploitatie worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs danwel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden

toegerekend (zoals grondaankopen en kosten bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Bij grondexploitaties vindt, indien mogelijk of noodzakelijk, tussentijdse winst- of verliesneming plaats. Voor winstneming geldt de percentage of completion (POC) methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:
1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Magazijnvoorraden worden gewaardeerd tegen inkoopprijs danwel lagere marktwaarde. Vorderingen, schulden en liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Onder de overlopende activa resp. passiva worden vanaf 2008 tevens opgenomen de van Europese en Nederlandse medeoverheden nog te ontvangen voorschotbedragen resp. nog te betalen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek uitkeringsdoel.

Afschrijvingen

Voor afschrijvingen worden gehanteerd de lineaire methode en de methode van de gelijkblijvende annuïteiten. Het merendeel van de investeringen wordt lineair afgeschreven. Vermeerderingen en verminderingen die qua bestemming of karakter horen bij een bepaalde investering, worden afgeschreven in de resterende looptijd van die investering. De afschrijvingstermijn wordt afgestemd op de verwachte nuttigheidsduur van een actief. Verlenging van de afschrijvingstermijn wordt overwogen indien een nieuwe beoordeling van de voorheen gekozen looptijd tot de conclusie leidt dat de technische levensduur van een actief een verlenging rechtvaardigt.
In de vigerende Financiële Verordening ex art. 212 Gemw is het afschrijvingsbeleid en de methodiek nader uiteengezet. Verder gelden de bepalingen van het BBV.
Hierna wordt een samenvattend overzicht gegeven van de gehanteerde termijnen.

Normaliter worden de volgende afschrijvingstermijnen voor investeringen met een economisch nut aangehouden:

40 jaar	*(nieuwe) rioleringen en relining*
25 jaar	*nieuwbouw, renovatie, restauratie, aankoop woonruimten en bedrijfsgebouwen incl. eventuele daarin begrepen voorzieningen en installaties mits inbegrepen in totaalkrediet*
10 jaar	*afzonderlijke bouwkundige of andere voorzieningen, technische installaties, meubilair en levensduurverlengend onderhoud (upgrading)*
6 jaar	*transportmiddelen*
5 jaar	*automatiseringsapparatuur en programmatuur*
5 jaar	*rolstoelen en overige WMO-hulpmiddelen (bepaalde hulpmiddelen kunnen langer meegaan, bijv. trapliften 10 jaar)*
niet	*gronden en terreinen*

Investeringen met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte worden afgeschreven volgens onderstaande termijnen:

25/35 jaar	*wegen, straten, pleinen, bruggen, viaducten en overige civieltechnische kunstwerken (NB: voorzover de technische levensduur van een bepaald nieuw of gereconstrueerd activum 35 jaar of meer is, kan dit activum in maximaal 35 jaar worden afgeschreven)*
25 jaar	*begraafplaatsen, sportcomplexen, -velden (voorzover eigendom van de gemeente)*
15 jaar	*openbare verlichting, openbaar groen, groenvoorziening, vri*
10 jaar	*straatmeubilair, speelvoorzieningen, hondenuitlaatplaatsen, verkeersmaatregelen, fiets- en voetpaden, en technische installaties*

Toelichting op de balans

VASTE ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

Onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde weer:

1. IMMATERIELE VASTE ACTIVA			Boekwaarde 1.1.2022	Investering	Des-investering	Bijdrage derden	Af-schrijving	Af-waardering	Boekwaarde 31.12.2022
b	*t1*	Kst onderzoek en ontwikkeling	12			12			0
c	*t2*	Bijdr aan activa in eigend. derden	8.295	826			393		8.728
		Totaal	**8.307**	**826**	**0**	**12**	**393**	**0**	**8.728**

t1) De grondexploitatie herstructurering d'r Pool is in 2022 geopend. De geactiveerde onderzoekskosten zijn overgeheveld naar de grondexploitatie.

t2) Met de uitvoering van de stadsvernieuwing Bleijerheide is een bedrag gemoeid van € 500. In het kader van de Samenwerkingsovereenkomst Volkshuisvestingsfonds Deelplan Kerkrade is een bedrag van € 280 betaald.
Voor het slagvaardig ontwikkelen en starten met de uitvoering van toekomst- en businessplan Rolduc is in 2022 € 46 betaald.

2. Materiële vaste activa

2.a.2. overige investeringen met een economisch nut

Onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde weer:

2. MATERIELE VASTE ACTIVA			Boekwaarde 1.1.2022	Investering	Des-investering	Bijdrage derden	Af-schrijving	Af-waardering	Boekwaarde 31.12.2022
a2	*t1*	Gronden en terreinen	7.419	677		8	9		8.079
a2		Woonruimten	106				1		105
a2	*t2*	Gebouwen	59.299	10.320		4.730	3.750		61.139
a2	*t3*	Grond-, weg- en waterbwk werken(*)	85	9			26		68
a2	*t4*	Vervoermiddelen	615	248		20	190		653
a2	*t5*	Machines, apparaten en instal. (*)	1.952	295			616		1.631
a2	*t6*	Ov. materiële vaste activa	15.209	1.021		34	1.905		14.291
		Totaal	**84.685**	**12.570**	**0**	**4.792**	**6.497**	**0**	**85.966**

t1) Voor het transferium west is in 2022 € 677 betaald.

t2) Voor het haalbaarheidsonderzoek Vie - leven in beweging is in 2022 € 9.333 uitgegeven, terwijl van de provincie € 4.730 is ontvangen.

Met de investeringen in de huisvesting van de gemeente is een bedrag gemoeid van € 58 en de werkzaamheden m.b.t. het Catharinahoes hebben € 15 gekost.
De ontruimingsinstallatie en de camerabewaking in de Rodahal heeft € 17 gekost. Het vervangen van de dakventilatoren, gebouwenbeheerssysteem en verlichting sporthal Rolduc heeft € 47 bedragen. Voor de keerkleppen in diverse gymzalen/turncentrum is € 20 uitgegeven, terwijl het vervangen van de vloeren in de gymzalen Singelweg en Leliestraat € 48 heeft bedragen. Voor het herstel van de Campus en div. werkzaamheden in het Flexiforum is in 2022 € 625 uitgegeven. Voor mfc d'r Pool is € 3 betaald. Met het overlagen van het dak Verdipassage (muziekschool) was € 26 gemoeid. De werkzaamheden aan de Steltloper hebben € 30 gekost. Voor het schilderwerk aan de woninggroep Erenstein is € 3 betaald. De uitgaven voor de kozijnen V. v. Goghplein bedroegen € 30 en het schilderwerk jongerencentrum Prickbos heeft € 5 gekost. De investeringen in het Parkstad Limburg Stadion waren € 59.

t3) Voor het realiseren van parkeervoorzieningen van minder-validen is € 9 betaald.

t4) De aanschaf van de machine voor sportveldenonderhoud heeft € 116 gekost, terwijl voor de vervanging en aanpassing van bedrijfsvoertuigen € 132 is uitgegeven .

t5) De uitgaven voor ICT-projecten waren gemeentebreed € 281 De kosten voor het vervangen van camera's in de parkeergarages Wijngracht/Orlando bedroegen € 14.

t6) De investeringen Wmo waren € 573, t.w. € 411 voor hulpmiddelen en € 162 voor trapliften. Met de Leisure Lane waren in 2022 kosten gemoeid van € 11.
De investering in de kunstgrasvelden Kaalheide en RKTSV bedroeg € 45 en hiervoor is in 2022 een spuk bijdrage ontvangen van € 2. Het realiseren van het grasveld Parkstad Limburg Stadion heeft in 2022 € 82 gekost, terwijl van Roda JC hiervoor € 17 is ontvangen
De voorbereiding van de atletiekbaan heeft € 88 gekost en hiervoor is een spuk bijdrage ontvangen van € 14. De uitgaven voor de aanleg van het grasveld Heilust hebben in 2022 € 222 bedragen en de spuk bijdrage was € 2.

2.b. Investeringen met een econ. nut waarv. ter bestrijding v.d. kosten een heffing kan worden geheven

Onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde weer:

2. MATERIELE VASTE ACTIVA			**Boekwaarde 1.1.2022**	**Investering**	**Des-investering**	**Bijdrage derden**	**Af-schrijving**	**Af-waardering**	**Boekwaarde 31.12.2022**
b		Riolen en rioolgemalen	31.200	2.896		490	1.001		32.605
		Totaal	**31.200**	**2.896**	**0**	**490**	**1.001**	**0**	**32.605**

De uitgaven voor relining en renovatie van riolen op diverse locaties bedroegen € 2.896. In het kader van samenwerking op rioleringsgebied in Parkstad zijn reliningsprojecten meegenomen voor de gemeenten Landgraaf, Heerlen en Voerendaal voor in totaal € 348. Van Heemwonen is € 76 ontvangen t.b.v. het aansluiten van woningen op de riolering in het kader van superlocal, terwijl van het Waterschap € 65 is ontvangen.

2.c Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut

De boekwaarde van deze investeringen had het volgende verloop:

2. MATERIELE VASTE ACTIVA			Boekwaarde 1.1.2022	Investering	Des-investering	Bijdrage derden	Af-schrijving	Af-waardering	Boekwaarde 31.12.2022
		Maatschapp. nut vóór 2017							
c	*t1*	Gronden en terreinen	559				70		489
c	*t2*	Grond-, weg- en waterbwk werken	12.013	10			592		11.431
		Subtotaal	**12.572**	**10**	**0**	**0**	**662**	**0**	**11.920**
		Maatschapp. nut vanaf 2017							
c	*t1*	Gronden en terreinen	1.462	1.098		108	155		2.297
c	*t2*	Grond-, weg- en waterbwk werken	15.797	7.502		195	887		22.217
		Subtotaal	**17.259**	**8.600**	**0**	**303**	**1.042**	**0**	**24.514**
		Totaal	**29.831**	**8.610**	**0**	**303**	**1.704**	**0**	**36.434**

t1) Voor diverse groenvoorzieningen is in 2022 € 1.098 uitgegeven. In het kader van het natuurtransferium Hopel is een bedrag van € 89 ontvangen, terwijl door IBA Parkstad € 19 is ontvangen t.b.v. leisure lane.

t2) Voor de reconstructie van diverse wegen is € 5.985 betaald, terwijl van het rijk en de provincie hiervoor een bedrag is ontvangen van in totaliteit € 195. De kosten in het kader van verkeersveiligheid hebben € 274 bedragen. De investeringen in de openbare verlichting 2022 waren € 241. De uitgaven voor voorbereiding brug St. Pieterstraat waren € 46. De gebiedsexploitatie van het Rolduckerveld heeft € 165 gekost. Met de infra superlocal was een bedrag gemoeid van € 801.

2.d In erfpacht uitgegeven gronden

De boekwaarde van deze investeringen had het volgende verloop:

2. MATERIELE VASTE ACTIVA			Boekwaarde 1.1.2022	Invest-ering	Des-investering	Bijdrage derden	Af-schrijving	Af-waardering	Boekwaarde 31.12.2022
d		In erfpacht uitgegeven gronden	3.300						3.300
		Totaal	**3.300**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**3.300**

t1) Dit betreft de waarde van de in erfpacht uitgegeven gronden in het Centrumplan. De overige in erfpacht uitgegeven gronden worden opgenomen voor € 1,00 omdat de gronden om niet in erfpacht zijn uitgegeven of omdat de erfpacht is afgekocht.

3. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa was:

3. FINANCIELE VASTE ACTIVA			Boekwaarde 1.1.2022	Invest-ering	Des-investering	Bijdrage derden	Afschrijving/ aflossing	Af-waardering	Boekwaarde 31.12.2022
		Kapitaalverstrekk. aan							
a1		deelnemingen	5.782						5.782
		Leningen aan							
b2	*t1*	deelnemingen	21.614				117		21.497
		Langlopende leningen							
c1	*t2*	aan openb. lich.	166	295					461
c2	*t3*	overige langl. len.	5.798	1.814			876		6.736
		Uitzett. m.looptijd >1jr							
d1		in 'sRijks schatkist	0						0
d2		in Ned. schuldpapier	0						0
d3		ov. uitz. loopt >1jr	0						0
		Totaal	**33.360**	**2.109**	**0**	**0**	**993**	**0**	**34.476**

t1) Conform hetgeen is overeengekomen heeft GaiaZoo € 45 afgelost en van Holding Stadion BV is € 72 ontvangen.

t2) De geldwoonwijzerwinkel heeft in 2022 € 45 ontvangen en er is € 250 verstrekt aan startersleningen.

t3) De uitgaven voor het zonnepanelenproject waren € 526, de aflossingen bedroegen € 573. Brouwerij Rolduc heeft in 2022 € 13 afgelost. In het kader van het energie- en klimaatfonds zijn leningen verstrekt voor € 626 en is hierop € 4 afgelost. Aan het WMC is een lening verstrekt van € 647 en de aflossing hierop bedroeg € 255.Tot slot heeft het Catharinahoes een lening ontvangen van € 14. Van in eerdere jaren verstrekte renteloze leningen is in 2022 € 31 afgelost.

VLOTTENDE ACTIVA

4. Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

4. VOORRADEN			Boekwaarde 1.1.2022	Boekwaarde 31.12.2022
a		Grond- en hulpstoffen		
b		Onderh. werk, w.o. bouwgronden in exploitatie	-776	-1.792
c		Gereed product en handelsgoederen	88	144
d		Vooruitbetalingen		
			-688	**-1.648**

4.b Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie

In de kolom Investering/Inkomsten is rente toegerekend/vergoed tegen 1,32% over de boekwaarde per 1 januari 2022. Alle exploitatieresultaten worden gestort danwel onttrokken aan de 'reserve grondexploitatie OBK'. Deze resultaten worden o.a. ingezet als dekkingsmiddel t.b.v. het investeringsprogramma.

Van de bouwgronden kan het verloop in 2022 als volgt worden weergegeven:

4. VOORRADEN			1 jan. 2022	Investering	Inkomsten	Winst-uitname	31 dec. 2022
b	*t1*	01. Rodaboulevard	-841	28	-36	30	-819
b		19. Heerlenersteenweg	0				0
b	*t2*	30. Centrumplan	0	20	-20		0
b	*t3*	39. Dislokatie Campus / P.Theelenstr	-86	37	-1	50	0
b		40. Kloosterpark Pannesheide	-2				-2
b	*t4*	41. Teutelebroekstr / Kerkvoetpad	117	7	-165		-41
b	*t5*	51. Rolduckerstraat	-163	16	-2	135	-14
b	*t6*	54. Grachterheide	-34	58	-39	15	0
b		56. Kaffebergsweg	-3			3	0
b	*t7*	68. Herstructurering Heilust	0	47	-47		0
b	*t8*	72. Superlocal	225	140			365
b		73. Zonstraat / Clausstraat	28	1	-1		28
		74. Herstructurering D'r Pool	0	207			207
		Subtotaal	**-759**	**561**	**-311**	**233**	**-276**
		Korrektie ivm Voorz. Proj., tw:					
		19. Voorz. Heerlenersteenweg	-4	1			-3
		68. Voorz. Zonstraat / Clausstraat	-13				-13
	t9	74. Herstructurering D'r Pool	0			-1.500	-1.500
		Korrektie	**-17**	**1**	**0**	**-1.500**	**-1.516**
		Boekw gekorr met Voorz Proj.	**-776**	**562**	**-311**	**-1.267**	**-1.792**

t1) De inkomsten betreffen doorbelaste kosten voor bouwrijp maken. De investeringen betreffen kosten voor infra.
t2) De kosten betreffen de laatste afrekeningen van opdrachten voor investeringen in de openbare ruimte.
t3) De kosten zijn gedekt met de provinciale subsidie. Alle bouwkavels zijn verkocht en alle werkzaamheden in de openbare ruimte zijn gereed. Het project is afgesloten. Het positieve saldo is in de reserve grondexploitatie OBK gestort.
t4) De inkomsten betreffen de verkoop van een bouwkavel.
t5) Alle bouwkavels zijn verkocht. Alle werkzaamheden zijn zo goed als uitgevoerd. € 135.000 is in de reserve grondexploitatie OBK gestort.
t6) De investeringen betreffen infra en groen. De inkomsten betreffen bijdragen aan de kosten voor voorbereiding en toezicht. Het project is gereed en afgesloten.
t7) Alle werkzaamheden in de openbare ruimte zijn afgerond. De kosten zijn gedekt met de subsidie uit het Transformatiefonds. Het project is afgesloten.
t8) De investeringen betreffen de aanleg van infra en groen.
t9) Voor de herstructurering van D'r Pool is een voorziening gevormd, omdat het een verlieslatend project betreft.

Voor meer informatie wordt verwezen naar §7 Paragraaf Grondbeleid en programma 8.

4.c Gereed product en handelsgoederen

De voorraad gereed product bedraagt € 144.

5. Uitzettingen (vorderingen)

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar kunnen als volgt gespecificeerd worden:

5. UITZETTINGEN			Balanswaarde 1.1.2022	Boekwaarde 31.12.2022	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31.12.2022
a		Vorderingen op openbare lichamen	10.255	11.162		11.162
d		Overige vorderingen	6.451	7.860	1.937	5.923
e1		Uitzett. in 's Rijks schatkist met looptijd < 1 jr	2.220			5
		Totaal	**18.926**	**19.022**	**1.937**	**17.090**

De vorderingen op openbare lichamen betreffen voor een groot deel de declaratie BCF ad € 8.361, de vordering op BsGW ad € 1.212 in verband met nog te innen opgelegde aanslagen en nog te ontvangen bijdrage WSP Parkstad ad € 504.
De overige vorderingen bestaan uit € 2.464 debiteuren algemeen, € 5.087 debiteuren Sozawe (*min € 1.240 'voorziening dubieuze debiteuren Sozawe'*) en € 97 debiteuren gemeentelijke belastingen (*min € 697 'voorziening voor oninbare belastingdebiteuren'*).
De uitzettingen in 's Rijks schatkist bedragen € 5.

In de toelichting op de balans dient in relatie tot schatkistbankieren het volgende vermeld te worden (art.52c):
"*Voor ieder kwartaal van dat jaar, het bedrag aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de provincie onderscheidenlijk de gemeente buiten 's Rijks schatkist is aangehouden.* "

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**3.770**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis**	**624**	**205**	**188**	**194**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het	3.146	3.565	3.583	3.576
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het	-	-	-	-

6. Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

6. LIQUIDE MIDDELEN			Boekwaarde 1.1.2022	Boekwaarde 31.12.2022
a		Kas	6	9
b		Bank	193	250
		Totaal	**199**	**259**

De post liquide middelen bestaat voornamelijk uit het saldo van BNG ad € 25, ING ad € 146 en ING Mazo ad € 79.

7. Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

7. OVERLOPENDE ACTIVA			Boekwaarde 1.1.2022	Boekwaarde 31.12.2022
a		Nog te ontvangen bijdragen van de EU		
b		Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	39	53
c		Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	1.106	3
d		Overige overlopende activa	8.121	12.351
		Totaal	**9.266**	**12.407**

De in de balans opgenomen, van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

RIJK	Boekwaarde 1.1.2022	Ver-meerdering	Ver-mindering	Boekwaarde 31.12.2022
010. Rijk Tozo	0	129	129	0
021. Rijk toeslagenaffaire	0	53		53
023. Samenw. Veiligheidshuizen	39		39	0

OVERIGE OVERHEDEN	Boekwaarde 1.1.2022	Ver-meerdering	Ver-mindering	Boekwaarde 31.12.2022
055. VB businesscase Kerkrade-West	1.106	153	1.259	0
128. VB Volkshuisvestingsfonds plan Kerkrade	0	3		3
Totaal	**1.106**	**156**	**1.259**	**3**

Onder de vooruitbetaalde bedragen staan o.m. opgenomen:

- € 1,01 mln Gemeente Heerlen, Energiearmoede
- € 94 SIM Groep BV, onderhoud website/intranet 2023
- € 77 Maatschap WiMiNe, huur 1e kwartaal Atrium 2023
- € 59 Scoor, jeugdhulp startklas week 1 t/m 28 2023
- € 45 Het gegevenshuis, voorschot 1e kw. 2023
- € 34 Unit4, onderhoud 2023
- € 33 Woonwijzerwinkel Zuid-Limburg, 4e lening deel
- € 26 Mijn Marketing.com, abonnement 1e kw. 2023
- € 18 Oribi, onderhoudscontract 2023
- € 11 Ijk BV, Rap 2023

Verder zijn er diverse Nog Te Ontvangen bedragen, t.w.

- € 2,28 mln Gem. Maastricht, jeugdzorg 2022
- € 2,26 mln Rijk, vluchtelingen Oekraïne 2022
- € 2,1 mln Rijk, algemene uitkering 2020/2022
- € 1,85 mln BsGW, afvalstoffenheffing diftar 2022
- € 538 Wonen Zuid, verhaalbare kosten 2019-2022
- € 498 HEEMwonen, verhaalbare kosten 2019-2021
- € 197 WOZL, resultaat 2022
- € 185 Veiligheidsregio, afronding kst opvang asielzoekers sporthal Rolduc 2022
- € 182 WSP Parkstad, resultaat 2022
- € 119 Veiligheidsregio, opvang ontheemden 2022
- € 111 Essent, inconveniëntentoeslag 2022

VASTE PASSIVA

In de Financiële samenvatting van het jaarverslag zijn de bijzondere mutaties in reserves en voorzieningen toegelicht.

11. Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

		11. EIGEN VERMOGEN	Boekwaarde 1.1.2022	Boekwaarde 31.12.2022
a		Algemene reserves	10.935	10.752
b		Bestemmingsreserves	27.515	33.908
c		Gerealiseerd resultaat	2.986	6.516
		Totaal	**41.436**	**51.176**

Het verloop in 2022 wordt in het volgende overzicht per reserve weergegeven.

11.b Bestemmingsreserves

Het voordelig rekeningsaldo 2021 ad € 445 (na resultaatbestemming) is in 2022 toegevoegd aan de reserve exploitatie. In de opstelling is nog geen rekening gehouden met het resultaat 2022.

		11. EIGEN VERMOGEN	Boekwaarde 1.1.2022	Ver-meerdering	Ver-mindering	Boekwaarde 31.12.2022
a		01. Algemene reserve	5.715	750		6.465
a		02. Reserve Exploitatie (vrij deel)	3.970	447	1.200	3.217
a		11. Algemene reserve OBK	1.250		180	1.070
		Algemene reserve	**10.935**	**1.197**	**1.380**	**10.752**
b		12. Egalisatieres. Afvalverwerking	989	195		1.184
b		02. Res. Exploitatie	318	2.540	2.324	534
b		03. Res. Reeds bestemde nutg midd.	14.703	5.445	2.850	17.298
b		06. Res. HRM	24			24
b		07. Res. Sociaal Domein	7.735	3.852	1.000	10.587
b		08. Res. Huisvestingsvoorz. ond.	842	2.215	1.956	1.101
b		09. Res. Verenigingen / vrijwilligers	27			27
b		10. Res. Grondexploitatie OBK	1.567	594	737	1.424
b		13. Res. Gebouwen	308	470	95	683
b		14. Res. Speeltuinen	47	9		56
b		15. Res. Gaia	108	10		118
b		16. Res. Stadsvernieuwing	496		91	405
b		17. Res. Evenementen	159	150	159	150
b		18. Res. Plantsoenen	97	7		104
b		19. Res. Ondernemersfonds	59	150	33	176
b		20. Res. Liquidatie sanering mijnterrein	37			37
		Bestemmingsreserves	**27.516**	**15.637**	**9.245**	**33.908**
		Totaal	**38.451**	**16.834**	**10.625**	**44.660**

11.c Nog te bestemmen resultaat

Het voordelig rekeningsaldo 2022 ad € 4,27 mln zal na vaststelling worden toegevoegd aan de reserve Exploitatie. In het Jaarverslag onderdeel Financiële samenvatting zijn de overige resultaatbestemmingen opgenomen.

12. Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2022 wordt in het volgende overzicht weergegeven:

12. VOORZIENINGEN			Boekwaarde 1.1.2022	Ver-meerdering	Ver-mindering	Vrijval	Boekwaarde 31.12.2022
a		01. Vrz. Verkoop aandelen	25				25
a		02. Vrz. Oninbare belastingdebiteuren	593	270	165		698
a		03. Vrz. Pensioenverplichting wethouders	3.026	27		460	2.593
a		04. Vrz. Dub. debiteuren Sozawe	1.240				1.240
a		09. Vrz. Wegen	332			176	156
a		10. Vrz. Proj. Heerlenersteenweg	4		1		3
a		11. Vrz. Proj. Zonstraat/Clausstraat	13				13
a		12. Vrz. Herontwikkeling d'r Pool	0	1.500			1.500
a		13. Vrz. Verlofsparen	0	59			59
		Vrz. voor verplichtingen, verliezen en risico's	**5.233**	**1.856**	**166**	**636**	**6.287**
c		05. Vrz. Dialect-aktiviteiten	27				27
c		06. Vrz. Projectem Heilust	0				0
c		08 Vrz. Projecten Riolen	3.298	102			3.400
		Door derden beklemde middelen met specifieke aanwendingsrichting	**3.325**	**102**	**0**	**0**	**3.427**

12.a Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Aan de voorziening Oninbare belastingdebiteuren is € 270 toegevoegd. Aan de voorziening is € 165 onttrokken t.b.v. oninbare debiteuren. In de voorziening Pensioenverplichtingen wethouders is € 26 gestort. De actuariële eindejaarsberekening wees uit dat de voorziening te hoog was, dit heeft te maken met de gestegen rekenrente. Een voorziening mag niet te laag, maar ook niet te hoog zijn. Daarom moest een bedrag van € 460 vrijvallen. De afgelopen jaren moest er juist per jaareinde steeds geld bij. Via de resultaatsbestemming wordt voorgesteld om deze vrijval te reserveren om toekomstige jaarlijkse fluctuaties te dempen. Aan de voorziening wegen is € 176 toegevoegd inzake verplichting project Plein. Na de gerechtelijke uitspraak inzake aanleg infra Plein kan het in de voorziening wegen opgenomen bedrag ad € 176 vrijvallen ten gunste van het rekeningresultaat 2022 (resultaatbestemming). In de nieuw gevormde voorziening Herontwikkeling D'r Pool is € 1.500 gestort. Tenslotte is er een nieuwe voorziening verlofsparen gevormd. Hierin is € 59 gestort. De vorming van beide nieuwe voorzieningen was verplicht op grond van de verslaggevingsregels.

12.b Onderhoudsegalisatievoorzieningen

N.v.t.

12.c Voorzieningen door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting

Aan de voorziening Riolen is een bedrag toegevoegd van € 102 i.v.m. afsluiting exploitatie riolen.

13. Vaste schulden met een looptijd van een jaar of langer

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

13. VASTE SCHULDEN		Boekwaarde 1.1.2022	Opgenomen bedragen	Rente kasbasis	Overlopende rente	Rente dienstjaar	Aflossing	Boekwaarde 31.12.2022
a	Obligatieleningen	0						0
	Onderhandse leningen	0						0
b1	- binnenl. pens.fondsen en verz.instell.	0						0
b2	- binnenl. banken en ov. fin. Instell.	135.669						135.201
b3	- binnenl. bedrijven	0						0
b4	- openbare lichamen	0						0
b5	- ov. binnenlandse sectoren	0						0
b6	- buitenl. Instellingen	0						0
c	Door derden belegde gelden	0						0
d	Waarborgsommen	0						0
e	Overige leningen	0						0
	Totaal	**135.669**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**135.201**

Ultimo 2022 was het bedrag aan uitstaande langlopende onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen € 135.201. De aflossing op deze leningen in 2022 bedroeg € 10.468. De totale rentelast was € 2.321.

VLOTTENDE PASSIVA

14. Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

De in de balans opgenomen netto vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

14. NETTO VLOTTENDE SCHULDEN			Boekwaarde	Boekwaarde 31.12.2022
a1		Kasgeldleningen van openb.lich. (art.1a Wet Fido)		
a2		Overige kasgeldleningen	0	5.900
b		Banksaldi		
c		Overige schulden	10.432	8.989
		Totaal	**10.432**	**14.889**

14.a Kasgeldleningen

De in december 2022 opgenomen dag-/kasgeldleningen van de BNG van in totaal € 5,9 mln zijn afgelost in januari 2023. Het betreft hier een onderdeel van de dagelijkse financiering.

14.c Overige schulden

De overige kortlopende schulden ultimo 2022 bestaan o.m. uit € 8.890 crediteuren algemeen en € 87 crediteuren loonheffing Sozawe.

15. Overlopende passiva

De specificatie van de post Overlopende passiva is als volgt:

15. OVERLOPENDE PASSIVA			Boekwaarde 1.1.2022	Boekwaarde 31.12.2022
a		Vooruitontvangen bijdragen van de EU	1.049	70
b		Vooruitontvangen bijdragen van het Rijk	2.939	4.723
c		Vooruitontvangen bijdragen van overige overheid	8.673	8.515
d		Overige overlopende passiva	11.480	8.780
		Totaal	**24.141**	**22.088**

a,b,c) De in de balans opgenomen, van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

EU	Boekwaarde 1.1.2022	Ver-meerdering	Ver-mindering	Boekwaarde 31.12.2022
001. EU circular estate	1.049	943	1.922	70
Totaal	**1.049**	**943**	**1.922**	**70**

Rijk	Boekwaarde 1.1.2022	Ver-meerdering	Ver-mindering	Boekwaarde 31.12.2022
003. VO Sozawe debiteuren	845			845
004. VO Wet oke	1.105	2.465	2.073	1.497
005. VO Nazorg ex-gedetineerden	17	86	67	37
007. VO Geluidsanering Steenwegen	54	4		58

010. VO Tozo	117	129	246	0
011. VO Sportakkoord	68	56	124	0
012. VO Verkeersveiligheid	287		175	112
013. VO SPUK sport 2021	170	320	490	0
014. VO Uitv. gevelmaatr. Nieuwstraat	24	42		66
015. VO Warmtetransitie	5		5	0
016. VO Spukijz 2020-2022	0	12		12
017. VO Lokale preventieakkoorden	5	34	18	21
018. VO Wijkgerichte aanpak ondermijning	132	133	10	255
020. VO Inhalen onderwijsvertragingen	85	235	152	168
021. VO Toeslagenaffaire	23	29	52	0
022. VO sozawe diverse	0	26.094	26.042	52
023. VO Samenwerking Veiligheidshuizen	0	40	40	0
024. VO Aanpak energiearmoede	0	1.666	424	1.242
025. Oekraine opvang ontheemden	0	1.897	1.897	0
026. VO Verkeersveiligheid 2022-2023	0	134		134
027. VO Spuk sport 2022	0	317	94	223
Totaal	**2.939**	**33.693**	**31.909**	**4.723**

Overige overheid	**Boekwaarde 1.1.2022**	**Ver-meerdering**	**Ver-mindering**	**Boekwaarde 31.12.2022**
055. VO Herstructurering Heilust	0	153	101	52
073. VO Ontwikkeling Anstelvallei	91		9	82
081. VO Gebiedsontwikkeling centrum	71		20	51
095. VO Grens informatiepunt	71	25	26	70
100. VO Geluidsanering Drievogelstraat	94			94
103. VO Steenkoolw. tranche 1	1.555	1.475	1.475	1.555
106. VO Camera project	27			27
107. VO Elisabeth stift	5			5
109. VO Gezonde basisschool voor de toekomst	270		259	11
110. VO IBA Vie fysiek	4.857	3.200	5.012	3.045
112. VO Overdracht gronden BPL	964		46	918
113. VO Leisure Lane	652		100	552
116. VO Fonds Jeugd Lokaal	17			17
119. VO Steenkoolwinning 2022-2026 tranche	0	1.475	1.026	449
120. VO Herinr. bedrijventerrein Dentgenbach	0	45		45
122. VO Aanpak leefbaarheid Bleijerheide	0	75		75
123. VO Green solar Herzogenrath	0	108		108
124. VO Reuzenberenklauwbestrijding	0	45		45
125. VO Project doorsteek wisosplit	0	240	30	210
127. VO Regio Deal Bleijerheide	0	1.893	787	1.106
Totaal	**8.673**	**8.734**	**8.891**	**8.515**

d) Het belangrijkste deel van de overige overlopende passiva betreft de Nog Te Betalen bedragen voor een totaal van € 7.107

- € 1.335 rente vaste geldleningen
- € 1.192 Gem. Maastricht afrekening diverse 2021-2022
- € 1.031 discussienota's Atriumterrein
- € 528 Stg. Meandergroep Z-Limburg afrekening 2022
- € 320 Mantelzorg compliment
- € 537 Heemwonen
- € 170 Daldrup & Söhne AG
- € 175 Radar project samen aan de slag
- € 175 Kredietbank Limburg
- € 112 DVEP afrekening facturen 2022

WAARBORGEN EN GARANTIES

Het per ultimo 2022 opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen ad € 242 miljoen heeft geen invloed op het balanstotaal. Zie voor een nadere specificatie de bijlagen.

NIET IN BALANS OPGENOMEN FIN. RECHTEN & VERPLICHTINGEN

Rechten

N.v.t.

Verplichtingen

In de toelichting op de balans moeten we de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen als gevolg van *Europese* aanbestedingsprocedures door de gemeente Kerkrade vermelden waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden. Onderstaand zijn de belangrijkste verplichtingen weergegeven:

- Voor de herontwikkeling van het Atriumterrein is de gemeente tot en met 2021 voor € 28.595.000 verplichtingen aangegaan. Dit betreft de aanbestedingen van architect, aannemer, installateur, constructeur en de aanleg van de openbare ruimte. Tot en met 2022 is € 25.506.000 besteed. Het nog te besteden bedrag van € 3.089.000 wordt gedekt door investeringen en subsidies.

- De jaarlijkse onderhoudskosten voor het internet, intranet en raadsinformatiesysteem bedragen

- € 42.000. Einddatum is 30 oktober 2022.

- De jaarlijkse onderhoudskosten voor IBurgerplein bedragen € 90.000. Met ingang van 3 maart 2020 is een overeenkomst gesloten met een initiële looptijd van 5 jaar met een optie deze 5x met 2 jaar te verlengen. De overeenkomst eindigt uiterlijk op 2 maart 2035.

- De jaarlijkse onderhoudskosten voor het informatiesysteem voor het Sociaal Domein, € 41.000. Met ingang van 17 april 2020 is een overeenkomst gesloten met een initiële looptijd van 5 jaar met een optie deze 5x met 2 jaar te verlengen. De overeenkomst eindigt uiterlijk op 16 april 2035.

- Voor het onderhoud van rioleringen heeft de gemeente met ingang van 1 juli 2022 een raamovereenkomst afgesloten. De gemiddelde jaarlijkse kosten bedragen € 186.700. De overeenkomst heeft een looptijd van 1 jaar met de optie om maximaal 2x met een jaar te verlengen. De overeenkomst eindigt uiterlijk op 30 juni 2024.

- Voor de onkruidbestrijding heeft de gemeente Kerkrade met ingang van 1 augustus 2022 een raamovereenkomst afgesloten. De gemiddelde jaarlijkse kosten bedragen € 273.295. De overeenkomst heeft een looptijd van 1 jaar met de optie om maximaal 4x met 1 jaar te verlengen. De overeenkomst eindigt uiterlijk op 31 juli 2027.

- Voor de levering en onderhoud van trapliften heeft de gemeente met ingang van 1 januari 2023 een raamovereenkomst gesloten. De overeenkomst heeft een initiële looptijd van 2 jaar met de optie om maximaal 2x met twee jaar te verlengen. Hiervoor is in het investeringsprogramma jaarlijks € 200.000 opgenomen. De overeenkomst eindigt uiterlijk op 31 december 2028.

- Voor de levering van abonnementen en tijdschriften heeft de gemeente met ingang van 1 januari 2015 een raamovereenkomst afgesloten met een initiële looptijd van 6 jaar met de optie om 4x met 1 jaar te verlengen. Einddatum is uiterlijk 31 december 2024. De jaarlijkse kosten bedragen € 45.000

- De kosten voor het verzekeren van de gemeentelijke eigendommen bedragen jaarlijks € 336.091. Hiervoor is met ingang van 1 januari 2023 een overeenkomst afgesloten voor 2 jaar met stilzwijgende verlenging telkens voor een termijn van 12 maanden.

- De kosten voor de aansprakelijkheidsverzekering bedragen jaarlijks € 142.795. Hiervoor is met ingang van 1 januari 2023 een overeenkomst afgesloten voor 1 jaar. De overeenkomst eindigt uiterlijk op 31 december 2023.

- Voor het maaiwerk is een verplichting aangegaan tot maximaal 31 maart 2024. De jaarlijkse kosten bedragen € 170.000.

- Met het schoonmaakonderhoud is jaarlijks € 210.000 gemoeid. De overeenkomst, met ingang van 1 januari 2023, heeft een initiële looptijd van 2 jaar met de optie om maximaal 4x met een jaar te verlengen. De overeenkomst eindigt uiterlijk op 31 december 2028.

- Voor de levering en onderhoud van Wmo-hulpmiddelen is een raamovereenkomst met ingang van 1 januari 2018 afgesloten met een initiële looptijd van 3 jaar en de optie om 4x met 1 jaar te verlengen. Hiervoor is in het investeringsprogramma jaarlijks € 425.000 opgenomen.

- Voor de controle van de jaarrekening inclusief de bijbehorende verantwoordingen volgens SiSa- en ENSI-systematiek (inclusief de jaarlijkse ICT-audit) is een overeenkomst afgesloten die eindigt na de afronding van de controle van het boekjaar 2023 (medio 2024). Jaarlijks is hiermee € 75.000 gemoeid.

- Voor de levering en onderhoud van de warme drankautomaten heeft de gemeente Kerkrade met ingang van 1 april 2020 een overeenkomst gesloten met een initiële looptijd van 5 jaar met de optie om maximaal 2x met 1 jaar te verlengen. De overeenkomst eindigt uiterlijk op 31 maart 2027. Jaarlijks is hiermee ca. € 71.000 gemoeid.

- Voor het leveren van ingenieursdiensten voor diverse vraagstukken op het gebied van voormalige steenkoolwinning in Kerkrade heeft de gemeente Kerkrade met ingang van 3 november 2021 een raamovereenkomst gesloten. Deze raamovereenkomst heeft een initiële looptijd van 1 jaar met de optie deze maximaal 4 keer met 1 jaar te verlengen. De overeenkomst eindigt uiterlijk op 2 november 2026. Jaarlijks is hiermee ca. € 100.000 gemoeid.

- Het vonnis inzake de gerechtelijke procedure 'Huurovereenkomst Activerium' is door de rechter toegewezen. Hierbij is de gemeente in het gelijk gesteld. Met dien verstande dat de 'Huurovereenkomst Activerium' eindigt per 30 november 2023.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn momenteel geen noemenswaardige gebeurtenissen die nog van belang kunnen zijn voor het inzicht dat de jaarrekening 2022 dient te bieden. Zie verder ook §2. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Wet Normering Topinkomens

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) verplicht onder meer tot jaarlijkse publicatie op naam van de daarin genoemde financiële arbeidsvoorwaarden van (gewezen) topfunctionarissen, ongeacht of zij de norm overschrijden. De salarissen van andere functionarissen van de gemeente moeten ook openbaar gemaakt worden voorzover zij de norm overschrijden. Politieke ambtsdragers vallen niet onder deze wet. Tevens moeten de vergelijkende cijfers over vorig jaar worden gemeld.
De norm bedraagt 100% van het brutosalaris van een minister verhoogd met (belaste) onkostenvergoedingen en beloningen betaalbaar op termijn (o.a. werkgeversdeel pensioen). Dienstverbanden kleiner dan 1 fte en korter dan een kalenderjaar dienen te worden omgerekend naar 1 fte resp. 1 kalenderjaar.
Voor gemeenten zijn de functies van secretaris en griffier gedefinieerd als topfunctie. Het wettelijk maximum voor 2022 bedraagt € 216.000 bruto per jaar. Eventuele ontslagvergoedingen worden beperkt tot 1 jaarsalaris met een maximum van € 75.000, naar rato van het dienstverband.
Voor gemeenten zijn deze voorschriften aanvullend op de regels over de jaarstukken (BBV).
De WNT is ook van toepassing op verbonden partijen en, onder voorwaarden, gesubsidieerde instellingen die onder de reikwijdte van deze wet vallen.
Deze verbonden partijen en instellingen dienen in hun eigen jaarrekening te voldoen aan de genoemde publicatieplicht.
Naast de publicatie in jaarstukken moeten gemeenten de desbetreffende gegevens jaarlijks uiterlijk op 1 juli van het jaar erna nog elektronisch melden aan de minister van BZK.

Gegevens 2022		
bedragen x € 1	**Stijns, R.M.J.S**	**Franssen, D.G.M.G.**
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01-31/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband (In FTE)	1	1
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 125.232,52	€ 80.220,29
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 21.988,56	€ 13.539,00
Bezoldiging	€ 147.221,08	€ 93.759,29
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 216.000,00	€ 216.000,00
Onverschuldigd en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2021		
bedragen x € 1	**Stijns, R.M.J.S**	**Franssen, D.G.M.G.**
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	12/01-31/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband (In FTE)	1	1
Dienstbetrekking	ja	ja

Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 113.142,50	€ 72.601,04
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.915,87	€ 12.762,96
Bezoldiging	€ 134.058,37	€ 85.364,00
Individueel toepasbaar bezoldigingsmaximum	€ 202.701,37	€ 209.000,00

Nadere toelichting reserves en voorzieningen

Nr.	Naam	Doel / omschrijving
	Algemene reserve	
01	Algemene reserve	De reserve dient als algemeen buffervermogen.
02	Reserve exploitatie (vrije deel)	Buffer vergelijkbaar met de algemene reserve, waarin meevallers en een positief rekeningresultaat tijdelijk kunnen worden geparkeerd totdat ze een andere bestemming krijgen. Van belang is het "vrije saldo", aangezien op de reserve soms ook al weer claims liggen. Het vrije saldo wordt betrokken bij de algemene reserve, het gedeelte waarop claims liggen bij de bestemmingsreserves.
11	Algemene reserve OBK	Door de activiteiten van het OBK en de daarmee verbonden risico's wordt een eigen reserve van enige omvang noodzakelijk geacht. Daarom is er specifiek voor het opvangen van niet voorziene/afgedekte risico's in de grondexploitaties een eigen reserve die als buffer dient.
	Bestemmingsreserves voor de egalisatie van tarieven	
12	Egalisatiereserve afvalverwerking	Het product afval is budgettair neutraal verwerkt in de begroting. De 'egalisatiereserve afvalverwerking' kan worden ingezet om externe schommelingen in de tariefstelling op te vangen. Hiertoe worden saldi bij de eindafrekening per dienstjaar toegevoegd of onttrokken aan de reserve.
	Bestemmingsreserves	
02	Reserve exploitatie	Gedeelte van de reserve waarop claims liggen. De raad kan besluiten om de middelen een andere aanwending te geven. Vanaf 2022 is er geen dichtverplicht deel reserve exploitatie meer; enkel een vrij deel. Het vrije saldo van de reserve wordt betrokken bij de algemene reserve.
03	Reserve reeds bestemde nog uit te geven middelen	Hierin zijn posten opgenomen met een sterk verplichtend karakter, waarbij echter nog geen opdrachtverstrekking aan derden heeft plaatsgevonden en die dus formeel niet op de staat Nog te Betalen horen. Het verplichtende karakter wordt aangegeven door bijv. wet- en regelgeving, of nog af te ronden uitvoering van een reeds genomen besluit.
06	Reserve HRM	Met deze reserve kan invulling worden gegeven aan trajecten op het personele vlak die vaak over de jaargrenzen heengaan (bijvoorbeeld Persoonlijke Ontwikkelings Plannen).
07	Reserve Sociaal Domein	Deze dient enerzijds ter egalisatie van kosten (tegengaan jaarlijkse fluctuaties), anderzijds is zij bedoeld ter afdekking van bedrijfsvoeringskosten Sociaal Domein.
08	Reserve huisvestingsvoorzieningen onderwijs	Uit deze post worden de kapitaallasten van onderwijsvoorzieningen en de overige kosten van onderwijsvoorzieningen afgedekt (budgettair neutraal). Het betreft hier dus eigen middelen.
09	Reserve verenigingen en vrijwilligers	Deze reserve dient om eventuele (extra) kosten van verenigingen en vrijwilligers te kunnen dekken.
10	Reserve grondexploitatie OBK	Dit is de "werkreserve" van het OBK van waaruit grondexploitaties worden bekostigd en opbrengsten worden geparkeerd ten behoeve van investeringen. Een groot deel is bestemd voor wijkontwikkelingsplannen en grote projecten. Periodiek wordt het meerjarig verloop van deze reserve bewaakt en geactualiseerd om tijdig in te kunnen spelen op ontwikkelingen.
13	Reserve gebouwen	Onderhoudskosten worden met name in de exploitatie verantwoord. De reserve kan worden gebruikt om eventuele (extra) kosten van gemeentelijke gebouwen op te vangen. Incidentele meevallers,

		bijvoorbeeld uit de verkoop van gebouwen, worden aan de reserve toegevoegd. Egaliserende werking.
14	Reserve speeltuinen	De reserve kan worden gebruikt om eventuele (extra) kosten van speeltuinen-, toestellen, e.d. op te vangen. Egaliserende werking.
15	Reserve Gaia	Deze reserve is bedoeld voor egalisatie van kosten / opbrengsten in relatie tot GaiaZOO. Wanneer de opbrengsten de kosten overtreffen kunnen de voordelige saldi in de exploitatie worden opgenomen en kan de reserve vervallen.
16	Reserve stadsvernieuwing	Reserve ten behoeve van herstructureringsprojecten en aanpak verpaupering. Naar verwachting zal de zojuist benoemde problematiek mede door het krimpscenario in de komende jaren toenemen.
17	Reserve evenementen	Deze reserve dient om eventuele (extra) kosten van evenementen te kunnen dekken. Egaliserende werking.
18	Reserve plantsoenen	De reserve dient als buffer voor de groenvoorziening om onvoorziene uitgaven op te vangen.
19	Reserve ondernemersfonds	De opbrengsten reclamegelden worden hierin vooralsnog gestort ten behoeve van de ondernemers.
20	Reserve liquidatie sanering mijnterrein	De reserve wordt gebruikt voor bodemsanering van de terreinen in combinatie met de herinrichting ervan. De reserve is destijds gevoed door een ontvangen liquidatie-uitkering in verband met de beëindiging van de taakopdracht sanering mijnterrein. Vrij te besteden door gemeente. Op deze reserve wordt een uitsterfconstructie toegepast.
	Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	
01	Voorziening verkoop aandelen	Bij de verkoop van de aandelen Essent en Attero was sprake van "rechten" van aandeelhouders op diverse garantiefondsen (vordering), die vooralsnog volledig in een voorziening werden gestort omdat de hoogte nog onzeker was. De manier van verwerking was verplicht voorgeschreven. De volledige financiële afwikkeling nadert zijn einde, waarbij ook verschillende tijdelijke rechtspersonen worden opgeheven. Tegenover het bedrag in de voorziening staat nu nog een vordering op op Attero voor een even groot bedrag.
02	Voorziening voor oninbare belasting-debiteuren	Deze voorziening dient om financiële consequenties van niet-geraamde afboekingen van oninbare belasting- debiteuren of niet-geraamde schuldsaneringen op te vangen. Sinds de overgang naar de BsGW, maakt de BsGW periodiek een inschatting ten behoeve van de deelnemende gemeenten. De daadwerkelijk oninbaar verklaarde posten worden vervolgens afgeboekt ten laste van de voorziening.
03	Voorziening pensioenverplichting wethouders	Deze voorziening dient ter dekking van de aan de gemeente overgedragen pensioenaanspraken van wethouders (Wet APPA). Vanaf 2006 wordt deze voorziening gevoed door de ingehouden premies op de loonsom in de voorziening te storten.
04	Voorziening dubieuze debiteuren sozawe	In verband met destijds aangescherpte verslaggevingseisen is de manier van boekhouden veranderd met betrekking tot terugbetaling aan debiteuren. In 2007 is besloten om vanaf de jaarrekening 2006 een voorziening te creëren voor de risico's van eventuele oninbaarheid.
09	Voorziening wegen	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan onderhoud van wegen.
10	Voorziening project Heerlenersteenweg	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan de betreffende grondexploitatie.
11	Voorziening project Zonstraat/Clausstraat	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan de betreffende grondexploitatie.
12	Herontwikkeling d'r Pool	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan de betreffende grondexploitatie.

13	Voorziening verlofsparen	Deze voorziening is gevormd voor alle categorieën bovenwettelijke verlofuren die in art. 6.3 lid 3 van de CAO gemeenten zijn benoemd.
	Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	
05	Voorziening dialect-activiteiten	De voorziening is gevoed door het liquidatiesaldo van de stichting Kirchröadsjer Dieksiejoneer en is bedoeld voor het organiseren van activiteiten die de instandhouding van het Kerkraads dialect bevorderen (met inachtneming van de relevante verordeningen).
06	Voorziening herstructurering Heilust	Deze voorziening is gevormd op basis van BBV-regels en gerelateerd aan de betreffende grondexploitatie.
08	Voorziening riolen	Het product "riolering" is budgettair neutraal verwerkt in de begroting. De 'egalisatiereserve riolen' dient om schommelingen in de tariefbepaling te kunnen opvangen. Uit het rioolbeheersplan blijken de noodzakelijke investeringen en wordt een verband gelegd met de tarieven. Tevens blijkt meerjarig het eventueel beroep dat op de reserve moet worden gedaan.

Staat van Gewaarborgde geldleningen

Gewaarborgde geldleningen exclusief de garanties particuliere leningen *(bedragen x €1.000)*

bedrag van de lening	Naam van de geldnemer	Rekening 2022	
		Restant aan begin van het jaar 2022	Restant aan het einde van het jaar 2022
10.000	Wonen Limburg	10.000	10.000
5.000	Wonen Limburg	5.000	`-
12.000	Wonen Limburg	12.000	12.000
7.000	Wonen Limburg	7.000	7.000
5.000	Wonen Limburg	5.000	-
10.000	HEEMwonen	10.000	10.000
10.000	HEEMwonen	10/000	10.000
10.000	HEEMwonen	10.000.	10.000
12.500	HEEMwonen	12.500	12.500
10.000	HEEMwonen	10.000	10.000
5.000	HEEMwonen	5.000	5.000
5.000	HEEMwonen	5.000	5.000
5.000	HEEMwonen	5.000	5.000
5.000	HEEMwonen	5.000	5.000
10.000	HEEMwonen	8.000	7.667
7.000	HEEMwonen	5.600	5.367
9.000	HEEMwonen	6.300	5.850
7.500	HEEMwonen	7.500	7.500
7.500	HEEMwonen	4.583	4.167
3.800	HEEMwonen	2.864	2.732
8.000	HEEMwonen	8.000	8.000
10.000	HEEMwonen	10.-000	10.000
5.000	HEEMwonen	5.000	-
6.000	HEEMwonen	6.000	6.000
5.000	HEEMwonen	500	-
6.000	HEEMwonen	2.240	1.704
3.950	HEEMwonen	3.950	3.950
3.200	HEEMwonen	3.200	-
2.057	HEEMwonen	549	411
4.000	HEEMwonen	4.000	-
4.952	HEEMwonen	693	353
617	HEEMwonen	202	172
4.000	Stichting Wonen Zuid	4.000	4.000

10.000	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000
3.700	Stichting Wonen Zuid	3.700	3.700
10.000	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000
10.000	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000
4.538	Stichting Wonen Zuid	2.081	1.903
5.000	Stichting Wonen Zuid	5.000	5.000
10.000	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000
10.000	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000
10.000	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000

Totalen	**265.462**	**239.976**

Staat van Gewaarborgde geldleningen particulieren

Gewaarborgde geldleningen voor het verkrijgen en het verbeteren van eigen woningen

Op voet van de beschikking geldelijke steun eigen woningen, de Woningwet voor zover betreft de verkrijging in eigendom van een woningwetwoning door de bewoner en de Wet bezitsvormingsfonds gewaarborgde leningen	Restantbedrag van de geldleningen aan het begin van het dienstjaar **2022**	Aflossingen in de loop van het dienstjaar	Restantbedrag van de geldleningen aan het einde van het dienstjaar **2022**
	1.982.175	330.813	**1.651.362**

Sisa (Single Information Single Audit)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A16	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraine** Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022 *Aard controle R* *Indicator: A16/01*	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/02*	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbedrag (GOO) *Aard controle R* *Indicator: A16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten *Aard controle R* *Indicator: A16/04*	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie *Aard controle R* *Indicator: A16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) *Aard controle R* *Indicator: A16/06*
			€ 2.878.100	€ 1.124.816	€ 0	€ 0	€ 0	€ 97.085
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO *Aard controle R* *Indicator: A16/07*	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/08*	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/09*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/10*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/11*	
			€ 0	€ 60.900	€ 4.160.901	€ 4.160.901	Nee	

JenV	A18B	**Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraine door Veiligheidsregio's (SiSa tussen medeoverheden)** SiSa tussen medeoverheden	Naam veiligheidsregio *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18B/01*	Naam kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18B/02*	Besteding per kostensoort (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A18B/03*	
			1 050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Meerkosten coördinerende gemeente	€ 118.983	
			2 050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Hotels/centra	€ 24.084	
			3 050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Overige specifieke meerkosten	€ 575	
			4 050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Overige Meerkosten	€ 72.312	
			Project afgerond in jaar T? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18B/04*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18B/05*		
			Ja			

FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/03*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*
			4	94	1	1	Ja	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/09*			
			Nee					
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*
			€ 7.009	€ 7.009			€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*
			€ 1.520	€ 35.720	€ 3.468	€ 3.468	€ 2.244	€ 2.244
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/24*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/25*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/26*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 7.232	

BZK	**C55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/06*
			1.804	€ 339.678	€ 339.678	235	€ 40.049	€ 40.049
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/09*			
			451	€ 44.198	€ 44.198			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten. wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/15*
			0	0	0	0	0	0

BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtscheldingvan gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/04*				
			€ 10.591	Nee				
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*	
			€ 1.376.666	€ 497.116	€ 14.607	-€ 50.601	€ 1.105.312	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/09*	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/10*	

OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*	
			€ 152.271	€ 0	€ 0	€ 0	€ 84.678	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/09*		
IenW	**E3**	**Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** **Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/03*	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt *Aard controle R* *Indicator: E3/04*	Correctie over besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/05*	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/06*
			1 BSV/22/00047	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 BSV/22/00055	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/07*	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/08*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/09*	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/10*	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/11*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/12*
			1 *BSV/22/00047*	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			2 *BSV/22/00055*	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

IenW	**E44B**	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B01*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44B02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B03*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44B04*	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B06*
		1	060917 Gemeente Heerlen	0	0	0	0	Nee
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B07*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B08*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B09*			
		1		Nog niet van toepassing	Nee			
IenW	**E84**	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84A01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84A02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84A03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84A04*		
			0	0	0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84A05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84A06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84A07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84A08*		
		1	301 Aanleg van openbare verlichtinglaantal in Meters	Nee				
		2	330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/hlaantal in Stuks	Nee				
		47	332 Wegversmallinglaantal in Stuks	Nee				
		48	333 As-verspringinglaantal in Stuks	Nee				
		49	336 Inrichten van schoolzone met snelheidsverlagende	Nee				
EZK	**F9**	**Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie**	Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9A01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: F9A02*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9A03*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9A04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9A05*	
		1	TVW-Kerkrade	5.025	20.500	Ja		
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9A06*					
			Ja					

SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wor	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 22.141.922	€ 279.140	€ 566.938	€ 1.373	€ 62.665	€ 0
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 109.945	€ 5.253	€ 0	€ 499.655	€ 1.943	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Ja				

SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wor.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b. Bbz 2004 (Bob) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 13.839	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wor	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 4.154	€ 70.000	€ 3.309
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 4.154	€ 70.000	€ 3.309

			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja
		6	Totaal	0	0	

			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0
		6	Totaal	0	0	0

SZW	G10	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wor	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*
			€ 225.692	€ 150	Ja

SZW	G12	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wor	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/04*
			€ 0	€ 0	Ja

SZW	G13	**Onderwijsroute 2022_ deel gemeente** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wor	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja

VWS	H4	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*
			€ 317.329	€ 90.384

		Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
	1	Gemeentelijk Sportpark	€ 6.954	€ 6.954			
	2	Sporting H.A.C.	€ 0	€ 0			
	3	Achilles Top	€ 13.260	€ 13.260			
	4	RKTSV	€ 1.821	€ 1.821			
	5	vv Heillust	€ 2.059	€ 2.059			
	6	Onderhoud tennisaccomodaties	€ 3.049	€ 3.049			
	7	Buitensportaccommodaties	€ 3.060	€ 3.060			
	8	Buitensport onderhoud	€ 19.484	€ 19.484			
	9	Buitensport onderhoud - ingeleend pesoneel	€ 144	€ 144			
	10	Verlichting	€ 974	€ 974			
	11	Maaien sportvelden	€ 3.914	€ 3.914			
	12	Entourage, paden, afrastering	€ 5.788	€ 5.788			
	13	Entourage, paden, -ingeleend personeel	€ 44	€ 44			
	14	Drainage	€ 2.552	€ 2.552			
	15	Kunstofbaan Achilles Top	€ 0	€ 0			
	16	Bemesten	€ 2.918	€ 2.918			
	17	Kunstgrasvelden	€ 4.102	€ 4.102			
	18	Machine sportvelden	€ 20.261	€ 20.261			

VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
					Gerealiseerd	**Gerealiseerd**	**Gerealiseerd**	**Gerealiseerd**
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H8/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	*Aard controle R* *Indicator: H8/03*	*Aard controle R* *Indicator: H8/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*
	1	1042927	€ 56.575	€ 0	€ 57.276	€ 0	€ 57.276	
	2	1036647	€ 127.713	€ 0	€ 68.006	€ 0	€ 128.006	

			Kopie beschikkingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H8/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*
	1	1042927		Ja
	2	1036647		Ja

VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak?	Eindverantwoording? (Ja/Nee)
			Aard controle R *Indicator: H12/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*
			€ 18.309	Ja	Nee

VWS	H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	Betreft jaar	Beschikkingsnummer / naam	Totale cumulatieve besteding *Automatisch berekend*
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H16/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/02*	*Aard controle R* *Indicator: H16/03*
	1	2020		SPUKUZ21157	€ 0
	2	2021		SPUKUZ21R2047	€ 114.553

			Naam locatie	Totale toezegging per locatie	Besteding (jaar T) per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)	Verschil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend)	Betreft jaar?
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H16/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/05*	*Aard controle R* *Indicator: H16/06*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: H16/07*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: H16/08*	*Aard controle R* *Indicator: H16/09*
	1	Sportfondsen Kerkrader BV	€ 53.657	€ 0	€ 0		€ 53.657	2020
	2	Sportfondsen Kerkrader BV	€ 104.000	€ 2.085	€ 114.553		-€ 10.553	2021

VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikkingsnummer / kenmerk	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) *Automatisch berekend*	Totale definitieve exploitatietekort *Automatisch berekend*	Totale cumulatieve besteding *Automatisch berekend*	Eindverantwoording	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H25/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/05*	
	1	*Spukijz21-22029*	-€ 12.000	€ 12.000	€ 0	Nee		

			Naam locatie	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022?	Totale toezegging per locatie	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie	Besteding per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H25/06*	*Aard controle R* *Indicator: H25/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/08*	*Aard controle R* *Indicator: H25/09*	*Aard controle R* *Indicator: H25/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/11*
	1	*Sportfondsen Kerkrade BV*	*jan-22*	€ 12.000	€ 12.000	€ 0	€ 0	

Bijlagen

Staat van Investeringen en financiering

Investerings- en financieringsstaat
Rekeningjaar 2022

			stand per 31-12-2021	mutaties rekeningjaar vermeerderingen	mutaties rekeningjaar verminderingen	mutaties rekeningjaar afschrijvingen/aflossingen	stand per 31-12-2022
Totaal geactiveerde kapitaaluitgaven	staat C		**190.683.199,16**	27.011.263,80	5.596.954,95	10.589.562,50	**201.507.945,51**
Financieringsmiddelen:							
> **Opgenomen langl. geldleningen**	staat E		**135.668.729,58**	10.000.000,00		10.467.560,42	**135.201.169,16**
> **Reserves en voorzieningen**	staat D						
excl. vrz.oninb.belastingdeb. (is cor. op deb.)		*	**45.133.330,67**	17.022.148,78	11.260.523,01		**50.894.956,44**
excl. vrz. sozawe-deb. (is cor. op deb.)							
excl. vrz. verkoop Essent (is cor. op voor. onderh. werk)							
excl. vrz. projecten (is cor. op voor. onderh. werk)							
Totaal financieringsmiddelen			**180.802.060,25**				**186.096.125,60**
Financieringstekort (-) / financieringsoverschot (+)			**-9.881.138,91**				**-15.411.819,91**

* Het rekeningresultaat 2021 is, conform BBV, opgenomen in de kolom "vermeerderingen" van het lopende jaar.

Staat van Langlopende Leningen

Leningnummer	Oorspr. bedrag lening / voorschot	Aflossing jaar	Rentepct.	Restantbedrag per 01-01-2022	opgenomen nieuwe lening	Rente lasten	Aflossing of afflossings-bestanddeel	Restantbedrag per 31-12-2022
VASTE GELDLENINGEN								
199904	13.613.406,48	*2024*	*5,310*	1.633.608,78		84.335,06	544.536,26	1.089.072,52
200102	9.075.604,32	*2026*	*5,470*	1.815.120,80		83.125,38	363.024,16	1.452.096,64
200201	10.000.000,00	*2027*	*5,469*	2.400.000,00		115.373,43	400.000,00	2.000.000,00
200303	10.500.000,00	*2028*	*4,855*	4.900.000,00		233.891,28	700.000,00	4.200.000,00
200501	10.000.000,00	*2030*	*3,585*	3.600.000,00		120.888,16	400.000,00	3.200.000,00
200601	11.000.000,00	*2031*	*3,798*	4.400.000,00		152.873,14	440.000,00	3.960.000,00
200901	7.000.000,00	*2034*	*4,610*	3.640.000,00		165.646,77	280.000,00	3.360.000,00
201001	5.000.000,00	*2035*	*4,610*	2.800.000,00		120.643,07	200.000,00	2.600.000,00
201201	10.000.000,00	*2022*	*2,095*	1.000.000,00		14.062,33	1.000.000,00	0,00
201301	11.000.000,00	*2038*	*2,970*	7.480.000,00		211.844,81	440.000,00	7.040.000,00
201501	11.000.000,00	*2035*	*1,220*	7.700.000,00		89.969,15	550.000,00	7.150.000,00
201601	10.000.000,00	*2036*	*1,295*	7.500.000,00		91.962,74	500.000,00	7.000.000,00
201701	6.000.000,00	*2037*	*1,395*	4.800.000,00		63.703,73	300.000,00	4.500.000,00
201702	14.000.000,00	*2037*	*1,190*	11.200.000,00		132.047,61	700.000,00	10.500.000,00
201801	12.000.000,00	*2038*	*1,360*	10.200.000,00		131.208,33	600.000,00	9.600.000,00
201802	12.000.000,00	*2038*	*1,190*	10.200.000,00		119.169,53	600.000,00	9.600.000,00
201901	10.000.000,00	*2039*	*1,200*	9.000.000,00		102.147,94	500.000,00	8.500.000,00
201902	10.000.000,00	*2044*	*0,680*	9.200.000,00		61.293,15	400.000,00	8.800.000,00
202001	8.000.000,00	*2040*	*0,530*	7.600.000,00		54.608,55	400.000,00	7.200.000,00
202002	10.000.000,00	*2045*	*0,585*	9.600.000,00		38.636,28	400.000,00	9.200.000,00
202101	15.000.000,00	*2041*	*0,190*	15.000.000,00		27.305,34	750.000,00	14.250.000,00
202201	10.000.000,00	*2042*	*1,425*	0,00	10.000.000,00	106.191,78	0,00	10.000.000,00
T O T A A L	vaste langlopende geldleningen			**135.668.729,58**	**10.000.000,00**	**2.320.927,56**	**10.467.560,42**	**135.201.169,16**

EMU-saldo

EMU-saldo 2022	*bedragen x € 1.000*

EMU-saldo berekend uit de niet-fin. rekening (cat. 1 t/m 5)		
Lasten	214.526	
Baten	215.171	
Saldo		**645**

EMU-saldo berekend uit de fin. rekening (cat. 6.1)		
Lasten	30.898	
Baten	30.253	
Saldo 31 december		**645**

Overige risico's

Bedrijfsvoering

Toelichting
Dit zijn risico's die spelen in het dagelijkse werk. Ook kunnen dit risico's zijn door veranderingen in wetten. Of omdat er bijvoorbeeld een procedure bij de rechter loopt of er nog wordt onderhandeld over een nieuw contract.
Bestaande maatregelen
Voor sommige risico's zijn verzekeringen afgesloten. Denk aan een verzekering voor brandschade of aansprakelijkheid. Ook kunnen voorzieningen zijn gevormd, zoals de voorziening oninbare debiteuren.
Binnen de gemeente worden deze risico's in de gaten gehouden. Voor projecten is het zo dat deze alleen kunnen starten als er budget voor is. Tot slot is in de begroting primair een jaarlijkse post “onvoorzien” (€ 228.000) en in het investeringsprogramma een jaarlijkse post “onvermijdbaar” (€ 58.000) voor het opvangen van risico’s opgenomen.

Kwantificering (rest)risico
Niet van toepassing.

Demografische ontwikkeling

Toelichting
Met demografische ontwikkeling wordt bedoeld dat in een stad onder andere het aantal inwoners of ouderen kan verschillen van jaar tot jaar. Dit zien we in Kerkrade ook. Het aantal inwoners daalt langzaam en het aantal oudere inwoners neemt toe. Dit heeft onder andere gevolgen voor de leegstand, arbeidsmarkt, publieke en recreatieve voorzieningen. Meer informatie staat in programma 8 van de begroting “Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing”.

Bestaande maatregelen
Dit gebeurt niet ineens maar duurt meerdere jaren. Bij de berekening van de algemene uitkering wordt hiermee rekening gehouden. Zo kunnen de aantallen inwoners, jongeren en woningen per jaar anders zijn. Ook als nieuw beleid gemaakt wordt, wordt hiermee rekening gehouden.

In regionaal verband is met het uitvoeringsprogramma IBA Parkstad 2016-2022 en de Regio Deal Parkstad (2019-2022) een financiële bijdrage gegeven aan onder meer het aanpakken van de (gevolgen van de) bevolkingskrimp, werken aan sociaaleconomische structuurversterking, het verbeteren van de woonkwaliteit en leefbaarheid in kwetsbare gebieden. Deze regelingen moeten hier een verdere impuls aan geven. Tot slot wordt bij nieuwe beleidsbeslissingen zoveel mogelijk rekening gehouden met de effecten van de bevolkingsontwikkeling.

Kwantificering (rest)risico
Het is een belangrijk onderwerp, maar het is geen risico.

Subsidies

Toelichting
Ook de gemeente Kerkrade ontvangt subsidies om haar plannen te realiseren. Dit kan bijvoorbeeld zijn van het Rijk, de Provincie of de Europese Unie. Een subsidie wordt niet zomaar gegeven. Er gelden voorwaarden waaraan de gemeente moet voldoen. Mogelijk wordt toch geen subsidie toegekend omdat er niet aan de voorwaarden voldaan wordt. Ook kan het een risico zijn dat een subsidie terugbetaald moet worden. Dit kan het geval zijn als de gemeente zich niet aan de subsidievoorwaarden blijkt te hebben gehouden.

Bestaande maatregelen
Subsidies worden pas opgenomen in de begroting als de subsidiebeschikking ontvangen is (hoge mate van zekerheid). Het naleven van de voorwaarden wordt steeds bewaakt.

Kwantificering (rest)risico
Niet van toepassing.

Financiering

Toelichting
Het risico bestaat dat de rente hoger uitvalt dan wat eerder gedacht was. Dit is dan een nadeel voor de begroting.

Bestaande maatregelen
Er is sprake van een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille. De renteontwikkelingen worden in de gaten gehouden en als het nodig is, wordt financiering veilig gesteld. De financiering voldoet aan de normen voor de kasgeldlimiet (korte financiering) én aan de renterisiconorm (zie ook de financieringsparagraaf in de begroting).
Als we de financiering van de komende jaren ook meetellen, heeft Gemeente Kerkrade nog ruimte onder de renterisiconorm. Er wordt daarnaast gewerkt met lange termijn financiering met looptijden van 20 of 25 jaar.
Het risico, als we herfinanciering nodig hebben, is daarmee minder geworden, omdat dit een langzaam proces is dat zich over vele jaren uitstrekt.
De leningenportefeuille is wel toegenomen, vooral door grote investeringen in de stad (zoals centrum, Kerkrade-West), maar er is in de begroting rekening gehouden met de kosten van de financiering die er nu is en van de financiering die we nog verwachten. Als laatste wordt in de begroting altijd gerekend met een rentepercentage dat elk jaar steeds een beetje hoger wordt. Zo maken we het risico van een stijging van de rente op de korte termijn kleiner. Deze percentages passen we steeds aan als er iets verandert of als we verwachten dat er iets gaat veranderen.

Kwantificering (rest)risico
Niet van toepassing.

Verbonden partijen (VP)

Toelichting
Onder de VP-en vallen onder andere de gemeenschappelijke regelingen (GR-en). De gemeente is deel van het algemeen bestuur van meerdere GR-en. Elk van deze hebben hun eigen boekhouding. Er kan zich bij een verbonden partij een risico voordoen.

Bestaande maatregelen
De VP-en proberen de risico's zelf te verkleinen. Als een risico werkelijkheid wordt, dan wordt eerst gekeken de VP dit zelf kan oplossen. Er is vaak contact met een VP. Dit kan zijn in de vorm van een overleg of een document zoals een begroting of jaarrekening. Er wordt dan ook aandacht besteed aan de risico's.
De gemeente betaalt een bijdrage aan de VP volgens de begroting van die VP. Deze bijdrage staat ook in de gemeentebegroting. De Raden kunnen iets vinden van de begroting van een VP. Dit wordt een zienswijze genoemd. Dit is een middel om te sturen op de VP.

Kwantificering (rest)risico
Niet van toepassing.

Gewaarborgde geldleningen

Toelichting
In het verleden zijn aan woningcorporaties en particulieren garanties verleend op hun sociale woningbezit. Dit was bepaald vanuit de wet. Het begrote totaalbedrag aan nog open garanties bedraagt eind 2022 voor de corporaties € 239 mln en voor de particulieren € 1,6 mln. Het risico bestaat dat de woningcorporaties of particulieren niet betalen doordat ze bijvoorbeeld failliet gaan.

Bestaande maatregelen
Een garantie wordt verleend voor een sociale woning. De woning is dan het onderpand. Dat betekent dat als niet betaald wordt, de gemeente dat pand krijgt. De afgelopen jaren is het bedrag aan uitstaande garanties gedaald. Door aflossingen wordt het risico kleiner en neemt de waarde van het onderpand ten opzichte van de garantie toe. Er is bovendien een landelijk waarborgfonds waar de gemeente terecht kant als niet wordt

afgelost. De woningcorporaties voeden dit fonds. Tot slot hebben de drie woningcorporaties die in Kerkrade actief zijn, HeemWonen, Wonen Limburg en WonenZuid, een eigen vermogen van ruim € 4 miljard. Dit is aanzienlijk. Volgens BsGW bedraagt de WOZ-waarde van het woningbezit specifiek in Kerkrade van deze corporaties circa € 880 mln in 2021. Dit is ruim voldoende om de uitstaande garanties te dekken.

Kwantificering (rest)risico
Niet van toepassing.

Gemeente Kerkrade